

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2018–2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Харків
ХНМУ
2019

**Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет**

**ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2018–2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

**Харків
2019**

РОЗДІЛ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ

У звітному навчальному році підрозділи, що відповідають за проведення навчально-методичної роботи в університеті, продовжували впровадження заходів, які були декларовані Міністерством охорони здоров'я України з метою реформування системи додипломної та післядипломної медичної освіти та приведення якості медичної освіти у відповідність до європейських освітніх стандартів.

Провідними векторами, на які були спрямовані завдання Міністерства, було впровадження сучасних освітніх технологій, а саме розвиток нових форм та засобів надання освітніх послуг, у тому числі завдяки розширенню та розвитку симуляційної бази навчальних закладів та впровадженню інтерактивних технологій, належній організації освітнього процесу, впровадженню нових форм контролю якості навчання та загальне підвищення рівня надання освітніх послуг у медичних ЗВО держави.

Саме тому на зібранні у серпні 2018 р. серед напрямів роботи університету, що були зазначені як стратегічні, на навчальний рік всі були так або інакше присвячені навчально-виховному процесу на різних рівнях, а саме – прийняття Концепції інтернаціоналізації вищої освіти в університеті з обов'язковим акцентом на підвищенні результативності проектних заявок конкурсних програм «Еразмус +», Жан Моне та ін.; запровадження «Програми підтримки іноземного студента»; розробка Кодексу академічної доброчесності як складової частини системи забезпечення якості освітньої діяльності в університеті; оптимізація системи підготовки осіб, що навчаються в університеті, до ЛП «Крок» з метою відповідності її рівню сучасних вимог; формування сучасної системи внутрішнього контролю виконання прийнятих рішень різного адміністративного рівня.

Навчально-виховний процес в університеті вибудовано відповідно до державних стандартів вищої освіти та за освітніми програмами в галузі вищої медичної освіти. Підготовка здобувачів вищої освіти проводилась відповідно до відомостей щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та на кінець навчального року проходила за такими напрямами та рівнями:

«Молодший спеціаліст»:

- галузь знань 1201 «Медицина», спеціальності: 5.12010101 – Лікувальна справа; 5.12010102 – Сестринська справа; 5.12010105 – Акушерська справа;
- галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність: 223 – Медсестринство.

«Бакалавр»:

- галузь знань 1201 «Медицина», спеціальність: 6.120102 – Лабораторна діагностика;
- галузь знань 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», спеціальність: 6.010203 – Здоров'я людини;
- галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування; 227 – Фізична реабілітація; 227 – Фізична терапія, ерготерапія;
- галузь знань 23 «Соціальна робота», спеціальність: 231 – Соціальна робота.

«Спеціаліст»:

– галузь знань 1201 «Медицина», спеціальності: 7.12010001 – Лікувальна справа; 7.12010002 – Педіатрія; 7.12010003 – Медико-профілактична справа; 7.12010005 – Стоматологія.

«Магістр»:

– галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 221 – Стоматологія; 222 – Медицина; 228 – Педіатрія; 223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування; 227 – Фізична терапія, ерготерапія;
– галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальність: 011 – Освітні, педагогічні науки;
– галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність: 281 – Публічне управління та адміністрування.

Протягом останніх років університетом проводилась наполеглива робота з розширення напрямів освітньої діяльності та приведення існуючого в університеті переліку та рівнів навчання у відповідність з існуючої нормативною базою. У динаміці останніх трьох років було відкрито цілий ряд нових напрямів та продовжено або отримано нові сертифікати про акредитацію (табл. I.1. та I.2).

Безпосередньо у 2018–2019 н. р. в освітній процес введено спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітнього ступеня магістр, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та заочну (дистанційну) форму навчання. Для здійснення освітньої діяльності за заочною (дистанційною) формою навчання розроблені та введені в дію навчальні плани підготовки фахівців освітнього ступеня магістр за такими спеціальностями: 223 «Медсестринство» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» та 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавр за спеціальностями: 223 «Медсестринство» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота».

У 2018–2019 н. р. проліцензовано нову спеціальність 229 «Громадське здоров'я» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» освітнього ступеня магістр та розроблені навчальні плани з даної спеціальності для денної та заочної форм навчання.

Такі зміни потребували значної роботи зі створення або перебудови методичної роботи. Для забезпечення на високому рівні якості освіти та ведення навчального процесу було розроблено програми навчальних дисциплін, що є одним із головних принципів організації навчального процесу. У роботі зі створення якісного навчально-методичного супроводу були задіяні всі організаційно-методичні ресурси університету: профільні методичні комісії з соціально-економічного, гуманітарного, природничо-наукового та професійного циклів підготовки, провідні методисти Навчально-наукового інституту якості освіти і його підрозділів (методичний кабінет, лабораторія психологічних та соціологічних досліджень, навчальна лабораторія моніторингу та систем управління якості освіти), навчально-методичний відділ, 70 кафедр університету.

Програми навчальних дисциплін складаються окремо з кожної дисципліни, в тому числі вибіркової: для студентів 1–6-х курсів медичних, 1–5-х курсів стоматологічних факультетів, бакалаврів та магістрів: «Медсестринство» – 1–3-х курсів, «Лабораторна діагностика» – 3–4-х курсів, «Технології медичної діагностики та лікування» (ТМДЛ) – 1-х та 2-х курсів; для бакалаврів: «Фізична терапія та ерготерапія» – 1-го курсу, «Фізична реабілітація» – 2-го курсу, «Здоров'я людини» – 3–4-го курсів, бакалаврів – «Соціальна робота» і магістрів – «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки».

Крім того, на початку навчального року на всіх кафедрах було переглянуто та доповнено навчально-методичну документацію, згідно з новими навчальними планами та примірними навчальними програмами, а саме: робочі навчальні програми з дисциплін; методичні розробки для викладачів за всіма дисциплінами; методичні вказівки для студентів, а також методичні вказівки для самостійної роботи студентів; методичні матеріали лекційних курсів; бази тестових завдань «Крок 1», «Крок 2»; бази контрольних питань до заліків, диференційних заліків та іспитів; паспорт кафедри; загальний план роботи кафедри (навчально-методична, наукова, організаційна та виховна роботи); план засідань кафедри на осінній та весняний семестри; план-графік контрольних та взаємовідвідувань викладачів кафедри на осінній та весняний семестри; перелік семінарів внутрішньокафедральних форм підвищення кваліфікації викладачів на осінній та весняний семестри; тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи на осінній та весняний семестри.

У діяльності методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ було продовжено використання електронного реєстру навчально-методичної документації, окремо для фахівців другого (магістерського) рівня та спеціалістів, де викладають 70 кафедр, а також для бакалаврів та магістрів, де викладають 47 кафедр. У реєстрі вказані всі дисципліни, які викладаються на кафедрах (обов'язкові та вибіркові), та наявність усіх методичних документів щодо забезпечення викладання цих дисциплін. З метою удосконалення системи оцінювання навчальної діяльності у 2016 р. було видано «Інструкцію з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (затверджено наказом ХНМУ № 52 від 23.02.2016), діє до теперішнього часу.

Крім оновлення методичного забезпечення освітнього процесу, фахівцями методичного кабінету ННІ ЯО ХНМУ в університеті було проведено значну роботу, пов'язану з плануванням, організацією та управлінням навчально-методичною діяльністю кафедр університету, здійснюється методичне забезпечення навчального процесу студентів та координація роботи всіх кафедр, деканатів, Ради методичного кабінету та профільних методичних комісій, удосконалюється зміст та якість навчально-методичної документації та засобів навчання на додипломному етапі підготовки лікарів відповідно до Галузових стандартів освіти та вимог МОН і МОЗ України на всіх кафедрах університету на єдиних уніфікованих засадах.

Таблиця 1.1 – Додипломна освіта. Відкриття нових напрямів освітньої діяльності			
Навчальні роки		2017–2018	2018–2019
Були відкриті напрями			
Магістри: Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 221 – Стomatологія – Наказ МОН України від 30.06.2016 №1397л; 222 – Медицина – Наказ МОН України від 18.04.2017 №79-л; 228 – Педіатрія – Наказ МОН України від 26.05.2017 №111-л; 223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565. Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування», спеціальність: 281 – Публічне управління та адміністрування – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565, Постанова КМУ №674 від 27.09.2017. Галузь знань 01 «Освіта/педагогіка», спеціальність: 011 – Освітні, педагогічні науки – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565, Постанова КМУ №53 від 01.02.2017.		Магістри: Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність: 227 – Фізична терапія, ерготерапія - Наказ МОН України від 29.01.2018 №90-л.	
Бакалаври: Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 223 – Медсестринство; 224 – Технології медичної діагностики та лікування; 227 – Фізична реабілітація – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565; 227 – Фізична терапія, ерготерапія – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565, Постанова КМУ №53 від 01.02.2017 Галузь знань 23 «Соціальна робота», спеціальність: 231 – Соціальна робота – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565		Молодші спеціалісти: Галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності: 223 – Медсестринство – Наказ МОН України від 19.12.2016 №1565	

Таблиця 1.2 – Додиплома освіта. Продовжено або отримано нові сертифікати про акредитацію

2016–2017		2017–2018	2018–2019
Було продовжено або отримано нові сертифікати про акредитацію		Сертифікати про акредитацію	
– 223 Медсестринство, освітній ступінь бакалавр; – 011 Освітні, педагогічні науки, освітній ступінь магістр; – 281 Публічне управління та адміністрування, освітній ступінь магістр	– 1201 Медицина, 7.12010001 Лікувальна справа, освітній ступінь спеціаліст; – 1201 Медицина, 7.12010005 Стоматологія, освітній ступінь спеціаліст; – 1201 Медицина, 7.12010003 Медико-профілактична справа, освітній ступінь спеціаліст; – 1201 Медицина, 7.12010002 Педіатрія, освітній ступінь спеціаліст; – 223 Медсестринство, освітній ступінь магістр; – 224 Технології медичної діагностики та лікування, освітній ступінь магістр; – 224 Технології медичної діагностики та лікування, освітній ступінь бакалавр; – 223 Медсестринство, освітній ступінь молодший спеціаліст.	– 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, спеціальність 6.010203 Здоров'я людини, освітній ступінь бакалавр.	

Проводились інструктажі завідувачів кафедр, які працюватимуть у 2019–2020 н. р.

- з 4-ми курсами медичних факультетів за новим навчальним планом 2016 р., підготовки фахівців другого (магістерського) рівня, 222 «Медицина». Проведено експертизу перероблених 20 програм навчальних дисциплін, які будуть викладатися на 18 кафедрах університету у зв'язку зі значними змінами кількості годин, структури ПНД та налагодження, впровадження учбових та інформаційних технологій навчання;

- з 3-ми курсами медичних факультетів за новим навчальним планом 2017 р., підготовки фахівців другого (магістерського) рівня, 228 «Педіатрія». Проведено експертизу перероблених 15 програм навчальних дисциплін, які будуть викладатися на 14 кафедрах університету у зв'язку зі значними змінами кількості годин, структури ПНД та налагодження, впровадження учбових та інформаційних технологій навчання;

- з 4-ми курсами стоматологічного факультету за новим навчальним планом 2016 р., підготовки фахівців другого (магістерського) рівня, 221 «Стоматологія». Проведено експертизу перероблених 29 програм навчальних дисциплін, які будуть викладатися на 26 кафедрах університету у зв'язку зі значними змінами кількості годин, структури ПНД та налагодження, впровадження учбових та інформаційних технологій навчання.

Організація методичного забезпечення навчальної роботи зі студентами спеціальностей: «Медицина – 222», 1–4-ті курси; «Лікувальна справа – 7.12010001» 5–6-ті курси; «Педіатрія – 228» 1–3-ті курси; «Педіатрія – 7.12010002» 4–6-ті курси; «Медико-профілактична справа – 7.12010003» 5–6-ті курси; «Стоматологія – 221» 1–4-ті курси; «Стоматологія – 7.12010005» 5-й курс на 70 кафедрах університету, проведено експертизу 470 програм з дисциплін, щодо налагодження та впровадження учбових та інформаційних технологій навчання.

Для забезпечення та організації методичної роботи на бакалавраті та магістратурі за спеціальностями: «Медсестринство – 223» I–III курси; «Технології медичної діагностики та лікування – 224» 1–3-ті курси; «Лабораторна діагностика – 6.120102» 4-й курс; «Фізична терапія та ерготерапія – 227» 1-й курс; «Фізична реабілітація – 227» 2-й курс; «Здоров'я людини – 6.010203», 4-й курс; «Соціальна робота – 231» 1–4-й курси та магістратурі: «Публічне управління та адміністрування – 281»; «Наука про освіту – 011» на 43 кафедрах університету прорецензовано 450 програм навчальної дисципліни щодо налагодження та впровадження учбових та інформаційних технологій навчання.

З метою координування напрямків методичного забезпечення навчального процесу при методичному кабінеті ННІ ЯО діє Рада методичного кабінету, яка у своєму складі має експертну комісію, що розглядає всі матеріали з кафедр університету до видання на предмет відповідності навчальним програмам, обґрунтування доцільності їх видання. Так, за період з вересня по червень 2019 р. розглянуто більше 247 робіт: підручників,

навчальних посібників, методичних рекомендацій для студентів, робочих зошитів і т. ін., які готуються до видання.

З метою координації змісту та вдосконалення форм методичного забезпечення навчального процесу, на підставі Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 – VII та рішення Вченої ради від 17.09.2015 р. (протокол № 9) видано наказ ХНМУ від 24.09.2018 № 308 «Про структуру та склад профільних *методичних комісій* університету на 2018–2019 н. р.»:

- з проблем гуманітарної та соціально-економічної підготовки (голова – проф. А.П. Алексеєнко);
- з проблем природничо-наукової підготовки (голова – проф. О.А. Наконечна);
- з проблем професійної підготовки (голова – проф. В.Д. Марковський);
- з проблем професійної підготовки терапевтичного профілю (голова – проф. П.Г. Кравчун);
- з проблем професійної підготовки хірургічного профілю (голова – проф. В.О. Сипливий);
- з проблем професійної підготовки педіатричного профілю (голова – проф. М.О. Гончарь);
- з проблем професійної підготовки стоматологічного профілю (голова – проф. Г.П. Рузін);
- з проблем професійної підготовки медико-профілактичного профілю (голова – проф. В.А. Огнєв);
- з проблем підготовки іноземних студентів (голова – проф. І.В. Сорокіна).

У методичному кабінеті ННІ ЯО ХНМУ регулярно проводяться виставки виданих підручників, навчальних посібників, які використовуються в навчальному процесі.

На виконання вимог наказів ХНМУ від 30.12.2016 р. № 475 «Про заходи щодо підвищення виконавчої дисципліни при підготовці та виданні наукової, навчальної та навчально-методичної літератури в університеті» та від 28.12.2017 р. № 429 «Про посилення заходів, спрямованих на запобігання, протидію та профілактику корупції в діяльності університету в 2018 р.», рішення вченої ради ХНМУ (протокол № 11 від 15.11.2018 р.) та на підставі наказів: № 31адм. від 19.02.2019 р. та № 37адм. від 26.02.2019 р. «Про забезпечення впровадження в дію методичного модуля АСУ «Bookpath» методичний кабінет ННІ ЯО ХНМУ вносить інформацію до методичного модуля АСУ «Bookpath»: дату та номер витягу з протоколу засідання ради методичного кабінету ННІ ЯО.

З метою поліпшення організації вивчення студентами питань військової медицини та медицини надзвичайних ситуацій продовжено впровадження змін до діючих навчальних програм з дисциплін: «Внутрішня медицина» (5-й рік навчання); «Хірургія, дитяча хірургія» (5-й рік навчання); «Травматологія та ортопедія» (5-й рік навчання); «Нейрохірургія» (5-й рік навчання); «Гігієна та екологія» (3-й рік навчання); «Епідеміологія» (5-й рік навчання).

Було продовжено реалізацію затвердженої МОЗ України наскрізної програми підготовки студентів медичних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації та лікарів-інтернів для оволодіння практичними навичками та методиками, необхідними для роботи на посадах лікарів за спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина»; наскрізних програм «Профілактика ВІЛ-інфікування, попередження передачі від матері до дитини, діагностика, лікування ВІЛ-інфікованих та соціально-психологічна підтримка людей, які живуть з ВІЛ», «Послідовного вивчення основ трансплантології на профільних кафедрах», «Паліативна та хоспісна допомога».

Продовжено впровадження в навчальний процес «Наскрізної програми практичних навичок для підготовки студентів медичних факультетів ВМНЗ IV рівня акредитації за спеціальностями 222 «Медицина»; 221 «Стоматологія»; 228 «Педіатрія» напряму підготовки 22 «Охорона здоров'я» та примірних робочих програм для фахівців другого (магістерського) рівня.

Наказом ХНМУ № 348 від 22.09.2011 р. затверджено перелік опорних кафедр ХНМУ з навчальних дисциплін додипломної підготовки фахівців за спеціальностями: «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» на медичних та стоматологічних факультетах вищих медичних навчальних закладів МОЗ України (табл.І.3).

Таблиця І.3 – Додипломна освіта.

Опорні кафедри університету за переліком навчальних дисциплін

№ пор.	Кафедра	Дисципліна
1	Акушерства та гінекології № 1	Акушерство і гінекологія* (для студентів-іноземців) Акушерство**
2	Внутрішніх та професійних хвороб	Професійні хвороби*
3	Клінічної фармакології	Клінічна фармакологія**
4	Медичної генетики	Медична генетика*
5	Неврології	Неврологія
6	Патологічної анатомії	Патоморфологія, секційний курс
7	Психіатрії, наркології та медичної психології	Психіатрія
8	Травматології та ортопедії	Травматологія і ортопедія*
9	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	Пропедевтика внутрішньої медицини* (для студентів-іноземців)

* для медичних факультетів;

** для стоматологічних факультетів;

без відмітки – для медичних та стоматологічних факультетів.

Усі завідувачі кафедр брали активну участь у засіданнях опорних кафедр, розташованих на базі ВНЗ України. Один раз на навчальний рік опорні кафедри проводять робочі наради із залученням завідувачів однопрофільних кафедр ВМНЗ України.

До 15 червня 2019 р. було подано звіти опорних кафедр щодо виконання роботи за поточний навчальний рік та план на 2019–2020 н. р., затверджений радою опорних кафедр університету. Звіти подано до кафедри патоморфології доценту Омельченко О.А., секретарю Ради опорних кафедр ХНМУ (наказ ХНМУ №397 від 03.11.2015).

Робота опорних кафедр зосереджена на узагальненні досвіду викладання профільних дисциплін, проведення показових лекцій та практичних занять; модернізації та стандартизації навчально-методичного забезпечення, особливо самостійної роботи студентів, створенні, за необхідністю, сучасної навчальної літератури та експертизі рукописів навчально-методичної літератури.

Кожна опорна кафедра формує свою діяльність на основі установлених законодавчих документів. Таким чином, як організаційні, так і більшість змістовних напрямків діяльності на опорних кафедрах мають уніфікований характер. Серед найбільш важливих розділів роботи слід визначити підготовку і проведення робочих нарад-семінарів для завідувачів та відповідальних за організаційну діяльність однопрофільних кафедр.

Успішна організація та повноцінне виконання заходів з науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу дозволило гнучко та оперативно внести необхідні зміни до робочих навчальних планів та робочих програм дисциплін, покращувати рівень інформаційного забезпечення навчання й забезпечити опанування науково-педагогічними працівниками сучасних технологій навчання та оцінювання результатів засвоєння знань, навичок та умінь.

Науково-педагогічні та педагогічні співробітники університету активно обговорювали актуальні питання методичного забезпечення навчального процесу. У січні 2019 р. відбулася ЛІІ навчально-методична конференція ХНМУ «Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу у ХНМУ – провідний шлях підвищення якості вищої медичної освіти». Співробітниками кафедр було подано 63 статті. За результатами конференції видано збірник «Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу у ХНМУ – провідний шлях підвищення якості вищої медичної освіти» (матеріали ЛІІ навчально-методичної конференції ХНМУ, Харків, 2019, 144 с). На підставі доповідей співробітників ХНМУ відповідною комісією було розроблено та затверджено рішення, яке було направлено для виконання на всі кафедри та підрозділи університету.

Співробітники ХНМУ взяли участь у роботі XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» на базі Тернопільського державного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського у м. Тернопіль (травень 2019). Від університету було направлено 67 статей та тез, які надруковано в збірнику матеріалів конференції.

Одним із ключових питань успішної діяльності навчального закладу є питання якості надання освітніх послуг, тобто якості навчання. За аналізом результатів семестрових контролів у 2018–2019 н. р. і стану виконання вимог навчальних планів та робочих програм дисциплін було отримано наступні показники (*табл. І.4*).

Таблиця І.4 – Додипломна освіта. Показники підсумкової успішності вітчизняних студентів 1–5-х курсів медичних та 1–4-х курсів стоматологічного факультетів у 2018–2019 н. р. (за результатами оцінювання дисциплін)

Форма навчання	Усього студентів	В акад. відпустці	Зобов'язані складати	Склали	Результати					Якісна успішність, %	Абсолютна успішність, %
					«5»	«5», «4»	«5», «4», «3»	«3»	«2»		
Осінній семестр											
Бюджетна	1748	16	1732	1727	79	716	828	104	4	45,90	99,71
					4,56	41,34	47,81	6,00	0,23		
Контрактна	936	24	912	830	14	213	324	279	82	24,89	91,01
					1,54	23,36	35,53	30,59	8,99		
У цілому по університету	2684	40	2644	2557	93	929	1152	383	86	38,65	96,71
					3,52	35,14	43,57	14,49	3,25		
Весняний семестр											
Бюджетна	2119	22	2097	2069	75	545	1214	235	24	29,57	98,66
					3,58	25,99	57,89	11,21	1,14		
Контрактна	822	7	815	728	5	107	422	194	85	13,74	89,33
					0,61	13,13	51,78	23,80	10,43		
У цілому по університету	2941	29	2912	2797	80	652	1636	429	111	25,14	96,05
					2,75	22,39	56,18	14,73	3,81		

Між результатами осіннього та весіннього семестрів відмічається тенденція на деяке зменшення якості отриманих оцінок. Зростає кількість студентів, що отримали тільки «задовільно» та загальний результат яких лежить у категорії «змішані оцінки», тобто «п'ять», «добре» та «задовільно». Що і обумовило зниження показника «якість навчання» як загального, так і окремо у «бюджетних» та «контрактних» студентів. До речі, у перших він знизився майже в половину (з 45,9 % в осінньому до 29,57 у весінньому семестрі). Також необхідно відмітити зростання незадовільних оцінок (з 86/3,25 % до 111/3,81 %) зі значною перевагою наявності цих оцінок у контрактних студентів відповідно 0,23 проти 8,99 % у осінньому семестрі та 1,14 проти 10,43 % у весняному.

Також спостерігається вже «традиційна» різниця між якістю оцінювання студентів бюджетної та контрактної формами навчання (у осінньому семестрі 45,9 і 24,89 % відповідно та 29,57 проти 13,74 % у весняному).

Це підтверджує і дані *табл. 1.5*. Особливо якщо аналізувати результати якісної успішності студентів. На деяких дисциплінах молодших курсів різниця між показниками якісної успішності «бюджету» та «контракту» складає майже 50 %. На дисциплінах, що входять до переліку ЛП «Крок 1», це особливо помітно. На старших курсах такої значної розбіжності немає. Наприклад, при вивченні оториноларингології різниця між показниками якісної успішності становила не більш 10 % (94,26 якісний показник на «бюджеті» та 86,67 на «контракті»), результати, з якими студенти закінчили засвоювати дисципліни «екстрена та невідкладна медична допомога», «анестезіологія та інтенсивна терапія» і «дитяча хірургія», взагалі дуже близькі один до одного (98,91 та 91,80 %; 86,96 та 83,33 %; 92,47 та 84,62 % відповідно). Схожа ситуація складалася і у весняному семестрі (*табл. 1.6*).

Найбільш популярним поясненням цього «феномену» є байдужість студентів контрактної форми навчання до рівня оцінок внаслідок відсутності такої мотивації, як стипендія. Проте в умовах вільного ринку праці можливості отримати роботу за кордоном таке пояснення вже не здається абсолютно об'єктивним. Ректорат неодноразово наголошував на необхідності розглянути цю ситуацію та прийняти кроки, насамперед, на рівні кафедральних колективів під контролем деканатів із метою об'єктивізації якості оцінювання рівнів навчання.

Один із важливих моментів діяльності університету у плані зовнішнього оцінювання якості навчання, а також питання, яке в останні роки залишається одним із найважливіших, є результати ліцензійних іспитів «Крок» різного рівня. Саме вони дозволяють провести незалежну оцінку якості отриманих освітніх послуг та оцінити рівень знань та вмінь студентів університету.

Однією з особливостей минулого навчального року було саме проведення ліцензійних іспитів у новому форматі. Особливо це стосувалось іспиту рівня «Крок 1».

Таблиця І.5 – Додипломна освіта. Показники семестрового контролю, рівнів сформованості знань з дисциплін вітчизняних студентів медичних та стоматологічного факультетів в осінньому семестрі 2018–2019 н.р.

№	Назва дисципліни	Успішність									
		Абсолютна %				Якісна %				Середній бал	
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	бюджет
1	Медична хімія	88,61	100,00	88,00	10,13	100,00	5,33	3,05	4,25	2,99	
2	Анатомія людини	99,76	99,71	100,00	70,82	76,01	48,10	3,89	3,98	3,52	
3	Анатомія людини з особливостями дитячого віку	100,00	100,00	100,00	66,67	76,09	27,27	3,84	3,96	3,36	
4	Гістологія, цитологія та ембріологія	99,76	99,71	100,00	61,65	67,92	34,18	3,81	3,91	3,41	
5	Гістологія, цитологія та ембріологія з особливостями дитячого віку	100,00	100,00	100,00	61,40	69,57	27,27	3,84	3,96	3,36	
6	Догляд за хворими	100,00	100,00	100,00	95,44	96,68	90,00	4,11	4,16	3,92	
7	Військова медична підготовка	98,87	100,00	97,39	55,52	76,50	28,10	3,69	3,97	3,31	
8	Клінічна анатомія і оперативна хірургія	100,00	100,00	100,00	9,68	34,62	26,32	3,10	3,35	3,26	
9	Клінічна анатомія і оперативна хірургія з особливостями дитячого віку	100,00	100,00	100,00	68,42	76,09	36,36	3,70	3,78	3,36	
10	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	99,17	99,01	100,00	52,89	59,31	20,99	3,59	3,66	3,22	
11	Патоморфологія	97,64	100,00	97,54	25,20	80,00	22,95	3,26	3,80	3,24	
12	Патолофізіологія	77,17	100,00	76,23	8,66	40,00	7,38	2,91	3,40	2,89	
13	Фармакологія	88,19	100,00	87,70	5,51	40,00	4,10	2,98	3,40	2,97	
14	Проф. стомат. захворювань	100,00	100,00	100,00	75,59	80,00	75,41	3,77	4,00	3,76	
15	Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології	100,00	100,00	100,00	58,41	75,00	57,80	3,68	4,50	3,65	
16	Гігієна та екологія	100,00	100,00	100,00	68,89	72,21	54,35	3,74	3,78	3,57	
18	Оториноларингологія	100,00	100,00	100,00	93,08	94,26	86,67	4,22	4,25	4,07	
19	Фтизіатрія	99,65	100,00	97,78	81,31	86,48	53,33	4,02	4,09	3,61	

№	Назва дисципліни	Успішність							
		Абсолютна %				Якісна %			
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	Середній бал
20	Офтальмологія	100,00	100,00	100,00	56,60	70,28	32,56	3,65	3,86
21	Дерматологія, венерологія	99,17	100,00	97,95	30,94	42,13	14,38	3,35	3,49
22	Урологія	100,00	100,00	100,00	67,84	73,58	39,53	3,89	3,99
23	Судова медицина	100,00	100,00	100,00	83,04	88,93	51,11	4,13	3,40
24	Судова медицина (стоматологія). Медичне право України	97,41	100,00	97,30	33,62	80,00	31,53	3,45	4,40
25	Соціальна медицина і ООЗ	100,00	90,43	100,00	35,40	39,13	15,91	3,41	3,45
26	Соціальна медицина, громадське здоров'я та основи доказової медицини	97,64	100,00	97,54	17,32	80,00	14,75	3,17	3,80
27	Професійні хвороби	100,00	100,00	100,00	72,17	78,80	45,65	3,77	3,85
28	Фізична реабілітація, спортивна медицина	99,31	100,00	95,56	92,04	93,85	82,22	4,17	4,22
29	Хірургія надзвичайних станів	97,20	100,00	97,09	42,99	100,00	40,78	3,47	4,50
30	Хірургічна стоматологія	86,92	100,00	86,41	47,66	100,00	45,63	3,49	4,75
31	Епідеміологія	100,00	100,00	100,00	73,48	79,35	50,00	3,87	3,96
32	Радіаційна медицина	100,00	100,00	100,00	91,19	93,84	73,81	4,05	4,10
33	Екстрена та невідкладна медична допомога	100,00	100,00	100,00	99,13	98,91	91,80	4,42	4,47
34	Дитячі інфекційні хвороби	100,00	100,00	100,00	75,68	82,61	50,00	3,93	4,01
35	Імплантологія	100,00	100,00	100,00	98,57	100,00	98,53	4,09	4,50
38	Нейрохірургія	100,00	100,00	100,00	74,21	78,99	42,86	3,99	4,07
39	Анестезіологія та інтенсивна терапія	100,00	100,00	100,00	80,31	86,96	83,33	4,21	4,32
40	Травматологія та ортопедія	100,00	100,00	100,00	89,57	94,02	71,74	4,06	4,12
41	Онкологія	100,00	100,00	100,00	86,48	89,13	69,05	4,08	4,13
43	Нефрологія	100,00	100,00	100,00	83,19	88,17	65,38	4,05	4,16
44	Акушерство та гінекологія	100,00	100,00	100,00	32,48	45,28	13,95	3,38	3,50
45	Дитяча хірургія	100,00	100,00	100,00	63,87	92,47	84,62	4,08	4,14
46	Хвороби системи крові у дітей	100,00	100,00	100,00	0,00	70,97	38,46	3,80	3,90

Таблиця І.6. – Додипломна освіта. Показники семестрового контролю, рівнів сформованості знань з дисциплін
вітчизняних студентів медичних та стоматологічного факультетів в весняному семестрі 2018–2019 н. р.

№	Назва дисципліни	Успішність									
		Абсолютна%				Якісна %				Середній бал	
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	бюджет
1	Медична хімія	100,00	100,00	100,00	34,42	34,97	26,09	3,36	3,37	3,26	
2	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	100,00	100,00	100,00	45,57	100,00	42,67	3,53	4,75	3,47	
3	Латинська мова та медична термінологія	99,11	99,43	97,33	76,12	81,43	53,33	4,17	4,28	3,77	
4	Медична біологія	99,33	99,43	98,98	57,37	63,71	34,69	3,66	3,73	3,39	
5	Медична та біологічна фізика	99,78	99,71	100,00	48,44	56,57	19,39	3,58	3,68	3,22	
6	Анатомія людини	92,41	100,00	92,00	44,30	100,00	41,33	3,49	4,50	3,44	
7	Гістологія, цитологія та ембріологія	94,94	100,00	94,67	37,97	100,00	34,67	3,50	5	3,42	
8	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	100,00	100,00	100,00	42,12	47,40	17,78	3,52	3,59	3,20	
9	Фізіологія	93,68	98,55	84,90	44,42	57,80	20,31	3,57	3,75	3,20	
10	Фізіологія з особливостями дитячого віку	98,44	97,83	90,91	47,66	43,48	9,09	3,61	3,58	3,10	
11	Біоорганічна та біологічна хімія	95,54	98,84	89,66	41,45	55,20	16,26	3,54	3,71	3,20	
12	Клінічна анатомія та оперативна хірургія	99,14	98,97	100,00	45,43	48,62	30,00	3,15	3,55	3,33	
13	Мікробіологія, вірусологія та ембріологія	87,18	100,00	86,73	10,26	75,00	7,96	3,15	4,25	3,10	
14	ПВМ	98,29	100,00	98,23	39,32	75,00	38,05	3,45	4,50	3,41	
15	ПТС	90,60	75,00	91,15	52,99	75,00	52,21	3,73	5,00	3,69	
16	ПОС	90,60	100,00	90,27	15,38	50,00	14,16	3,12	3,50	3,11	

№	Назва дисципліни	Успішність									
		Абсолютна%				Якісна %				Середній бал	
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	контракт
17	Патоморфологія	100,00	100,00	100,00	69,38	74,36	40,26	3,89	3,97	3,43	3,43
18	Патофізіологія	100,00	100,00	100,00	38,76	43,85	12,99	3,47	3,53	3,16	3,16
19	фармакологія	98,93	99,49	100,00	10,28	11,79	2,60	3,11	3,13	3,03	3,03
20	Радіологія	99,84	100,00	99,48	95,41	96,96	95,36	4,14	4,24	3,99	3,99
21	Судова медицина	100,00	0	100,00	20,00	0	20,00	3,20	0	3,20	3,20
22	Гігієна та екологія	100,00	0	100,00	36,84	0	36,84	3,37	0	3,37	3,37
23	Пропедевтика внутрішньої медицини	100,00	100,00	100,00	79,05	84,10	56,34	3,99	4,07	3,61	3,61
24	Загальна хірургія	100,00	100,00	100,00	63,60	67,69	48,21	3,73	3,79	3,52	3,52
25	Пропедевтика педіатрії	100,00	100,00	100,00	85,87	89,23	67,71	4,01	4,07	3,71	3,71
26	Сестринська практика	100,00	100,00	100,00	95,29	96,92	87,01	4,12	4,17	3,88	3,88
27	Ортопедична стоматологія 3ж	90,21	100,00	89,86	24,48	60,00	23,19	3,25	3,60	3,24	3,24
28	Урологія	100,00	100,00	100,00	64,21	69,01	37,21	3,75	3,82	3,40	3,40
29	Оториноларингологія	99,72	100,00	99,32	74,86	86,98	57,14	3,97	4,18	3,66	3,66
30	Психіатрія, наркологія	98,92	99,78	96,84	64,91	73,30	44,74	3,85	4,00	3,47	3,47
31	Фізична реабілітація, спортивна медицина	99,61	100,00	97,73	89,41	92,89	72,73	4,16	4,23	3,81	3,81
32	Фтизіатрія	99,17	99,15	98,64	75,41	82,20	58,50	3,92	4,02	3,66	3,66
33	Офтальмологія	99,65	99,59	90,70	66,32	71,07	39,53	3,79	3,86	3,42	3,42
3	Дерматологія, венерологія	97,92	98,76	93,62	32,53	37,60	6,38	3,36	3,41	3,07	3,07
35	Судова медицина	99,61	100,00	97,73	65,49	69,19	47,73	3,92	3,98	3,60	3,60
36	Дитяча стоматологія	99,07	100,00	99,03	74,77	100,00	73,79	3,93	4,75	3,90	3,90
37	Неврологія	98,61	101,31	92,11	51,93	62,58	26,32	3,59	3,74	3,20	3,20
38	Хірургія	99,63	100,00	98,85	51,67	60,73	22,99	3,61	3,73	3,24	3,24
39	Педіатрія	99,07	98,91	97,70	75,37	78,91	51,72	3,89	3,94	3,53	3,53

№	Назва дисципліни	Успішність									
		Абсолютна%				Якісна %				Середній бал	
		усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	усього	бюджет	контракт	контракт
40	Акушерство і гінекологія	76,49	73,97	90,70	29,12	52,89	20,93	3,45	3,63		3,21
41	Внутрішня медицина	99,81	100,00	98,42	81,48	84,01	47,37	3,94	3,98		3,48
42	Ортопедична стоматологія 4к	88,79	100,00	88,35	67,29	100,00	66,02	3,68	4,50		3,64
43	Терапевтична стоматологія	98,13	100,00	98,06	63,55	100,00	62,14	3,81	4,75		3,77
44	Епідеміологія	100,00	100,00	100,00	79,87	84,71	51,16	4,01	4,10		3,51
45	Професійні хвороби	100,00	100,00	100,00	68,46	72,55	44,19	3,70	3,75		3,44
46	Радіаційна медицина	100,00	100,00	100,00	89,96	96,17	65,22	4,11	4,21		3,70
47	Хвороби системи крові у дітей	99,37	99,28	100,00	73,67	76,81	53,49	3,88	3,94		3,53
48	Анестезіологія та інтенсивна терапія	100,00	100,00	100,00	81,22	83,06	73,91	4,21	4,31		3,83
49	Нейрохірургія	100,00	100,00	100,00	79,04	83,06	63,04	4,03	4,11		3,67
50	Онкологія	100,00	100,00	100,00	89,52	90,71	84,78	4,19	4,22		4,07
51	Травматологія та ортопедія	99,37	99,64	97,67	79,62	80,80	72,09	3,98	4,01		3,79
52	Дитячі інфекційні хвороби	100,00	100,00	100,00	77,73	81,42	63,04	3,93	4,00		3,67
53	Дитяча хірургія	99,37	99,28	100,00	78,06	81,88	53,49	3,97	4,03		3,58
54	Нефрологія	99,69	99,64	100,00	77,43	82,97	41,86	3,97	4,04		3,47
55	Хірургія	99,45	99,64	100,00	83,76	85,62	67,57	4,10	4,14		3,73
56	Педіатрія	99,27	99,13	100,00	81,93	85,19	66,67	4,01	4,07		3,71
57	Акушерство і гінекологія	99,64	99,56	100,00	48,54	54,03	20,69	3,55	3,62		3,21
58	Інфекційні хвороби	99,45	99,35	100,00	69,34	76,25	33,71	3,81	3,90		3,34
59	Екстрена та невідкладна медична допомога	100,00	100,00	100,00	93,73	94,20	90,70	4,29	4,33		4,05
60	Військова медична підготовка	10,49	100,00	97,78	65,73	92,31	24,44	3,87	4,23		3,25
61	Внутрішня медицина	99,45	99,50	100,00	79,56	83,96	58,62	4,06	4,16		3,64

Складання ЄДКІ. Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 та іноземна мова професійного спрямування відбулися 25 червня 2019 р.

Відповідно до Галузових стандартів вищої освіти, тестовий екзамен ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 та іноземна мова професійного спрямування є семестровим екзаменом і вимірює показники якості фахової компоненти базової вищої освіти. Студенти, які не склали іспит, відраховуються з університету.

Іспит проводився відповідно до навчального плану, розробленого на основі Галузових стандартів вищої освіти (наказ МОЗ України від 29.07.2004 № 629) у терміни, визначені наказом МОЗ України № 1647 від 11.09.2018. Згідно з регламентом (наказ ЦТ від 18.10.2011 № 97), іспит проходив одночасно по всій країні у присутності представників Центру тестування (м. Київ). Екзаменаційний буклет містив 180 тестових завдань з 9 дисциплін. З них 30 на іноземній мові. На їх розв'язання для громадян України відводилося 210 хв. Екзаменаційний тест було сформовано з національного банку тестових завдань, який цього року був відкритим для користування за 3 минулі роки з 2016 по 2018 р. В аудиторіях, згідно з вимогами Центру тестування, протягом іспиту перебували представники поліції.

У ХНМУ екзамен цього року складали 1 082 студенти з 1 137 зареєстрованих. До закінчення семестру 55 осіб були відраховані або пішли на повторний курс чи академічну відпустку. З тих, хто складав:

- 486 особи – громадяни України;
- 52 – російськомовні громадяни іноземних держав;
- 544 – англومовних студентів.

Результати іспиту наведені у *табл. І.7*. Не склали з першого разу з тих, хто з'явився на іспит:

- у цілому по університету 178 осіб, що складає 16,45 % від загального контингенту;
- вітчизняних студентів з них – 65 (13,37 %), з яких:
 - бюджет – 29 осіб (44,6 %);
 - контракт – 36 студентів (55,4 %).
- студентів – громадян іноземних країн – 113 осіб, що становить 18,96 % від присутніх іноземців, зокрема:
 - російськомовних – 19 (36,54 %);
 - англومовних – 94 (17,28 %).

Аналіз результатів складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 у ХНМУ в 2017, 2018 та 2019 рр. свідчить, що загалом по університету відзначається збільшення *абсолютної* успішності на 10,2 %.

Аналіз результатів складання іспиту. Середній відсоток успішності написання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 серед вітчизняних студентів ХНМУ у 2019 р. становить 73,7 %. Це вище за минулорічний національний показник успішності – 71,3 %. Дані про національний результат у 2019 р. на сьогодні відсутні. Серед російськомовних громадян іноземних держав цей показник складає 61,7 %, англومовних студентів – 69,95 %. Аналіз результатів окремо за факультетами (*табл. І.8*) показує, що практично на всіх факультетах рівень вірних відповідей був вищий порівняно з 2017 та 2018 рр.

**Таблиця І.7 – Додипломна освіта. Порівняльна таблиця складання ЄДКІ,
Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 вітчизняними студентами
3-го курсу ХНМУ(за 3 роки)**

Ф-тет	Складали			Склали			Не склали		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	242	229	134	223 (92,15 %)	197 (86,03 %)	107 (79,85 %)	19 (7,85 %)	32 (13,97 %)	27 (20,15 %)
II	227	228	122	203 (89,43 %)	189 (82,90 %)	111 (90,99 %)	24 (10,57 %)	39 (17,10 %)	11 (9,01 %)
III	67	73	109	50 (74,63 %)	60 (82,20 %)	96 (88,08 %)	17 (25,37 %)	13 (17,80 %)	13 (11,92 %)
IV	23	34	121	17 (73,91 %)	25 (73,53 %)	107 (88,43 %)	6 (26,09 %)	9 (26,47 %)	14 (11,57 %)
Загальна кількість	559	564	486	493 (88,19 %)	472 (83,69 %)	421 (86,63 %)	66 (11,81 %)	93 (16,31 %)	65 (13,37 %)
російсь- комовні	83	91	52	35 (42,17 %)	41 (45,05 %)	33 (63,46 %)	48 (57,83 %)	50 (54,95 %)	19 (36,54 %)
англо- мовні	331	409	544	198 (59,82 %)	267 (65,28 %)	450 (82,72 %)	133 (40,18 %)	142 (34,72 %)	94 (17,28 %)
Загальна кількість (іноземці)	414	500	596	233 (56,28 %)	308 (61,6 %)	483 (81,04 %)	181 (43,72 %)	192 (38,4 %)	113 (18,96 %)
У цілому по універ- ситету	973	1064	1082	726 (74,61 %)	780 (73,31 %)	904 (83,55 %)	247 (25,39 %)	285 (26,79 %)	178 (16,45 %)

**Таблиця І.8 – Додипломна освіта. Середній відсоток складання ЄДКІ,
Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 по факультетах**

Факультети	2017	2018	2019
	Тест, %		
I	75,6	73,4	70,3
II	74,2	72,1	74
III	67,1	69,2	76,2
IV	64,8	66,6	74,1
V	55,2	54,4	61,7
VI	62,8	62,3	70,6
VII	–	63,5	69,3

Аналіз результатів складання іспиту за субтестами (табл. І.9) показав, що неможливо з високою долею достовірності встановити, з якими дисциплінами студенти окремих факультетів показали найгірший результат. Проте загальний результат демонструє значну кількість студентів, що не впорались з тестами з анатомії людини та гістології.

Таблиця І.9 –Додипломна освіта. Кількість студентів (абс, %), які не набрали прохідний бал (60,5 %) за субтестами

факультет	Кількість студентів	Біологія	Анатомія	Гістологія	Норм. фізіологія	Біохімія	Пат. фізіологія	Пат. анатомія	Мікробіологія	Фармакологія
1	134	14 (10,4)	65 (48,5)	50 (37,3)	28 (20,9)	37 (27,6)	25 (18,7)	42 (31,3)	48 (35,8)	18 (13,4)
2	122	5 (4,1)	51 (41,8)	32 (26,2)	15 (12,3)	24 (19,7)	8 (6,6)	30 (24,6)	35 (28,7)	11 (9,0)
3	109	4 (3,7)	39 (35,8)	31 (28,4)	11 (10,1)	18 (16,5)	8 (7,3)	23 (21,1)	35 (32,1)	13 (11,9)
4	121	5 (4,1)	54 (44,6)	36 (29,8)	16 (13,2)	21 (17,4)	15 (12,4)	25 (20,7)	35 (28,9)	9 (7,4)
5	52	21 (40,4)	39 (75)	40 (76,9)	15 (28,8)	17 (32,7)	29 (55,8)	18 (34,6)	12 (23,1)	9 (17,3)
6	263	91 (34,6)	160 (60,8)	190 (72,2)	49 (18,6)	38 (14,4)	50 (19,0)	38 (14,4)	76 (28,9)	19 (7,2)
7	281	96 (34,2)	158 (56,2)	176 (62,6)	62 (22,1)	57 (20,3)	80 (28,5)	62 (22,1)	93 (33,1)	35 (12,5)
Загалом	1082	236 (21,8)	566 (52,3)	555 (51,3)	196 (18,1%)	212 (19,6%)	215 (19,9%)	238 (22,0%)	334 (30,9%)	114 (10,5%)

Що стосується окремо результатів за субтестами вітчизняних студентів (табл. І.10), то вони показали збільшення відсотка вірних відповідей за 5 дисциплінами. Найбільша динаміка складання зафіксована з біології (+9,5 %), анатомії (+8,3 %), гістології (+8,6 %), патологічної фізіології (+4,9 %) та біохімії (+4,6 %), але їх рівень не досягнув показників 2017 р. А за чотирма дисциплінами оцінки демонструють негативну тенденцію до щорічного зниження.

Таблиця І.10 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЛІІ «Крок 1» студентами – громадянами України за субтестами

№ пор.	Субтести	2017	2018	2019	Різниця показників 2018 та 2019 рр.
		%			
1	Біологія	77,6	79,2	88,7	+9,5
2	Анатомія	67,2	57,1	65,4	+8,3
3	Гістологія	73,1	62	70,6	+8,6
4	Норм. фізіологія	71,7	74,1	73,1	-1,0
5	Біохімія	66,2	68,8	73,4	+4,6
6	Пат. фізіологія	77,8	72,1	77	+4,9
7	Пат. анатомія	74,8	74,2	69,9	-4,3
8	Мікробіологія	64,4	71,6	69,5	-2,1
9	Фармакологія	86,6	82,2	75,3	-6,9

Аналізуючи результати російськомовних студентів за субтестами (табл. І.11), можна зробити висновки, що у цьому році спостерігається покращання показників з усіх дисциплін. Найбільшу динаміку складання

зафіксовано з мікробіології (+16,5 %), біології (15,3 %), гістології (11,1 %), фармакології (8,7 %) та патологічної анатомії (7,6 %). Середній відсоток складання іспиту по V медичному факультету зріс на 7,3 %.

Таблиця І.11 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 студентами V факультету з підготовки іноземних студентів

№ пор.	Субтести	2017	2018	2019	Різниця показників
		%			
1	Біологія	51,2	46,9	62,2	+15,3
2	Анатомія	49,6	44,9	48,8	+3,9
3	Гістологія	49,3	39,2	50,3	+11,1
4	Фізіологія	57,1	58,5	64,0	+5,5
5	Біохімія	56,8	61,4	65,2	+3,8
6	Пат. фізіологія	54,5	53,1	56,2	+3,1
7	Пат. анатомія	50,3	53,8	61,4	+7,6
8	Мікробіологія	59,2	51	67,7	+16,7
9	Фармакологія	62,4	63,1	71,8	+8,7

Результати англомовних (аналогічно російськомовних) студентів за субтестами показали покращання показників з усіх дисциплін (табл. І.12). Найбільшу динаміку складання зафіксовано з патологічної фізіології (+13,5 %), патологічної анатомії (11,8 %), фармакології (6,6 %) та біології (6,1 %). Середній відсоток складання іспиту збільшився на VI медичному факультеті на 8,3 %, на VII медичному факультеті – на 5,8 %.

Таблиця І.12 – Додипломна освіта. Порівняльні результати складання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 студентами VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів

№ пор.	Субтести	2017	2018	2019	Різниця показників
		%			
1	Біологія	62,1	63,2	69,3	+6,1
2	Норм. анатомія	54	52,9	57,4	+4,5
3	Гістологія	59,3	52,5	55,4	+2,9
4	Норм. фізіологія	69,5	63	67,6	+4,6
5	Біохімія	64,6	72,3	74,7	+2,4
6	Пат. фізіологія	62,8	54,9	68,4	+13,5
7	Пат. анатомія	56,4	62,5	74,3	+11,8
8	Мікробіологія	63,4	64,3	69,3	+5,0
9	Фармакологія	67,1	72,9	79,5	+6,6

Також аналіз результатів складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами за групами показав, що у 2019 р. серед вітчизняних студентів є дві групи, де успішність була нижче за 60,5 % (табл. І.13). Це «Молодший спеціаліст» – студенти, що поступили до університету одразу на 2-й курс.

**Таблиця І.13 – Додипломна освіта. Групи студентів,
які у сумі не набрали прохідний бал (60,5 %)**

№ пор.	Група	Факультет	Кількість студентів	Тест, %
1	10К	I	10	53,3
2	11К	I	9	50,8

Інша картина спостерігається серед студентів-іноземців. На V факультеті з підготовки іноземних громадян не набрали прохідний бал (табл. І.14). На VI факультеті немає груп, де успішність була б нижчою за 60,5 %, на VII факультеті з 22 груп не досягли мінімуму в 60,5 % три (табл. І.15).

**Таблиця І.14 – Додипломна освіта. Групи студентів V факультету,
які у сумі не набрали прохідний бал (60,5 %)**

№ пор.	Група	Факультет	Кількість студентів	Тест, %
1	35	V	8	57,5
2	39	V	5	57,8
3	40	V	8	53,3

**Таблиця І.15 – Додипломна освіта. Групи студентів VII факультету,
які у сумі не набрали прохідний бал (60,5 %)**

№ пор.	Група	Факультет	Кількість студентів	Тест, %
1	25	VII	12	58,1
2	26	VII	12	59,1
3	32	VII	12	59,0

Перескладання ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» Крок 1 та іноземна мова професійного спрямування заплановане на 8 серпня 2019 р.

Другою складовою частиною ЄДКІ, Етап 1 для спеціальності «Медицина» був іспит з іноземної мови професійного спрямування.

Не склали з першого разу з тих, хто з'явився на іспит:

- у цілому по університету – 20 осіб (1,84 %);
 - вітчизняних студентів з них – 13 (2,7 %);
- студентів – громадян іноземних країн – 7 осіб, що становить 1,2 % від присутніх іноземців, зокрема:
 - російськомовних – 1 (1,9 %);
 - англомовних – 6 (1,1 %).

Загальні результати студентів університету наведені у табл. І.16 та І.17.

**Таблиця І.16 – Додипломна освіта. Результати складання ЄДКІ, Етап 1
для спеціальності «Медицина» Крок 1
та іноземна мова професійного спрямування**

Факультет	Складали	Склали	Не склали
I	134	126	8
II	122	121	1
III	109	108	1
IV	121	118	3
Загальна кількість	486	473	13
російськомовні	52	51	1
англомовні	544	538	6
Загальна кількість іноземці	596	589	7
У цілому по університету	1082	1062	20

**Таблиця І.17 – Додипломна освіта. Середній відсоток складання ЄДКІ,
Етап 1 для спеціальності «Медицина»
іноземна мова професійного спрямування по факультетах**

Факультет	2019
	Тест, %
I	5,9
II	0,8
III	0,9
IV	2,4
V	1,9
VI	1,1
VII	1,1

Також вперше складали І етап Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) у 2019 р. студенти стоматологічного факультету (інтегрований іспит Крок 1 та іспит з іноземної мови професійного спрямування). Критерій «склав» для ЄДКІ цього року, визначений Центром тестування, складав: 60,5 % для іспиту «Крок 1» та 30,5 % для іспиту з іноземної мови професійного спрямування. Всього ЄДКІ серед вітчизняного контингенту не склало 46 (32,8 %) студентів.

Із загальної кількості вітчизняних студентів, які не склали ЄДКІ з першої спроби – 45 студентів не склали складову частину іспиту «Крок 1», один зі студентів склав «Крок 1», але не склав іноземну мову професійного спрямування. Серед вказаних 45 студентів – 27 не склали «Крок 1», але склали іноземну мову, 19 – не склали іноземну мову професійного спрямування. Обидві складові ЄДКІ не склало 18 студентів.

Порівняльні дані результатів складання складової частини ЄДКІ ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія» в 2018–2019 рр. наведено в *табл. І.18*.

Таблиця І.18 – Додипломна освіта. Порівняльний аналіз результатів складання складової частини ЄДКІ "Крок 1. Стоматологія" вітчизняними студентами у 2018–2019 рр.

Результати (критерій «склав/не склав» встановлено на рівні 60,5%)		ХНМУ		Порівняльні дані показників 2018–2019 рр.
		2018	2019	
Загальна кількість студентів		119	140	+21
Не склали іспит з першої спроби		56(47,1%)	46(32,8%)	+10(+14,3%)
Загальний тест, (%)		60,5	64,2	+3,7
Субтести, %	Біологія	69,3	68,6	-0,7
	Анатомія	61,0	60,7	-0,3
	Гістологія	53,7	54,7	+1,0
	Нормальна фізіологія	56,5	61,7	+5,2
	Біохімія	46,5	65,6	+19,1
	Патологічна фізіологія	67,4	65,4	-2,0
	Патологічна анатомія	65,1	65,3	+0,2
	Мікробіологія	60,0	67,2	+7,2
Фармакологія		65,8	70,3	+4,5

Наведені порівняльні дані результатів складання складової частини ЄДКІ ліцензійного іспиту «Крок 1. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2018–2019 рр. свідчать про те, що на 10 (14,3 %) студентів зменшилась кількість тих, хто не склав іспит з першої спроби. Є деяка позитивна динаміка показників підготовки студентів по дисциплінах відносно минулого року.

Загальні результати складання першого етапу ЄДКІ показали, що питання підготовки студентів університету як загальноосвітні, так і професійні залишаються дуже гострими. Рівень відповідей та кількість осіб, що не впорались із завданнями іспиту, залишаються на незадовільному рівні. Необхідно продовжити пошук різноманітних форм навчальної діяльності, впровадження яких допоможе університету готувати висококваліфікованих фахівців.

Іншим загальнодержавним контролюючим засобом є ЛПІ «Крок 2», який одночасно є складовою частиною випускних іспитів.

Підготовка та складання іспиту «Крок 2. ЗЛП» проводилась згідно з «Методичними рекомендаціями з підготовки до ліцензійних іспитів і як галузевого моніторингу якості вищої медичної освіти відповідно до Європейських вимог», виданими МОЗ України. Щороку проводиться ретельний аналіз та обговорення результатів тестування. У межах виконання рішень ректорату та вченої ради університету проведено заходи щодо реформування відповідальних профільних кафедр за напрямками змісту ліцензійного іспиту «Крок 2. ЗЛП», призначені керівники та відповідальні окремих профілів. Встановлено уніфіковані вимоги щодо змісту та обсягів кафедральних тестових банків.

Деканати постійно проводять підготовку випускників до складання ліцензійного іспиту, головною метою якої є забезпечення безперервного режиму тестового навчання під час як аудиторних занять, так і самостійної позааудиторної роботи. У процесі підготовки випускників кафедрами застосовуються як власні тестові банки, так і буклети Центру тестування МОЗ попередніх років.

На випускних курсах були проведені етапи пілотних тестувань, за результатами яких виявлені «групи ризику», з якими була проведена відповідна робота. Проведення пілотних тестувань дозволяє змодельовати процедуру проведення ліцензійного іспиту як за критерієм часу, так і мінімальним рівнем знань.

У процесі підготовки до атестації деканатом був складений рейтинг успішності всіх студентів факультету, який ураховував здобутки за шість років навчання, результати складання підсумкового контролю з кожної екзаменаційної дисципліни, а також результати проведення попереднього тестування за системою «Крок 2». Слід відзначити, що студенти, які претендували на диплом з відзнакою, мали високий рейтинг із провідних дисциплін: Івахненко Д.А. – 86,8 %, Поліков Г.О. – 84,1 %; Карямян А.А. – 78,6 %. Високий показник тестування в подальшому підтверджено результатами складання випускного іспиту.

21 травня 2019 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено тестування «Крок 2». Загальна лікарська підготовка».

При проведенні аналізу результатів складання тестового контролю відмічено, що як загальний відсоток позитивних відповідей студентів, так і відсоток відповідей з питань усіх профілів, порівняно з минулим роком, дещо зменшився, особливо з дисциплін педіатричного та гігієнічного профілів. Дванадцять студентів набрали відсоток правильних відповідей, нижчий за встановлений мінімум, у зв'язку з чим ЕК на чолі з головою було прийнято рішення допустити цих студентів до складання випускних іспитів в цьому році разом зі своїми групами, але кваліфікацію лікаря їм не присвоювати та диплом не видавати. Три випускники минулого року при перескладанні набрали достатній відсоток правильних відповідей, у зв'язку з чим Державною ЕК було прийнято рішення присвоїти їм кваліфікацію лікаря та видати диплом.

Узагальнені результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2. Загальна лікарська підготовка» у 2018–2019 рр. наведено у *табл. І.19*.

Аналіз результатів складання ЛП «Крок 2» студентами – громадянами України (*табл. І.20*) свідчить про те, що за загальним показником (середнє по ВНЗ) та за усіма профілями показник ХНМУ у 2019 р. має дещо нижче значення, порівняно з 2018 і 2017 рр. Такі результати свідчать про те, що при відповідях студентів на тестові завдання ЛП «Крок 2» у 2019 р. у них виникли деякі труднощі, пов'язані з підвищенням складності самих тестових завдань.

Таблиця І.19 – Додипломна освіта. Загальна інформація про підсумки складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 2» студентами випускного курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» за спеціальністю «Лікувальна справа»

Навчальний рік	Кількість студентів, які складали «Крок 2»	Кількість студентів, які не склали «Крок 2»	Підсумки складання ЛПІ «Крок 2»				
			Терапевтичний профіль, %	Хірургічний профіль, %	Педіатричний профіль, %	Акушер.-гінек. профіль, %	Гігієнічний профіль, %
2018	214	3	76,7	77,6	80,6	78,9	85,5
2019	224	12	72,1	73,8	66,4	72,8	76,9

Таблиця І.20 – Додипломна освіта. Показник результатів складання ЛПІ «Крок 2» студентами – громадянами України за субтестами (вісь 2). Порівняльна характеристика упродовж 3 років

Контингент студентів	Середнє по ВНЗ, %	Субтести, % показник ХНМУ					Не склали (кількість студентів)
		Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
Студенти-громадяни України: I, II, III та IV медичні ф-ти ХНМУ	показник ХНМУ 2017 (при критерії 60,5 %)						
	76,03	72,73	80,98	76,53	79,75	82,96	20
	показник ХНМУ 2018 (при критерії 60,5 %)						
	78,2	75,4	77,2	78,8	78,4	85,4	23
	показник ХНМУ 2019 (при критерії 60,5 %)						
	72.13	71.17	74.4	66.43	71.57	77.63	25

Як свідчать дані *табл. І.21* щодо результатів складання державних ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів, можна констатувати, що в цілому у 2019 р. показник успішності іспиту по університету склав 71,28 %, що є нижче, ніж у 2017 р. – 74,48 % та у 2018 р. – 73,8 %. За значеннями загального показника у 2019 р. на першій позиції розташовуються студенти II медичного ф-ту з результатом 73,1 %. Студенти VI та VII медичних ф-тів посіли друге місце (72,8 %); третє місце посіли студенти I медичного ф-ту (72,5 %); на четвертому місці студенти III медичного ф-ту (70,8 %); на п'ятому – студенти V медичного ф-ту (67,2 %).

За результатами складання субтестів з педіатричного профілю й акушерства та гінекології у 2019 р. показники поліпшилися у студентів V ф-ту порівняно з 2018 р. Студенти VI та VII ф-тів у 2019 р. поліпшили показники з акушерства та гінекології порівняно з минулим роком. Пока-

зники складання субтестів з акушерства та гінекології у 2019 р. в цілому по університету також були дещо вище, ніж у 2018 р.

Слід відмітити, що студенти VI та VII ф-тів за результатами складання субтестів у 2019 р. з терапевтичного, педіатричного профілів та з акушерства та гінекології посіли перше місце серед медичних факультетів.

Таблиця І.21 – Додипломна освіта. Результати складання державних ліцензійних іспитів «Крок 2. ЗЛП» за всіма рівнями підготовки та динаміка змін результатів упродовж 3 років (вісь 2)

№	Контингент студентів	Загальний показник, %	Субтести, %					Не склали (кількість)
			Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерство та гінекологія	Гігієнічний профіль	
1	I медичного ф-ту	2017						
		78,3	75,5	82,9	73,2	81,5	84,1	9
		2018						
		79,3	76,7	77,6	80,6	78,9	85,5	8
		2019						
		72,5	72,1	73,8	66,4	72,8	76,9	12
2	II медичного ф-ту	2017						
		78	75	82,2	74,1	81,5	83,3	7
		2018						
		79,2	76,3	78,9	78,9	79,9	85,4	8
		2019						
		73,1	72	75,9	67,2	72,7	78,3	11
3	III медичного ф-ту	2017						
		75,5	71,4	79,4	73,3	78,9	82,7	4
		2018						
		73	69,8	71,9	74,4	73,1	80	7
		2019						
		70,8	69,4	73,5	65,7	69,2	77,7	2
4	V медичного ф-ту (російськомовні іноземні студенти)	2017						
		66,4	62,6	69,5	65,7	70,6	73,7	24
		2018						
		68,3	66,8	70	65,2	70,5	68,7	20
		2019						
		67,2	65,3	68,9	68,6 ↑	74,3 ↑	61,7	26
5	VI та VII медичних ф-тів (англомовні іноземні студенти)	2017						
		76,4	75,6	73,8	76,5	77,7	84,7	24
		2018						
		75	75,8	73,4	76	72,8	72,3	27
		2019						
		72,8	74,3	73,4	70,6	80,9 ↑	61,2	16
6	В цілому по університету	2017						
		74,48	71,52	77,87	70,65	77,88	81,72	68
		2018						
		73,8	72,7	73,5	73,3	73,9	75,2	70
		2019						
		71,28	70,62	73,1	67,7	73,98 ↑	71,16	67

Студентів, що не склали «Крок 2. ЗЛП» у 2019 р. – 67, що менше, ніж у 2017 та 2018 рр. (табл. I.22). Слід зазначити, що найбільша кількість студентів, які не склали Крок 2 у 2019 р., це студенти V факультету – 26. На VI і VII медичних факультетах не склали іспит 16 студентів; на I медичному – 12 студентів, на II – 11, на III – 2 студенти.

Таблиця I.22 – Додипломна освіта. Кількість студентів, які не склали державний ліцензійний іспит «Крок 2. ЗЛП» (в динаміці)

№ пор.	Рік	Кількість студентів, які не склали державний ліцензійний іспит
1	2017	68
2	2018	70
3	2019	67↓

Результати складання іспиту «Крок 2. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2019 р. та порівняльний аналіз результатів складання у 2018 та 2019 рр. наведено в табл. I.23.

Таблиця I.23 – Додипломна освіта. Порівняльний аналіз результатів складання «Крок 2. Стоматологія» вітчизняними студентами у 2018 та 2019 рр.

Параметри		ХНМУ		Порівняльні дані показників 2018–2019 рр.
		2018	2019	
Кількість студентів		131	144	+13
Не склали іспит		2 (1,6%)	7 (4,8%)	-5 (-3,2%)
Тест, %		77,8	75,3	-2,5
Субтести зі стоматологічних дисциплін, %	Терапевтичної	87,1	80,3	-6,8
	Хірургічної	72,8	72,9	+0,1
	Ортопедичної	76,5	71,5	-5,0
	Дитячої	77,6	74,4	-3,2
	Дитячої терапевтичної	81,9	81,1	-0,8
	Дитячої хірургічної	79,9	70,8	-9,1
	Ортодонтії	64,8	63,0	-1,8

Результати складання ЛП «Крок 2. Стоматологія» у 2019 р. дещо гірші, ніж у 2018 р. Збільшилася кількість студентів, які не склали іспит. Практично по всіх дисциплінах знизився відсоток вірних відповідей.

Для підготовки студентів до складання ліцензійних іспитів різного рівня було заплановано та проведено багаточисельні та різноманітні заходи, у тому числі на базі Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ. У зв'язку зі зміною складових та формату проведення «Крок 1» у 2018–2019 н. р. було прийняте рішення зосередити більшу частину зусиль саме на підготовці до складання іспитів такого рівня.

Результати підготовчої роботи до складання ЄДКІ «Крок 1, 2», Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та іспиту «Іноземна мова професійного спрямування» на базі ННІ ЯО у 2018–2019 н. р. Всі умови та терміни проведення Ректорських контролів (РК) та навчально-тренувальних занять нормувалися відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію навчального процесу в ХНМУ, наказів ректора про «Проведення ректорського контролю академічної успішності вітчизняних та іноземних студентів 3-го курсу у 2018–2019 н. р.», «Про навчально-тренувальні заняття щодо підготовки до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM)», «Про навчально-тренувальні заняття з підготовки до складання ЄДКІ «Іспит з іноземної мови професійного спрямування» у 2018–2019 н. р.», «Про проведення ректорського контролю рівня підготовки до складання ЛІ «Крок 2» вітчизняних та іноземних студентів 5-го курсу у 2018–2019 н. р.».

Для підготовки до складання ЄДКІ «Крок 1» на базі ННІ ЯО зі спеціальностей «Медицина», «Стоматологія» у 2018–2019 н. р. на базі ННІ ЯО було проведено РК успішності зі встановлення рівня підготовки до ЄДКІ «Крок 1» у студентів 3-го курсу I, II, III, IV медичних факультетів, V, VI, VII факультетів з підготовки іноземних громадян та стоматологічного факультету у форматі комп'ютерного тестування за дисциплінами, вивчення яких повністю завершено.

Результати I, II, III, IV медичних факультетів. Усього в перевірці брали участь 504 вітчизняних студентів у складі 38 груп. Успішно пройшли перевірку 277 осіб (55,0 %), не пройшли – 227 особи (45,0 %).

При повторному проведенні РК тест складали 476 студентів, що менше на 28 студентів, ніж при першому складанні тесту, у складі 38 груп. Успішно склали тест – 379 осіб (79,6 %), не склали – 97 осіб (20,4 %).

Особливістю проведення РК у 2018–2019 н. р., є те, що при першому складанні комп'ютерного тестування використовувались тестові завдання, розроблені на кафедрах, які входять до складу «Крок 1».

Результати складання РК медичних факультетів зведені в *табл. 1.24*, де представлено кількісний розподіл студентів, які увійшли в «групу ризику» за дисциплінами та по факультетах.

Звертає на себе увагу те, що майже 40 % студентів не змогли подолати умовний прохідний бал у 60,5 % при першому складанні РК. При повторному складанні РК відсоток таких студентів знизився майже в половину, але коливався від 17 до 22 % по факультетах. Загальний відсоток зменшення «групи ризику» при повторному складанні був на рівні 24,6.

Якщо розглядати результати повторного складання РК по дисциплінах, то слід звернути увагу, що з «анатомії людини» та «гістології» був найбільший відсоток студентів, що не змогли успішно відповісти на тестові завдання (більше 30 %). Тоді як загальний відсоток студентів, що повторно не склали РК, був на рівні 20.

Таблиця І.24 – Додипломна освіта. Розподіл студентів «групи ризику» медичних факультетів при складанні РК ЄДКІ «Крок 1» по дисциплінах

Медичні факультети		Дисципліна					Всього осіб, %
		Анатомія людини	Медична біологія	Гістологія, цитологія та ембріологія	Біологічна хімія	Фізіологія	
I	перше складання тесту	70	106	55	55	78	62 (43,1%)
	повторне складання тесту	51	37	43	32	52	33 (21,1%)
II	перше складання тесту	57	86	56	34	81	55 (45,8%)
	повторне складання тесту	44	19	50	23	30	21 (17,9%)
III	перше складання тесту	48	70	46	33	63	49 (41,5%)
	повторне складання тесту	39	25	30	18	26	19 (17,0%)
IV	перше складання тесту	49	93	65	39	92	56 (45,9%)
	повторне складання тесту	41	27	40	21	28	24 (22,0%)
Взагалі	перше складання тесту	224 (44,4%)	161 (31,9%)	222 (44,1%)	355 (70,4%)	314 (62,3%)	222 (44,0%)
	повторне складання тесту	175 (36,8%)	103 (21,6%)	163 (34,2%)	94 (19,8%)	136 (28,6%)	97 (20,4%)

Результати проведення РК стоматологічного факультету. З метою визначення стану життєвості знань у студентів стоматологічного факультету також було проведено два РК, де при першому проведенні використовувались тестові завдання, надані кафедрами, а при повторному – завдання з відкритих тестових банків Центру тестування України.

Усього в перевірці брали участь 127 вітчизняних студентів у складі 11 груп. Успішно пройшли перевірку 79 осіб (62,2 %), не пройшли – 48 осіб (37,8 %).

При повторному проведенні РК тест складали 133 студента, що більше на 6 студентів, ніж при першому складанні тесту, у складі 11 груп. Успішно склали тест – 76 осіб (57,1 %), не склали – 57 осіб (42,9 %).

Особливістю проведення першого РК у 2018–2019 н. р. було те, що тестування проводилось за 9 дисциплінами при першому та повторному складанні РК (раніше тестування проводилось за 6 дисциплінами) (рис. І.1).

Результати складання РК стоматологічного факультету зведені в табл. І.25, в якій представлено загальний показник складання тесту та результат студентів, які не пройшли прохідний бал, встановлений Центром тестування, та склали «групу ризику».

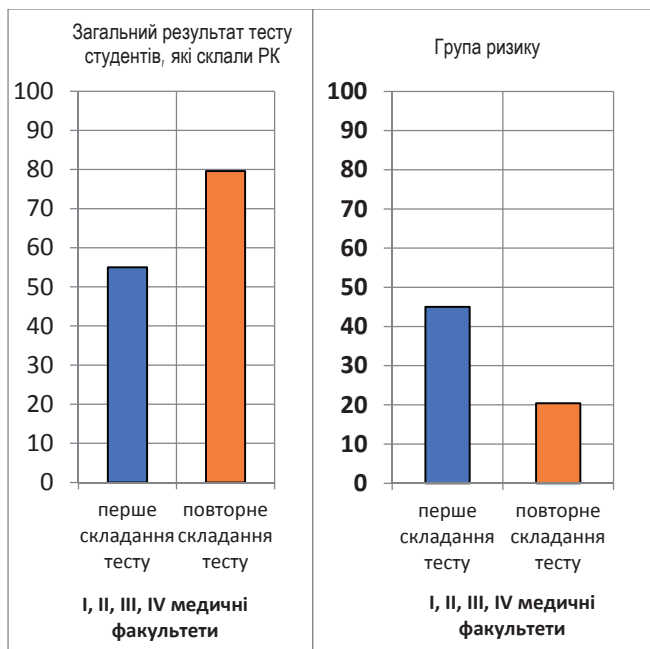

Рис. І.1. Загальний результат тесту та «групи ризику» медичних факультетів при першому та повторному складанні тесту

На стоматологічному факультеті, на відміну від медичних, при повторному складанні РК виявлено погіршення загального результату тесту на 7,4 % та збільшення показника «групи ризику» на 5,1 % (рис. І.2). Аналіз даних РК за дисциплінами виявив, що за 5 дисциплінами (медична біологія; гістологія; біологічна хімія; фізіологія; патологічна анатомія) результат студентів, що не склали РК, перевищує 50 %.

Результати VI та VII факультетів з підготовки іноземних громадян зі спеціальності «Лікувальна справа» наведено у табл. І.26. На VI факультеті з підготовки іноземних громадян в РК брали участь 22 групи (складали 231 особа, відсутні – 59). За результатами тестування виявлено «групу ризику» – 62,8 % (81 особа).

На VII факультеті з підготовки іноземних громадян в РК брали участь 22 групи (складали 247 осіб, відсутні – 55 осіб). За результатами тестування виявлено «групу ризику» – 48,2 % (119 осіб). Тобто 50 % студентів факультету показали знання, що нижче за цензом вимог Центру тестування МОЗ України.

Таблиця І.25 – Додипломна освіта. Показники складання першого та повторного РК («група ризику») стоматологічного факультету

Факультет		Дисципліна, осіб/%									Всього, осіб, %
		Анатомія людини	Медична біологія	Гістологія	Біологічна хімія	Фізіологія	Мікробіологія	Пат. анатомія	Пат. фізіологія	Фармакологія	
Стоматологічний факультет	перше складання	44/34,6 %	103/81,1 %	85/66,9 %	54/42,5 %	90/70,9 %	105/82,7 %	50/39,4 %	23/18,1 %	14/11,0 %	48/37,8 %
	повторне складання	32/24,1 %	89/66,9 %	86/64,7 %	75/56,4 %	99/74,4 %	32/24,1 %	84/63,2 %	35/26,3 %	61/45,9 %	57/42,9 %

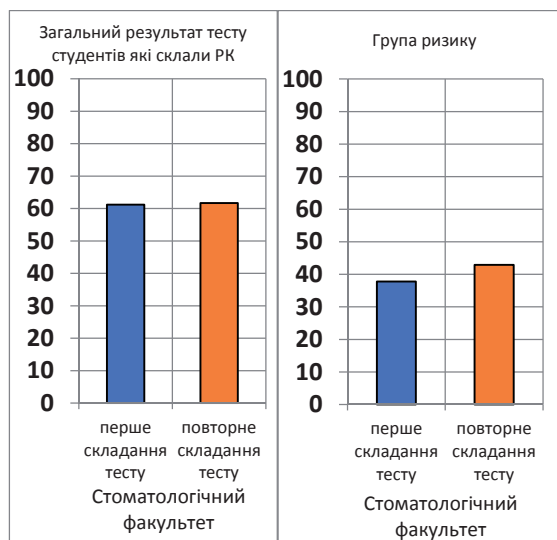

Рис. І.2. Загальний результат тесту та «групи ризику» стоматологічного факультету при першому та повторному складанні тесту

Зі спеціальності «Стоматологія» на V факультеті з підготовки іноземних громадян в РК брали участь 6 груп (складали 54 особи, відсутні – 8 осіб). На VI факультеті з підготовки іноземних громадян в РК брали участь 11 груп «стоматологів» (складали 116, відсутні – 11 осіб). Результати щодо кількісного складу «групи ризику» та її розподілу за дисциплінами наведено у табл. І.27.

**Таблиця І.26 – Додипломна освіта. Розподіл студентів «групи ризику»
при проведенні РК на VI–VII факультетах
з підготовки іноземних громадян по дисциплінах**

Дисципліна Факультет (осіб)	Кількість студентів						Всього (осіб/%)
	Анатомія лю- дини	Медична біологія	Гістологія ци- тологія та емб- ріологія	Біологічна хі- мія	фізіологія	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	
VI (231)	165	118	135	126	116	–	134/58,0
VII (247)	184	132	109	102	101	–	119/48,2

**Таблиця І.27 – Додипломна освіта. Розподіл студентів «групи ризику»
при проведенні РК на V-VII факультетах
з підготовки іноземних громадян по дисциплінах**

Дисципліна Факультет (осіб)	Кількість студентів									Всього (осіб/%)
	Анатомія людини	Медична біологія	Гістологія	Біологічна хімія	фізіологія	Мікробіологія	Пат. анатомія	Пат. фізіологія	фармакологія	
V(54)	51	52	52	50	53	45	51	39	46	51/ 94,4%
VI (116)	108	110	115	108	115	101	115	86	112	115/ 99,1%

Необхідно зауважити, що практично всі студенти факультетів не впорались із розв'язанням завдань у необхідній кількості. За результатами тестування на V факультеті «Група ризику» склала – 94,4 % (51 особа), а на VI – 99,1 % (115 осіб). За дисциплінами деякий позитив є тільки у «патологічній фізіології», де частка студентів, що склали тестування, помітно вища і дорівнює практично 30 %.

Підготовка до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та іспиту «Іноземна професійного спрямування». У зв'язку з Постановою Кабміну про «Порядок здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», на базі ННІ ЯО організовані та проведені навчально-тренувальні заняття (*далі* – заняття) щодо підготовки до складання Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та іспиту «Іноземна професійного спрямування».

Для якісної та комплексної підготовки до іспитів університетом було придбано та організовано використання 26 електронних доступів до платформи USMLE-Rx на 9 кафедрах, які входять до складу ЄДКІ, та Навчальній бібліотеці.

Співробітниками кафедр на базі американських тестів було розроблено та адаптовано під навчальні плани університету тестові завдання україн-

ською та англійською мовами для проведення НТЗ 3-го курсу спеціалізації «Медицина».

Участь у заняттях брали вітчизняні студенти I–IV медичних факультетів. При підготовці до складання Міжнародного іспиту з основ медицини використовувались тести українською мовою. Кількість студентів, які проходили заняття, становить 449 осіб, це 82,2 % від загальної кількості студентів, які навчаються на медичних факультетах.

Результати вірних відповідей студентів представлено у *табл. I.28*.

Таблиця I.28 – Додипломна освіта. Кількість студентів та % вірних відповідей

Відсоток	Факультети (осіб/%)				Всього (осіб/%)
	I	II	III	IV	
0–20	11/8,8	10/8,5	8/8,1	13/12,1	42/9,4%
21–40	112/89,6	104/88,1	89/89,9	87/81,3	392/87,2%
41–60	2/1,6	4/3,4	2/2,0	7/6,5	15/3,3%
61–100	0/0,0	0/0,0	0/0,0	0/0,0	0

При підготовці до складання іспиту «Іноземна мова професійного спрямування» використовувались тести англійською мовою. Кількість студентів, які проходили заняття, становить 423 осіб, це 83,3 % від загальної кількості студентів, які навчаються на медичних факультетах. Результати вірних відповідей студентів представлено у *табл. I.29*.

Таблиця I.29 – Додипломна освіта. Кількість студентів та % вірних відповідей (за встановленим критерієм 30,5 %)

Відсоток	Факультети (осіб/%)				Всього (осіб/%)
	I	II	III	IV	
0–30	35/29,4	18/20,2	19/25,9	29/18,4	101/23,9
31–100	84/70,6	71/79,8	84/74,1	83/81,6	322/76,1

Результати РК випускників-стоматологів. У II семестрі 2018–2019 н. р. було проведено РК (комп'ютерне тестування) зі встановлення рівня підготовки до ЛП «Крок 2. Стоматологія» у студентів 5-го курсу стоматологічного та студентів спеціальності «Стоматологія» V та VI факультетів з підготовки іноземних студентів за субтестами ЛП вісі 2.

Результати РК вітчизняних студентів. Складали РК 10 груп (139 осіб), відсутні – 8 осіб. «Група ризику» складала 6,5 % (9 осіб).

Результати студентів-іноземців. З V факультету в РК брали участь 5 груп (76 осіб), відсутні – 14 осіб. Виявлено «групу ризику» – 40,8 % (31 особа).

З VI факультету у контролі взяли участь 4 групи (39 осіб, відсутні – 13). «Група ризику» складала 25,6 % (10 осіб).

Узагальнені результати наведено у *табл. I.30*.

Найбільш успішно вітчизняні студенти відповіли на субтест «терапевтична стоматологія» – 93,5 % вірних відповідей; найнижчий рівень за субтестом «загальний медичний профіль» – 80,6 % вірних відповідей. Такі

результати свідчать про належний рівень підготовки студентів до складання ЛП «Крок 2».

Відсоток розподілення вірних відповідей серед студентів V факультету представлено у *табл. І.31*.

Таблиця І.30 – Додипломна освіта. Кількість студентів за факультетами, що складали «групу ризику» при проведенні РК ЛП «Крок 2. Стоматологія»

Факультет (осіб)	Група ризику (осіб/%)
Стоматологічний (вітчизняні студенти – 139)	9/6,5
V факультет з підготовки іноземних студентів (76)	31/40,8
VI факультет з підготовки іноземних студентів (39)	10/25,6

За відсотком вірних відповідей були розподілені субтести вісі 2 у вітчизняних студентів (*табл. І.32*)

Таблиця І.31 – Додипломна освіта. Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами вісі 1 РК за тестами «Крок 2. Стоматологія» на стоматологічному факультеті

Субтести	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	93,5
Дитяча терапевтична стоматологія	2	89,2
Ортопедична стоматологія	3	83,5
Ортодонтія		
Хірургічна стоматологія	4	81,3
Дитяча хірургічна стоматологія		
Загальний медичний профіль	5	80,6

Таблиця І.32 – Додипломна освіта. Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами вісі 2 при проведенні РК за тестами «Крок 2. Стоматологія» на V факультеті з підготовки іноземних студентів

Субтести	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	76,3
Ортопедична стоматологія	2	72,4
Дитяча терапевтична стоматологія	3	71,1
Загальний медичний профіль	4	61,8
Хірургічна стоматологія	5	51,3
Дитяча хірургічна стоматологія	6	50,0
Ортодонтія	7	38,2

Найбільш успішно іноземні студенти відповіли на субтест «терапевтична стоматологія» – 76,3 % вірних відповідей; найнижчий рівень за субтестом «ортодонтія» – 38,2 % вірних відповідей. Такі результати свідчать про задовільний рівень підготовки студентів до складання ЛП «Крок 2».

Відсоток розподілення вірних відповідей серед студентів VI факультету представлено у *табл. 1.33*.

Таблиця 1.33 – Додипломна освіта. Розподіл рангових місць та кількості вірних відповідей за субтестами вісі 2 при проведенні РК за тестами «Крок 2. Стоматологія» на VI факультеті з підготовки іноземних студентів

Субтести	Рангове місце	Відсоток вірних відповідей
Терапевтична стоматологія	1	87,2
Ортопедична стоматологія	2	79,5
Дитяча терапевтична стоматологія	3	76,9
Хірургічна стоматологія	4	74,4
Дитяча хірургічна стоматологія	5	69,2
Загальний медичний профіль	6	66,7
Ортодонтія	7	59,0

Найбільш успішно іноземні студенти відповіли на субтест «терапевтична стоматологія» – 87,2 % вірних відповідей; найнижчий рівень за субтестом «ортодонтія» – 59,0% вірних відповідей. Дані проведення РК свідчать про задовільний рівень підготовки студентів до складання ЛІ «Крок 2».

Підбиваючи підсумки зауважимо, що постійний моніторинг, у форматі проведення ректорських контролів, є необхідною складовою частиною при підготовці студентів до складання ліцензійних іспитів як для деканатів так і для самих студентів. Деканати мають можливість постійної підготовки студентів; студент має можливість ознайомитись з процедурою проведення ліцензійних іспитів, визначити свій рівень залишкових знань.

Основним етапом перевірки якості діяльності університету є проведення випускної кампанії. Випускні іспити мають ступеневу систему: ліцензійний державний іспит «Крок 2» та комплексний практично орієнтований іспит (ПОІ). За умовами наказу МОЗ України № 53 від 31.01.2005 р. «практично орієнтований іспит у вигляді комплексного іспиту проводиться як комплексна перевірка спроможності випускника здійснювати професійну діяльність в умовах, наближених до реальних, і демонструвати необхідний рівень сформованості умінь і навичок, визначених відповідно до ОКХ».

Крім ЛІІ «Крок 2», іспит включає ще 2 комплекси з основних лікарських напрямів, кожен з яких проводиться у 2 етапи. Перший комплекс: внутрішні, професійні та інфекційні хвороби; хірургічні хвороби з дитячою хірургією; акушерство та гінекологія. Другий – дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами; гігієна, соціальна медицина та економіка охорони здоров'я. Розділ невідкладних станів та маніпуляцій на фантомах і манекенах передбачає, в першу чергу те, що кожен випускник на сучасному етапі повинен володіти знаннями та уміннями щодо надання

екстреної допомоги при різних критичних станах як дорослим, так і дітям різного віку. Другий етап обох комплексів проводиться у клініках біля ліжка хворого і надає можливість виявити клінічне мислення кожного випускника та володіння методикою обстеження пацієнтів різного віку.

Проведенню випускних іспитів усіх напрямів передував великий обсяг організаційно-методичної роботи, виконаний ННІ ЯО, методичним кабінетом ННІ ЯО та навчально-методичним відділом, деканами факультетів, профільними та цикловими методичними комісіями, керівниками іспитів та клінічних баз профільних кафедр. Окрема робота проведена членами екзаменаційних комісій, екзаменаторами та секретаріатом.

Було переглянуто та оновлено дидактичний матеріал, що супроводжує всі розділи іспиту. Підготували протоколи проведення та оцінювання I та II частин іспитів із клінічних, гігієнічних дисциплін зі всіх спеціальностей та протоколи відповідей студентів, а також медичну облікову документацію, яку випускники заповнюють під час іспиту. Були оновлені завдання у вигляді типових та ситуаційних задач, доповнені показники, синдроми, нозологічні форми та ін. Усі зміни було обговорено на засіданнях профільних методичних комісій та затверджено відповідно до існуючих нормативних вимог. Головами екзаменаційних комісій факультетів було дано позитивну оцінку результатам підготовчої роботи. Голови екзаменаційних комісій також позитивно оцінили і організацію проведення випускних іспитів.

Декани усіх факультетів провели збори щодо проведення практично орієнтованих іспитів, ознайомили студентів зі змістом питань та завдань, які включає методика проведення іспиту у випускників, наведені приклади типових та ситуаційних задач до першої та другої частин іспиту з кожної з дисциплін I та II комплексів.

На підставі наказу ХНМУ № 114 від 27.03.2019 р. «Про затвердження екзаменаторів для проведення атестації випускників 2019 р.» був сформований графік консультацій (з 13.05.2019 р. по 24.05.2019 р.) щодо першої частини ПОІ.

Консультації було поділено за дисциплінами («Терапія», «Педіатрія», «Хірургія», «Акушерство та гінекологія», «Медицина невідкладних станів»), що дозволило зробити їх більш ефективними.

За результатами практично орієнтованих державних іспитів комісія відзначає, що випускники показали достатній рівень оволодіння встановленим обов'язковим мінімумом практичних навичок, в тому числі – навичками обстеження хворого, вміють використовувати додаткові методи обстеження в діагностичному процесі. Випускники достатньо засвоїли етапність визначення програми лікування, проведення діагностики та надання допомоги при невідкладних станах.

Рівень науково-теоретичної підготовки випускників дозволив їм достатньо вільно орієнтуватись в питаннях етіології та патогенезу захворювань, сучасних методах діагностики, диференційної діагностики захворювань, обґрунтовано формулювати сучасні принципи патогенетичного

лікування хворих. Слід відзначити впевнене розв'язання випускниками питань та ситуаційних задач з невідкладної допомоги дітям і дорослим. Комісії констатували наявність чіткої організації та злагодженої роботи колективів всіх випускаючих кафедр, яка дозволила провести іспити у спокійній, доброзичливій обстановці.

Оцінюючи в цілому показники випускних іспитів, необхідно визнати стабільність у якійсін динаміці рівнів підготовки випускників (табл. I.34, I.35). На жаль, значних позитивних зрушень результатів ПОІ у 2018–2019 н. р. порівняно з минулим не було. Проте у деякій мірі зросли загальні показники якості оцінювання та незначно зросла кількість відмінників.

Колективам профільних кафедр необхідно звернути увагу на недоліки, які виявлені при підготовці фахівців у ХНМУ під час проведення атестації випускників та озвучені на засіданні вченої ради у вигляді звітів голів екзаменаційних комісій. При аналізі результатів ПОІ у студентів, що займалися на спеціальності «Медицина», було вказано на такі недоліки:

1. Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

- студенти І медичного ф-ту показали недостатньо глибокі знання з питань розрахунку рівня кардіоваскулярного ризику із застосуванням сучасних міжнародних шкал;

- випускники зазнають певних труднощів у питаннях стандартів діагностики, диференційної діагностики та особливостей лікування госпітальної пневмонії;

- не всі студенти володіють сучасними методами діагностики та лікування ревматоїдного артриту, зокрема у сфері застосування біологічно-активних препаратів;

- деякі студенти ІІІ медичного факультету погано орієнтуються у питаннях профілактики серцево-судинних захворювань відповідно до досягнень доказової медицини;

- виявлена низька практична підготовка студентів ІІІ медичного факультету щодо вивчення особливостей діагностики та лікування анкілозивного спондилоартриту.

2. Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

- частка вітчизняних випускників І медичного ф-ту під час курації хворих мають певні труднощі у правильному формулюванні повного клінічного діагнозу, що обумовлено нечіткими знаннями класифікацій хірургічних захворювань та можливих їх ускладнень;

- деякі випускники І медичного ф-ту мають недостатні знання з питань сучасних мініінвазивних технологій у судинній хірургії – імплантацій катетерів, балонної ангіопластики зі стентуванням вражених атеросклерозом стенозованих магістральних артерій кінцівок;

- деякі студенти ІІІ медичного ф-ту проявили недостатню обізнаність у питаннях щодо інтерпретації показників електролітів та лужно-

кислотного балансу крові у хворих з водноелектролітними порушеннями при гострому перитоніті;

- частка випускників III медичного ф-ту проявила недостатнє орієнтування у сучасних ендovasкулярних методах лікування аневризми черевного відділу аорти;

- у деяких випускників III медичного ф-ту виникли труднощі при обґрунтовуванні вибору тактики лікування ускладнень неспецифічного виразкового коліту

3. Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

- не всі студенти I медичного ф-ту знають особливості діагностики та лікування вагітних із психосоматичними та депресивними розладами;

- певні труднощі виникають при визначенні особливостей застосування сучасних лапароскопічних технологій при злоякісних новоутвореннях жіночої репродуктивної системи;

- студентам III медичного ф-ту бракує знань при виборі лікувальної тактики у вагітних та породіль з екстрагенітальною патологією (хвороби крові, серцево-судинні захворювання), що вимагає більш поглибленого вивчення даної проблеми;

- студенти III медичного ф-ту мають низький рівень знань щодо застосування різних контрацептивних методів з урахуванням ризиків для здоров'я та користі від їх використання, особливості фармакологічного впливу ряду медикаментів на вагітну жінку та плід.

4. Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

- студенти-випускники I медичного ф-ту недостатньо володіють знаннями сучасної діагностики та лікування гепатиту А у дітей;

- недостатніми виявилися знання студентів-випускників I медичного ф-ту щодо діагностики та лікування анемії у дітей при різноманітній соматичній хронічній патології;

- студенти III медичного ф-ту продемонстрували низький рівень знань щодо гострого ураження нирок;

5. Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

- певні труднощі виникають при інтерпретації лабораторних показників якості хліба;

- випускники I медичного ф-ту показали недостатні знання щодо інфекційних захворювань, які передаються водним шляхом, особливостей водних епідемій;

- студенти III медичного ф-ту показали недостатні знання щодо різних рівнів і видів профілактики;

- студенти показали недостатні знання нормативно-правових документів, правил оформлення медичної статистичної документації та складання річних звітів.

Таблиця 1.34 – Додипломна освіта. Результати складання атестації студентами ХНМУ у 2018–2019 н. р. (Спеціалісти)

Рік випуску	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущено до скла-дання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс. кількість/відсоток)						Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою					
				Тільки на "5"		На "5" і "4", тільки "4"		На "5", "4" і "3"							Тільки на "3"		Отримали "2"	
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%
I медичний факультет («Лікувальна справа»)																		
2019 Б	156	156	156	8	5,13	69	44,23	65	41,67	14	8,97	0	0,00	3,92	100,00	49,36	7	4,49
2019 К	69	69	69	0	0,00	17	24,64	40	57,97	12	17,39	0	0,00	3,60	100,00	24,64	0	0,00
Всього	225	225	225	8	3,56	86	38,22	105	46,67	26	11,56	0	0,00	3,82	100,00	41,78	7	3,11
II медичний факультет («Лікувальна справа»)																		
2019 Б	156	156	156	9	5,77	48	30,77	90	57,69	9	5,77	0	0,00	3,83	100,00	36,54	8	5,13
2019 К	63	63	63	0	0,00	7	11,11	31	49,21	25	39,68	0	0,00	3,38	100,00	11,11	0	0,00
Всього	219	219	219	9	4,11	55	25,11	121	55,25	34	15,53	0	0,00	3,69	100,00	29,22	8	3,65
III медичний факультет («Педіатрія»)																		
2019 Б	59	59	59	3	5,08	43	72,88	10	16,95	3	5,08	0	0,00	4,04	100,00	77,97	1	1,69
2019 К	3	3	3	0	0,00	0	0,00	3	100,00	0	0,00	0	0,00	3,46	100,00	0,00	0	0,00
Всього	62	62	62	3	4,84	43	69,35	13	20,97	3	4,84	0	0,00	4,01	100,00	74,19	1	1,61
Стоматологічний факультет																		
2019 Б	4	4	4	1	25,0	3	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,6	100,00	100,00	1	25,00
2019 К	140	140	140	3	2,14	93	66,43	34	24,29	10	7,14	0	0,00	3,88	100,00	68,57	0	0,00
Всього	144	144	144	4	2,78	96	66,67	34	23,61	10	6,94	0	0,00	3,90	100,00	69,44	1	0,69
V факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)																		
2019	106	106	106	1	0,94	15	14,15	36	33,96	54	50,94	0	0,00	3,3	100,0	15,09	0	0,00

Рік випуску	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АБ	Допущено до скла-дання АБ	Склали	Результати складання АБ на оцінки (абс. кількість/відсоток)								Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою					
				На "5" і "4", тільки "4" і "3"				На "5", "4" і "3"							Отримали "2"			
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%		Кількість	%	Кількість	%		
				VI факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)														
2019	130	130	130	2	1,54	28	21,54	62	47,69	38	29,23	0	0,00	3,53	100,0	23,08	2	1,54
VII факультет з підготовки іноземних студентів («Лікувальна справа»)																		
2019	112	112	112	0	0,00	26	23,21	57	50,89	29	25,89	0	0,00	3,53	100,0	23,21	0	0,00
V факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія»)																		
2019	87	87	87	0	0,0	10	11,49	20	22,99	57	65,52	0	0,00	3,21	100,0	11,49	0	0,00
VI факультет з підготовки іноземних студентів («Стоматологія»)																		
2019	50	50	50	2	4,00	8	16,00	22	44,00	18	36,00	0	0,00	3,45	100,0	20,00	0	0,00
2019	485	485	485	5	1,03	87	17,94	197	40,62	196	40,41	0	0,00	3,40	100,0	18,97	2	0,41
Всього по університету																		
2018	1145	1145	1145	28	2,45	309	26,99	526	45,94	281	24,54	1	0,09	3,63	99,91	29,43	13	1,14
2019 Всього	1135	1135	1135	29	2,56	367	32,33	470	41,41	269	23,70	0	0,00	3,60	100,00	34,89	19	1,67
2019 Б	375	375	375	21	5,60	163	43,47	165	44,00	26	6,93	0	0,00	4,10	100,00	49,07	17	4,53
2019 К	275	275	275	3	1,09	117	42,55	108	39,27	47	17,09	0	0,00	3,58	100,00	43,64	0	0,00
2019 К+Н	760	760	760	8	1,05	204	26,84	305	40,13	243	31,97	0	0,00	3,48	100,00	27,89	2	0,26

Таблиця І.35 – Додипломна освіта. Результати складання атестації студентами ХНМУ у 2018–2019 н. р.
(Бакалаври, магістри)

Рік випуску	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою		
				Тільки на "5"		На "5" і "4", тільки "4"		На "5", "4" і "3"		Тільки на "3"		Отримали "2"						
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
III медичний факультет («Медсестринство») Бакалаври																		
2019 Б	5	5	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,60	100,00	100,00	1	20,00
2019 К	22	22	22	1	4,55	14	63,64	7	31,82	0	0,00	0	0,00	3,92	100,00	68,18	0	0,00
Всього	27	27	27	3	11,11	17	62,96	7	25,93	0	0,00	0	0,00	4,05	100,00	74,07	1	3,70
III медичний факультет («Медсестринство») Маїстри																		
2019 Б			0	0		0		0			0		0,00	0			0	0
2019 К	5	5	5	5	100,00		0,00		0,00		0,00		0,00	5,00	100,00	100,00	3	60,00
Всього	5	5	5	5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5,00	100,00	100,00	3	60,00
IV медичний факультет («Лабораторна діагностика») Бакалаври																		
2019К	9	9	9	0	0,00	3	33,33	5	55,56	1	11,11	0	0,00	3,90	100,00	33,33	0	0,00
Всього	9	9	9	0	0,00	3	33,33	5	55,56	1	11,11	0	0,00	3,90	100,00	33,33	0	0,00
IV медичний факультет («Технології медичної діагностики та лікування») Маїстри																		
2019 К	8	8	8	5	62,50	3	37,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,43	100,00	100,00	0	0,00
Всього	8	8	8	5	62,50	3	37,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,43	100,00	100,00	0	0,00
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Публічне управління та адміністрування») Маїстри																		
2019 К	9	9	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,67	100,00	100,00	0	0,00
Всього	9	9	9	6	66,67	3	33,33	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,67	100,00	100,00	0	0,00
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Освітні педагогічні науки») Маїстри																		
2019 К	29	29	29	24	82,76	5	17,24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,80	100,00	100,00	0	0,00
Всього	29	29	29	24	82,76	5	17,24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,80	100,00	100,00	0	0,00

Рік випуску	Кількість студентів, зобов'язаних скласти АВ	Допущено до складання АВ	Склали	Результати складання АВ на оцінки (абс. кількість/відсоток)										Середній бал	Абсолютна успішність	Якісна успішність	Отримали диплом з відзнакою	
				Тільки на "5"		На "5" і "4", тільки "4"		На "5", "4" і "3"		Тільки на "3"		Отримали "2"						
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
				Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%	Кількість	%					
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти («Здоров'я людини») Бакалаври																		
2019К	18	18	18	2	11,11	6	33,33	9	50,00	1	5,56	0	0,00	3,89	100,00	44,44	0	0,00
Всього	18	18	18	2	11,11	6	33,33	9	50,00	1	5,56	0	0,00	3,89	100,00	44,44	0	0,00
Всього по університету																		
2018	47	47	47	12	25,53	19	40,43	13	27,66	3	6,38	0	0,00	4,29	100,00	65,96	3	6,38
2019																		
Всього	87	87	87	43	49,43	31	35,63	12	13,79	1	1,15	0	0,00	4,39	100,00	85,06	4	4,60
2019 Б	5	5	5	2	40,00	3	60,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4,60	100,00	100,00	1	20,00
2019 К	82	82	82	41	50,00	28	34,15	12	14,63	1	1,22	0	0,00	4,37	100,00	84,15	3	3,66

6. Кафедрам стоматологічного профілю (дисципліни «Терапевтична стоматологія», «Хірургічна стоматологія», «Ортопедична стоматологія», «Стоматологія дитячого віку»):

- покращити знання студентів з питань лікування захворювань слизової оболонки порожнини рота;

- з дитячої хірургічної стоматології необхідно покращити знання студентів з фармакотерапії при лікуванні запальних процесів ЩЛД у дітей;

- вртодонтії студенти не завжди орієнтуються в аналізі рентгенівських знімків;

- звернути увагу на необхідність поглиблення знань студентів з питань ортопедичного лікування на імплантатах;

- покращити знання студентів з питань алгоритму обстеження та лікування пацієнтів зі щелепно-лицевою патологією в клініці ортопедичної стоматології;

- покращити знання студентів із сучасних технологій виготовлення та показаннями до застосування протезів, виготовлених за системою CAD/Cam;

- звернути увагу на викладанні питань проведення диференційної діагностики ускладненого карієсу;

- звернути увагу на покращання знань студентів із диференційної діагностики захворювань слизової оболонки порожнини рота;

- покращити знання студентів зі застосування фізичних методів діагностики та лікування стоматологічних захворювань;

- звернути увагу на недостатні знання студентів з питань клініки, діагностики та сучасних методів лікування токсичного остеомієліту;

- покращити знання студентів із діагностики та надання невідкладної та спеціалізованої допомоги потерпілим з вогнепальними пораненнями;

- звернути увагу на покращання знань студентів зі ведення та оформлення медичної документації при лікуванні хворих в умовах стаціонару.

Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Медсестринство» (освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр») більше уваги необхідно приділяти таким питанням:

1. Екзаменаційна комісія звернула увагу на недостатні знання щодо медсестринської діагностики гепатитів та цирозів печінки.

2. Студенти недостатньо орієнтуються в питаннях невідкладних станіву хірургії та наданні першої допомоги.

3. Деякі студенти погано орієнтуються у питаннях діагностики гострих захворювань органів дихання.

Кафедрам, відповідальним за підготовку студентів за напрямом «Лабораторна діагностика» (освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»), необхідно:

1. У процесі підготовки фахівців із лабораторної діагностики необхідно приділяти більше уваги вивченню та інтерпретації результатів клінічних досліджень, а саме рідин серозних порожнин та кіст.

2. Поглибити знання та покращити підготовку студентів із дисципліни «Мікробіологія, вірусологія та імунологія з мікробіологічною діагностикою», а саме питання мікробіологічної діагностики бактеріальних інфекцій.

3. Покращити підготовку студентів із дисципліни «Гігієна з гігієнічною експертизою», а саме питання санітарно-протиепідемічного режиму та виробничого середовища в лабораторно-діагностичних установах різного профілю.

4. Поглибити знання студентів щодо санітарно-гігієнічного обстеження промислових підприємств (інструментальні дослідження та відбір проб повітря).

5. Приділити більше уваги питанням використання інструментальних та лабораторних методів дослідження для оцінки умов праці медичних працівників з демонстрацією необхідних для цього приладів.

6. Поглибити знання студентів щодо диференційної діагностики шигельозів.

7. Приділити більше уваги питанням мікробіологічної діагностики інфекційних захворювань, обумовлених вірусами.

Виходячи з аналізу результатів складання практично орієнтованих іспитів випускниками V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів «Лікувальна справа», екзаменаційна комісія вважає за необхідне внести пропозиції щодо подальшого удосконалення якості практичної (теоретичної) підготовки випускників.

1. Кафедрам терапевтичного профілю (дисципліна «Внутрішні, професійні та інфекційні хвороби»):

- студенти недостатньо володіють сучасними методами ранньої діагностики системних захворювань сполучної тканини (V ф-тет);

- випускники V ф-ту недостатньо знають стандарти протоколів діагностики та лікування захворювань кишечника;

- певні труднощі у студентів-іноземців V ф-ту викликають питання диференційної діагностики вірусних гепатитів;

- при відповідях на питання, що стосуються внутрішніх хвороб, студенти продемонстрували недостатнє володіння сучасними алгоритмами діагностики та лікування первинної та вторинних артеріальних гіпертензій;

- при відповідях на питання, що стосуються внутрішніх хвороб, студенти VI та VII ф-тів продемонстрували недостатнє володіння сучасними алгоритмами діагностики, диференційної діагностики та особливостями лікування системного червоного вовчака.

2. Кафедрам хірургічного профілю (дисципліна «Хірургічні хвороби з дитячою хірургією»):

- членами комісії було виявлено, що студенти V ф-ту недостатньо володіють методикою клінічного обстеження хірургічних хворих при ургентній та плановій хірургічній патології;

- у деяких іноземних випускників під час курації хворих виникають труднощі при обґрунтовуванні вибору лікувальної тактики при ургентній хірургічній патології;

- значна кількість англомовних випускників при курації хворого та при заповненні «Протоколу відповідей» на 2-й частині практично орієн-

тованого випускного іспиту за курацією хворого не виділяють «*Locum morbi*» («Локальний статус») в тій системі, в якій має місце хірургічна патологія, що необхідно в хірургії;

- потребують покращання знання та практичні навички у деяких англомовних випускників-іноземців із питань проведення диференційної діагностики ургентних хірургічних захворювань артеріальних та венозних судин кінцівок;

- деякі іноземні англомовні випускники мають недостатні знання та практичні навички з питання профілактики правця як ускладнення ран.

3. Кафедрам акушерсько-гінекологічного профілю (дисципліна «Акушерство та гінекологія»):

- ряд студентів V ф-ту мали труднощі щодо визначення основних принципів надання амбулаторної допомоги вагітним та сучасних підходів до спостереження за вагітними у жіночих консультаціях;

- деякі студенти продемонстрували недостатні знання діагностичної цінності та інтерпретації результатів кольпоскопічного дослідження;

- студенти VI та VII ф-тів недостатньо володіють інформацією про ведення вагітності, пологів, план обстеження та сучасні методи лікування і профілактики у жінок із розладами функції нервової системи;

- певні труднощі виникають при визначенні особливостей призначення гормональної терапії при дисгормональних станах жіночої репродуктивної системи;

- при відповідях на питання, що стосуються визначення акушерської тактики у вагітних із затримкою росту плода, студенти VI та VII ф-тів показали недостатньо високий рівень знань;

- викликали певні труднощі у студентів використання неінвазивних методів лікування в гінекологічній практиці.

4. Кафедрам педіатричного профілю (дисципліна «Дитячі хвороби з дитячими інфекційними хворобами»):

- частка студентів продемонструвала недостатні знання щодо диференційної діагностики запальних захворювань нирок;

- деякі студенти V ф-ту слабо орієнтувалися у питаннях диференційної діагностики гепатитів у дітей;

- при відповідях на питання, що стосуються диференційної діагностики жовтяниць новонароджених, студенти-випускники продемонстрували недостатньо високий рівень знань;

- викликали труднощі у студентів VI та VII ф-тів питання, що стосуються принципів сучасної діагностики та лікування гепатитів A та C у дітей;

- потребують покращання знання та практичні навички англомовних студентів-випускників щодо клінічних проявів та методів діагностики геморагічних розладів у новонароджених.

5. Кафедрам медико-профілактичного профілю (дисципліна «Гігієна, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я»):

- студенти V ф-ту мають недостатній рівень знань щодо організації стаціонарозамінюючих форм надання медичної допомоги населенню на базі амбулаторно-поліклінічних закладів та стаціонарів на дому.

Дисципліна «Гігієна та екологія»:

- студенти недостатньо засвоїли методи санітарного нагляду за децентралізованою системою водопостачання на VI та VII ф-тах;
- англомовні студенти недостатньо обізнані з впливом забруднення атмосферного повітря хімічними речовинами на здоров'я людей.

Дисципліна «Соціальна медицина та ООЗ»: на VI та VII ф-тах

- у питаннях, що стосуються кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, студенти показали недостатні знання щодо методу стандартизації та використання його у практичній охороні здоров'я;

- у питаннях, що стосуються кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, англомовні студенти показали недостатні знання щодо правових основ охорони здоров'я, зокрема окремих розділів та статей Міжнародних нормативно-правових документів.

Оцінюючи результати випускних іспитів, необхідно звернути увагу на такі компоненти навчального процесу, як вірно організоване та проведене оцінювання рівнів засвоєння студентами знань, особливо з практичних навичок; рівень збереження набутих знань та їх якість. А також вірно підготовлені та методично організовані умови надання освітніх послуг майбутнім фахівцям.

Над цими завданнями успішно працював Навчально-науковий інститут якості освіти (ННІ ЯО). Про проведення ректорських контролів у системі підготовки до складання іспитів рівнів «Крок» згадувалось раніше. Крім цього, на базі ННІ ЯО проводились РК з рівня засвоєння практичних вмінь та медичних маніпуляцій.

Проведенню РК передували значні заходи, у тому числі ті, що були спрямовані на зміцнення та розвиток фантомної бази інституту. У 2018–2019 н. р. було закуплено симулятори для моделювання різних клінічних ситуацій в медицині невідкладних станів, гінекології та хірургії, для забезпечення на сучасному рівні практичної підготовки студентів 3–6-х курсів усіх факультетів із відпрацювання практичних навичок, типових вмінь та маніпуляцій техніки за певними напрямками:

1. Тренажер для засвоєння навичок відновлення прохідності дихальних шляхів Airway Lagy (вересень 2018) – 1 шт.
2. Світильник світлодіодний LEDKD-2012D-3 (жовтень 2018) – 1 шт.
3. Крісло гінекологічне (жовтень 2018) – 1 шт.
4. Манекен для проведення інтубації Ambu Trainer (листопад 2018) – 1 шт.
5. Прилад для керованої штучної вентиляції легенів (грудень 2018) – 1 шт.
6. Автоматичний зовнішній дефібрилятор «Powerheart AEDG5 Trainer» (грудень 2018) – 3 шт.
7. Тренажер для постановки клізми (грудень 2018) – 1 шт.

8. Гібридний симулятор PELVIC Mentor для навчання бімануальному гінекологічному дослідженню(червень 2019) – 1 шт.

9. Манекен для навчання спеціалізованій медичній допомозі за програмою Advanced Life Support (липень 2019) – 1 шт.

Це дозволило проводити більш якісні практичні заняття. Загальна кількість проведених занять з техніки виконання практичних прийомів та маніпуляційних навичок зі студентами I–VII факультетів, 1–6-х курсів циклу «Невідкладні стани та маніпуляційна техніка» становила:

В осінньому семестрі:

➤ 1-й курс (кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я): груп – 2, студентів – 28;

➤ 3-й курс (кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1): груп – 46, студентів – 598;

➤ 4-й курс (кафедра медицини катастроф та військової медицини): груп – 13, студентів – 195;

➤ 5-й курс (кафедри педіатрії № 1 та неонатології, хірургії № 3): груп – 5, студентів – 70;

➤ 6-й курс (кафедри педіатрії № 1 та неонатології, акушерства та гінекології № 1, № 2, № 3, акушерства, гінекології та дитячої гінекології, хірургії № 1, № 2, № 3): груп – 119, студентів – 1 547.

Загальна кількість: груп – 185; студентів – 2 438.

У весняному семестрі:

➤ 1-й курс (кафедра клінічної та лабораторної діагностики): груп – 3, студентів – 46;

➤ 3-й курс (кафедри пропедевтики педіатрії № 1, № 2, пропедевтики внутрішньої медицини № 1, № 2, загальної хірургії № 1, № 2): груп – 215, студентів – 2 795;

➤ 4-й курс (кафедра педіатрії № 2): груп – 82, студентів – 1 066;

➤ 5-й курс (кафедра хірургії № 3): груп – 2, студентів – 26;

➤ 6-й курс (кафедри педіатрії № 1 та неонатології, акушерства та гінекології № 1, № 2, акушерства, гінекології та дитячої гінекології, хірургії № 1): груп – 61, студентів – 732.

Загальна кількість: груп – 363; студентів – 4 665.

Таким чином, у 2018–2019 н. р. в університеті у фантомних класах пройшли підготовку 548 груп з контингентом 7 103 студентів.

Крім практичних занять зі студентами у 2018–2019 н. р. на базі між-кафедральних симуляційних класів ННІ ЯО були проведені чисельні курси та заняття у рамках заходів, що були регламентовані університетом МОЗ України та іншими соціальними організаціями, які опікуються станом охорони здоров'я України. До найбільш вагомих можна віднести:

- Тренінгові курси для лікарів та фельдшерів пенітенціарної системи «Невідкладна допомога при найбільш загрозливих станах для життя» (02.10–05.10.2018 р. та 16.04.–19.04.2019 р.);

- Всеукраїнський конкурс професійної майстерності медичних сес-тер «Ескулап-професіонал» (12–13.10.2018 р.);

- Курс підготовки з відпрацювання практичних навичок з надання невідкладної медичної допомоги для медичного персоналу Національної гвардії України, який залучається до ООС (09.10–11.10.2018 р.);

- Проведення навчальних занять з домедичної підготовки І рівня «Перший на місті події» для працівників Національної поліції України (29.10–2.11.2018 р., 5.11–9.11.2018 р., 9.11–13.11.2018 р.);

- Тренінг з оновлення та вдосконалення навичок з надання першої медичної допомоги для студентів-волонтерів сектора волонтерства та громадського виховання Студентської ради ХНМУ (13 та 20 травня 2019 р.).

Саме ректорський контроль рівню володіння практичними навичками та прийомами з надання невідкладної медичної допомоги (далі РК з практичних навичок) студентами V курсу всіх факультетів на базі міжкафедральних симуляційних класів ННІ ЯО ХНМУ проводиться з 2016–2017 н. р.

У 2016–2017 та 2017–2018 н. р. РК з практичних навичок проводився за трьома дисциплінами «Акушерство та гінекологія», «Педіатрія» та «Медицина невідкладних станів». У перевірці рівня засвоєння практичних навичок брали участь викладачі таких кафедр ХНМУ: медицини невідкладних станів; анестезіології та інтенсивної терапії; екстреної та невідкладної медичної допомоги; ортопедії та травматології; педіатрії № 1 та неонатології; акушерства та гінекології № 1. У 2018–2019 н. р. було проведено РК з практичних навичок вже з 5 дисциплін: «Акушерство та гінекологія», «Педіатрія» «МНС» «Терапія» та «Хірургія». Перевірку рівня засвоєння практичних навичок проводили не тільки викладачі профільних кафедр (акушерство та гінекологія, педіатрія), а й провідні лікарі Університетської клініки (хірургія, терапія та медицина невідкладних станів).

Оцінювання рівня засвоєння практичних навичок та прийомів надання невідкладної медичної допомоги проводилося за 5-бальною шкалою. Кожен білет містив 5 практичних навичок по одній з кожної дисципліни. Студенти повинні були продемонструвати виконання практичних умінь та володіння системними теоретичними знаннями (методикою виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.). Результати складання РК з практичних навичок студентами 5-го курсу всіх факультетів наведено в *табл. І.36 та І.37*.

Якщо порівнювати показники вітчизняних студентів усіх факультетів із РК практичних навичок за останні 3 навчальні роки (*табл. І.36*), найкращі результати загального середнього балу з усіх дисциплін студентів І медичного ф-ту: 4,2 бали – 2016–2017 н. р. (3 дисципліни, 36 студентів), 3,9 балів – 2017–2018 н. р. (3 дисципліни, 65 студентів) та 4,3 бали – 2018–2019 н. р. (5 дисциплін, 38 студентів).

Студенти II медичного ф-ту: 4,1 бали – 2016–2017 н. р. (34 студенти), 3,9 балів – 2017–2018 н. р. (47 студентів) та 3,9 балів – 2018–2019 н. р. (29 студентів).

Студенти III медичного ф-ту: 3,6 бали – 2016–2017 (37 студентів) та 2017–2018 н. р. (15 студентів), 4,2 бали – 2018–2019 н. р. (18 студентів).

Студенти IV медичного ф-ту: 3,2 бали – 2016–2017 н. р. (19 студентів), 3,9 балів – 2017–2018 н. р. (20 студентів), 3,8 балів – 2018–2019 н. р. (10 студентів).

У 2016–2017 н. р. студенти I медичного факультету показали найвищі результати серед всіх вітчизняних студентів усіх факультетів з дисципліни «МНС» – 4,5 балів, «Педіатрії» – 4,3 бали, «Акушерства та гінекології» – 3,8 балів. У 2017–2018 н. р. середній бал з усіх дисциплін знизився в середньому на 0,3 бали. У 2018–2019 н. р. найвищі результати з дисципліни «МНС» – 4,7 та «Хірургія» – 4,6 бали.

У 2016–2017 н. р. студенти II мед. ф-ту показали найвищі результати серед всіх вітчизняних факультетів з дисципліни «МНС» – 4,5 балів. У 2017–2018 н. р. найкращі результати з «МНС» – 4,3 бали, з «Педіатрії» – 4,0 бали, з «Акушерства та гінекології» – 3,8 балів. У 2018–2019 н. р. показники знизилися на 0,2 бали з дисципліни «МНС» та 0,1 бали з «Акушерства та гінекології», але підвищилися на 0,2 бали з дисципліни «Педіатрія».

У 2016–2017 н. р. студенти III мед. ф-ту показали найвищі результати серед всіх вітчизняних факультетів з дисципліни «МНС» – 4,5 балів. У 2017–2018 н. р. найкращі результати з «МНС» – 4,3 бали, з «Педіатрії» – 4,0 бали, з «Акушерства та гінекології» – 3,8 балів. У 2018–2019 н. р. показники знизилися на 0,2 бали з дисципліни «МНС» та 0,1 бали з «Акушерства та гінекології», але підвищилися на 0,2 бали з дисципліни «Педіатрія».

У 2016–2017 н. р. студенти VI мед. ф-ту демонстрували найнижчі результати серед всіх вітчизняних факультетів з дисципліни «МНС» – 3,0, «Педіатрія» – 3,4 та «Акушерство та гінекологія» – 3,1. У 2017–2018 н. р. результати покращилися: з «МНС» – 4,3 бали, з «Педіатрії» – 4,0 бали, з «Акушерства та гінекології» – 3,5 бали. У 2018–2019 н. р. показники знизилися на 0,8 з дисципліни «Педіатрія» та 0,4 бали з «Акушерства та гінекології».

За 3 останні навчальні роки проведення РК з практичних навичок загальний середній бал всіх вітчизняних студентів усіх медичних факультетів покращився на 0,5 з дисципліни «МНС», але погіршився на 0,2 з дисциплін «Педіатрія» і «Акушерства та гінекологія».

При порівнянні показників загального середнього балу з усіх дисциплін РК з практичних навичок іноземних студентів за останні три навчальні роки (табл. I.37) можна побачити найнижчі результати у студентів V факультету ППС: 3,5 бали – 2016–2017 н. р. (3 дисципліни, 31 студент), 3,4 бали – 2017–2018 н. р. (3 дисципліни, 20 студентів), 3,4 бали – 2018–2019 н. р. (5 дисциплін, 21 студент). Студенти VI ф-ту ППС: 3,9 бали – 2016–2017 н. р. (28 студентів), 4,0 бали – 2017–2018 (23 студенти) та 2018–2019 н. р. (28 студентів). Студенти VII ф-ту ППС: у 2016–2017 н. р. не брали участь у РК практичних навичок, тому що цей факультет тільки був створений, 4,0 бали – 2017–2018 н. р. (41 студент), 4,1 бали – 2018–2019 н. р. (31 студент).

У 2017–2016 н. р. студенти VI ф-ту ППС показали найвищі результати серед всіх студентів іноземних факультетів з дисципліни «МНС» – 4,4 бали, «Педіатрії» – 4,0 бали. У 2017–2018 н. р. найвищі результати з «МНС» – 4,5 бали та з «Педіатрії» – 3,9 бали, на 0,3 бали покращився показник з «Акушерства та гінекології».

Таблиця 1.36 – Додипломна таблиця результатів складання ректорського контролю практичних навичок з надання невідкладної медичної допомоги студентами 5-го курсу I, II, III та IV медичних факультетів 2017–2019 н. р. (середній бал за дисциплінами)

№ пор.	Дисципліна															
	МНС(середній бал)	Педіатрія (середній бал)		Акушерство та гінекологія (середній бал)									Терапія (середній бал)		Хірургія (середній бал)	
Навчальний рік																
Факультет	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	
Загальна кількість студентів																
I	126 (36 ст.) 4,5	147 (65 ст.) 4,0	80 (38 ст.) 4,7	126 (36 ст.) 4,3	147 (65 ст.) 4,3	80 (38 ст.) 4,1	126 (36 ст.) 4,0	147 (65 ст.) 4,0	80 (38 ст.) 4,6	126 (36 ст.) 4,3	147 (65 ст.) 4,3	80 (38 ст.) 4,7	126 (36 ст.) 4,7	147 (38 ст.) 4,6	80 (38 ст.) 4,6	
II	34 ст.) 4,5	47 ст.) 4,3	29 ст.) 4,1	34 ст.) 4,0	47 ст.) 3,8	29 ст.) 3,7	34 ст.) 3,6	47 ст.) 3,8	29 ст.) 3,7	34 ст.) 3,7	47 ст.) 3,7	29 ст.) 4,0	34 ст.) 4,2	47 ст.) 3,8	29 ст.) 3,8	
III	37 ст.) 3,5	15 ст.) 3,2	18 ст.) 4,6	37 ст.) 4,0	15 ст.) 4,0	18 ст.) 3,8	37 ст.) 3,3	15 ст.) 3,5	18 ст.) 4,2	37 ст.) 3,3	15 ст.) 3,5	18 ст.) 4,8	37 ст.) 4,2	18 ст.) 4,2	18 ст.) 4,2	
IV	19 ст.) 3,0	20 ст.) 4,3	10 ст.) 4,3	19 ст.) 3,4	20 ст.) 4,0	10 ст.) 3,2	19 ст.) 3,1	20 ст.) 3,5	10 ст.) 3,1	19 ст.) 3,1	20 ст.) 3,5	10 ст.) 4,4	19 ст.) 4,4	10 ст.) 3,8	10 ст.) 3,8	
Загальний середній бал	3,9	3,9	4,4	3,9	3,9	3,7	3,4	3,6	3,4	3,4	3,6	—	—	—	—	

Таблиця 1.37 – Додипломна освіта. Порівняльна таблиця результатів складання ректорського контролю практичних навичок з надання невідкладної медичної допомоги студентами 5-го курсу V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів 2017–2019 н. р. (середній бал за дисциплінами)

№ пор.		Дисципліна														
		МНС (середній бал)		Педіатрія (середній бал)		Акушерство та гінекологія (середній бал)		Терапія (середній бал)		Хірургія (середній бал)						
		Навчальний рік														
		Загальна кількість студентів														
1	V	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2016-2017	2017-2018	2018-2019
		59 (31 ст.) 3,9	84 (20 ст.) 3,9	95 (21 ст.) 3,6	59 (31 ст.) 3,3	84 (20 ст.) 3,2	95 (21 ст.) 3,3	59 (31 ст.) 3,3	84 (20 ст.) 3,2	95 (21 ст.) 3,0	59 (21 ст.) –	84 (21 ст.) –	95 (21 ст.) 3,6	59 (21 ст.) –	84 (21 ст.) –	95 (21 ст.) 3,4
2	VI															
		28 ст.) 4,4	(23 ст.) 4,5	(28 ст.) 4,0	(28 ст.) 4,0	(23 ст.) 3,9	(28 ст.) 3,8	(28 ст.) 3,2	(23 ст.) 3,5	(28 ст.) 4,0	–	–	(28 ст.) 4,0	–	–	(28 ст.) 3,9
3	VII															
		–	(41 ст.) 4,2	(31 ст.) 4,4	–	(41 ст.) 3,9	(31 ст.) 3,8	–	(41 ст.) 3,9	(31 ст.) 4,0	–	–	(31 ст.) 4,3	–	–	(31 ст.) 4,3
Загальний середній бал		4,2	4,2	4,0	3,7	3,7	3,7	3,3	3,5	3,7		4,0				3,9

У 2018–2019 н. р. найвищі результати з дисципліни «Педіатрія» – 3,8 та «Акушерство та гінекологія» – 4,0, але знизився показник на 0,5 з дисципліни «МНС».

У 2017–2016 н. р. студенти VII ф-ту ППС не брали участь у РК з практичних навичок, тому що факультет тільки був створений. У 2017–2018 н. р. студенти цього факультету показали найвищі результати серед всіх іноземних факультетів з дисципліни «Акушерство та гінекологія» – 3,9 бали та з «Педіатрії» – 3,9 бали. У 2018–2019 н. р. найвищі результати з дисципліни «Педіатрія» – 3,8, «Акушерство та гінекологія» – 4,0 та «МНС» – 4,4 бали.

У студентів V ф-ту ППС найнижчі показники в середньому на 0,5–0,7 балів з усіх дисциплін порівняно зі студентами VI та VII ф-тів ППС.

За останні три навчальні роки проведення РК загальний середній бал усіх іноземних студентів V, VI, VII ф-тів ППС покращився на 0,2 з «Акушерства та гінекології», але погіршився на 0,2 з «МНС», загальний середній бал з «Педіатрії» залишився на тому ж рівні (3,7 бали).

Загалом середній рівень знань та вмінь з надання невідкладної медичної допомоги у студентів 5-го курсу можна визначити як задовільний. Проте в умовах сучасних тенденцій до підвищення уваги до практичної складової навчального процесу в медичних ЗВО необхідно шукати нові шляхи та інноваційні розробки, які будуть сприяти розвитку та підвищенню якості надання освітніх послуг у цьому напрямку роботи. При організації та проведенні РК рівня знань та вмінь виконання практичних маніпуляцій з невідкладної допомоги загальними недоліками можуть бути зазначені такі:

1. Велика кількість студентів, які були відсутні на момент проведення контролю, а саме 2018–2019 н. р. – 53 студенти (23,5 %), 2017–2018 н. р. – 92 студенти (24,1 %), 2016–2017 н. р. – 26 студентів (11 %);
2. Низьке інформування студентів деканатами;
3. Невідповідальне відношення до контролю зі сторони студентів.

Після обговорення та аналізу результатів були сформовані декілька причин, які пояснюють не дуже високий рівень знань та вмінь виконання практичних маніпуляцій з невідкладної допомоги у студентів університету. Ці причини умовно розділені на дві групи, одна з яких – це виключно організаційні питання та матеріальне забезпечення (приміщення, наявність симуляторів та фантомів, розклад і стислість занять), і що досить легко виправити. Друга потребує вирішення більш вагомих із психологічної та методичної точок зору питань, а саме:

1. Індивідуальні особливості кожного студента.
2. Відсутність персональної мотивації студента.
3. Низький загальний рівень підготовки окремих студентів з базових предметів.
4. Невідповідальне відношення до контролю зі сторони студентів.
5. Недостатньо уваги кафедр до зауважень та рекомендацій ННІ ЯО.

Ці питання потребують більш детального та виваженого вивчення, тому частина ініціативної науково-дослідної роботи, що проводиться в ННІ ЯО ХНМУ, присвячена, меж іншим, і питанням якості засвоєння практичних маніпуляцій та навичок.

Питання підвищення якості навчання та засвоєння студентами навчального матеріалу, у тому числі і практичних прийомів, маніпуляцій та навичок було першопричиною того, що за ініціативою ННІ ЯО ХНМУ була запланована та проведена науково-дослідна робота, необхідність проведення якої була обумовлена і тим, що сучасна освіта в Україні (і не тільки медична) за результатами зовнішнього оцінювання, мають на увазі світові критерії оцінки вищої школи, характеризується низьким рівнем якості. Одиниці українських ЗВО потрапляють до списку кращих університетів світу. У щорічний рейтинг репутації світових ЗВО World Reputation Rankings британської газети Times, як і в список авторитетного британського рейтингу QS World University Rankings не ввійшов жоден медичний український виш, лідирують навчальні заклади США і Великобританії. Однак, слід зазначити той факт, що одним із 6 показників, які враховуються в побудові рейтингів, є академічна репутація, яка становить 40 % від загальної оцінки, а показником рівня цитованості публікацій співробітників університету відводиться лише 20 % від загального балу. Паралельно необхідно зазначити, що досягнення українських фахівців (викладачів і вчених) поки що не мають широкого визнання в міжнародному науковому співтоваристві. Це пов'язано з тим, що в силу ряду соціально-економічних і політичних чинників вони не завжди мають можливість брати участь на всесвітньо відомих конференціях і публікуватися в провідних наукових виданнях. Таким чином, наша недооціненість світом зароджується у нас вдома, тому необхідність вивчення проблем сучасної України щодо питання якості освіти вельми актуальна.

Згідно зі статтею 11 Всесвітньої декларації ЮНЕСКО з вищої освіти, якість вищої освіти є багатовимірним поняттям, яке об'єднує в собі процес викладання і програми навчання, дослідження вчених і аспірантів, персонал, студентів, матеріально-технічну базу, тобто в цілому академічне середовище підготовки фахівця. Необхідно дослідження усіх цих вимірів та їх взаємоперекреслення задля підвищення якості нашої вітчизняної освіти.

Це і обумовило те, що в університеті виникла необхідність у системному дослідженні питань якості освіти на власному досліді. Тому Навчально-науковий інститут якості освіти ХНМУ взяв на себе відповідальність за дослідження у цьому напрямку. На базі ННІ ЯО ХНМУ силами співпрацівників університету у партнерстві із працівниками кафедр мовної підготовки іноземних громадян, української мови, основ психології та педагогіки, медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, кафедри філософії, нейрохірургії університету, під керівництвом директора ННІ ЯО ХНМУ, д-ра мед. наук, проф. І.В. Завгороднього та декана V факультету з підготовки іноземних студентів, канд. філол. наук,

доц. С.О. Краснікової було заплановано та розпочато у 2017 р. проведення ініціативної науково-дослідної роботи за темою: «Соціально-психологічні й організаційні аспекти менеджменту якості вищої медичної освіти». Об'єктом цього дослідження стала система менеджменту якості вищої медичної освіти. Метою дослідження є обґрунтування та розробка методології організації системи менеджменту в ХНМУ з урахуванням методичних, педагогічних, соціальних та психологічних аспектів забезпечення якості вищої медичної освіти, яка повинна стати діагностичним базисом для будь-яких експертних висновків щодо стану освіти, перспектив її розвитку та наявності ресурсів для вдосконалення. У 2019 календарному році до дослідницького колективу приєднався Навчально-науковий інститут з підготовки іноземних громадян ХНМУ. Директор ННІ ППГ ХНМУ д-р мед. наук, проф. Д.І. Маракушин взяв на себе обов'язки третього керівника ініціативної наукової тематики.

У процесі дослідження особливостей навчального процесу в університеті, а також завдяки різноманітному та безперервному моніторингу за 2017–2018 календарні роки вдалося виявити слабкі місця системи освіти в університеті. Отримані результати дозволили розробити та впровадити ряд управлінських та педагогічних заходів щодо поліпшення ситуації з навчальним процесом в університеті. Керівництву університету були представлені пропозиції з методів покращання рівня підготовки студентства як взагалі, так і в рамках підготовки до складання ліцензійних іспитів. За результатами дослідницької роботи за 2017–2018 календарні роки опубліковано 2 наукові статті, 8 тез, 1 участь у роботі круглого столу.

Подальші дослідження будуть спрямовані на вивчення психофізичних, учбово-пізнавальних, соціокультурних проблем адаптаційного періоду у студентів-іноземців першого курсу, на основі аналізу психологічної, педагогічної та методичної літератури визначити стан дослідження проблеми мотивації студентів до навчання, з'ясувати суть понять мотиваційної сфери, визначити та теоретично обґрунтувати психолого-педагогічні умови формування мотивів навчання студентів, а також більш детальне дослідити застосування сучасних технологій навчання в процесі підготовки спеціалістів медичного профілю в ХНМУ, урізноманітнити моніторинг.

Одним із найбільш вагомих результатів досліджень, що були проведені у рамках НДІ, було реформування системи рейтингової оцінки діяльності структурних підрозділів та науково-педагогічної діяльності кафедр університету. Впровадження та перші результати якої будуть озвучені як підсумок першої глави.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ ДЛЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

У 2017 р. шляхом внутрішньої реорганізації в університеті було створено Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян ХНМУ(далі – ННІ ППГ ХНМУ) з метою покращання управління контингентом іноземних студентів, проведення інноваційної освітньої діяльності,

наукових досліджень та розвитку інфраструктури різних підрозділів. До складу ННІ ППГ ХНМУ увійшли:

- відділ з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи;
- підготовче відділення для іноземних громадян;
- V факультет з підготовки іноземних студентів;
- VI факультет з підготовки іноземних студентів;
- VII факультет з підготовки іноземних студентів.

Одним із можливих результатів стало те, що завдяки виваженій керівній політиці адміністрації ХНМУ та роботі керівництва і співробітників університету за останні роки вдалось досягти значного прогресу в питанні залучення і навчання в університеті іноземних громадян та осіб без громадянства, відборі найбільш добросовісних СПД в частині співпраці щодо організації набору на навчання, результативному функціонуванні новоствореного структурного підрозділу – відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи.

ХНМУ вийшов на лідируючі позиції в Україні за вибором іноземців для здобуття вищої медичної освіти, значно зросла кількість іноземних абітурієнтів, що бажають вступити на навчання.

Іноземний контингент ХНМУ перевищив кількість 4 тис. осіб, кількість слухачів підготовчого відділення – 108 осіб.

Набір іноземних студентів на навчання в 2018–2019 н. р. до ХНМУ став найрезультативнішим з 1954 р. (табл. I.38).

Таблиця I.38 – Додипломна освіта. Прийом іноземних студентів на навчання до ХНМУ з 2012 по 2018 рр.

Показник	Навчальні роки						
За роками	2012–2013	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	2018–2019
Кількість студентів	648	763	729	828	936	933	1203
Кількість країн	75 країни світу						

У табл. I.39 представлено країни, з яких на навчання приїхало найбільша кількість студентів. В останній графі таблиці вказано країни контингент громадян яких серед іноземних осіб, що навчаються в університеті коливається від 1 до 10.

Таблиця I.39 – Додипломна освіта. Розподіл студентів-іноземців по країнам станом на кінець навчального року

Країна	ПВ	Курси						Всього
		1-й	2-й	3-й	4-й	5-й	6-й	
Азербайджан	1	1	3	9	4	3		21
Бангладеш		4	3	4		1		12
Гана	7	10	7	10	15	10		59
Єгипет	8	96	62	76	35	14		291
Ізраїль	20	131	87	78	37	24		377
Індія	2	478	388	286	230	164		1548

Країна	ПВ	Курси						Всього
		1-й	2-й	3-й	4-й	5-й	6-й	
Йорданія	16	24	19	15	31	8		113
Ірак	3	3	7	9	4	3		29
Іран	1	7	3	2				13
Ємен	2	18	3	7	3	3		36
Конго	2	3	1	5	9	10		30
Ліван	2	85	35	36	26	20		204
Мальдіви	6	11	16	3	3	3		42
Марокко	16	116	70	90	30	44		366
Намібія		4	5	3	8	4		24
Нігерія	6	33	40	46	30	23		178
Пакистан	1	4	6	4		5		20
Палестина		9	11	12	2	1		35
Сирія	3	39	35	23	6	2		108
Судан	3	10	8	11	3	1		36
Туніс		7	4	8	1	4		24
Туркменістан	1	8		8	3	10		30
Узбекистан		44	9	13	11	5		82
ПАР		6	4	3	2	1		16
Алжир, Ангола, Вірменія, Афганістан, Бахрейн, Бенін, Бразилія, В'єтнам, Великобританія, Німеччина, Греція, Грузія, Замбія, Зімбабве, Ірландія, Іспанія, Італія, Камерун, Канада, Кенія, Кіпр, КНР, Кот-д'Івуар, Кувейт, Ліберія, Лівія, Малаві, Малі, Непал, Нідерланди, Норвегія, ОАЕ, ОБГ, Перу, Польща, Російська Федерація, Саудівська Аравія, Свазіленд, Сомалі, США, Таджикистан, Танзанія, Туреччина, Уганда, Фінляндія, Франція, Швеція, Шрі-Ланка, Еритрея, Ефіопія, Ямайка – разом 137 осіб.								

Станом на 01.07.2019 р. на V факультеті з підготовки іноземних студентів нараховувалось 574 студенти (214 студентів зі спеціальності «Стоматологія» та 360 – зі спеціальності «Лікувальна справа» і «Медицина»). На VI та VII факультетах з підготовки іноземних нараховувалось 3 148 студентів (VI факультет – 1 734 («Стоматологія» – 412, «Лікувальна справа» та «Медицина» – 1 322); VII факультет – 1 414). 3 них: 1-й курс – 184 студенти V факультету («Стоматологія» – 78, «Медицина» – 106); 1 005 англомовних студентів (VI факультет – 575 («Стоматологія» – 180, «Медицина» – 395), VII факультет – 430), 2-й курс – 87 студентів V факультету («Стоматологія» – 35, «Медицина» – 52); 761 англомовний студент (VI факультет – 445 («Стоматологія» – 85, «Медицина» – 360), VII факультет – 316), 3-й курс – 135 студентів V факультету («Стоматологія» – 81, «Медицина» – 54); 655 англомовних студентів (VI факультет – 375 («Стоматологія» – 112, «Медицина» – 263), VII факультет – 280), 4-й курс – 82 студенти V факультету («Стоматологія» – 20, «Лікувальна справа» – 62); 454 англомовні студенти (VI факультет – 180 («Стоматологія» – 35, «Лікувальна справа» – 145), VII факультет – 247), 5-й курс – 85 студенти V факультету («Лікувальна справа» – 85), 300 англомовних студентів (VI факультет – 159 («Лікувальна справа» – 159); VII факультет – 141); 6-й курс – 1 студент V факультету (академічна відпустка до 01.09.2019).

27.06.2018 р. на V та VI факультетах з підготовки іноземних студентів відбувся випуск 6-го курсу зі спеціальності «Лікувальна справа» та 5-го курсу зі спеціальності «Стоматологія»; На VII факультеті з підготовки іноземних студентів – випуск 6-го курсу зі спеціальності «Лікувальна справа». 332 іноземних студенти випускників 6-го курсу отримали диплом лікаря зі спеціальності «Лікувальна справа», з них 96 випускників V факультету з підготовки іноземних студентів, 124 випускників VI факультету з підготовки іноземних студентів, 112 випускників VII факультету з підготовки іноземних студентів. 129 іноземних студентів випускників 5-го курсу отримали диплом лікаря зі спеціальності «Стоматологія», з них 86 випускників V факультету з підготовки іноземних студентів та 43 – VI факультету з підготовки іноземних студентів.

Таблиця І.40 – Додипломна освіта. Кількість іноземних студентів, що навчаються в ХНМУ станом на 01.07.2018 р.

Курс	Спеціальність				Усього
	Лікувальна справа/Медицина		Стоматологія		
	Мова навчання				
	російська	англійська	російська	англійська	
1-й	106	825	78	180	1189
2-й	52	676	35	85	848
3-й	54 (2 в академ. відпустці)	543	81	112	790
4-й	62	392	20	35	509
5-й	85	300	—	—	385
6-й	1 (в академ. відпустці)	—	—	—	1
Усього	360	2736	214	412	3722

Таблиця І.41 – Додипломна освіта. Зміни у контингенті іноземних студентів V факультету з підготовки іноземних студентів (російськомовні) та причини, з якими вони пов'язані, за 2018–2019 н. р.

пор.	Причина відрاهування	Кількість	Всього відрاهовано
1	Випускники	182	350
2	За власним бажанням	95	
3	Не виконання навчального плану	53	
4	Порушення умов контракту	20	

Таблиця І.42 – Додипломна освіта. Зміни у контингенті іноземних студентів VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів (англомовні) та причини, з якими вони пов'язані, за 2018–2019 н. р.

№ пор.	Причина відрاهування	Кількість	Всього відрاهовано
1	Випускники	279	475
2	За власним бажанням	54	
3	Не виконання навчального плану	121	
4	Порушення умов контракту	21	

Одна з найбільш важливих проблем, що пов'язана з контингентом іноземних студентів, є якість навчання. При аналізі результатів V факультету (*табл. I.43 та I.44*) обох спеціальностей порівняно з результатами 2017–2018 н. р. звертають на себе увагу такі особливості. По-перше, на 1-му курсі рівень показників якості навчання незначно більше, ніж на 2-му, 3-му та 4-му курсах, так би мовити провал, яма у навчанні і на старших курсах знову підйом зацікавленості до власних результатів навчання у студентів.

Ще одна особливість – це значна кількість студентів, які наприкінці семестру не впорались з його навчальним навантаженням та мають академічні заборгованості за цілим рядом дисциплін.

При аналізі загальних результатів навчання на VI та VII факультетах (*табл. I.45–I.54*) не відмічається будь-якої помітної тенденційності між результатами 2017–2018 та 2018–2019 н. р. Звертає на себе увагу тільки значна кількість студентів, що не впорались із навчальним навантаженням у обумовлені семестровим терміном час. Як і на V факультеті відмічається незначне зростання показника «якість навчання» у старших курсів.

Таблиця 1.43 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів V факультету з підготовки іноземних студентів «Лікувальна справа» (російськомовні)

Курс	Кількість студентів	Зобов'язані скласти	Не складала(Ф)		Скла-ли	Результати оцінювання					Середній бал	Якісна успіш-ність	Кількість успіш-них
			п	н		Тільки на "5"	"4" та "5"	"3" та "4"	Тільки на "3"	(F%)			
«Лікувальна справа» 2017–2018 н. р.													
1-й	73	73	–	29	44	–	–	8	36	–	3,18	10,96	60,27
			–	39,73	60,27	–	–	10,96	49,32	–			
2-й	78+1	78	–	43	35	–	1	5	29	–	3,09	1,28	44,87
			–	55,13	44,87	–	1,28	6,41	37,1	–			
3-й	92+2	92	–	73	19	–	2	4	13	–	3,11	2,17	20,65
			–	79,35	20,65	–	2,17	4,35	14,1	–			
4-й	83+1	83	–	34	49	–	1	6	42	–	3,16	1,20	59,04
			–	40,96	59,03	–	1,20	7,23	50,6	–			
5-й	103+2	103	–	32	71	–	5	33	33	–	3,33	4,85	68,93
			–	31,07	68,93	–	4,85	32,0	32,0	–			
Усього	429+6	429	–	211	218	–	9	56	153	–	3,17	4,09	50,75
«Лікувальна справа» 2018–2019 н. р.													
1-й	106	106	–	40	43	–	–	37	29	–	3,17	–	62,26
			–	37,74	62,26	–	–	34,91	27,36	–			
2-й	52	52	–	34	18	–	–	4	14	–	3,05	–	34,62
			–	65,38	34,62	–	–	7,69	26,92	–			
3-й	52+2в акад. відп.	52	–	16	36	–	–	16	20	–	3,1	–	69,23
			–	30,77	69,23	–	–	30,77	38,46	–			
4-й	62	62	–	24	38	–	2	22	14	–	3,15	3,23	61,29
			–	38,71	61,29	–	3,23	35,48	22,58	–			
5-й	85	85	–	18	67	–	–	54	13	–	3,26	–	78,82
			–	21,18	78,82	–	–	63,53	15,29	–			
Усього	357+2в акад. відп.	357	–	132	225	–	2	133	90	–	3,15	0,56	63,03
				39,97	63,03		0,56	37,25	25,21				
				58,41	41,59	–	–	18,69	22,90				

Таблиця І.44 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів V факультету з підготовки іноземних студентів «Стоматологія» (російськомовні)

Курс	Кількість студентів	Зобов'язані скласти	Не складали (F)		Склали	Результати оцінювання					Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність	
			П	Н		Тільки на "5"	"4" та "5"	"3", "4", "5"	Тільки на "3"	(Fх), "2"				
«Стоматологія» 2017–2018 н. р.														
1-й	61	61	–	37	24	–	–	12	12	–	3,09	0,00	39,34	
			–	60,66	39,34	–	–	19,67	19,67	–				
2-й	97	97	–	45	52	–	2	15	35	–	3,08	2,06	53,61	
			–	46,39	53,61	–	2,06	15,46	36,08	–				
3-й	25+38	25	–	16	9	–	–	4	5	–	3,20	0,00	36,00	
			–	64,00	36,00	–	–	16,00	20,00	–				
4-й	83+ 1	83	–	49	34	–	1	22	11	–	3,19	1,20	40,96	
			–	59,04	40,96	–	1,20	26,51	13,25	–				
Усього	305	266	–	147	119	–	3	53	63	–	3,14	1,13	44,74	
			–	39,97	63,03	–	0,56	37,25	25,21	–				
«Стоматологія» 2018–2019 н. р.														
1-й	78	78	–	51	27	–	–	8	19	–	3,09	–	34,62	
			–	65,38	34,62	–	–	10,26	24,36	–				
2-й	35	35	–	32	3	–	–	1	2	–	3,1	–	8,57	
			–	91,43	8,57	–	–	2,86	5,71	–				
3-й	81	81	–	27	54	–	–	27	27	–	3,16	–	66,67	
			–	33,33	66,67	–	–	33,33	33,33	–				
4-й	20	20	–	15	5	–	–	4	1	–	3,18	–	25,00	
			–	75,00	25,00	–	–	20,00	5,00	–				
Усього	214	214	–	125	89	–	–	40	49	–	3,13	–	41,59	
			–	58,41	41,59	–	–	18,69	22,90	–				

Таблиця І.45 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 1-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані скла- ди (кількість студен- тів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(F _x), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н.р.										
319	0	242	1	10	39	27	0	3,34	3,45	24,14
	0	75,86	0,31	3,13	12,23	8,46	0,0			
2018–2019 н. р.										
395	0	277	0	12	83	23	0	3,38	3,04	29,87
	0	70,13	0,00	10,17	70,34	19,49	0,00			

Таблиця І.46 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 2-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(F _x), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
293	0	159	0	34	45	55	0	3,40	11,60	45,73
	0	54,27	0,00	11,60	15,36	18,77	0,00			
2018/2019 навчальний рік										
360	0	241	13	53	29	24	0	3,82	18,33	33,06
	0	66,94	10,92	44,54	24,37	20,17	0,00			

Таблиця І.47 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 3-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(F _x), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
155	0	137	0	2	14	2	0	3,34	1,29	11,61
	–	88,39	0,00	1,29	9,03	1,29	0,00			
2018–2019 н. р.										
263	0	132	1	11	115	4	0	3,45	4,23	46,13
	0	50.19	0.76	8.40	87.79	3.05	0.00			

Таблиця І.48 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 4-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (Лікувальна справа)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(Fх), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
162	0	119	0	1	41	1	0	3,42	0,62	26,54
	–	73,46	0,00	0,62	25,31	0,62	0,00			
2018–2019 н. р.										
145	0	103	0	1	36	5	0	3,36	0,69	28,97
	0	71,03	0,00	2,38	85,71	11,90	0,00			

Таблиця І.49 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 5-го курсу VI факультету з підготовки іноземних студентів (Лікувальна справа)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4" , "5"	"3" , "4" , "5"	Тільки "3"	(Fx), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
128	0	55	0	17	56	0	0	3,76	13,28	57,03
	–	42,97	0,00	13,28	43,75	0,00	0,00			
2018–2019 н. р.										
158	0	69	0	2	87	0	0	3,56	1,27	56,33
	0	43,67	0,00	2,25	97,75	0,00	0,00			

Таблиця І.50 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 1-го курсу VII факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(Fx), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
318	0	178	1	7	98	34	178	2,99	2,52	44,03
	0	55,97	0,31	2,20	30,82	10,70	55,97			
2018–2019 н. р.										
430	0	344	0	5	56	25	344	2,78	1,16	20,00
	0	80,00	0	1,16	13,02	5,81	80,00			

Таблиця 1.51 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 2-го курсу VII факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(F _x), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
303	0	187	0	8	50	58	187	2,67	2,64	38,2 8
	–	61,72	0,00	2,64	16,50	19,14	61,72			
2018–2019 н. р.										
316	0	244	0	35	24	13	244	2,07	11,08	22,7 8
	0	77,22	0	11,08	7,59	4,11	77,22			

Таблиця 1.52 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 3-го курсу VII факультету з підготовки іноземних студентів (Медицина)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(Fx), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
265	0	232	0	5	28	0	232	2,72	1,89	12,45
	–	87,55	0,00	1,88	10,57	0,00	87,55			
2018–2019 н. р.										
280	0	154	0	2	85	39	154	2,87	0,71	45,00
	0	55,00	0	0,71	30,36	13,93	55,00			

Таблиця 1.53 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 4-го курсу VII факультету з підготовки іноземних студентів (Лікувальна справа)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	(F _x), "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
145	0	106	0	4	30	5	106	2,95	2,76	27,59
	–	73,10	0,00	2,76	20,69	3,45	73,10			
2018–2019 н. р.										
247	0	173	1	4	52	17	173	3,05	2,02	29,96
	0	70.04	0,40	1.62	21.05	6,88	70.04			

Таблиця І.54 – Додипломна освіта. Загальні показники успішності студентів 5-го курсу VII факультету з підготовки іноземних студентів (Лікувальна справа)

Зобов'язані складати (кількість студентів)	Не складали (F)		Тільки на "5"	"4", "5"	"3", "4", "5"	Тільки "3"	("Fx", "2"	Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
	п	н								
2017–2018 н. р.										
116	0	41	0	6	69	0	41	3,56	5,17	64,66
	–	35,34	0,00	5,18	59,48	0,00	35,34			
2018–2019 н. р.										
141	0	59	0	4	53	25	59	3,26	2,84	58,16
	0	41.84	0	2.84	37.59	17.73	41.84			

З метою більшої деталізації питання якості навчання було проведено аналіз успішності студентів всіх факультетів ННІ ПІГ за дисциплінами, що входять до переліку ЕДКІ, а саме результатів поточного навчання та рівня складання контрольного іспиту.

На V факультеті (табл. І.55) практично всі студенти за всіма дисциплінами отримували відмітку «задовільно». Також, що цілком закономірно, нижчі показники за результатами ЕДКІ були на тих дисциплінах, де чисельність студентів, що не склали вчасно семестровий контроль, була вищою.

На VI та VII факультетах (табл. І.56 та І.57) тільки на спеціальності «Стоматологія» відмічається така тенденція. Проте студенти зі спеціальності «Лікувальна справа» демонструють більш значні за якістю показники як поточної успішності, так і більш позитивні результати ЛП «Крок».

Таблиця І.55 – Додипломна освіта. Результати студентів V факультету з підготовки іноземних студентів за дисциплінами, що входять до ЛП «Крок 1» (російськомовні)

№ пор.	Дисципліна	Результати (абс., %)			Результати ЛІ «Крок 1» у 2019 р.
		5	4	3	
спеціальність «Медицина»					
1	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	–	1,82	9,09	67,7
2	Патоморфологія	–	7,69	90,38	61,4
3	Патогеніологія	–	1,92	90,38	56,2
4	Фармакологія	–	7,69	63,46	71,8
5	Біологічна та біоорганічна хімія	–	2,56	47,44	65,2
6	Фізіологія	–	6,41	47,44	64,0
7	Анатомія	–	3,66	9,76	48,8
8	Гістологія, цитологія та ембріологія	–	3,66	13,41	50,3
9	Медична біологія	–	3,39	60,17	62,2

№ пор.	Дисципліна	Результати (абс., %)			Результати ЛІ «Крок 1» у 2019 р.
		5	4	3	
спеціальність «Стоматологія»					
1	Патоморфологія	—	—	26,67	65,3
2	Патофізіологія	—	—	17,33	65,4
3	Фармакологія	—	—	24,00	70,3
4	Біологічна та біоорганічна хімія	—	3,09	75,26	65,6
5	Фізіологія	2,06	1,03	72,16	61,7
6	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	—	2,06	61,86	67,2
7	Медична біологія	—	8,80	43,20	68,6
8	Анатомія людини	—	1,60	70,40	60,7
9	Гістологія, цитологія та ембріологія	—	2,40	61,60	54,7

Таблиця І.56 – Додипломна освіта. Результати студентів VI факультету з підготовки іноземних студентів за дисциплінами, що входять до ЛІ «Крок 1»

№ пор.	Дисципліна	Результати (абс., %)			Кількість неатестованих	Результат ЛІ Крок у 2019р.
		5	4	3		
спеціальність «Медицина»						
1	Патоморфологія	4,94	19,77	37,64	37,64	75,94
2	Патофізіологія	1,52	11,41	53,61	33,46	69,94
3	Фармакологія	0,76	7,60	57,03	34,60	81,09
4	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	2,11	15,49	13,73	68,66	70,15
5	Фізіологія	13,89	14,44	19,72	40,96	68,38
6	Біологічна та біоорганічна хімія	3,61	13,06	28,61	44,37	75,68
7	Медична біологія	6,39	24,72	27,28	62,54	68,81
8	Анатомія людини	4,17	14,72	9,17	64,69	57,20
9	Гістологія, цитологія та ембріологія	3,89	11,94	13,33	63,29	53,61
спеціальність «Стоматологія»						
1	Патоморфологія	–	1,65	18,18	80,17	50,0
2	Патофізіологія	–	–	9,09	90,91	50,2
3	Фармакологія	–	–	13,22	86,78	55,9
4	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	–	–	11,	88,60	54,7
5	Фізіологія	–	–	11,40	88,60	42,7
6	Біологічна та біоорганічна хімія	–	0,88	10,53	88,60	51,7
7	Медична біологія	–	3,13	18,75	78,13	51,6
8	Анатомія людини	–	–	20,0	80,0	45,5
9	Гістологія, цитологія та ембріологія	–	–	19,79	80,21	41,9

Таблиця І.57 – Додипломна освіта. Результати студентів VII факультету з підготовки іноземних студентів за дисциплінами, що входять до ЛІ «Крок 1»

№ пор.	Дисципліна	Результати (абс., %)			Кількість неатестованих	Результат ЛІ Крок у 2019 р.
		5	4	3		
1	Патоморфологія	1,79	9,64	39,64	48,93	72,99
2	Патофізіологія	0,72	3,57	50,00	45,71	66,97
3	Фармакологія	0	3,22	46,07	50,71	78,31
4	Мікробіологія, вірусологія та імунологія	1,35	6,76	15,54	76,35	68,71
5	Фізіологія	10,44	12,66	38,99	37,91	67,22
6	Біологічна та біоорганічна хімія	4,43	15,51	55,31	24,75	74,03
7	Медична біологія	4,42	19,77	53,25	22,56	70,29
8	Анатомія людини	4,40	12,58	46,92	36,10	57,81
9	Гістологія, цитологія та ембріологія	4,09	11,64	56,35	27,92	57,29

Результати кінцевого етапу навчання (випускних іспитів) були наведені вище і якщо провести порівняльний аналіз між всіма складовими: поточною успішністю, результатами іспитів та підсумковим контролем робимо висновок, що ситуація з якістю підготовки іноземних студентів потребує постійного контролю та пошуку вірних шляхів для виправлення положення, що склалось.

Взявши до уваги значущість для життєдіяльності університету питання якісної роботи зі студентами – громадянами іноземних країн, стратегічним напрямком діяльності ННІ ППГ ХНМУ є забезпечення конкурентоспроможності університету на внутрішньому і зовнішньому ринках освітніх послуг, забезпечення високої професійної затребуваності випускників університету на основі високої якості підготовки фахівців, що визначається рівнем їх професійних і загальнокультурних компетенцій, проведення маркетингової роботи, з метою збільшення кількості іноземних абітурієнтів з пріоритетних регіонів, які виявили бажання отримувати освіту в університеті та, в той же час, підвищення вимог до «прохідного бала» з профільних предметів.

Відповідно до рішення вченої ради ХНМУ, була розроблена «Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019–2025 рр.», згідно з якою інтернаціоналізація є невід’ємною складовою життя університету та розглядається як ключовий пріоритет його майбутнього розвитку.

Для забезпечення високоякісної підготовки випускників-іноземців ННІ ППГ ХНМУ планує подальший розвиток ефективної системи моніторингу якості освіти (спільно з ННІ ЯО), вдосконалення організації самостійної роботи студентів, підвищення професійної компетентності викладацького складу, орієнтацію в світові досягнення в галузі вищої медичної освіти, активну інтеграцію до світового освітнього простору (в першу

чергу організацію роботи фундаментальних кафедр університету згідно з вимогами міжнародних стандартів, що необхідно для підготовки студентів до міжнародному іспиту з основ медицини), встановлення стійких взаємовигідних зв'язків із зарубіжними освітніми установами, забезпечення розширення освітнього простору для іноземних громадян через відкриття нових спеціальностей, спеціалізацій.

Реалізація стратегії діяльності ННІ ПІГ ХНМУ вимагає постійного вдосконалення методологічної та інформаційної баз університету, постійного нарощування інформаційних ресурсів через поповнення й оновлення фонду наукової бібліотеки, розширення можливостей використання інтернет-технологій, забезпечення процесу адаптації студентів і співробітників вишу до сучасного інформаційного простору й оволодіння навичками пошуку, оцінки і використання інформації.

Головним можливим ризиком у роботі ННІ ПІГ ХНМУ вбачається зменшення охочих іноземців здобувати медичну освіту в Україні, оскільки зараз медична освіта зазнає цілу низку не зрозумілих для іноземців реформ, в той час як інші держави надають більш преферентні можливості їм у цьому, збільшуючи присутність на міжнародному ринку освітніх послуг.

Основними критеріями ефективності діяльності ННІ ПІГ ХНМУ і його підрозділів є збільшення абсолютної і якісної успішності за результатами семестрового контролю, зниження кількості студентів, що не склали ЄДКІ, ЛП «Крок 2» й атестацію випускників. Також важливим показником ефективності роботи ННІ ПІГ ХНМУ і університету в цілому є відсоток випускників, які з першої спроби склали кваліфікаційний іспит у себе на батьківщині або за кордоном.

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ ХНМУ

Нормативна база. Організація навчального процесу. Планування процесу навчання у Медичному коледжі Харківського національного медичного університету здійснюється відповідно до вимог основних чинних нормативно-правових актів, які регламентують діяльність з питань організації освітнього процесу.

Освітній процес у Медичному коледжі ХНМУ в 2018–2019 н. р. відбувався згідно з робочими навчальними планами, затвердженими директором коледжу. Навчальні плани були розроблені відповідно до примірних навчальних планів підготовки молодшого спеціаліста за спеціальностями: 5.12010102 «Сестринська справа», 5.12010101 «Лікувальна справа», 5.12010105 «Акушерська справа»; за спеціальністю 223 «Медсестринство» (спеціалізації – Сестринська справа, Лікувальна справа, Акушерська справа) для студентів, які вступили до коледжу 2016 та 2017 р. Примірні навчальні плани затверджені Міністерством охорони здоров'я України, Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, 2011 р.

Відповідно до наказу Міністерством освіти і науки України від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профі-

льної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» була розроблена та затверджена освітня програма профільної середньої освіти підготовки молодшого спеціаліста на основі базової загальної середньої освіти Медичного коледжу ХНМУ (Наказ від 04.10.2018 № 326). Відповідно до зазначеної освітньої програми були розроблені та введені в дію навчальні плани спеціальності 223 «Медсестринство» для спеціалізацій Сестринська справа та Лікувальна справа.

Графік навчального процесу на 2018–2019 н. р. було розглянуто та затверджено на засіданні педагогічної ради Медичного коледжу ХНМУ. Зміни до графіка навчального процесу не вносились.

Характеристика контингенту студентів, які проходять навчання. У Медичному коледжі ХНМУ актуальним є питання збереження контингенту студентів, тому адміністрацією та викладачами постійно ведеться робота, що спрямована на збереження контингенту, поліпшення адаптації студентів до умов навчання. Контингент студентів Медичного коледжу ХНМУ станом на 30.06.2018 р. наведено у *табл. 1.58*.

Таблиця 1.58 – Додипломна освіта. Контингент студентів МК ХНМУ

Бюджет	Контракт	Всього
Відділення «Акушерська справа»		
–	27	27
Відділення «Сестринська справа»		
3	320	323
Відділення «Лікувальна справа»		
–	111	111
Всього по коледжу		
3	458	461

Освітній процес у Медичному коледжі забезпечують п'ять циклових комісій: з питань загальноосвітніх дисциплін, з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, з питань природничо-наукових дисциплін, № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки. Випускаючими є циклові комісії № 1 з питань професійної та практичної підготовки, № 2 з питань професійної та практичної підготовки.

Характеристика та аналіз успішності студентів Медичного коледжу ХНМУ за всіма дисциплінами характеризується як успішна, абсолютна успішність знаходиться на 99–100 % відмітки. Як приклад, у *табл. 1.59 – 1.61* наведено показники семестрового контролю знань студентів за спеціальностями лише циклових комісій з питань професійної та практичної підготовки.

Таблиця І.59 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Сестринська справа» по цикловим комісіям

№ пор.	Циклова комісія	Якісний показник, %	Абсолютний показник, %
1	з питань загальноосвітніх дисциплін	74	99
2	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	70	100
3	з питань природничо-наукових дисциплін	52	100
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	62	100
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	63	100

Таблиця І.60 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Лікувальна справа» по цикловим комісіям

№ пор.	Циклова комісія	Якісний показник, %	Абсолютний показник, %
1	з питань загальноосвітніх дисциплін	83	100
2	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	82	100
3	з питань природничо-наукових дисциплін	68	100
4	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	68	100
5	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	71	100

Таблиця І.61 – Додипломна освіта. Показники успішності студентів відділення «Акушерська справа» по цикловим комісіям

№ пор.	Циклова комісія	Якісний показник, %	Абсолютний показник, %
1	з питань гуманітарних та соціально-економічних дисциплін	84	100
2	з питань природничо-наукових дисциплін	79	100
3	№ 1 з питань професійної та практичної підготовки	76	100
4	№ 2 з питань професійної та практичної підготовки	73	100

Аналіз результатів показує, що не тільки абсолютна успішність у коледжі на високому рівні. За більшістю дисциплін показник, що характеризує якість отриманих знань, теж дуже високий і практично завжди вище 50 %.

Результатом якісної підготовки студентів із дисциплін професійної та практичної підготовки є перемога команд студентів коледжу у всеукраїнських та міжнародних змаганнях бригад екстреної медичної допомоги три роки поспіль. 2018–2019 н. р. команда студентів (Шевченко М., Зубко Д., Шовкопляс Н.) посіла І місце у змаганнях бригад екстреної медичної допомоги «Відкритий регіональний чемпіонат Слобожанщини – 2019» (травень 2019 р.).

Характеристика та аналіз успішності студентів при складанні ліцензійних іспитів Крок М. Ліцензійний інтегрований іспит Крок М проводиться відповідно до Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців із вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 № 251 (zareєстрованого у Міністерстві юстиції України 11.09.1998 № 563/3003). Ліцензійний іспит здійснюється на основі технологій педагогічного тестування, проводиться в письмовій (бланковій) тестовій формі. Екзаменаційний тест

складається зі 150 тестових завдань, які пройшли фахову експертизу. У 2018–2019 н. р. іспити проводилися відповідно до графіка: на відділенні «Акушерська справа» – 9 січня 2019 р., на відділенні «Лікувальна справа» – 4 червня 2019 р., на відділенні «Сестринська справа» – 11 червня 2019 р.

Результати складання ліцензійних інтегрованих іспитів Крок М у 2018–2019 н. р. порівняно з результатами складання іспитів у 2016–2017, 2017–2018 н. р., а також результати підсумкової атестації наведено у табл. I.62–I.64.

Аналіз результатів заключного контролю знань студентів Медичного коледжу показує високий рівень підготовки, що підтверджується показниками незалежного оцінювання ЛП «Крок».

Таблиця I.62 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного коледжу ХНМУ (2016–2017, 2017–2018, 2018–2019 н. р.) Крок М. Акушерська справа

Навчальний рік	Кількість студентів	Т е с т %	Субтести, %											
			Акушерство	Гінекологія. репродуктивне здоров'я	Педіатрія	Внутрішня медицина	Хірургія	Загальний догляд за хворими та медична	Інші професійно зобов'язані дисципліни	Дерматовенерологія	Інфектологія	Анестезіологія та реанімація	Неврологі та психіатрія	Охорона праці
2018— 2019	13	76, 8	74, 5	74,2	86,8	80, 8	75, 2	72,4	75, 9	—	—	—	—	—
2017— 2018	20	88, 2	86, 8	86,2	89,2	89, 7	88, 2	89,6	91	—	—	—	—	—
2016— 2017	22	87, 3	90, 1	85,7	94,4	89,1	69,9	94,3	84,8	97	43, 9	86,4	98,5	98, 5

Таблиця I.63 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного коледжу ХНМУ (2016–2017, 2017–2018, 2018–2019 н. р.) Крок М. Сестринська справа

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %										
			Основи медсестринства	Медсестринство у внутрішній медицині	Медсестринство у хірургії	Медсестринство в педіатрії	Медсестринство в акушерстві та гінекології	Невідкладні стани	Медсестринське обстеження	Медсестринський діагноз	Планування медсестринських втручань	Реалізація плану медсестринських втручань	Інша діяльність та знання медсестри
2018–2019	73	86,9	85,8	89,7	83,8	86,2	88,7	90,4	75,9	89,3	90,9	85,3	86,6
2017–2018	82	87,3	85,5	88,2	89,6	91,4	79,7	82,6	88,1	88,7	86,3	87,7	87,9
2016–2017	93	89,9	84,9	90,5	91,5	51,2	93,3	90,9	93,6	89,2	84,7	93,1	91,4

Таблиця І.64 – Додипломна освіта. Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту студентами Медичного коледжу ХНМУ (2016–2017, 2017–2018, 2018–2019 н. р.) Крок М. Лікувальна справа

Навчальний рік	Кількість студентів	Тест, %	Субтести, %						
			Догляд за хворими та медична маніпуляційна техніка	Внутрішня медицина	Хірургічні хвороби	Педіатрія	Акушерство і гінекологія	Фельдшер ФАП	Фельдшер ШМД
2018–2019	29	84,9	89,7	88,4	87,3	85,8	72,1	83,9	84,6
2017–2018	30	84,9	89,2	77,6	91,1	89,3	85,7	83,9	84,1
2016–2017	30	87,7	94,6	80,3	86,1	86,7	89,4	86,7	86,9

Наприкінці 2018–2019 н. р. відбувся випуск студентів Медичного коледжу ХНМУ. Дипломи отримали:

- 19 осіб відділення «Акушерська справа» (контрактна форма навчання);
- 73 особи відділення «Сестринська справа», 3 з яких навчались за державним замовленням;
- 29 осіб відділення «Лікувальна справа» (контрактна форма навчання).

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА

Ліцензований обсяг освітніх послуг ННІПО ХНМУ у 2018–2019 н. р. згідно з рішенням МАК від 04.03.1993, протокол № 2 (вперше) та наказу МОН України від 20.01.2017 № 11-л (переоформлення) складав:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями (ліцензійний обсяг – 800 осіб);
- підвищення кваліфікації лікарів за 42 спеціальностями шляхом проведення тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації, стажування – ліцензійний обсяг – 2 500 осіб;
- підготовка немедичних працівників з надання першої невідкладної медичної допомоги (ліцензійний обсяг – 1 500 осіб);
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (ліцензійний обсяг – 15 осіб) та «Освітні, педагогічні науки» (ліцензійний обсяг – 30 осіб);
- підготовка студентів зі спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія» (ліцензійний обсяг – 30 осіб) та «Соціальна робота» (ліцензійний обсяг – 30 осіб – денна форма навчання та 30 осіб – вечірня форма навчання) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр».

Характеристика навчального процесу. Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2018–2019 н. р. були такі:

- первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями. Залежно від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від одного до трьох років;

- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення спеціалізації (тривалість навчання від 2,5 до 10 міс);
- підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення (тривалість циклу від 0,5 до 1 міс);
- передатестаційні цикли (тривалість 1 міс);
- стажування;
- підготовка немедичних працівників відповідно до Постанови КМУ № 1115 від 21.11.2012 р.;
- отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки» за ОКР «магістр»;
- навчання студентів зі спеціальностей «Здоров'я людини» за напрямом підготовки 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», «Фізична реабілітація», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Соціальна робота» за ОКР «бакалавр» та ОКР «магістр».

Згідно з витягом щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти від 9 лютого 2018 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації (перепідготовки) стажування зріс до 2500.

Розвиток діяльності інституту. Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти, зокрема поряд із підготовкою фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» в 2018–2019 н. р. проведено набір та навчання фахівців за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

За спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними виконано магістерські роботи.

За спеціальністю 011 – «Освітні, педагогічні науки» навчається 30 студентів, ними виконано магістерські роботи.

У 2018–2019 н. р. в діяльності ННПО ХНМУ особливе місце займала робота з розширення напрямів післядипломної освіти та міжнародне співробітництво. У 2018 р. ННІ ПО підготував та подав до Міністерства освіти і науки України ліцензійну справу щодо розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за другим магістерським рівнем із підготовки магістрів за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» в галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

На сьогоднішній день веде свою роботу Навчально-тренувальний центр волонтерів з надання невідкладної домедичної допомоги при Координаційній раді студентського самоврядування ХНМУ під керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

Головною метою роботи центру є необхідність проведення, разом з викладачами ХНМУ, навчання студентів інших вищих навчальних закладів м. Харкова за програмами Надання першої медичної допомоги за I рівнем «Основи підтримки життя» (12 год), II рівнем «Початкова профе-

сійна підтримка життя» (18 та 48 год), а також з надання домедичної допомоги шляхом само- та взаємодопомоги. Волонтери ХНМУ готуються як інструктори-асистенти викладача.

Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ проведена велика робота з підготовки з надання першої медичної допомоги немедичних працівників, професійні обов'язки яких пов'язані з наданням першої медичної допомоги.

12.11.2018–28.11.2018 р. проведені навчальні заняття – II рівень «Початкова професійна підтримка життя» з основами викладання за програмою надання першої домедичної допомоги студентам 1–5-х курсів ХНМУ членам волонтерського загону ХНМУ – 35 осіб.

02.10.2018–05.10.2018 р. під егідою Міжнародного комітету Червоного Хреста пройшов цикл тематичного удосконалення «Невідкладна допомога при найбільш загрозливих для життя станах» в рамках підвищення кваліфікації 10 лікарів та 10 фельдшерів пенітенціарної системи.

29.10.2018–02.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

05.11.2018–09.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

05.11.2018–09.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для працівників управління патрульної поліції України в Харківській області – 12 осіб.

12.11.2018–16.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

12.11.2018–16.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 21 особа.

19.11.2018–23.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для працівників Національної поліції України, поліцейські ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

19.11.2018–23.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 18 осіб.

26.11.2018–30.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місці по-

дії) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

26.11.2018–30.11.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 18 осіб.

03.12.2018–07.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

03.12.2018–07.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 24 особи.

10.12.2018–14.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

10.12.2018–14.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 22 особи.

17.12.2018–21.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для працівників Національної поліції України, поліцейських ГУНП в Харківській області – 8 осіб.

17.12.2018–21.12.2018 р. Навчання з домедичної підготовки (за державним замовленням) за програмою II рівня (Перший на місті події) для особового складу ГУДСНС України в Харківській області (пожежники) – 21 особа.

Усього працівників Національної поліції України – 64 особи.

Усього особового складу ГУДСНС України в Харківській області – 124 особи.

Усього працівників управління патрульної поліції України в Харківській області – 12 осіб.

Усього членів волонтерського загону ХНМУ – 35 осіб.

Усього за 2018 р. – 235 осіб.

16.04.2019–19.04.2019 р. Цикл тематичного удосконалення «Невідкладна допомога при найбільш загрозливих для життя станах» в рамках підвищення кваліфікації 9 лікарів та 10 фельдшерів пенітенціарної системи. Даний захід проходив під егідою Міжнародного комітету Червоного Хреста.

20.06.2019 р. викладачами Харківського національного медичного університету під керівництвом проф. Лісового Володимира Миколайовича відбувся щорічний поглиблений медичний огляд за спеціальністю «Хі-

пургія» підопічних КУ Харківський геріатричний пансіонат ветеранів праці Харківської обласної ради у кількості 296 осіб. Огляд проводили викладачі кафедри хірургії № 1 за адресою: м. Харків, вул. Ігоря Муратова, 7. До огляду були залучені лікарі-інтерни кафедри хірургії № 1 ХНМУ.

У роботі ННІ ПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям і участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. Харківський національний медичний університет став учасником XXXIV Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2018», яка відбулася 15–17 листопада у Національному центрі ділового та культурного співробітництва Український дім» та отримав гран-прі у номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проектів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу», а також був нагороджений почесним званням «Лідер вищої освіти України».

На щорічній міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2019» Харківський національний медичний університет отримав гран-прі у номінації «Інноваційна діяльність з впровадження організаційно-педагогічних процесів у закладах вищої освіти», а також був удостоєний почесного звання «Лідер післядипломної освіти» та «Лідер вищої освіти України».

Характеристика контингенту осіб, що проводять навчання в ННІПО. Підготовка лікарів-інтернів в ХНМУ в 2018–2019 н. р. проводиться згідно з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 23 спеціальностями: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, дитяча хірургія, дитяча анестезіологія, інфекційні хвороби, загальна практика – сімейна медицина, медицина невідкладних станів, неврологія, дерматовенерологія, ортопедія та травматологія, отоларингологія, офтальмологія, патологічна анатомія, психіатрія, педіатрія, радіологія, стоматологія, урологія, хірургія, неонатологія, нейрохірургія, лабораторна діагностика.

До роботи з лікарями-інтернами у 2018–2019 н. р. залучено 148 НПП: професорів – 47, доцентів – 72, асистентів – 29.

На 01.01.2018 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 514 осіб, з них за державним замовленням – 174 особи, за контрактом – 340 осіб.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 246 осіб, з них за державним замовленням – 81 особа, за контрактом – 165 осіб.

Прийом на 1-й рік навчання склав 335 осіб (бюджет – 146, контракт – 189).

Протягом 2018 р. було поновлено або переведено з інших ВНЗ 8 лікарів-інтернів (за бюджетом – 4 особи, за контрактом – 4 особи).

Відраховано, переведено або подовжено навчання у зв'язку з народженням дитини – 26 лікарів-інтернів (бюджет – 6 осіб, контракт – 20 осіб).

Таким чином, на 01.01.2019 р. при Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ первинну спеціалізацію проходили 594 особи, з них за державним замовленням – 239 осіб, за контрактом – 355 осіб (табл. І.65).

Слід зауважити, що у цьому навчальному році нами набрано 196 інтернів-контрактників при плані набору на 2018 р. 150 осіб.

У 2018–2019н. р. Навчально-науковий інститут післядипломної освіти продовжував надавати освітні послуги, пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізацією лікарів.

Слід відзначити, що починаючи з 2006 р., університет проводить активну роботу щодо участі у реалізації системи безперервного професійного розвитку медичних кадрів. Розроблено навчально-виробничий план Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету, який затверджено МОЗ України та відповідно до якого проводилось підвищення кваліфікації лікарів за 46 лікарськими спеціальностями на 37 кафедрах шляхом проведення циклів тематичного удосконалення (за 39 лікарськими спеціальностями), передатестаційних циклів (за 31 лікарською спеціальністю) та циклів спеціалізації (за 12 лікарськими спеціальностями).

У 2018 р. проведено 88 циклів тематичного удосконалення на 33 кафедрах університету.

ННПО ХНМУ з 2013 р. надає освітні послуги з підвищення кваліфікації на передатестаційних циклах та циклах спеціалізації за акредитованими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» у галузі знань 1201 «Медицина»

Згідно з витягом ЛВ № 00300-000437 з ЄДЕБО від 20 січня 2017 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації (перепідготовки), стажування зріс до 2 500 осіб.

Таблиця І.65 – Післядипломна освіта. Контингент лікарів-інтернів у 2018–2019 н. р. станом на 01.01.2019 р.

№ пор.	Кафедра	Рік навчання									Всього
		1-й			2-й			3-й			
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
1	Акушерства, гінекології та ДГ	8	9	17	4	8	12	3	13	16	45
2	МНС, анестезіології та ІТ: МНС:	8	2	10	7	5	12				22
		7		7	7		7				14
3	Внутр. медицини № 1	4	3	7	7	1	8				15
4	Внутр. медицини № 2 і КІ та А	4	2	6	12		12				18
5	Внутр. медицини № 3	15	4	19	2		2				21
6	Дитячої хірургії: дитяча анестезіологія дитяча хірургія	11	1	12	3		3				15
		8		8	2	1	3	1		1	12
7	Інфекційних хвороб	3		3							3

№ пор.	Кафедра	Рік навчання									Всього
		1-й			2-й			3-й			
		Б	К	В-го	Б	К	В-го	Б	К	В-го	
8	ЗПСМ	9		9	12		12				21
9	Неврології №2	3	3	6	2	2	4				10
10	Нейрохірургії	2	3	5	1		1				6
11	ЕНМД, ортопедії та травматології	1	7	8	1	7	8				16
12	Оториноларингології	4	2	6	1		1				7
13	Офтальмології	6	1	7	1		1				8
14	Патологічної анатомії	4		4							4
15	Психіатрії, наркології та МП	7		7	2		2				9
16	Педіатрії №1 та неонатології	11	3	14	10		10				24
	Педіатрія Неонатологія										
17	Педіатрії № 2	6		6	3		3				9
18	Радіології	6	1	7		4	4				11
19	Стоматології	4	107	111	4	99	103				214
20	Урології, нефрології та андрології		1	1		1	1				2
21	Хірургії № 1	4	1	5	3	11	14		4	4	23
22	Хірургії № 2	4		4		2	2				6
23	Дерматол.,венерол.і СНІДу	3	4	7	1	5	6				13
24	Дерматол..венерол. і медичної косметол.					1	1				1
25	Клінічної лаб. діагностики	1	34	35							35
Всього:		146	189	335	89	148	237	4	17	21	593

Успішно пройшли підвищення кваліфікації та отримали посвідчення про підвищення кваліфікації 1 094 фахівців лікувально-профілактичних закладів Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 930 слухачів пройшли навчання за державним замовленням (цикли тематичного удосконалення – 584 слухача, передатестаційні цикли – 328 слухачів, цикли стажування – 75 слухачів та цикли спеціалізації – 107 слухачів), кількість лікарів, які пройшли навчання за контрактом – 164.

18.06.2019–21.06.2019 р. Навчання на циклі підвищення кваліфікації «Фармакотерапія в кардіології» (дистанційне навчання) – 6 осіб.

За 2018 р. проведено 38 передатестаційних циклів (навчалось 328 фахівців, 38 – за контрактною формою навчання); 14 циклів спеціалізації та 88 циклів тематичного удосконалення. У 2018 р. проведено один цикл спеціалізації за фахом «Загальна практика – сімейна медицина» для дільничних лікарів-педіатрів та терапевтів, які закінчили і одержали сертифікати лікаря-спеціаліста 21 (12 терапевтів та 9 педіатрів) слухачів.

З боку слухачів циклів ТУ, ПАЦ та спеціалізації, а також у відгуках керівників медичних установ надана позитивна оцінка роботи кафедр щодо організації циклів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації і передатестаційні цикли в 2018 р. було проведено на 37 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів було залучено: 70 професорів, 126 доцентів, 37 асистентів ХНМУ.

Затверджено навчально-виробничий план ННІПО ХНМУ на 2019 р., згідно з яким на сьогоднішній день проведено циклів ТУ – 53, ПАЦ – 29, спеціалізації – 9.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації і передатестаційні цикли в 2019 р. буде проведено на 37 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів буде залучено 70 професорів, 131 доцент, 32 асистенти ХНМУ.

Загальна характеристика та аналіз успішності інтернів і слухачів. Вагомим засобом підвищення ефективності навчального процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку ННІПО на очному циклі.

На початку навчального року у вересні 2018 р. були проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1-го року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про організацію поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів».

Згідно з «Положенням про організацію поточного контролю» щомісячно викладачі лікарів-інтернів, які навчаються на очному циклі, подають до ННІПО підсумки поточної атестації інтернів за місяць, а старости груп лікарів-інтернів – «Журнали обліку відвідування занять очного циклу навчання лікарями-інтернами». Ці дані аналізуються і обговорюються на кожному засіданні вченої ради ННІПО ХНМУ.

На засіданні вченої ради ННІПО від 05.02.2019 р. за № 6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННІПО з контролю поточної успішності та забезпечення об'єктивного рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, студентів та курсантів в осінньому семестрі 2018–2019 н. р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

На засіданні вченої ради ННІПО від 02.05.2018 р. за № 9 були заслухані підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів та успішності студентів на кафедрах ННІПО у другому півріччі 2017–2018 н. р. Результати навчання надано у *табл. 1.66*.

Продовжувалась робота з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

**Таблиця І.66 – Післядипломна освіта.
Підсумки річної атестації лікарів-інтернів за 2018–2019 н. р.**

№ пор.	Місяць, н. р.	% здійснення поточного контролю	Показники поточної успішності						Середній бал	Кількість не атесто- ваних
			5	4	3	2	Якісна успішність			
			%							
1	Вересень 2018	98,5	22,0	58,9	17,9	0	81,8	4,05	45	
2	Жовтень 2018	97,9	26,9	53,6	21,1	0	81,9	3,9	52	
3	Листопад 2018	98,2	24,5	60,3	13,4	1,5	90,3	4,1	49	
4	Грудень 2018	98,9	5,9	58	10,2	0	89,1	4,2	48	
5	Січень 2019	99,5	38,9	56,3	4,8	0	95,2	4,3	0	
6	Лютий 2019	97,9	24,6	59,3	13,8	0	89,8	4,1	44	
7	Бере- зень 2019	98,0	5,1	65,9	10,9	0	89,5	4,1	34	
8	Квітень 2019	100	26,4	88,5	12,9	0	89,4	3,9	35	
9	Травень 2019	99,5	33,5	56,4	10	0	90,4	4,6	30	
10	Червень 2019	99,8	18,7	71,2	10,4	0,03	89,8	4,1	57	
В цілому по ННІПО		98,8	22,7	62,8	12,5	0,1	88,7	4,2	394	

У 2019 р. закінчили навчання та отримали диплом магістрів 29 осіб за спеціальністю «Наука про освіту» та 9 осіб за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», а також продовжували навчання студенти-бакалаври та маїстри 1-го, 2-го, 3-го та 4-го курсів.

Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановані та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається – 30 студентів, ними заплановані та виконуються магістерські роботи.

У липні 2019 р. у здійснено набір студентів 1-го курсу за акредитованою спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія» за освітнім ступенем першого рівня вищої освіти та лікарів для отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки».

26 червня 2019 р. у ННІ ПО ХНМУ відбувся перший випуск фахівців галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» зі спеціальності «Здоров'я людини». Результати випускних іспитів наведено у табл. І.68.

**Таблиця І.67 – Післядипломна освіта. Показники успішності
у 2018–2019 н. р. студентів очної та заочної форм навчання рівнів
«бакалавр» та «магістр», що займаються за спеціальностями
«Фізична терапія, ерготерапія», «Фізична реабілітація»,
«Соціальна робота», «Соціальна робота», «Освітні, педагогічні науки»,
«Публічне управління та адміністрування»**

Курс, спеціальність, к-ть студентів	Середній бал		Якісна успішність		Абсолютна успішність	
Студенти очної форми навчання						
Семестр	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний	Осінній	Весняний
3-й курс «Фізична реабілітація» (21 студент)	3,86	3,96	71,42	80,95	95,24	95,24
3-й курс «Соціальна робота» (1 студент)	4,0	3,75	100	0	100	100
2-й курс «Фізична терапія, ерготерапія » (26 студентів)	3,46	3,46	0	57,69	100	100
1-й курс «Фізична терапія, ерготерапія » (28 студентів)	3,68	3,48	14,29	10,72	96,43	100
1-й курс «Фізична терапія, ерготерапія » Магістри (10 студентів)	3,95	4,18	90,0	100	100	100
Студенти заочної форми навчання						
1-й курс «Соціальна робота» (2 студента)	3,5	4,0	66,67	100	66,67	100
1-й курс «Освітні, педагогічні науки» (30 студентів)	4,43	4,53	100	100	100	100
1-й курс «Публічне управління та адміністрування» (15 студентів)	4,55	4,67	100	100	100	100

**Таблиця І.68 – Післядипломна освіта.
Зведені дані щодо підсумків складання Державних іспитів студентами
4-го курсу спеціальності 6.010203 «Здоров'я людини»**

Навчальний рік	Кількість студентів на випускному курсі	Допущено до складання	Оцінювання іспитів								Середній бал	Якісна успішність	Абсолютна успішність
			"5"		«4» і «5»		«5», «4», «3»		"3"				
2018–2019	18	18	осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%	3,89	44,44	100
			2	11,11	6	33,33	9	50,0	1	5,56			

Незадовільних оцінок, як і дипломів з відзнакою, отримано не було. Наприкінці проведення іспитів для поліпшення якості професійної підготовки випускників голови ЕК надали пропозиції щодо загальної характеристики підготовки фахівців за спеціальністю 6.010203 «Здоров'я людини» – випускники належною мірою оволоділи знаннями з фахових дисциплін: фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізіотерапії та спортивної травматології. Студенти вміло користуються комп'ютерною технікою, сучасними прикладними програмами. Вартий уваги високий рівень професійної підготовки колективу випускової кафедри.

Недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії за дисциплінами:

Теорія та методика фізичного виховання:

1. Недостатній рівень знань щодо складання плану-конспекту заняття.
2. Поглибити рівень знань студентів з адаптивного фізичного виховання.

Основи фізичної реабілітації:

1. Підвищити якість підготовки бакалаврів з лікувальної фізкультури.
2. Поглибити рівень знань студентів з питань особливості діагностики, лікування та профілактики сколіозу.

Масаж загальний та самомасаж:

1. Студенти не повною мірою володіють практичними навичками роботи з пацієнтами з різних видів масажу.
2. Студенти не повною мірою володіють теоретичними матеріалом.

Спортивна медицина:

1. Недостатній рівень володіння теоретичними навичками з основ спортивної медицини та серцево-судинної патології у спортсменів.
2. Необхідно приділити увагу питанням оволодіння сучасною технікою та новітніми лабораторними методами дослідження бакалаврами.

Фізіотерапія:

1. Розрізнені знання з написання фізіотерапевтичних рецептів.
2. Студенти невірно вказували дозу й кількість процедур на курс лікування.

Спортивна травматологія

1. Студенти недостатньою мірою володіють знаннями з анатомо-біомеханічної особливості опорно-рухового апарату.

2. Недостатньо володіють знаннями з класифікації ушкоджень та захворювань опорно-рухового апарату.

Пропозиції голови ЕК щодо поліпшення якості підготовки фахівців:

1. Коригувати наповнення навчальних дисциплін відповідно до змін, що відбуваються у сфері охорони здоров'я у зв'язку із медичною реформою.

2. Продовжувати удосконалення методичного забезпечення навчального процесу, в тому числі шляхом видання методичних розробок.

3. Продовжити залучення до навчального процесу практиків, які представляють вітчизняну систему охорони здоров'я, проводити з ними навчальні зустрічі.

4. Забезпечити навчання інноваційними технологіями медичної реабілітації.

З метою вдосконалення підготовки бакалаврів викладачам з фахових дисциплін необхідно більше уваги приділити засвоєнню студентами навчального матеріалу.

Як і на додипломному рівні навчання незалежною оцінкою якості підготовки лікарів у ННІ ПО залишається складання ліцензійних іспитів «Крок 3», який проводиться відповідно до наказів МОЗ України № 762 та № 763 від 20.11.2006 р.

26 березня 2019 р. лікарі-інтерни складали ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка». Як свідчать результати іспиту (*табл. І.69*), лікарі-інтерни набули необхідного рівня професійної підготовки, що дозволило успішно витримати ліцензійні умови іспиту.

Результати ліцензійного іспиту 2017 та 2018 рр. вищі за національні показники, однак у 2019 р. загальний показник вірних відповідей інтернів нашого університету знизився на 1,4 %.

У тестуванні брали участь інтерни 22 спеціальностей. Середні результати груп інтернів різних спеціальностей наведено у *табл. І.70*.

Таблиця І.69 – Післядипломна освіта. Результати складання «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» протягом 2017–2019 рр.

Рік	Всього інтернів	Середній показник в ХНМУ, %	Національний показник, %
2017	143	84,9	84,6
2018	143	76,8	76,7
2019	200	74,3	75,7

**Таблиця І.70 – Післядипломна освіта. Результати складання ЛІІ
інтернами за спеціалізаціями «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
2019 р. порівняно з 2018 р.**

Код спеціалізації	Назва спеціалізації	Кількість інтернів	Тест, %		Порівняльні результати, %
			2019	2018	
1	Акушерство і гінекологія	19	68,3	73,9	-5,6
2	Анестезіологія	10	77,5	78,1	-0,6
55	Внутрішні хвороби	35	76,7	80,5	-3,8
24	Дитяча анестезіологія	12	73,6	81,1	-7,5
31	Дитяча хірургія	9	71,7	71,3	+0,4
37	Загальна гігієна	–	–	–	–
4	ЗПСМ	11	76,5	75,7	+0,8
42	Епідеміологія	–	–	71,1	
5	Інфекційні хвороби	3	74,8	–	
6	Лабораторна діагностика	1	72	–	
8	Медицина невідкладних станів	7	79,8	78,1	+1,7
9	Неврологія	7	73,6	76,1	-2,5
10	Нейрохірургія	5	78	67,5	+10,5
12	Дерматовенерологія	7	72,2	77,9	-5,7
56	Пульмонологія та фтизіатрія	–	–	–	–
12	Ортопедія і травматологія	8	61,3	77,2	-15,9
13	Отоларингологія	6	78,2	80,9	-2,7
14	Офтальмологія	7	75,4	84	-8,6
15	Патологічна анатомія	4	80,2	82,6	-2,4
35	Педіатрія	21	72,9	72,5	+0,4
16	Психіатрія	7	72,1	76,8	-4,7
53	Радіологія	7	79,4	68,7	+10,7
19	Судово-медична експертиза	–	–	–	–
21	Урологія	1	67	77,8	-10,8
23	Хірургія	9	76,6	76,7	-0,1
34	Неонатологія	4	79,2	77,4	+1,8

Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 61,3–80,2 % (діапазон становить 18,9 %). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Патологічна анатомія» (80,2 %, 4 інтерни) та «Медицина невідкладних станів» (79,8 %, 7 інтернів).

Найнижчі результати показали інтерни спеціальностей «Ортопедія і травматологія» (61,3 %, 8 інтернів) та «Урологія» (67 %, 1 інтерн).

Із 200 лікарів-інтернів, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» в березні 2019 р., не витримали іспит 48 інтернів (24 %), в 2018 – 25 інтернів (17,4 %) (табл. І.71).

**Таблиця І.71 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів,
які не склали іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
порівняно з попередніми роками**

Рік	Всього не склали	Середній показник в ХНМУ, %	Національний Показник, %
2017	9	6,3	6,2
2018	25	17,5	16,7
2019	48	24,0	21,6

За останні 3 роки «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» не склали 82 лікаря-інтерни, з них за роками: 2017 – 9, 2018 – 25, 2019 – 48.

Двадцять три лікаря-інтерни стоматолога перескладали ЛП «Крок 3. Стоматологія». Дванадцять інтернів-стоматологів склали іспит позитивно, одинадцять не склали: Бурда С.І., Гардашов В.Н., Ілларіонов О.О., Кашуба А.М., Криштопа Д.В., Лапченко М.Є., Мартинов В.В., Недоступ В.Д., Папідоха А.І., Придятько В.С., Ткаченко Р.О.

П'ятнадцять лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика» перескладали ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика». Чотири лікаря-інтерни склали іспит позитивно, одинадцять не склали: Бичкова О.Ю., Денисович А.С., Левченко А.Р., Мешкова Т.С., Науменко В.Р., Рогинська В.О., Рошупкін П.С., Ткачова Ю.Л., Турчина В.П., Циб В.Ю., Шананіна О.В.

6 листопада 2018 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Стоматологія». Іспит проводився в інтернів 2-го року навчання. Загальні результати наведено у *табл. І.73*.

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на 76,3 % при минулорічному показнику 77,9 % (-1,6). Національний показник – 75,8 %. Протягом останніх років отримані результати інтернами стоматологічного профілю на ліцензійному іспиті є вище, ніж загальнонаціональні показники.

Із 103 лікарів-інтернів стоматологів при складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 6 листопада 2018 р. відповіли від 100 до 90 % – 1 інтерн (1 %); 89–80 % – 37 (36 %); 79–70,5 % – 44 (43 %); 70 % та нижче – 21 (20 %).

У 2018 р. 21 інтерн-стоматолог не склав ЛП «Крок 3. Стоматологія», що складає – 20,4 % (*табл. І.74*). Усього по Україні цей ліцензійний іспит не склали 20,6 % лікарів-інтернів.

Протягом останніх трьох років «Крок 3. Стоматологія» не склали 39 лікарів-інтернів, щорічно цей показник був вищим за національний.

6 листопада 2018 р. в ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика 2018 рік».

Показники складання ліцензійного іспиту: лікарі-інтерни вірно відповіли на 69,7 % при минулорічному показнику 78,2 % (-8,5). Національний показник – 68,0 %. Усього по Україні у 2018 р. «Крок 3. Лабораторна діагностика» не склали ЛП 45,9 % інтернів.

Із 36 лікарів-інтернів іспит не склали п'ятнадцять (*табл. І.75*).

Таблиця І.72 – Післядипломна освіта. Аналіз результатів ЛПІ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка»
26.03.2019 р. за субтестами

Рік	Кількість інтерв'ю	Тест, %	Субтести, %											
			Загальні питання	Невідкладні стани	Організація допомоги в екстремальних ситуаціях	Медична допомога в бойових умовах	Терапевтичний профіль	Хірургічний профіль	Педіатричний профіль	Акушерсько-гінекологічний профіль	Інфекційний профіль	Діагностика та диференційна діагностика	Лабораторно-інструментальне обстеження	Ведення пацієнта
2019	200	74,3	73,4	76,8	65,6	72,8	75,7	74,6	73,9	72,8	79,2	74,6	-	73,5
2018	143	76,8	83,8	76,8	76,9	72,1	80,2	74,7	72,8	80	79,2	78,4	-	74,4
		-2,5	-10,4	0	-11,3	+0,7	-4,5	-0,1	+1,1	-7,2	0	-3,8	-	-0,9

**Таблиця І.73 – Післядипломна освіта. Результати складання
«Крок 3. Стоматологія» протягом 2016–2018 рр.**

Рік	Всього інтернів	Середній показник у ХНМУ, %	Національний показник, %
2016	111	81,3	78,0
2017	90	77,9	75,4
2018	103	76,3	75,8

**Таблиця І.74 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит
«Крок 3. Стоматологія» порівняно з попередніми роками**

Рік	Всього не склали	Середній показник у ХНМУ, %	Національний показник, %
2016	9	8,1	18,4
2017	9	10	20,1
2018	21	20,4	20,6

**Таблиця І.75 – Післядипломна освіта. Кількість інтернів, які не склали іспит
«Крок 3. Лабораторна діагностика» порівняно з попередніми роками**

Рік	Кількість інтернів	Усього не склали	
		Кількість	Відсоток
2016	28	11	39,3
2017	31	4	12,9
2018	36	15	41

25 лікарів-інтернів перескладали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 6 листопада 2018 р., з них 11 не склали.

Результати атестації в ННІ ПО ХНМУ. Атестація для визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів у січні 2019 р. проходила за 5 спеціальностями згідно з розкладом, затвердженим ректором університету з середнім балом: «Медицина невідкладних станів» (7 інтернів) – 4,0; «Неврологія» (4 інтерни) – 4,5; «Психіатрія» (2 інтерни) – 4,5; «Радіологія» (4 інтерни) – 4,25; «Дерматовенерологія» (7 інтернів) – 5,0.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2019 р. склав 4,45 при 4,2 бала у 2018 р.

Атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок по 16 спеціальностям проводилась у червні 2019 р. згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: акушерства та гінекології (15 інтернів), загальної практики – сімейної медицини (11 інтернів), внутрішніх хвороб (20 інтернів), патологічної анатомії (3 інтерни), ортопедії і травматології (8 інтернів), педіатрії (10 інтернів), анестезіології та інтенсивної терапії (12 інтернів), хірургії (4 інтерни), стоматології (93 інтерни), дитячої хірургії (1 інтерн), дитячої анестезіології (3 інтерни), офтальмології (1 інтерн), неонатології (5 інтернів), отоларингології (1 інтерн), урології (1 інтерн); лабораторної діагностики (25 інтернів).

Усі інтерни здали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подано в цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2018–2019 н. р. Середній бал із акушерства та гінекології – 4,93; анестезіології та інтенсивної терапії – 3,75; внутрішніх хвороб – 4,6; дитячої хірургії – 5,0; дитячої анестезіології – 4,66; загальної практики – сімейної медицини – 4,27; ортопедії і травматології – 5,0; офтальмології – 5,0; патологічної анатомії – 5,0; педіатрії – 4,6; хірургії – 4,25; стоматології – 3,32; неонатології – 4,8; урології – 4,0; отоларингології – 5,0; лабораторної діагностики – 4,52.

Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2019 р. склав 4,06 при 4,1 бала у 2018 р.

Не допущено до атестації 25 лікарів-інтернів, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальністю, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» або «Крок 3. Стоматологія».

У 2019 р. первинну спеціалізацію в інтернатурі завершили 213 лікарів-інтернів із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 16 спеціальностями та 24 лікарів з 1,5-річним терміном підготовки за 5 спеціальностями. Таким чином, у минулому навчальному році в межах надання первинної післядипломної спеціалізації підготовлено 237 лікарів за різними спеціальностями. Найбільша кількість лікарів підготовлена за такими фахами: «Стоматологія» (93), «Внутрішні хвороби» (20), «Акушерство та гінекологія» (15), «Педіатрія» (10), «Загальна практика – сімейна медицина» (11), «Лабораторна діагностика» (25), «Анестезіологія та інтенсивна терапія» (12).

31 січня 2019 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 24 лікарів-інтерни з 1,5-річною підготовкою в інтернатурі за 5 спеціальностями (12 – за державним замовленням, 12 – за контрактом). За держзамовленням не допущені до державної атестації 2 лікарів-інтерни, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (педіатрія – 1, внутрішніх хвороб – 1, загальна практика – сімейна медицина – 1). За контрактом не допущені до державної атестації 12 лікарів-інтернів, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Стоматологія» або «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (стоматологія – 11, акушерство та гінекологія – 1).

28 лютого 2019 р. закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 20 лікарів-інтернів (навчання за контрактом), за спеціальністю «Лабораторна діагностика». Середній бал атестації – 4,6.

Проте 5 лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика» (навчання за контрактом) були не допущені до державної атестації та відраховані, як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації в інтернатурі за фахом «Лабораторна діагностика», але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Лабораторна діагностика».

Проведенню заключної атестації передував значний обсяг робіт з удосконалення її методики, яка була обговорена на профільних методкомах. Інтерни працювали в комп'ютерних класах із використанням комп'ютерних програм в режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладна допомога в медицині» – для інтернів усіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – трансплантології, фтизіатрії, психіатрії, радіаційної медицини, трансфузіології та інші, відповідно до програм підготовки тієї чи іншої спеціальності.

Атестація лікарів-інтернів на визначення рівня знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в три етапи: комп'ютерний тест-контроль, практична та теоретична частини, які проводила державна комісія одного і того ж складу.

Головами атестаційних комісій позитивно оцінено рівень відповідності сформованості знань, умінь та навичок лікарів-інтернів, який було досягнуто в результаті засвоєння програм відповідних спеціальностей та суміжних циклів. Проте разом із позитивними сторонами професійної підготовки лікарів-інтернів зроблено зауваження щодо рівнів фахової підготовки з окремих розділів, внесено дійові пропозиції для подальшого покращання професійної підготовки лікарів на післядипломному етапі. Недоліки засвоєння практичних навичок, на погляд атестаційних комісій, обумовлено недостатньою інтеграцією засвоєння практичних навичок на очному та заочному циклах навчання. Відбір інтернів на навчання доцільно проводили за критеріями фахової придатності, можливо, на конкурсній основі, з участю викладачів профільних кафедр.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу є рейтинг навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Велике значення для удосконалення організаційно-методичного забезпечення післядипломної освіти мала 45-а науково-методична конференція «Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті», яка була проведена ХНМУ та Управлінням охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації 10–11 квітня 2019 р. на базі нашого університету. У роботі конференції брали участь співробітники ХНМУ та працівники органів практичної охорони здоров'я, які є керівниками клінік, лікарень, поліклінік міста, центральних районних лікарень, відповідальними за підготовку лікарів-інтернів на базах стажування.

Програма роботи конференції включала: 10 квітня – пленарне засідання, 11 квітня – секційні засідання. 11 квітня 2019 р. було проведено 20 секційних засідань для керівників лікарів-інтернів.

На секційних засіданнях були заслухані питання особливостей підготовки лікарів-інтернів на сучасному етапі з кожного фаху, про хід та результати підготовки інтернів із кожної спеціальності, обговорювались

перспективи покращання якості підготовки лікарів. Проведені клінічні розбори тематичних хворих із демонстрацією сучасних методів діагностики та лікування.

Робота сектора сприяння працевлаштуванню випускників ХНМУ. На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» у складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти продовжує роботу створений в ННПО ХНМУ сектор сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є:

- вивчення постійного попиту і пропонування на ринку праці медичних працівників;
- налагодження співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та Головним Управлінням охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації;
- надання інформації студентам, випускникам та лікарям-інтернам про вакантні робочі місця відповідно до їх фахової підготовки;
- надання консультацій студентам і випускникам з питань оформлення власного резюме та розміщення їх на сайті ХНМУ;
- інформування деканатів та випускових кафедр про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування випускників.

Метою діяльності сектора є створення умов для ефективної реалізації права випускників університету на працю, сприяння забезпеченню першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, а також накопичення та поновлення бази даних вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах Харківського регіону та інших регіонах України.

Налагоджена співпраця ХНМУ з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. В межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості центр надсилає до університету інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ та доводиться до інтернів та випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні зустрічі у новоствореному інформаційно-консультаційному центрі Харківського обласного центру зайнятості з актуальних питань зайнятості молоді.

На сайті нашого університету розміщено інформацію щодо створеного сектора, техніки ефективного пошуку роботи та інформацію щодо вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова, Харківської області та інших регіонів України, а також на сайті ХНМУ відкрито вільний доступ до on-line ресурсу для пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії з сайтів пошуку роботи 64 країн світу. В Україні налічує понад 500 000 вакансій і збирає всі пропозиції від роботодавців, які доступні в мережі Інтернет.

З випускниками ХНМУ, які звертаються в ННПО з питань працевлаштування, проводиться індивідуальна робота, пропонуються наявні вакантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областях, що надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу, формується база даних вакантних робочих місць. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

Продовжується робота з контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації і робота з надання одноразової грошової допомоги.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.05.2012 № 390 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілів», Навчально-науковий інститут післядипломної освіти ХНМУ проводить роботу з надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам ХНМУ, які навчалися за державним замовленням.

У 2018 р. одноразову адресну грошову допомогу отримали 29 лікарів:

Харківська обл. – 16 лікарів; Чернігівська обл. – 3 лікарі; Полтавська обл. – 4 лікарі; Черкаська обл. – 3 лікарі; Миколаївська обл. – 1 лікар; Рівненська обл. – 1 лікар; Сумська обл. – 1 лікар; Кіровоградська обл. – 6 лікарів; Херсонська обл. – 1 лікар; Київська обл. – 2 лікарі; Донецька обл. – 2 лікарі; Луганська обл. – 1 лікар; Хмельницька обл. – 1 лікар.

У роботі ННІ ПО ХНМУ одним з основних проблемних питань залишається реформування післядипломної освіти лікарів у зв'язку з прийняттям «Закону про освіту», «Закону про вищу освіту» та «Проекту концепції професійного ліцензування лікарів», що стримує розвиток цього діяльності в університеті.

Вирішення вказаних питань можливе за умови прийняття МОЗ України змін у нормативно-правовій базі, що регламентує післядипломну освіту та безперервний професійний розвиток лікарів.

БІБЛІОТЕЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Впровадження міжнародних стандартів у медичну освіту вимагає постійних змін у діяльності університетської бібліотеки як рівноправного суб'єкта науково-освітнього процесу. Участь у підготовці майбутніх лікарів, супровід науково-дослідної роботи, допомога у підвищенні кваліфікації працівників практичної ланки охорони здоров'я впливають на стратегію й завдання сучасної бібліотеки.

Незмінною місією Наукової бібліотеки ХНМУ є документно-інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу та науково-дослідної діяльності університету шляхом створення й розширення дос-

тупу до традиційного й цифрового контенту, культурно-просвітницька та виховна робота серед молоді, поширення знань про здоровий спосіб життя.

Університет постійно працює над створенням належних умов для надання якісних освітніх послуг, забезпечення наукової діяльності, створення умов для самостійної роботи.

Наукова бібліотека університету розташована у двох корпусах – корпусі «Б» та навчально-лабораторному корпусі (НЛК). З 2018–2019 н. р. відкрив двері оновлений інформаційно-бібліотечний комплекс в НЛК на 350 посадкових місць, оснащений сучасними технічними засобами для проведення освітніх та наукових заходів, організації інтелектуального дозвілля. З його відкриттям Наукова бібліотека стала місцем користувачьких, і в першу чергу – студентської активності, перетворилась на центр академічного життя. Окрім самопідготовки й позааудиторної роботи, в оновленому приміщенні користувачі у співпраці з Бібліотекою проводять заходи різного рівня – від нарад секторів Студентської ради ХНМУ до міжнародних наукових форумів. За 2018–2019 н. р. відбулось 306 різноманітних заходів, у яких взяли участь 5 657 осіб.

Структура Наукової бібліотеки ХНМУ упорядкована відповідно наказу МОН України від 27.09.2012 № 1058, на кінець 2018–2019 н. р. має 8 відділів, 9 секторів та розгалужену мережу пунктів обслуговування з автоматизованою книговидачею: 5 абонементів, 15 читальних залів та залів для самостійної підготовки на 680 робочих місць, є бібліотечні пункти на кафедрах. Для всебічного обслуговування користувачів працює служба міжбібліотечного абонементу у співпраці з бібліотеками Харкова, працює електронна доставка документів. Для опрацювання вдома на абонементях можна отримати наукову та навчально-методичну літературу як державною, так і іноземними мовами; у читальних залах можна працювати як із друкованою продукцією, так і за комп'ютерами з електронними ресурсами бібліотеки власної генерації та віддаленого доступу, надається вільний доступ до Інтернет, розширено та посилено зону Wi-Fi.

Забезпечуючи інформаційний супровід освітнього та науково-дослідного процесів, культурно-просвітницьку та виховну роботу, Наукова бібліотека університету веде роботу за багатьма напрямками.

Комплектування фонду. НБ ХНМУ забезпечує науково обґрунтоване, оптимальне та оперативне комплектування фонду літературою відповідно до профілю університету та інформаційних потреб всіх категорій користувачів. Основними джерелами надходжень до фонду є закупівля літератури, видання редакційно-видавничого відділу університету, отримання літератури в дар від кафедр та співробітників ХНМУ, а також різноманітних державних організацій та благодійних фондів.

На комплектування фонду (без витрат на передплату періодичних видань) у 2018–2019 рр. університетом витрачено 4 498 613,40 грн (табл. І.76).

Окрім вітчизняних видань протягом звітного періоду для забезпечення освітнього процесу студентів англомовної форми навчання придба-

но літературу навчального і наукового характеру всесвітньовідомих видавництв, таких як Oxford University Press, Elsevier, Mosby/Elsevier, Elsevier/Saunders, John Wiley&Sons, Jaypee Brothers Med. Publ., Churchill Livingstone, McGraw-Hill, Wolters Kluwer, Lippincott Williams&Wilkins, Georg Thieme Verlag, Springer.

**Таблиця 1.76 – Інформаційне забезпечення.
Витрати на комплектування фонду Наукової бібліотеки ХНМУ**

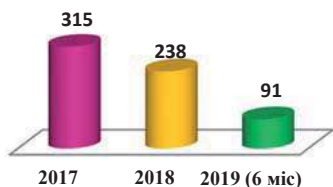
Рік	Кількість прим.	Сума, грн	Література					
			навчальна		наукова		художня	
			прим.	сума, грн	прим.	сума, грн	прим.	сума, грн
2018	4 295	2 100 116,40	4 228	1 946 388,00	62	153 245,00	5	483,42
2019	5 112	2 398 497,00	4 605	2 168 613,00	507	229 884,00	–	–
Всього	9 407	4 498 613,40	8 833	4 115 001,00	569	383 129,00	5	483,42

У 2018–2019 рр. (1-ше півріччя) було придбано 129 назв, 245 примірників на суму 631 203,00 грн, у тому числі за 1-ше півріччя 2019 р. – 14 назв, 26 примірників на загальну суму 100 767,00 грн, серед яких навчальні посібники та збірки тестів із підготовки до USMLE «First Aid for the USMLE» – (Step 1, Step 2) – 3 назви, 15 примірників.

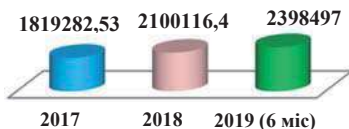
Поповнення фонду було здійснено за всіма основними дисциплінами, серед яких: «Анатомія людини», «Інфекційні хвороби», «Тропічні хвороби», «Українська мова як іноземна», «Латинська мова та медична термінологія», «Безпека життєдіяльності, основи охорони праці», «Анестезіологія та інтенсивна терапія», «Онкологія», «Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці», «Зубопротезна техніка», «Матеріалознавство в стоматології», «Ортопедична стоматологія», «Профілактика стоматологічних захворювань», «Ортодонтія», «Практична мікробіологія», «Основи патології», «Внутрішня медицина», «Медична ембріологія з основами тератології», «Урологія», «Первинна медична допомога», «Хірургія» тощо.

Щороку збільшуються витрати на придбання літератури. В першу чергу університет купує навчальну багатоекземплярну літературу, але з року в рік збільшується вартість видань, тому на виділені кошти й у кількості відповідно до ліцензійних умов можна придбати меншу кількість назв (*діаграми*):

Закупка літератури (назв)

Кошти на придбання літератури, грн

На друге півріччя 2019 р. також планується придбання літератури, необхідної для освітнього й наукового процесів.

Поповнюється фонд і завдяки дарункам, в першу чергу, від кафедр та співробітників університету. Всього протягом 2018–2019 рр. (1-ше півріччя) надійшло 2 931 примірник (660 назв) літератури, в тому числі від співробітників кафедр ХНМУ – 2 401 примірник (341 назва). За 6 міс 2019 р. (станом на 01.07.2019) від кафедральних колективів надійшло 407 примірників (76 назв). Це кафедри біологічної хімії, внутрішніх та професійних хвороб, внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології, гігієни та екології № 1, гістології, цитології та ембріології, громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, дитячої хірургії та дитячої анестезіології, епідеміології, загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, інфекційних хвороб, клінічної лабораторної діагностики, клінічної фармакології і внутрішньої медицини, латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної та біологічної фізики та медичної інформатики, медичної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, неврології № 1, онкології, ортопедії стоматології, педіатрії № 1 та неонатології, пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства, психіатрії, наркології та медичної психології, радіології та радіаційної медицини, судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, суспільних наук, терапевтичної стоматології, фармакології та медичної рецептури, хірургії № 3, хірургії № 1.

Щороку поступово з фонду вилучається фізично зношена й застаріла література, що не використовується у навчальному процесі. Протягом 2018–2019 рр. (1-ше півріччя) було вилучено 37 155 прим.

Таким чином, загальний фонд Наукової бібліотеки на 01.07.2019 складає 973 234 документа: навчальна – 544 323, наукова – 403 440, художня – 25 471. Фонд навчальної літератури нараховує 544 323 примірника, у тому числі державною мовою – 168 200, російською – 337 285, англійською – 38 838.

Сучасних підручників та посібників, виданих за останні 5 років, представлено у фонді 1 000 назв у кількості 27 439 прим., в тому числі:

підручники – 438 назв / 17 728 прим.: посібники – 562 назви / 9 711 прим.:

–укр. мовою – 185 назви / 8 691 прим. –укр. мовою – 356 назв / 6 370 прим.

–рос. мовою – 43 назви / 1 651 прим. –рос. мовою – 72 назви / 1 046 прим.

–англ. мовою – 210 назв / 7 396 прим. –англ. мовою – 134 назви / 2 295 прим.

Важливим фактором у забезпеченні освітнього процесу навчальною літературою є придбання національних (базових) підручників і посібників відповідно до вимог МОЗ України. У фонді Наукової бібліотеки університету є 184 назви національних підручників (включаючи переклад англійською та російською мовами) у кількості 16 176 примірників.

Незабезпеченими навчальною літературою, виданою за останні 5 років (2015–2019), є дисципліни за наступними напрямками підготовки: гуманітарна та соціально-економічна підготовка – краєзнавство; природничо-наукова підготовка – медична та біологічна фізика, медична інформатика, медична хімія; професійна підготовка – фармакологія, хвороби системи крові у дітей, медична генетика, клінічна імунологія та алергологія, медична косметологія, нутриціологія.

За всіма дисциплінами є навчальна література попередніх років, а також навчально-методичні та лекційні матеріали в Репозитарії ХНМУ.

З метою упорядкування видавничої діяльності університету у 2019 р. в АСУ створено модуль «Шлях книги» і розпочато його використання у тестовому режимі. До його формування залучені кафедральні колективи, методичний кабінет, вчена рада, редакційно-видавничий відділ та бібліотека.

Інформаційні технології. Електронні ресурси. Реалізації місії, цілей та завдань бібліотеки нового покоління сприяє вдосконалення власних ІТ-сервісів для розвитку інформаційної інфраструктури університету, стабільна робота комплексу інформаційно-технологічних систем на базі відповідного програмно-апаратного забезпечення: АБІС ІРБІС 64; Системи управління інституційним репозитарієм; Системи управління зовнішніми електронними ресурсами. При цьому веб-сайт бібліотеки з можливостями його інструментарію та функціоналу працює як єдина точка доступу до надаваних продуктів, послуг та сервісів.

Протягом 2018–2019 н. р. технічний парк університетської бібліотеки поповнився новим обладнанням: пересувна інтерактивна відеопанель, кольоровий та монохромні багатофункціональні пристрої, засоби для автоматизованої видачі документів та ін. Локальна комп'ютерна мережа бібліотеки об'єднує АРМи для користувачів і співробітників бібліотеки – загалом 215 комп'ютерів із різноманітним налаштуванням, 2 потужні сервери, що забезпечують роботу й архівування даних, сучасні інтерактивні засоби, 11 мультимедійних комплексів для навчання і проведення наукових заходів, розмножувальна та копіювальна техніка (у тому числі

2 принтери для кольорового друку та 3 безконтактні сканери для оцифрування рідкісних та цінних видань), обладнання для автоматизованої видачі літератури тощо. Як програмне забезпечення бібліотека використовує переважно програми з відкритим кодом або ліцензійні, зокрема операційну систему Windows 10 та стандартний пакет Microsoft Office 2016.

Одним із пріоритетних векторів діяльності Наукової бібліотеки ХНМУ є створення єдиного науково-освітнього простору університету шляхом об'єднання традиційних і мережевих інформаційних ресурсів. Бібліотека здійснює акумуляцію і систематизацію електронних ресурсів, інтеграцію повнотекстового контенту з метаданими та організовує доступ користувачів, що значно розширює діапазон її віртуальних послуг і робить максимально відкритою світовій спільноті.

Візитною картою бібліотеки і зручним інструментом віддаленого доступу до різноманітних ресурсів власної і зовнішньої генерації є **веб-сайт бібліотеки**, який має зручну навігацію і рубрикацію, постійно оновлюється та поповнюється корисною інформацією. Унікальність інформаційного наповнення сайту визначається цінністю і авторитетністю наданої інформації. Це обумовлюється специфікою Наукової бібліотеки як складової частини університету щодо інформаційного забезпечення науково-освітнього процесу через представлення власних ресурсів і забезпечення доступу до зовнішніх електронних бібліографічних, реферативних і повнотекстових баз даних.

У структуру сайту інтегровані окремі бібліотечні продукти та сервіси – електронний каталог із базами даних, Репозитарій ХНМУ, надаються посилання на корпоративні сторінки бібліотеки в соціальних мережах. Доступ до ліцензійних електронних ресурсів та електронних ресурсів відкритого доступу здійснюється за допомогою спеціально створених комунікаційних навігаторів – електронних покажчиків з гіперпосиланнями на науково-освітні Інтернет-ресурси з перевагою повнотекстових БД, інтерактивні бази тестів «Крок» та USMLE тощо.

Основним інформаційним продуктом бібліотеки і найбільш затребуваним на сайті ресурсом є **електронний каталог (ЕК)**, який розкриває бібліотечний фонд із значним хронологічним охопленням і надає інформацію про склад та зміст друкованих та частково електронних документів. У складі ЕК працює також кілька спеціалізованих та проблемно-орієнтованих баз даних відповідно до основних наукових напрямків діяльності університету. На кінець першого півріччя 2019 р. обсяг ЕК нараховує понад 254,5 тис. записів, а також баз даних – майже 4,7 тис. записів, тобто загалом понад 259,2 тис. записів, серед яких 3 206 – з посиланнями на повні тексти. Щорічна кількість результативних пошуків вже понад п'ять років тримається на рівні 3–4 млн. ЕК надає кілька варіантів пошуку і забезпечує окремі сервіси, доступні зареєстрованим користувачам бібліотеки – попереднє замовлення літератури та перегляд власного електронного формуляра, збереження пошукової сесії тощо.

З метою підтримки належного науково-освітнього рівня університету бібліотека не тільки постійно розвиває власні, але й популяризує світові ресурси. Перш за все, загальнодоступні ресурси наукової медичної інформації, серед яких PubMed (Medline), CochraneLibrary, ScienceDirect, DOAJ, Open J-Gate та інші, а також окремі авторитетні бази даних за тріал-доступом, який надають різні установи та організації.

З метою сприяння підготовці до Міжнародного іспиту з основ медицини (IFOM) та іспиту з англійської мови професійного спрямування у лютому 2019 р. передплачено доступ до програми USMLE-Rx компанії MediQLearning (США, Каліфорнія), яка дає можливість набути навичок для проходження тестів Step-1 і Step-2, наближених до системи оцінювання IFOM. ХНМУ надано 25 кодів-доступів: 18 – на кафедрах, 7 – у Науковій бібліотеці, всі активно використовуються у навчальному процесі та при самопідготовці студентів.

За запитом МОН України за кошти держбюджету України ХНМУ надано доступ до міжнародних наукометричних баз – **Web of Science** (Clarivate Analytics) з 7 червня, а до **Scopus** (Elsevier) – з 5 липня 2019 р. Доступ здійснюється за IP-адресами університету для кафедр, Наукової бібліотеки, НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ, Університетського стоматологічного центру ХНМУ, Українського інституту клінічної генетики ХНМУ з можливістю персоніфікованої реєстрації для віддаленого доступу з будь-якого місця поза межами університету.

Бази Web of Science та Scopus є найкращими інструментами для проведення оперативного моніторингу наукових публікацій, відстеження міжнародних наукових досліджень та наукового цитування, отримання актуальної та якісної інформації з певної тематики, співпраці з іноземними партнерами.

Важливим напрямом діяльності НБ ХНМУ є популяризація ідей відкритого доступу, збереження і просування інтелектуальних здобутків науковців, викладачів, співробітників та студентів університету шляхом формування інституційного репозитарію. **Репозитарій ХНМУ** (ISSN 2310-8363) з 2011 р. працює як електронний архів і є потенційною складовою Національного репозитарію академічних текстів. У результаті багаторічної співпраці з кафедральними колективами у відкритому доступі знаходиться значна кількість опублікованих матеріалів, що суттєво збільшує кількість звернень до науково-освітнього контенту і цей показник постійно зростає. Так, на кінець першого півріччя 2019 р. в архіві знаходиться 22 798 документів, а загальна кількість завантажень їх електронних версій за весь період функціонування перевищила 29,7 млн.

За результатами січневого рейтингу електронних архівів світу TRANSPARENT RANKING: Institutional Repositories by Google Scholar Репозитарій ХНМУ увійшов до світового рейтингу інституційних репозитаріїв світу та посів 449-те місце серед 2 708 позицій світових електронних архівів.

Інформаційно-аналітична діяльність. Характерною ознакою сою-
дження бібліотеки є активне її залучення до системи інформаційно-
аналітичної підтримки університетських наукових досліджень та супроводу
науково-публікаційної діяльності, підвищення ролі бібліотечних фахівців у
науковій комунікації та інтерпретації наукометричної аналітики.

Посередництво в процесі публікації наукових праць і потреба ана-
літичного опрацювання інформації поставили співробітників бібліотеки
перед необхідністю не тільки освоювати відповідні інструменти і техно-
логії, а й навчати їм користувачів. Окрім проведення різноманітних мето-
дичних заходів (методичні семінари, тренінги), спостерігається посилення
консультативної діяльності бібліотеки щодо просування результатів нау-
кових досліджень, підвищення репрезентативності публікацій вчених
ХНМУ в міжнародних наукометричних базах, аналізу рівня цитованості
вчених університету, надання допомоги у створенні та редагуванні їх нау-
кових профілів у реєстрах ідентифікаторів, бібліографічних менеджерах,
спеціалізованих соціальних мережах, а також забезпечення дослідників
інформаційно-аналітичними продуктами і рекомендаціями.

У цьому контексті особливого значення набуває інформування нау-
ково-педагогічних працівників ХНМУ про загальну публікаційну актив-
ність та відповідні наукометричні показники по університету в цілому. З
цією метою було проведено упорядкування переліку авторів та публікацій
на уніфікованій веб-сторінці загального бібліометричного профілю
ХНМУ, який було створено у 2016 р. з використанням сервісу
GoogleScholarCitations<https://scholar.google.com.ua/citations?user=VSQT8FgAAAAJ&hl=ua>. Це дозволило значно підняти рейтингові показники
ХНМУ порівняно з іншими інституціями України, що відстежує система
«Бібліометрика української науки» (Центр досліджень соціальних комуні-
кацій на базі Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського), яка є
бібліометричною складовою джерельної бази для оцінювання ефективності
наукової діяльності в Україні. Так, за результатами рейтингу за індексом
Гірша, на кінець першого півріччя 2019 р. ХНМУ має h-індекс 44 і посідає
60-ге місце серед 164 університетів та наукових установ України (на гру-
день 2018 р. – h-індекс 22 та 118-ге місце)
http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=ustanovy.

**Формування інформаційної компетентності і культури корис-
тувачів.** В університеті реалізується Комплексна програма з підвищення
інформаційної культури співробітників та студентів, яка передбачає пое-
тапне підвищення інформаційній культурі відповідно до рівня компетент-
ності слухачів.

Бібліотечні уроки для студентів. У рамках занять на кафедрі україн-
ської мови, основ психології та педагогіки у 2018–2019 н. р. для всіх першо-
курсників проведені бібліотечні уроки з метою знайомства з університет-
ською бібліотекою, її можливостями й ресурсами, підвищення бібліотечно-
бібліографічної грамотності: для вітчизняних студентів – «Наукова біблі-
отека ХНМУ – Ваше вікно доступу до інформації», для англомовних студе-

нтів – «Library Lessons for English Medium Students», для слухачів підготовчого відділення – «Знайомство з університетською бібліотекою». Основну увагу приділили електронним ресурсам, насамперед, сайту Наукової бібліотеки, Репозитарію ХНМУ, ознайомили з алгоритмом пошуку в цих ресурсах, засадами академічної доброчесності. Таким чином, Наукова бібліотека безпосередньо бере участь в освітньому процесі університету, формуючи з першого курсу академічну та інформаційну культуру, навички орієнтування в інформаційному просторі, застосування пошукових технологій.

Семінари для вчених. Для науковців університету Наукова бібліотека разом із науковим відділом провела методичні семінари: 9 квітня 2019 р. – «Представництво у цифровому просторі як складова бренду науковця» та 24 квітня 2019 р. – «Академічна доброчесність як складова бренду науковця». Проведені семінари сприяють

підвищенню обізнаності науковців в інформаційному цифровому середовищі, поради щодо написання статей до міжнародних журналів, вибору журналів за квантилями, створення авторських профілів у спеціалізованих наукових сервісах тощо. 13 червня Наукова бібліотека підключилась до вебінару «Перший раз до Web of Science», проведений фахівцем компанії Clarivate Analytics. Для науковців університету окреслено перші кроки роботи, надані рекомендації щодо створення персонального профілю для організації віддаленого доступу співробітників ХНМУ.

Щомісяця проходять Дні інформації, перегляди нових надходжень, тематичні та інформаційні виставки, презентації книг та багато іншого. Постійно проводяться індивідуальні й групові консультації, слайд-лекції, тренінги та майстер-класи, тематичні огляди літератури, розповсюджуються інформаційні буклети тощо.

Культурно-просвітницька та виховна робота. З метою впорядкування роботи із забезпечення освітнього процесу в університеті Наукова бібліотека разом із представниками студентського самоврядування 29 жовтня 2018 р. провела круглий стіл «Бібліотека і студентство: діалоги», який щороку збирає учасників для обговорення актуальних питань та оперативного вирішення завдань, направлених на поліпшення бібліотечного обслуговування й допомогу студентству у навчанні. Для оперативного інформування, надання консультацій та будь-якої допомоги бібліотекарів започатковано кураторство студентів: 5 листопада 2018 р. проведено зустріч старостів курсів та груп із призначеними кураторами курсів від Наукової бібліотеки. Бібліотекарі-куратори і старости обмінялись контактною інформацією для підтримання зв'язку, куратори повідомляли про нові надходження, проведення різноманітних заходів, консультували – щодо графіків повернення й видачі підручників, заборгованості тощо.

На базі Наукової бібліотеки у грудні 2018 р. пройшло засідання Харківської обласної студентської ради на чолі з Віктором Шапошником, студентом ХНМУ.

Робота зі студентською молоддю завжди у фокусі діяльності Бібліотеки. Протягом 2018–2019 н. р. відбулися різноманітні заходи: цикл оглядів-презентацій літератури «Медицина у дзеркалі світової літератури» в рамках лекцій на кафедрі суспільних наук для всіх першокурсників («Талант писати про медицину»); в рамках лекцій на кафедрі української мови, основ психології та педагогіки огляд-презентація літератури «Поезія на полотні» до 205-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка; літературно-музичні вечорниці з циклу «Вишукана словесність ХНМУ» («Жовтий у жовтні», «Римоване тепло», «Слово поета не має кордонів», «Стояла я і слухала весну...»), конкурси, виставки літератури до видатних подій, актуальних тем, ювілейних дат тощо.

До Всеукраїнського дня бібліотек працівники Наукової бібліотеки провели «День відкритих дверей» – комплексний захід, призначений активно популяризувати бібліотеку та її ресурси й послуги серед читацької аудиторії, в першу чергу – студентів.

Протягом 2018–2019 н. р. в бібліотеці пройшло багато заходів, проведених спільно зі студентством і кафедрами: різноманітні квести, кейс-руми, свято дружби, підготовки до Кроків, круглі столи, засідання секторів студентської ради, інтелектуальні ігри тощо.

Робота університетської бібліотеки направлена на взаємодію з користувачами, в першу чергу – з молоддю, орієнтована на гармонійний, інтелектуальний, культурний та світоглядний розвиток особистості студента з активною громадською позицією у суспільстві.

Бібліотека проводить науково-дослідну та методичну роботу. Її співробітники постійно підвищують кваліфікацію та беруть участь у різноманітних професійних заходах, конференціях, нарадах, стажуваннях. Наукова бібліотека є організатором фахових заходів. 22–29 жовтня 2018 р. проведено III Науково-практичну Інтернет-конференцію «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі», в роботі якої взяли участь більшість співробітників бібліотеки, фахівці з інших бібліотек. Свої здобутки, досвід, напрацювання працівники бібліотеки представляють у статтях та доповідях: у 2018 р. – 15, у 1-му півріччі 2019 р. – 3.

Видавнича діяльність. Наукова бібліотека щомісяця видає бюлетень «Бібліотерапевт», на кінець 1-го півріччя 2019 р. вийшов 61 випуск, в тому числі – 5 студентських, архів представлено на сайті бібліотеки та в Репозитарії ХНМУ. Бюлетень є творчим майданчиком для студентів і викладачів університету. Члени редколегії бюлетеня щороку проводять майстер-класи для курсантів Всеукраїнської школи бібліотечного журналіста (організатор – ХДНБ ім. В.Г. Короленка).

Громадська робота. Участь у проектах. Наукова бібліотека ХНМУ є учасником різноманітних проектів: професійний е-ресурс «Бібліотечна енциклопедія Харківщини», партнерський проект бібліотек ЗВО під егідою Української бібліотечної асоціації «БібліоСинергія: підтримка наукових досліджень», де є куратором і адміністратором напряму «Академічне письмо та оформлення публікацій», створення зведених е-каталогів: медичних бібліотек України (*куратор* – ННМБ України), періодичних видань, що надійшли до бібліотек м. Харкова (*куратор* – ХДНБ ім. В.Г. Короленка), періодичних видань, передплачених бібліотеками ЗВО м. Харкова (*куратор* – ЦНБ ХНУ ім. В.Н. Каразіна) та ін.

У 2019 р. Наукова бібліотека ХНМУ продовжила офіційне партнерство з Українською бібліотечною асоціацією задля реалізації спільних програмних цілей, нових проектів, підвищення фахових компетентностей бібліотекарів.

У вересні–листопаді 2018 р. співробітники університетської бібліотеки пройшли навчання через тренінги «Невідкладна домедична допомога постраждалим», проведені студентами-волонтерами ХНМУ.

Наукова бібліотека бере активну участь у проекті ХДНБ ім. В.Г. Короленка «Школа бібліотечного журналіста». На базі НБ ХНМУ пройшли П'ята Регіональна (листопад, 2018) і Шоста Всеукраїнська (квітень, 2019) школи бібліотечного журналіста.

Наукова бібліотека університету є базою практики для студентів Харківської державної академії культури. Протягом 2018–2019 н. р. у бібліотеці проходили виробничу практику і набували професійних навичок студенти факультету соціальних комунікацій ХДАК.

Наукова бібліотека підтримує волонтерський рух університету – реалізує власний благодійний проект «Світ у дитячих долоньках» з організації дозвілля дітей, що потребують особливої уваги, до якого долучилися студенти й співробітники ХНМУ, представники ЗВО Харкова й України.

Відзнаки, грамоти. Заохочення працівників та визнання їх досягнень є важливим елементом підтримки й мотивації професійної та громадської діяльності. У грудні 2018 р. колектив Наукової бібліотеки ХНМУ нагороджено Подякою за активну участь у проєкті «Школа бібліотечного журналіста», високий професіоналізм та творчий підхід до справи від Харківського обласного відділення ВГО «Українська бібліотечна асоціація» та ХДНБ ім. В.Г. Короленка. З нагоди ювілеїв (В.Є. Волошина, А.І. Журавель, Т.В. Костюкевич, Л.Я. Пустиннікова, О.Б. Неботова, Н.М. Товпинець) і Дня медичного працівника (О.І. Гріневич, С.А. Іваненко, Г.І. Капітанова, Г.М. Костіна, О.О. Красюкова) у 2018–2019 н. р. відзнаками ХНМУ нагороджено 11 працівників бібліотеки.

Співробітники бібліотеки беруть участь у різноманітних конкурсах та стають переможцями. За підсумками 2018 р. у конкурсі «Бібліотекар року», який проводить Харківське зональне методичне об'єднання бібліотек ЗВО, переможцями у номінації «За організацію та проведення інтернет-конференції» стали заступник директора з ІТ Т.Б. Павленко, учений секретар Н.Д. Гаєва та зав. сектора О.В. Пугачова. Переможцями конкурсу робіт П'ятої Регіональної школи бібліотечного журналіста у номінації «За найкращий дизайн та верстку» стали зав. відділу Т.О. Бабак та провідний бібліотекар М.Г. Федорченко.

Визначаючи стратегію розвитку Наукової бібліотеки на 2019–2020 н. р., необхідно приділити особливу увагу наступним напрямам її діяльності:

- проведення постійного моніторингу забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками, придбання сучасних вітчизняних й світових видань наукового та навчального характеру згідно з ліцензійними вимогами, поповнення фонду сучасною художньою літературою;
- впровадження модуля АСУ «Шлях книги» у діяльність структурних підрозділів університету;
- передплата на 2020 р. доступу до тестів USMLE/ IFOM з метою підготовки студентів до міжнародного іспиту з основ медицини;
- упорядкування структури Наукової бібліотеки з урахуванням оновленого інформаційно-бібліотечного комплексу в НЛК;
- реорганізація бібліотечних приміщень в корпусі «Б», збільшення автоматизованих робочих місць для користувачів, створення відповідних умов для їх обслуговування;
- організація навчання й консультацій науковців університету щодо роботи з міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus;
- удосконалення мовної підготовки бібліотечних працівників відповідно до міжнародних стандартів надання освітніх послуг у зв'язку з розширенням міжнародної діяльності університету й збільшенням контингенту англомовних студентів;
- оновлення інтерфейсу сайту Наукової бібліотеки й створення його мобільної версії;
- підготовка та проведення Міжнародної науково-практичної конференції медичних бібліотек України та святкування у 2020 р. 100-річчя Наукової бібліотеки університету.

У вирішенні питань щодо закупівлі літератури та передплати доступу до тестів USMLE/ IFOM, реорганізації приміщень бібліотеки у корпусі «Б» (що передбачає проведення необхідних ремонтних робіт, придбання меблів тощо), оновлення сайту бібліотеки можливі ризики, в першу чергу, фінансового характеру, що певною мірою залежить від формування кошторису університету й планування розподілу витрат, а також пропозицій видавництва щодо випуску навчальної літератури, які, на жаль, не завжди відповідають потребам комплектування.

З метою оцінки ефективності результатів діяльності бібліотека постійно організовує опитування різних категорій користувачів щодо якості надання бібліотечних послуг, систематично проводить атестацію працівників. Для аналізу використання тестів USMLE-Rx компанія MediQLearning щоквартально надає статистику сесій використання програми.

Проводиться постійний моніторинг книгозабезпеченості навчальних дисциплін, в тому числі із залученням кафедр. Запровадження в АСУ модуля «Шлях книги» надає можливість упорядкувати й контролювати видавничу діяльність кафедральних колективів.

Наукова бібліотека у постійному русі, разом з академічною спільнотою вибудовує користувач-орієнтоване середовище, відповідні умови для отримання якісної освіти, проведення наукової роботи, реалізації творчих і проектів дозвілля.

Ще одним із найважливіших напрямів у питанні інформаційного забезпечення діяльності закладу є робота редакційно-видавничого відділу. Матеріально-технічна база редакційно-видавничого відділу складається з:

- друкувального обладнання різного призначення;
- систем цифрового друку – кольорового та монохромного;
- післядрукового обладнання.

Протягом звітного періоду на власній базі його працівниками постійно виконувалися роботи з виготовлення дипломів, рекламної продукції для потреб приймальної комісії, методичних вказівок, навчальних посібників, монографій, численної бланкової та іншої продукції. Здійснює відділ і поліграфічне забезпечення конференцій, що відбуваються в університеті, постійно у виробництві редакційно-видавничого відділу знаходяться електронні бюлетені наукової бібліотеки «Бібліотерапевт», журнали «Експериментальна і клінічна медицина», «Медицина сьогодні і завтра», «Експериментальна та клінічна стоматологія» та багато іншого.

У звітному навчальному році видавнича діяльність університету полягала у виданні 11 підручників, 20 навчальних посібників, 150 внутрішньовузівських робіт (методичних матеріалів, вказівок, рекомендацій), 8 монографій.

Наведемо деякі найбільш вагомі видання.

Підручники, схвалені на державному рівні:

1. Сімейна медицина: у 3 кн. Книга 2. Симптоми та синдроми в клініці внутрішніх хвороб (англ. мов.). – За ред. О.М. Гіріної, Л.М. Пасієшвілі. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 376 с.

2. Сімейна медицина: у 3 кн. Книга 3. Спеціальна частина. Поліпрофільність загальної лікарської практики (рос. мов.). – За ред. О.М. Гіріної, Л.М. Пасієшвілі. – Київ: ВСВ «Медицина», 2019. – 744 с.

3. Внутрішня медицина: невідкладна допомога (англ. мов.). – За ред. О.Я. Бабака, О.М. Біловола. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 368 с.

4. Загальна хірургія. – За ред. С.Д. Хіміча, М.Д. Желіби, за участю В.О. Сипливого, Г.Д. Петренка, Д.Г. Петренка. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.

5. Біологічна та біоорганічна хімія: у 2 кн. Книга 1. Біоорганічна хімія (англ. мов.). – За ред. Б.С. Зіменковського, Г.О. Сирової, В.А. Музиченко та ін. – Київ: ВСМ «Медицина», 2018. – 288 с.

6. Патоморфологія (англ. мов.). – За ред. І.В. Сорокіної, В.Д. Марковського, Д.І. Галата. – Київ: ВСМ «Медицина», 2019. – 328 с.

7. Основи патології за Робінсом: У 2 т. Т. 1. – В. Кумар. – Переклад: І. Сорокіна, С. Гичка, І. Давиденко. – Київ: ВСВ «Медицина», 2019. – 420 с.

8. Нагляд за хворим (Практичний курс) (англ. мов.). – О.М. Ковальова, В.М. Лісовий, Р.С. Шевченко та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 320 с.

Навчальні посібники:

1. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці. – Г.М. Кожина, Н.О. Марута, Л.М. Юр'єва та ін. – Київ: ВСВ «Медицина», 2018. – 198 с.

2. Тестові завдання і ситуаційні задачі з охорони праці в медичній галузі. – За ред. О.П. Яворовського, І.В. Сергеті за участю І.В. Завгороднього, В.О. Коробчанського, О.Л. Літовченко. – Київ: ВСВ «Медицина», 2019. – 224 с.

3. Основні принципи біоетики та біобезпеки (англ. мов.). – О.М. Ковальова. – Харків: ХНМУ, 2018. – 144 с.

4. Паліативна допомога при ко-інфекції туберкульоз/ВІЛ (англ. мов.). – О.С. Шевченко, В.М. Козько, Л.Д. Тодоріко та ін. – Харків: ХНМУ, 2019. – 76 с.

5. Українсько-латинський словник з акушерства-гінекології та суміжних дисциплін. – Ю.С. Парашук, Н.В. Дерев'янченко, М.Г. Грищенко, В.Ю. Парашук. – Харків: ХНМУ, 2019. – 224 с.

6. Імунологія в сучасній стоматології. – І.І. Соколова, С.І. Герман, Т.В. Томіліна та ін. – Харків: ХНМУ, 2018. – 99 с.

7. Захворювання жовчовивідних шляхів. – За ред. О.Я. Бабака, Н.М. Железнякової. – Київ: «Доктор-Медіа-Груп», 2019. – 72 с.

8. Організація інформаційно-освітнього веб-середовища клінічної кафедри вищого навчального закладу медичної освіти. – Н.А. Лопіна, Л.В. Журавльова. – Харків: ХНМУ, 2019. – 84 с.

9. Придбані та вроджені вади серця. – За ред. Т.С. Оспанової. – Харків: ХНМУ, 2019. – 128 с.

Монографії:

1. Хірургічне лікування раку підшлункової залози та періампулярної зони (Стратегічні та тактичні питання). – В.В. Бойко, І.А. Криворучко, Є.В. Мушенко, Р.М. Смачило. – Харків: Промінь, 2019. – 160 с.
2. Резекція печінки (Науково-практичні аспекти). – В.В. Бойко, Р.М. Смачило, О.В. Малоштан, Т.В. Козлова. – Харків: Промінь, 2019. – 104 с.
3. Хірургія серцевих ушкоджень. Особливості сучасної доктрини (англ. мов.). – П. Лабаш, В. Бойко, П. Замятін та ін. – Братислава: Університет ім. Коменського, 2018. – 247 с.
4. Мідь – наномідь: хіміко-фармацевтичний аспект. – Г.О. Сирова, В.О. Макаров, М.М. Мішина та ін. – Харків: ТОВ «Планета-Принт», 2019. – 95 с.
5. Шкірні хвороби (рос. мов.). – А.М. Дашук. – Харків: ТОВ «ЕСТЕТ ПРИНТ», 2019. – 140 с.
6. Рак шлунка: сучасні методи донозологічної діагностики та особливості хірургічного лікування. – Ю.О. Вінник, І.Ю. Багмут, В.І. Жуков та ін. – Харків: Золоті сторінки, 2019. – 308 с.

Журнали:

1. Експериментальна і клінічна медицина – 3 номери.
2. Медицина сьогодні і завтра – 4 номери.
3. Експериментальна і клінічна стоматологія – 2 номери.
4. Ультразвукова перинатальна діагностика – 2 номери.

Методичні матеріали, вказівки, рекомендації та ін. – 150 робіт.

РОБОТА ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ ХНМУ

Прийом студентів на навчання до Харківського національного медичного університету у 2018 р. здійснювався згідно з чинним законодавством, Положенням про приймальну комісію ХНМУ, Правилами прийому на навчання до Харківського національного медичного університету у 2018 р., затвердженими рішенням вченої ради університету.

Перебіг Вступної компанії в 2018 р. визначався наступними особливостями:

- в 2018 р. зафіксовано найменшу кількість випускників шкіл в історії України, що призвело до зменшення кількості вступників до закладів вищої освіти;

- для вступу на ступінь освіти «Бакалавр» чи «Магістр» медичного спрямування два конкурсні предмети були фіксованими (українська мова та література, біологія);

- збільшення питомої ваги електронних заяв від вступників (96 %);

- можливість реєстрації до 7 заяв не більше, ніж з 4 спеціальностей за державним замовленням на денну форму навчання та подання необмеженої кількості заяв на спеціальності, на яких не передбачається прийом за кошти державного бюджету;

- вступ на навчання в 2018 р. за результатами Сертифікатів ЗНО 2016, 2017 та 2018 рр.;

- посилено вимоги для вступу на спеціальності «Медицина», «Педіатрія», «Стоматологія» (ступінь освіти «Магістр») – не менше 150 балів з профільних предметів (біологія, хімія або математика); з української мови та літератури – не менше 130 балів;

- визначення вступником форми фінансування під час подання заяв;

- запровадження процедури переведення на вакантні місця державного замовлення для осіб, які користуються особливими умовами отримання вищої освіти за кошти бюджету відповідно до нормативно-правової бази України;

- скасовано тестування з російської/англійської мови для громадян України, які в рік вступу здобули повну загальну середню освіту за кордоном;

- залишилося балансування конкурсного балу за допомогою регіонального, галузевого та сільського коефіцієнтів. При цьому сільським коефіцієнтом користувалися лише вступники, які зареєстровані у селах не менше двох років до дня завершення подачі заяв про вступ та здобули повну загальну середню освіту у закладах освіти, що знаходяться на території сіл, у рік вступу;

- розрахунок середнього балу документа про повну загальну середню освіту здійснювався самостійно вступниками та перевірявся приймальними комісіями закладів вищої освіти.

З метою забезпечення набору студентів на навчання до ХНМУ, в тому числі на місця навчання за рахунок фізичних та юридичних осіб прийнятною комісією розроблено та затверджено план профорієнтацій-

ної роботи на засіданні приймальної комісії ХНМУ (протокол № 1 від 11.01.2018), що передбачав заходи, в межах яких протягом року велася активна і цілеспрямована профорієнтаційна робота з майбутніми вступниками. Докладна інформація для вступників про університет та спеціальності, Правила прийому на навчання до ХНМУ у 2018 р., перелік спеціальностей, за якими оголошено набір на навчання, перелік конкурсних предметів та мінімальна кількість балів, необхідна для допуску до участі у конкурсі, формула розрахунку конкурсного балу, порядок подання електронних заяв, програми вступних випробувань, вартість навчання та інше було розміщено на офіційному web-сайті ХНМУ, на інформаційних стендах Приймальної комісії університету, на освітніх Інтернет ресурсах, таких, як «Вступ.освіта.ua» (vstup.osvita.ua), vstup.edbo.gov.ua, «Освітній портал» (www.osvita.org.ua), «Вища освіта» (<http://vnz.org.ua>), «Образование в Украине» (www.education.ua), на сторінці Facebook, на сайті «Освіта в Україні» (www.osvitavukraini.com, м. Мелітополь, Запорізької області) та у республіканських і регіональних виданнях, зокрема в «Довіднику вищих та професійних навчальних закладів України» на 2018–2019 р., видавництва «Торба» (м. Калуш Івано-Франківської області). Крім того, профорієнтаційну інформацію та оголошення про набір студентів на навчання до ХНМУ, було опубліковано в газетах «Слобідський край» в № 45 від 7 червня 2018 р. та «Вечерний Харьков» в № 065(10768) від 19 червня 2018 р. Правила прийому розміщено та верифіковано в ЄДЕБО МОН України.

З метою підвищення інформованості майбутніх вступників про спеціальності, за якими ведеться підготовка студентів у ХНМУ двічі, впродовж року, було проведено «День відкритих дверей» (16.12.2017 та 12.05.2018). Близько 600 вступників та їхніх батьків мали можливість ознайомитися з університетом та його підрозділами. Під час заходу було організовано зустрічі з членами ректорату та приймальної комісії, провідними вченими та спеціалістами; екскурсії по університету з відвідуванням музеїв і кафедр ХНМУ, класів комп'ютерних та фантомних технологій навчання, демонстрацією аудиторій, лабораторій, наукової бібліотеки, а також святковий концерт за участю студентів. Інформаційно-оглядові буклети про історію, сучасне життя університету, факультети, кафедри та напрями підготовки фахівців були надані абітурієнтам.

Упродовж року в ХНМУ активно видавалася довідкова література, рекламні проспекти, кольорові інформаційні плакати, фотоальбоми, в яких розповідається про історію ХНМУ, його випускників і провідних вчених, які працювали в університеті. Щорічно виходить спеціальний випуск газети «Медичний університет», який містить пояснення до Правил прийому до ХНМУ. Протягом усього року плакати, буклети, медична газета університету з рубриками і розділами професійної орієнтації, з Правилами прийому до ХНМУ в 2018 р. зі змінами розповсюджувалися серед учнів середніх шкіл, училищ, коледжів міста і області. Університет активно брав участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської

області: VII Наукових пікніках (16 вересня 2017 р.), профорієнтаційному заході в рамках акції «Вища школа Харківщини – сільському абітурієнту» у м. Валки, Харківської області (16 вересня 2017 р.).

ХНМУ брав участь у дванадцятій міжнародній виставці освітніх закладів «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2017», яка проходила з 9 по 11 листопада 2017 р. в приміщенні Палацу спорту м. Харкова. Це найбільший освітянський виставковий захід Лівобережної України.

З метою проведення профорієнтаційної роботи 14 грудня 2017 р. Приймальна комісія Харківського національного медичного університету взяла участь в інформаційному соціальному проєкті «Findyourself – Знайди себе», організованому Харківською молодіжною радою за сприянням Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації. Мета проєкту – надати учням старших класів загальноосвітніх навчальних закладів реальну можливість ознайомитись із життям вищих навчальних закладів, що їх цікавлять, та спробувати себе в ролі фахівця обраного напрямку. Майбутні вступники, учні старших класів ЗОШ м. Харкова, зустрілись з відповідальним секретарем Приймальної комісії Іриною Володимирівною Лещиною, прослухали інформацію про університет та Правила прийому на навчання в 2018 р., відвідали кафедру патологічної анатомії та класи фантомних технологій навчання ННІЯО.

З метою поінформованості майбутніх вступників щодо особливостей вступу до ВНЗ Приймальна комісія брала активну участь у п'ятому щорічному профорієнтаційному «Ярмарку вишів», який проходив з 7 по 8 лютого 2018 р., організований ОКЗ «Харківська обласна бібліотека для юнацтва» за підтримки Управління культури і туризму Харківської облдержадміністрації, Департаменту науки і освіти Харківської облдержадміністрації, Департаменту освіти Харківської міської ради. Програма Ярмарку передбачала презентацію провідних ВНЗ м. Харкова. «Ярмарок вишів» відвідало 79 шкіл м. Харкова і Харківської області, понад 1 500 учнівської молоді 10–11 класів. Учні старших класів загальноосвітніх навчальних закладів мали можливість ознайомитись з вищими навчальними закладами м. Харкова, з особливостями вступу у 2018 р. та отримати відповіді на всі поставлені питання.

Більше 10 років на базі ХНМУ діють ліцензовані підготовчі курси з вечірньою і заочною формами навчання. Мета підготовчих курсів – залучення до вступу в університет якомога більшої кількості шкільної молоді та поліпшення загальноосвітньої підготовки майбутніх вступників до незалежного тестування.

Університет активно співпрацював із ЗОШ щодо проведення профорієнтаційної роботи. Неодноразово протягом року були організовані профорієнтаційні зустрічі з майбутніми випускниками шкіл не лише Харкова та Харківської області, а й інших регіонів України: 1 листопада 2017 р. для 35 учнів шкіл з м. Краматорська Донецької області організована профорієнтаційна зустріч і проведені екскурсії на кафедру патологічної

анатомії та клас фантомних технологій навчання ННІЯО ХНМУ, 18 грудня 2017 р. проведена профорієнтаційна зустріч з учнями старших класів м. Енергодар Запорізької області. 25 квітня 2018 р. Приймальна комісія приймала учнів 10 класу закладу загальної середньої освіти І–ІІІ ступенів № 3 «Спеціалізована школа з поглибленим вивченням англійської мови» військово-цивільної адміністрації м. Торецьк Донецької області. Школярі мали можливість відвідати провідні кафедри та музеї університету, ознайомитися з його історією та сучасним життям, отримати розгорнуті відповіді на всі питання щодо професійної діяльності лікаря та особливостей навчання в ХНМУ, ознайомитися з Правилами проведення Вступної кампанії 2018 р. Школярі отримали інформаційні буклети університету, профорієнтаційні листівки та пам'ятки вступників.

20 грудня 2017р. Приймальна комісія ХНМУ брала участь у профорієнтаційній зустрічі з учнями 11 класу за темою «Профорієнтація як передумова підготовки конкурентоспроможної молоді», яка відбулась в приміщенні Шевченківського ліцею в смт. Шевченкове, Харківської обл.

ХНМУ брав участь у тринадцятій міжнародній виставці освітніх закладів «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном», яка відбулася з 12 по 14 квітня 2018 р. в приміщенні Палацу спорту м. Харкова. Мета виставки: презентувати для широких кіл населення міста та області досягнення закладів Харківщини, інших регіонів України та Європи, допомогти абітурієнтам зробити свідомий вибір навчального закладу.

Про ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2018 р. свідчить конкурсна ситуація, що склалася при вступі на навчання до ХНМУ у 2018 р.

У звітному році прийом заяв від вступників на участь у конкурсі при вступі до ХНМУ проводилося з 12 по 26 липня. Вступники брали участь у конкурсі на підставі результатів зовнішнього незалежного оцінювання з конкурсних предметів, серед яких біологія, українська мова та література, хімія або математика (за вибором вступника).

Відповідно до Правил прийому до ХНМУ в 2018 р. мінімальний бал сертифікату ЗНО 2016, 2017, 2018 рр. з української мови та літератури, необхідний для допуску до участі у конкурсі при вступі на навчання за спеціальністю «Медицина», складав 130 балів і вище та 150 балів і вище для інших конкурсних предметів при вступі на навчання до ХНМУ за більшістю спеціальностей.

У 2018 р. до приймальної комісії ХНМУ надійшло 4 352 заяв, що на 27,3 % менше показників минулого року, що обумовлено, перш за все, низькою демографічною ситуацією в Україні у цьому році та підвищенням мінімального балу ЗНО для допуску для участі у конкурсі. Для більшості вступників подати заяву на вступ було можливо лише в електронному вигляді. До ХНМУ надійшло 4 178 електронних заяв, що складає більше, ніж 95 % від загальної кількості поданих заяв. Традиційно найбільшу кількість заяв – 2401 – було зареєстровано на спеціальність «Медицина», 663 заяви подано на спеціальність «Стоматологія», 411 заяв

– на спеціальність «Педіатрія». Значним попитом користувалися спеціальності бакалавратного ступеня «Технології медичної діагностики та лікування» та «Фізична терапія, ерготерапія», на які було надано 717 заяв.

Про високу ефективність профорієнтаційної роботи Харківського національного медичного університету у 2018 р. свідчить висока конкурсна ситуація, що склалася на місця державного замовлення. Конкурс на місця держзамовлення за спеціальністю «Медицина» становив 6,0, «Педіатрія» – 8,22 та «Стоматологія» – 165,75. Крім того, слід зазначити, що більше 58 % заяв, які надійшли до ХНМУ щодо участі у конкурсі на місця навчання за державним замовленням, мали перші три пріоритети, що свідчить про високу рейтингову позицію ХНМУ серед вступників України.

Прийом вітчизняних студентів здійснювався на місця державного замовлення і на місця фінансування за кошти фізичних або юридичних осіб відповідно до плану прийому в рамках ліцензійного обсягу підготовки.

Зарахування на навчання на місця державного замовлення відбувалося в автоматичному режимі системою ЄДЕБО в рамках широкого конкурсу за відкритими пропозиціями «Медицина», «Педіатрія» та «Стоматологія» за конкурсним балом з урахуванням пріоритету в один етап та за закритою пропозицією «Медсестринство» згідно з рейтинговим списком. За результатом цього року до ХНМУ на 1-й курс на місця навчання за державним замовленням було рекомендовано 459 вступників (100 % від передбаченого максимального та фіксованого обсягу державного замовлення ХНМУ): за ступенем освіти «Магістр» за спеціальностями: «Медицина» – 400, «Педіатрія» – 50, «Стоматологія» – 4; за ступенем освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Медсестринство» – 5 осіб.

Слід зазначити, що декілька вступників, рекомендованих до зарахування на місця навчання за державним замовленням на спеціальності «Медицина» та «Педіатрія» до ХНМУ, відмовилось від них з метою продовження участі у конкурсі на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб. Частка вступників вирішила залишитися на навчання за контрактом у ВНЗ за місцем свого проживання, будучи рекомендованими до зарахування за державним замовленням в інші регіони України. Деякі вступники, з числа рекомендованих, обрали навчання за кордоном.

Враховуючи зазначене вище, з числа рекомендованих до зарахування на навчання до ХНМУ за державним замовленням в 2018 р. виконали вимоги для зарахування 406 студентів (88,5 % від загальної кількості рекомендованих на місця навчання за державним замовленням): за ступенем освіти «Магістр» за спеціальностями: «Медицина» – 352, «Педіатрія» – 45, «Стоматологія» – 4; за ступенем освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Медсестринство» – 5 осіб.

Відповідно до пункту 3 Розділу XII Умов прийому у 2018 р. зі змінами, затвердженого Наказом МОН України від 13.10.2017 р. №1378 та пункту 12.3 Розділу XII Правил прийому до ХНМУ в 2018 р. зі змінами,

затвердженого Наказом ХНМУ від 21.12.2017 р. № 419 було змінено форму фінансування одній студентці (за її згодою) з числа осіб, зарахованих на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб на 1-й курс на спеціальність «Медицина» до ХНМУ в 2018 р., яка є дитиною учасника АТО та конкурсний бал якої менший від мінімального, що дозволило отримати рекомендацію до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією, не більше, ніж на 10 балів.

Таким чином, ХНМУ зарахував на 1-й курс на місця навчання за державним замовленням 407 студентів, а саме: на спеціальність «Медсестринство» за ступенем освіти «Бакалавр» зараховано 5 студентів, за ступенем освіти «Магістр» на спеціальність «Стоматологія» – 4 студенти, за ступенем освіти «Магістр» на спеціальність «Педіатрія» – 45 студентів та на спеціальність «Медицина» за ступенем освіти «Магістр» – 353 студенти. При цьому більше 90 % студентів вступили до ХНМУ за першим, другим або третім пріоритетом. У поточному році в загальній конкурсній групі прохідний бал на місця навчання за державним замовленням склав на спеціальність «Медицина» – 176,868, «Педіатрія» – 164,628, «Стоматологія» – 198,282 та «Медсестринство» – 349 балів.

На 1-й курс на місця навчання за кошти фізичних та юридичних осіб у 2018 р. зараховано 283 студенти, при цьому за спеціальністю «Медицина» зараховано 25 студентів, на спеціальність «Стоматологія» прийнято на навчання 75 студентів.

До складу студентів за освітніми програмами бакалаврату на місця за кошти фізичних або юридичних осіб зараховано 74 вступники.

Крім того, за ступенем освіти «Бакалавр» проводився вступ на базі диплома молодшого спеціаліста за спеціальностями «Медсестринство» та «Технології медичної діагностики та лікування» за скороченою програмою підготовки. На спеціальність «Медсестринство» денна та заочна форми підготовки за контрактом зараховано в 2018 р. 27 студентів. На другий (третій) курс з нормативним терміном навчання за спеціальністю «Технології медичної діагностики та лікування» зараховано 7 студентів.

У поточному році за ступенем освіти «Магістр» на базі повної та базової вищої освіти за спеціальностями «Медсестринство», «Технології медичної діагностики та лікування», «Публічне управління та адміністрування», «Фізична терапія, ерготерапія» та «Освітні, педагогічні науки» зараховано 75 студентів.

У цілому, за результатами Вступної кампанії 2018 р. до Харківського національного медичного університету на навчання зараховано 690 вітчизняних студентів, у тому числі за державним замовленням – 407 осіб та на місця за кошти фізичних та юридичних осіб – 283.

Цього року залишається достатньо висока кількість студентів, які зараховані на загальних умовах та показали високий рівень знань з конкурсних предметів. Проаналізувавши результати зовнішнього незалежного тестування вступників університету в цьому році, слід відмітити, що більше 28 % студентів 1-го курсу мають високі результати ЗНО хоча б з одного

конкурсного предмету. Результат ЗНО: 190 балів і більш з біології мають 89 особи, з хімії – 34 студенти, з українською мови і літератури – 98 студентів. Найкращі результати ЗНО цього року продемонстрували вступники з біології та української мови та літератури, при цьому слід зауважити, що серед зарахованих студентів 1-й курсу в цьому році найнижчий показник ЗНО з біології склав 150 балів. Середній показник результатів сертифікатів ЗНО, зарахованих студентів в поточному році, з біології дорівнює 173,99 балів, з української мови та літератури 173,09 балів та 160,99 балів з хімії.

Серед зарахованих студентів на місця навчання за держзамовленням студентів, з числа осіб, які досягли визначних успіхів у вивченні профільних предметів, було 3 особи. Більше 25 % студентів є медалістами або отримали диплом з відзнакою після закінчення ВНЗ I–II рівня акредитації.

Відповідно до Правил прийому до ХНМУ в 2018 р. квота на зарахування становила 10 % від обсягу державного замовлення. В поточному році від категорій вступників, які мали право вступу на квотовані місця державного замовлення, надійшло 9 заяв від осіб, які мають статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, та які в 2018 р. не брали участь в основній та додатковій сесіях ЗНО через наявність захворювання або патологічного стану, зазначеного в Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 29 серпня 2016 р. № 1027/900, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 27 грудня 2016 р. за № 1707/29837.

З числа пільгових категорій вступників до складу студентів 1-го курсу Харківського національного медичного університету в 2018 р. було зараховано: 6 дітей-інвалідів та інвалідів II–III гр., 7 осіб дітей-шахтарів, згідно із Законом України «Про підвищення престижності шахтарської праці», 10 дітей учасників бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, 20 осіб, які є внутрішньо переміщеними особами відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», всього 43 студенти.

Правом на переведення на вакантні місця державного замовлення скористалася одна студентка Мозгова Карина Валеріївна – дитина учасника бойових дій із числа осіб, які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення. Її конкурсний бал менший від мінімального, що дозволило отримати рекомендацію до зарахування на місця державного замовлення за цією конкурсною пропозицією, не більше, ніж на 10 балів. Зазначена студентка надала усі необхідні документи, що підтверджують це право, та виконала усі вимоги, визначені Умовами та Правилами прийому для його реалізації.

Вступна кампанія 2018 р. була доступною, зрозумілою та всебічно висвітленою. Відкритість і гласність було забезпечено розміщенням детальної інформації на стендах приймальної комісії: про хід прийому документів, конкурс, результати зарахування; телефони «гарячої лінії» МОН і МОЗ України, Департаменту освіти і науки та Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації. Поряд зі стендами приймальної комісії встановлена скринька для повідомлень і звернень громадян. Постійно працював консультативний телефон та телефон довіри ХНМУ.

Таким чином, робота приймальної комісії з прийому на навчання до ХНМУ у 2018 р. проводилася відповідно до чинного законодавства, нормативних та інструктивних матеріалів МОН, МОЗ України, Правил прийому до ХНМУ в 2018 р., Положення про приймальну комісію ХНМУ у 2018 р. В цілому «Вступна кампанія – 2018» в Харківському національному медичному університеті пройшла успішно.

У 2018–2019 н.р. продовжуються традиції проведення профорієнтаційної роботи Приймальної комісії під керівництвом ректорату університету серед населення з числа майбутніх вступників. Університет активно бере участь у профорієнтаційних заходах м. Харкова та Харківської області, в рамках яких майбутні вступники 2019 р. мають можливість ознайомитися з університетом, провідними кафедрами та музеями ХНМУ. 19 жовтня 2018 р. проведено профорієнтаційну зустріч з учнями ЗОШ № 44 м. Кам'янське, Дніпропетровської області.

4 листопада 2018 р. в Палаці студентів НТУ «ХПІ» м. Харків відбувся освітній форум «Успішний 11-класник». На форумі було представлено заклади вищої освіти м. Харкова. Випускники шкіл та їх батьки мали можливість зустрітися та поспілкуватися з представниками навчальних закладів і дізнатися про особливості навчання. У форумі брав участь і Харківський національний медичний університет.

8–10 листопада 2018 р. відбулася виставка «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 18». Метою виставки було презентувати для широких кіл населення міста та області досягнення закладів освіти Харківщини, інших регіонів України та Європи, допомогти вступникам зробити свідомий вибір навчального закладу, представити здобутки науково-педагогічних колективів, сприяти встановленню взаємовигідних партнерських зв'язків, забезпечити обмін досвідом використання інформаційних технологій, ознайомити відвідувачів із можливостями культурно-освітніх закладів країни та зарубіжжя.

8 грудня 2018 р. в ХНМУ відбувся День відкритих дверей для вступників 2019 р. Мета заходу – ознайомити вступників та їх батьків з інформацією щодо вступу у 2019 р. Вступники будуть мати можливість відвідати провідні кафедри та музеї університету.

2–3 квітня 2019 р. Приймальна комісія організовувала профорієнтаційну зустріч з учнями ЗОШ № 22 та ЗОШ № 31 м. Краматорська. Майбутні вступники мали можливість відвідати Музей історії ХНМУ та кафедру патологічної анатомії, а також класи асимуляційних технологій нав-

чання. У Приймальній комісії вони були ознайомлені з Правилами прийому на 2019 р. та отримали інформаційні листівки і буклети.

4–6 квітня 2019 р. відбулася виставка «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном».

24 квітня 2019 р. ХНМУ брав участь у профорієнтаційному заході «Медичний STEM» до Дня науки, організованому Харківським міським центром занятості. ХНМУ було представлено кафедрами: медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології, стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології, які організували для майбутніх вступників майстер-класи з наданням невідкладної медичної допомоги та профілактики стоматологічних захворювань. Студенти II медичному факультету провели воркшопи та взяли участь у Інклюзивному коворкінгу «Доступна зайнятість – для доступного життя» для учнів з інвалідністю.

18 травня 2019 р. у ХНМУ відбувся День відкритих дверей – Medical Scienceshow для вступників 2019 р. Мета заходу – познайомити вступників та їх батьків з інформацією щодо вступу у 2019 р. Вступники мали можливість відвідати провідні кафедри та музеї університету.

Інформацію щодо вступу у 2019 р. розміщено на сайті «Освіта в Україні» та Education.ua, в Харківській газеті «Слобідський край», Довіднику вищих та професійних навчальних закладах України 2018–2019.

Організація Вступної компанії у Медичному коледжі ХНМУ. Провадження освітньої діяльності у Медичному коледжі Харківського національного медичного університету здійснюється відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 20.01.2017 р. № 11-л «Про переоформлення ліцензій», від 18.04.2017 р. № 77-л «Про переоформлення витягів».

Правила прийому до МК ХНМУ (далі – Правила прийому) розроблено Приймальною комісією МК ХНМУ (далі – приймальна комісія) відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в 2019 р. (далі – Умов прийому), затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 10.10.2018 р. № 1082 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30.11.2018 р. за № 1231/32683.

Заява в електронній формі подається вступником шляхом заповнення електронної форми в режимі он-лайн та розглядається приймальною комісією згідно з Порядком подання та розгляду заяв в електронній формі на участь у конкурсному відборі до закладів вищої освіти України в 2019 р.

У приймальній комісії буде створено консультаційний центр для надання допомоги вступникам під час подання заяв в електронній формі. Вступники можуть звернутися до консультаційного центру з метою створення електронного кабінету, внесення заяв в електронній формі, завантаження додатка до документа про повну загальну середню освіту.

Заява в паперовій формі подається вступником особисто до приймальної комісії закладу освіти. Факт подання кожної заяви в паперовому вигляді реєструється уповноваженою особою приймальної комісії в Єдиній базі в день прийняття заяви.

Організація профорієнтаційної роботи у Медичному коледжі ХНМУ. Для успішного проведення профорієнтаційної роботи в Медичному коледжі ХНМУ створено профорієнтаційну комісію, до складу якої входять відповідальний секретар приймальної комісії та найбільш досвідчені викладачі коледжу. Робота профорієнтаційної комісії у 2018–2019 н. р. проводилася згідно з планом, затвердженим директором Медичного коледжу ХНМУ. Традиційними формами і методами профорієнтаційної роботи стали:

- День відкритих дверей, який проводився чотири рази (жовтень, грудень, лютий, квітень);
- створення агітаційної бригади з числа студентів коледжу, яка брала участь у загальноміських та районних профорієнтаційних заходах;
- відвідування викладачами та співробітниками коледжу загальноосвітніх шкіл міста та області;
- проведення бесід із старшокласниками м. Харкова;
- участь у ярмарках професій, організованих Харківським обласним та міським центром зайнятості, участь у проведенні десятої міжнародної виставки «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2019», організованому за підтримки Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та Департаменту освіти Харківської міської ради;
- проведення професійно орієнтованих консультацій із медичними працівниками, студентами під час проходження виробничої та переддипломної практики;
- розміщення інформації про умови вступу та навчання на офіційному сайті Медичного коледжу ХНМУ та на сайті ХНМУ.

У минулому навчальному році приймальна кампанія у Медичному коледжі пройшла успішно та без зауважень.

У першій частині звіту було розглянуто питання навчально-методичної діяльності, а саме матеріали щодо результатів навчальної діяльності й оцінювання знань наших студентів та випускників; результати незалежного оцінювання знань у вигляді ЛЛП «Крок» на третьому та випусковому курсах; як проходило навчально-методичне забезпечення освіти в університеті; навчально-методичну роботу; результати роботи, що проводить Медичний коледж, Навчально-науковий інститут якості освіти, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти та Навчально-науковий інститут підготовки іноземних громадян; розглянуто питання інформаційно-бібліотечного забезпечення; видавничої діяльності; а також як проходить приймальна кампанія у ХНМУ.

Університет постійно розвиває інструменти управління якістю навчання, проводить постійну пошукову роботу з вивчення передового досвіду з цього питання у зарубіжних ЗВО та інших закладах, де проводиться підготовка медичних працівників. Постійно та творчо розвивається «Автоматизована система управління навчальним закладом» (АСУ), оновлюються та трансформуються за вимогами часу і навчальної ситуації склад її модулів та їх зміст.

Одним із найбільш помітних заходів минулого року, у ланці розвитку системи управління закладом, було проведення роботи з оновлення рейтингової системи оцінки діяльності структурних підрозділів та науково-педагогічної діяльності кафедр, яка у кінцевому вимірі має за мету підвищення ефективності й результативності всіх видів діяльності кафедр (структурних підрозділів), визначення пріоритетних напрямів роботи та шляхів її удосконалення за всіма видами їх діяльності і насамперед навчально-методичної.

Так, в березні поточного року було затверджено та введено в дію нове «Положення про оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр та структурних підрозділів». Створенню нового положення й переробці програмного засобу передувала робота з вивчення відповідності існуючого програмного комплексу сучасному стану вимог з боку МОЗ та МОН. Також були враховані пропозиції та зауваження користувачів (тобто кафедр) щодо коректності та повноти оцінки різних видів діяльності їх співробітників та окремих підрозділів. Відбулися обговорення, участь у яких взяли як окремі співробітники, так і колективи кафедр, під час яких приймалися всі пропозиції, у тому числі від структурних підрозділів, посадових осіб, деканатів та ректорату. Все це після обробки знайшло своє відображення в кінцевій редакції нового положення.

У Положенні було проведено оптимізацію напрямків діяльності кафедр. Введено новий напрямок діяльності – структурні підрозділи, куди увійшли:

1. Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ.
2. Медичний коледж ХНМУ.
3. Науково-дослідний інститут гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ.
4. Університетський стоматологічний центр ХНМУ.

Затвердженню нового Положення передували два громадських обговорення, в яких брали участь більшість кафедр університету. Були зроблені зауваження та запропоновані деякі зміни, у тому числі в обліку та оцінюванні діяльності кафедр у зв'язку зі змінами в законодавстві, зменшення керівної ролі міністерств освіти та охорони здоров'я.

На даний момент Рейтингова система оцінки діяльності структурних підрозділів та науково-педагогічної діяльності кафедр складається з 7 розділів:

1. Навчальна робота.
2. Навчально-методична робота.
3. Наукова робота.
4. Кадровий склад.
5. Лікувальна робота.
6. Міжнародне, державне та галузеве визнання, соціально-громадська активність та виховна робота.
7. Міжнародне співробітництво.

У новій редакції положення враховано цілий ряд нововведень, наприклад:

- у всіх розділах додано облік персональної участі співробітників;
- додано 10 нових таблиць, наприклад, в першому розділі – таблиці, що враховують інформацію щодо роботи в приймальних комісіях, організацію та проведення різних форм підвищення кваліфікації, таблиця, що враховує рецензування, таблиця оцінювання заповнення електронного журналу, враховано проведення майстер-класів, проведення оперативних втручань та консультацій, додана нова таблиця, яка фіксує роботу викладачів щодо підготовки студентів до змагань і конкурсів, таблиця, в якій фіксуються результати соціопитувань, які будуть проводитися за допомогою АСУ, нова таблиця, яка фіксує заходи, що проведено для профорієнтації;
- проведено зміни, доповнення та уточнення в 15 таблицях, в яких покращили облік видань, видалили таблиці, які посилаються на гриф МОН, МОЗ, ЦМК, вдосконалений облік роботи над робочими програмами, вдосконалена таблиця обліку професорсько-викладацького складу, враховані пропозиції виховної служби;
- змінено та уточнено розподіл кафедр за напрямами діяльності, введено поняття структурний підрозділ, які теж будуть проходити оцінювання за окремим напрямком, наразі існує наступний розподіл за напрямами діяльності.

Нове положення дозволяє проводити:

- об'єктивізацію даних про навчальну, наукову та педагогічну діяльність кафедр та структурних підрозділів ХНМУ;
- встановлення рейтингових позицій кафедральних колективів, структурних підрозділів, викладачів щодо виконання всіх напрямків роботи;
- проблемно орієнтоване висвітлення нагальних та перспективних завдань, обґрунтування управлінських рішень; контрольні функції та забезпечення зворотного зв'язку.

На даний час Рейтингова комісія опрацювала звіти кафедр та структурних підрозділів і встановила наступний розподіл місць в Рейтингу за 2018–2019 н. р.:

1. Кафедри гуманітарного, медико-біологічного та гігієнічного спрямування:

I місце – епідеміології.

II місце – суспільних наук.

III місце – медичної та біоорганічної хімії.

2. Клінічні кафедри:

2.1. Терапевтичного профілю:

I місце – клінічної фармакології та внутрішньої медицини.

II місце – внутрішньої медицини.

III місце – психіатрії, наркології та медичної психології.

2.2. Хірургічного профілю:

I місце – медицини невідкладних станів.

II місце – акушерства, гінекології та дитячої гінекології.

III місце – урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза.

2.3. Стоматологічного профілю:

I місце – хірургічної стоматології та щелепно-ліцевої хірургії.

3. Структурні підрозділи університету:

I місце – Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ.

РОЗДІЛ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Робота з персоналом є однією із основних складових успішного функціонування та подальшого розвитку ЗВО, де головною метою є створення високовиробничого, професійного, згуртованого та відповідального колективу, який здатний гнучко реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища, виклики сьогодення.

Кадрова політика як база складова управління персоналом вишу, складається з вирішення наступних завдань.

1. Забезпечення кафедр та підрозділів університету спеціалістами високої якості, включаючи заходи з планування, відбору та найму, вивільнення (вихід на пенсію, звільнення), аналізу плинності кадрів.

2. Професійний розвиток співробітників, проведення конкурсів на заміщення вакантних посад, оцінка рівня кваліфікації, організація подальшого кар'єрного просування.

3. Удосконалення організації та стимулювання праці, використавши матеріальні та моральні стимули заохочень.

4. Участь у розгляді трудових спорів, забезпеченні контролю за додержанням трудової дисципліни.

У результаті вжитих комплексних заходів, на прикінцевому етапі зобов'язані випустити насучасний світовий ринок медичних послуг молодого фахівця, який за відповідної підтримки держави зможе надавати якісну медичну допомогу.

В Харківському національному медичному університеті кадрова політика проводиться з дотриманням вимог Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Кодексу законів про працю України, постанов Кабінету Міністрів України, розпорядчих документів Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України. Під постійною увагою ректорату університету знаходиться питання формування кадрового резерву на керівні та науково-педагогічні посади.

Створені необхідні умови для залучення молодих спеціалістів до навчання у аспірантурі, клінординатурі, докторантурі, які у подальшому успішно впливають у робочі колективи науково-педагогічних кадрів університету.

З метою впорядкування процедури заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у ХНМУ, відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту університету та на підставі рішення Вченої ради ХНМУ в університеті затверджено «Порядок заміщення вакантних посад науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників у Харківському національному медичному університеті» та склад Конкурсної комісії.

За підсумками проведеної у ХНМУ у минулому 2017–2018 н. р. кадрової роботи, мають місце певні досягнення. Успішними виявилися заходи із продовження роботи щодо підвищення освітньо-кваліфікаційного

рівня науково-педагогічного персоналу та омолодження кадрової ланки професорсько-викладацького складу.

Станом на 01.07.2019 р. (табл. II.1) навчально-виховний процес в університеті забезпечують 987 викладачів, у тому числі 143 (14,5 %) доктори наук, 582 (59 %) кандидати наук. Частка викладачів з науковими ступенями та вченими званнями становить 73,5 %. Не мають наукового ступеня 262 осіб (26,5 %).

Таблиця II.1 – Кадрові ресурси. Професорсько-викладацький склад Харківського національного медичного університету (вікова структура, фізичні особи) станом на 01.07.2019 р.

Категорії співробітників	К-сть	Вікові групи						Пенсійний вік, %
		До 30	31–40	41–50	51–60	61–65	>65	
Завідувачі кафедр	70	0	4 (5,7 %)	9 (12,9 %)	27 (38,5 %)	16 (22,9 %)	14 (20 %)	31 (44,3 %)
Професори	78	0	6 (7,7 %)	17 (21,8 %)	20 (25,6 %)	8 (10,3 %)	27 (34,6 %)	36 (46,1 %)
Доценти	349	1 (0,3 %)	78 (22,3 %)	97 (27,8 %)	105 (30,1 %)	25 (7,2 %)	43 (12,3 %)	79 (22,6 %)
Старші викладачі	46	3 (6,5 %)	13 (28,3 %)	15 (32,6 %)	7 (15,2 %)	5 (10,9 %)	3 (6,5 %)	10 (21,7 %)
Асистенти та викладачі	444	62 (14 %)	224 (50,4 %)	98 (22,1 %)	27 (6,1 %)	13 (2,9 %)	20 (4,5 %)	36 (8,1 %)
Всього	987	66 (6,7 %)	325 (32,9 %)	236 (24 %)	186 (18,8 %)	67 (6,8 %)	107 (10,8 %)	192 (19,4 %)
У т.ч. без наукового ступеня	262	47 (17,9 %)	98 (37,4 %)	62 (23,7 %)	26 (10 %)	14 (5,3 %)	15 (5,7 %)	32 (12,2 %)

За сумісництвом в університеті працює 115 викладачів, у тому числі 21 (18,3%) доктор наук, 59 (51,3 %) кандидатів наук. Не мають наукового ступеня 35 осіб (30,4 %).

Динаміка змін кадрового потенціалу університету порівняно з попереднім роком наведена у табл. II.2.

Беручи до уваги динаміку кадрових змін у ХНМУ, слід відзначити, що серед професорсько-викладацького складу пенсійного віку досягли 192 особи, або 19,4 % від загальної кількості професорсько-викладацького складу (987 осіб).

Серед співробітників університету – 1 дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 членів-кореспондентів НАМН України (О.Я. Гречанина, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 8 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.Я. Гречанина, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий, Ж.Д. Семидоцька), 14 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречанина, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, І.А. Григорова, В.В. М'ясоєдов), 2 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник), 18 заслужених лікарів

України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.А. Гарегатий, Н.М. Адон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одінець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Черверда, В.О. Прасол, В.О. Клапоух, В.В. Кучерявченко), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко).

**Таблиця II.2–Кадрові ресурси Науково-педагогічний склад
Харківського національного медичного університету
(станом на 01.07.2019 р.)**

Показники	Навчальні роки		Динаміка абс., %
	2018–2019	2017–2018	
Загальна кількість науково-педагогічних кадрів, у т.ч.	999	993	6 (0,6 %)
– чоловіків	345 (34,5 %)	340 (34,2 %)	5 (1,4 %)
– жінок	654 (65,5 %)	653 (65,8 %)	1 (0,1 %)
– професорсько-викладацького складу	987 (98,8 %)	982 (98,9 %)	5 (0,5 %)
– наукових співробітників	12 (1,2 %)	11 (1,1 %)	1 (8,3 %)
–докторів наук	146 (14,6 %)	139 (14 %)	7 (4,8 %)
–професорів /вчене звання/	130 (13 %)	122 (12,3 %)	8 (6,1 %)
–кандидатів наук	588 (58,9 %)	575 (57,9 %)	13 (2,2 %)
–доцентів /вчене звання/	301 (30,1 %)	275 (27,7 %)	26 (8,6 %)
– старших викладачів, асистентів, викладачів	490 (49 %)	489 (49,2 %)	1 (0,2 %)
– не мають наукового ступеня	265 (26,5 %)	279 (28,1 %)	-14 (5,3 %)

В університеті здійснюється поступова, цілеспрямована робота щодо залучення до викладання студентам учбових дисциплін англійською мовою.

Станом на 01.07.2018 р. в університеті 534 викладачі пройшли перевірку рівня володіння англійською мовою та отримали достатній результат і допущені до викладання дисциплін англійською мовою в університеті. З них 149 викладачів мають міжнародні сертифікати не нижче рівня B2.

Відповідно до наказу ХНМУ від 26.12.2016 р. № 441 «Про встановлення надбавки за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою» викладачам університету, встановлюється надбавка за складність, напруженість у роботі та за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання), у таких відсотках від посадового окладу:

- мінімальний розмір надбавки – 25 %;
- викладачам зі стажем викладання англійською мовою понад 3 роки – 30 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня B2 – 50 %;

- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня В2 і стаж викладання англійською мовою понад 5 років – 60 %;
- викладачам, у яких є міжнародний сертифікат не нижче рівня В2, за кожні додаткові 3 роки (понад 5 років) викладання англійською мовою, додавати по 10 % до встановленого розміру надбавки, але не більше 100 % від посадового окладу (надбавка за складність, напруженість у роботі – до 50 % і надбавка за виконання особливо важливої роботи (на строк її виконання) – до 50 %).

Не залишається поза увагою працівників по роботі з персоналом індивідуальна виховна профілактична та консультативна робота з працівниками університету, тому що робота з персоналом складається не лише з наведених сухих цифр у звітних документах, росту чи зниження динаміки в управлінні трудовими ресурсами. За кожною такою цифрою стоїть людина, її досягнення і прорахунки у роботі також не залишаються поза увагою ректорату та вченої ради університету.

В університеті розвинена та успішно діє система матеріального та морального заохочення. У поточному році за багаторічну сумлінну працю, з нагоди Дня медичного працівника України та 40-річного ювілею стоматологічного факультету Почесними грамотами ХНМУ нагороджено 43 працівники, Грамотами ХНМУ – 87 працівників, Подяками ректора ХНМУ – 117 працівників. До всіх цих видів заохочень відповідно до «Положення про нагородження в ХНМУ державними нагородами України, відомчими та заохочувальними відзнаками органів державної влади і органів місцевого самоврядування та заохочувальними відзнаками університету» були виплачені матеріальні винагороди.

Завдяки аналізу проблем минулих років та вжитих організаційних і практичних заходів вдалося вирішити, до недавнього часу, стійкої тенденції у зменшенні кількості викладачів університету, які не мають наукового ступеня. Так, у звітному періоді спостерігається значний професійний ріст багатьох науково-педагогічних працівників університету. 59 працівників отримали вчені звання, з них 13 – вчене звання «професор» та 46 – вчене звання «доцент». Також 46 працівників отримали наукові ступені, з них 8 здобули науковий ступінь «доктор наук» та 38 – науковий ступінь «кандидат наук».

На кадровий підрозділ покладена робота не тільки зі стимулювання морального заохочення працівників, а й з організації та контролю за додержанням трудової дисципліни. За фактами допущених порушень трудового законодавства проводяться перевірки, винні особи притягуються до дисциплінарної відповідальності. Так, у звітному періоді за порушення трудової дисципліни до дисциплінарної відповідальності притягнуто 1 співробітника університету, з подальшим звільненням з роботи.

Характеристика кадрового складу педагогічних працівників Медичного коледжу. У Медичному коледжі Харківського національного медичного університету проводиться кадрова політика щодо забезпечення високого рівня розвитку та підвищення кадрового потенціалу з дотриманням вимог чинного законодавства України.

При прийнятті на роботу до педагогічних працівників висуваються вимоги: відповідність фахової освіти, наявність педагогічної освіти, високий рівень мовленнєвої культури, вільне володіння комп'ютером тощо. Організація атестації педагогічних працівників як важливого фактора підвищення рівня якісного складу викладачів відбувається відповідно до Закону України «Про освіту», Типового положення про атестацію педагогічних працівників України. У коледжі постійно ведеться робота щодо підвищення кваліфікації згідно з планом. Викладачі беруть участь у міжнародних, всеукраїнських та обласних науково-практичних конференціях. 11–13 жовтня 2018 р. на базі ХНМУ відбувся XII Всеукраїнський конкурс професійної майстерності медичних сестер «Ескулап-професіонал – 2018». Викладачі взяли участь у підготовці до проведення та в роботі журі конкурсу.

Станом на 01.07.2019 р. колектив педагогічних працівників Медичного коледжу ХНМУ складає 29 осіб, у тому числі 4 кандидати педагогічних наук, 18 осіб мають педагогічне звання «викладач-методист», 19 – «спеціаліст вищої категорії», 5 – «спеціаліст першої категорії», 4 особи – «спеціаліст другої категорії» та 1 особа – «спеціаліст». Характеристика кадрового складу педагогічного колективу Медичного коледжу ХНМУ наведена в табл. II.3.

**Таблиця II.3 – Кадрове забезпечення.
Педагогічний склад Медичного коледжу ХНМУ
(вікова структура, фізичні особи станом на 01.07.2019 р.)**

Категорії викладачів	Кількість	Вікові групи				
		До 30	31–40	41–50	51–60	Пенсійний вік
Всього педагогічних працівників	29	–	6 (20,6 %)	8 (27,5%)	12 (41,3 %)	3 (10,6 %)
У т. ч.:						
канд. пед. наук	4	–	–	3	–	1
«викладач-методист»	18	–	–	6	9	3
«спеціаліст вищої категорії»	19	–	–	6	10	3
«спеціаліст першої категорії»	5	–	4	–	1	–
«спеціаліст другої категорії»	4	–	1	2	1	–
«спеціаліст»	1	–	1	–	–	–

Стратегічними питаннями у розвитку діяльності сектора співробітництва кадрової служби університету бачать такі: утримати тенденцію росту кількості викладачів університету, які успішно здобувають наукові ступені та вчені звання; знаходити мотиваційні шляхи для професійного росту молодих викладачів. Бачимо вирішення цього питання через подальші матеріальні стимули заохочень у вигляді надбавок та премій, а також у активному залученні викладачів до обміну досвідом під час стажування у світових університетах та участі у міжнародних конференціях.

Зрозуміло, що збереження й покращання кадрового потенціалу повинно реалізовуватися через здійснення комплексу відповідних заходів. Одним із шляхів вирішення проблеми – у якісному підборі та подальшому

професійному рості талановитої молоді з числа активних студентів університету, які залучені до роботи у наукових гуртках, а також працюють у Раді молодих вчених. Також одним із шляхів вирішення цього питання є реалізація Програми підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання в Харківському національному медичному університеті.

Можливими ризиками у цьому питанні може стати плинність кваліфікованих кадрів, коли отримавши відповідний досвід та кваліфікацію працівники в пошуках кращого заробітку та умов праці, залишають університет. Вирішити це питання можливо шляхом поліпшення умов праці й матеріального стимулювання та кар'єрного росту співробітників, а також залученням до роботи високоякісних співробітників міжнародних університетів.

НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ХНМУ В 2018–2019 н. р.

Правове поле наукової діяльності у звітному році формувалося Законами України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р., «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 грудня 2015 р., Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 р., а також нормативними документами Кабінету Міністрів України, серед яких:

- Постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 № 528 «Про Національний фонд досліджень України»;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 652 «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.07.2018 № 543-р «Про затвердження переліку найважливіших науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки в рамках виконання державного замовлення на найважливіші науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію у 2018–2019 рр.»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1063-р «Про затвердження складу Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти»;

- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.10.2018 № 776-р «Про затвердження плану заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери».

Останній зазначений документ містить **план заходів щодо реформування вітчизняної наукової сфери**, яким передбачено:

- перегляд переліку пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та механізму їх реалізації;

- удосконалення системи національних академій наук;

- інтеграцію наукових досліджень, що проводяться у закладах вищої освіти і наукових установах, шляхом створення центрів колективного користування науковим, у тому числі унікальним, обладнанням;

- удосконалення нормативно-правової бази з метою забезпечення ефективної участі українських вчених у реалізації міжнародних проєктів, міжнародних дослідницьких та інноваційних програм, створення сприятливих умов для участі українських науковців та бізнесу в міжнародному співробітництві в сфері науки, технологій та інновацій;

– проведення державної атестації наукових установ і закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової діяльності та оптимізацію мережі наукових установ на підставі результатів атестації;

– приведення мережі наукових установ періодичних видань у відповідність до вимог світових наукометричних баз;

– заходи щодо стимулювання повернення талановитої наукової молоді в Україну тощо.

Нормативна база наукової діяльності й визначала основні напрями наукових заходів і шляхи їхнього забезпечення.

Фінансове забезпечення наукової діяльності. У 2018 р. для виконання 14 НДР, фінансованих МОЗ України, університет отримав бюджетне фінансування в обсязі 3 952 тис. грн проти 2 654 тис. грн у 2017 р. Проте у 2019 р. кількість тем зменшилася до 12 (а після 31 серпня 2019 р. очікується скорочення до 11 тем) і на 8 міс було виділено 2 922,1 тис. грн (*рис. II.1*).

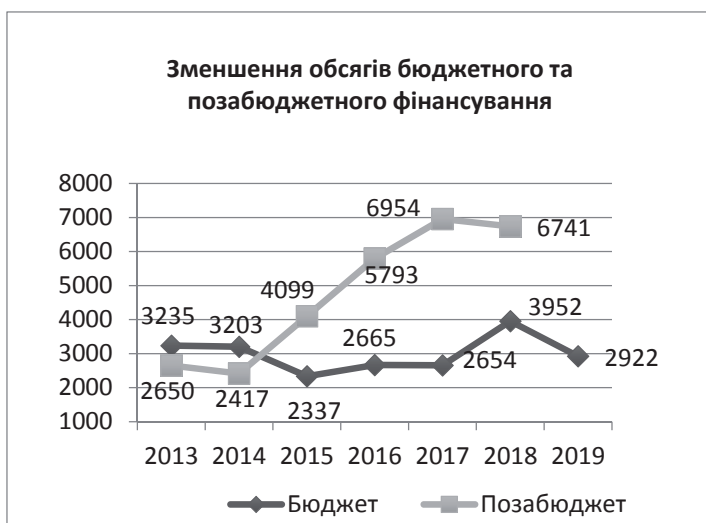

Рис. II.1. Фінансування НДР у ХНМУ (тис. грн)

Звітні 2018 і 2019 рр. характеризуються певним зменшенням обсягів позабюджетних надходжень, питома вага яких у 2018 р. серед усіх надходжень за наукову діяльність склала 63 проти 72,2 % у 2017 р.

За 6 міс 2019 р. обсяг позабюджетних надходжень склав 1 307,050 тис. грн (станом на 27.06.2019 р.).

Серед підрозділів, які у 2018 р. забезпечили найбільші позабюджетні надходження за наукову діяльність, слід зазначити:

- НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ – 3 543 443,420 грн.

- Науково-практичний центр клінічних та доклінічних досліджень ХНМУ – 2 756 819,26 грн.

- ЦНДЛ – 441 420,46 грн.

У 2018 р. НДР за рахунок загального фонду держбюджету виконували колективи під керівництвом чл.-кор. НАМН України, проф. В.М. Лісового (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), проф. І.І. Князькової (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини), проф. Г.М. Кожині (кафедра психіатрії, наркології та медпсихології), проф. В.І. Коростія (кафедра психіатрії, наркології та медпсихології), проф. В.М. Козька (кафедра інфекційних хвороб), проф. В.О. Коробчанського (НДІ ГП та ПЗ ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1), проф. В.О. П'ятикопа (кафедра нейрохірургії), проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології), проф. М.Г. Щербаня (ЦНДЛ), проф. В.І. Савенкова (навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ), проф. І.В. Завгороднього (кафедра гігієни та екології № 2), проф. Н.І. Макєвої та проф. М.М. Мішиної (кафедри: педіатрії № 2, мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова).

У 2018 р. було завершено п'ять НДР, які фінансувалися за рахунок коштів держбюджету: «Обґрунтування, розробка та вибір малоінвазивних хірургічних методів лікування хворих на обструктивні захворювання нирок з урахуванням етіопатогенетичних механізмів обструкції» (керівник теми – проф. В.І. Савенков); «Обґрунтувати методологію хірургічного лікування еректильної дисфункції чоловіків із пенільними девіаціями» (керівник теми – проф. В.М. Лісовий); «Рання діагностика та моніторинг уражень центральної нервової системи у ВІЛ-інфікованих хворих» (керівник теми – проф. В.М. Козько); «Розробити технології отримання і застосування тканинних матриксів на основі мезенхімальних аутоклітин з можливою реабілітацією хворих з наслідками бойових та небойових травм нервової системи» (керівник теми – проф. В.О. П'ятикоп); «Коморбідні психічні розлади у тимчасово внутрішньо переміщених осіб при соматичній патології» (керівник теми – проф. В.І. Коростій).

За результатами виконаних у 2018 р. бюджетних НДР видано 7 інформаційних листів, 3 монографії, 71 статтю у фахових наукових журналах; 17 статей у виданнях, що індексуються наукометричною базою Scopus, та 164 тези, подано 12 заявок до Переліку наукової продукції.

Одним із головних критеріїв відбору науково-дослідних робіт для фінансування за рахунок державного бюджету була наявність у виконавців публікацій у виданнях баз Scopus та Web of Science з імпакт-фактором вище одиниці.

НДР, виконувані в університеті за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2019 р., наведено в *табл. II.4.*

Таблиця II.4 – Наукова діяльність. Науково-дослідні роботи Харківського національного медичного університету, що фінансуються за рахунок коштів загального фонду держбюджету в 2019 р.

№ з/п	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування на 8 міс, тис. грн
1	Оптимізація діагностики і лікування коморбідної патології (гіпертонічної хвороби та цукрового діабету 2-го типу) на підставі оцінки кардіогемодинаміки, метаболізму і фармакогенетичного аналізу. Керівник теми – проф. І.І. Князькова (кафедра клінічної фармакології та внутрішньої медицини)	2017–2019	189,937
2	Розробити науково обґрунтовану стратегію профілактики формування антибіотикорезистентності у збудників інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги в лікувально-профілактичних закладах. Керівник теми – проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології)	2018–2020	282,162
3	Наукове обґрунтування комплексу заходів щодо профілактики захворювань, пов'язаних з харчуванням, у дітей шкільного віку в Україні. Керівник теми – проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології)	2018–2020	242,744
4	Розробити науково обґрунтовану систему епідеміолого-епізоотичного нагляду за інфекціями, спільними для людей і тварин, на прикладі сальмонельозу у контексті стратегії «Єдине здоров'я». Керівник теми – проф. Т.О. Чумаченко (кафедра епідеміології)	2018–2020	269,912
5	Розробити систему психосоціальної реабілітації психічно хворих з використанням психоосвітніх програм на первинному рівні надання медичної допомоги Керівник теми – проф. Г.М. Кожина (кафедра психіатрії, наркології та медичної психології)	2018–2020	243,321
6	Встановити ранні критерії діагностики професійного вигорання у робітників соціальнозначущих професій. Керівник теми – проф. І.В. Завгородній (кафедра гігієни та екології № 2)	2018–2020	316,719
7	Оптимізація діагностики і профілактики хронізації мікробно-запальних захворювань сечовивідної системи та прогресування нефропатій у дітей керуванням взаємодією макро- та мікроорганізмів Керівник теми: проф. Н.І. Максева (кафедра педіатрії № 2), проф. М.М. Мішина (кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова)	2018–2020	190,247
8	Обґрунтування методичних підходів до психофізіологічного відбору працівників на роботи з підвищеною небезпечкою Керівник теми – проф. В.О. Коробчанський (НДІ гігієни праці та профзахворювань)	2018–2020	269,795
9	Наукове обґрунтування медико-соціальної клінічної концепції з охорони громадського здоров'я населення індустріального мегаполісу від екологічної патології хімічного генезу. Керівник теми – проф. М.Г. Щербань (ЦНДЛ)	2018-2020	268,816

№ з/п	Назва НДР	Термін виконання	Обсяг фінансування на 8 міс. тис. грн
10	Розробити технології отримання тканинних трансплантатів з мезенхімальних стовбурових клітин і їх похідних з використанням 3D-принтингу для подальшого лікування хворих з тяжкою поєднаною травмою. Керівник теми - проф. В.О. П'ятикоп (кафедра нейрохірургії)	2019–2021	184,948
11	Дослідження впливу тазових венозних аномалій на чоловіче здоров'я та їх корекція для відновлення статевих та репродуктивних функцій. Керівник теми – чл.-кор. НАМН України В.М. Лісовий (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза)	2019–2021	241,463
12	Розробити систему профілактики несприятливих психічних розладів та реабілітації осіб, які постраждали від бойових дій Керівник теми – проф. Г.М. Кожина (кафедра психіатрії, наркології та медичної психології)	2019–2021	222,036

Характеристика кадрового складу науковців університету.
У виконанні НДР у 2018 р. брали участь 140 докторів (14,3 % від усіх виконавців НДР) та 585 (59,8 %) кандидатів наук (рис. II.2).

Рис. II.2. Кількість докторів і кандидатів наук – виконавців науково-дослідних робіт

Серед виконавців науково-дослідних робіт університету – дійсний член (академік) НАМН України О.М. Біловол, 5 чл.-кор. НАМН України (О.Я. Гречаніна, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, В.В. Бойко), 8 лауреатів Державної премії України (В.В. Бойко, О.Я. Гречаніна, А.Г. Істомін, І.А. Криворучко, В.М. Лісовий, В.І. Лупальцов, В.О. Сипливий, Ж.Д. Семидоцька), 14 заслужених діячів науки і техніки України (О.Я. Бабак, О.М. Біловол, В.В. Бойко, М.П. Воронцов, О.Я. Гречаніна, О.М. Ковальова, І.Ф. Костюк, П.Г. Кравчун, В.І. Лупальцов, М.І. Пилипенко, Ж.Д. Семидоцька, С.І. Шевченко, І.А. Григорова, В.В. М'ясоєдов), 2 заслужені працівники освіти України (Ю.О. Садовниченко, В.А. Капустник), 15 заслужених лікарів України (В.М. Лісовий, А.М. Дашук, О.М. Біловол, М.І. Березка, І.О. Гарагатий, Н.М. Адон'єва, К.М. Сокол, Ю.В. Одинець, Д.Ю. Дончак, Г.Р. Муратов, І.В. Летік, К.Ю. Пархоменко, В.І. Савенков, О.М. Пісоцький, В.М. Чеверда), 1 заслужений працівник фармації України (Т.І. Єрмоленко).

Провідні й молоді науковці нашого університету були відзначені на державному й регіональному рівнях.

Академічну стипендію Президента України для молодих вчених призначено аспіранту кафедри педіатрії № 2 Х. Потіхенській (Х. Чайка).

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених призначено доценту кафедри стоматології, доктору медичних наук Н. Савельєвій та асистенту кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії, кандидату медичних наук К. Шарлай.

Обласну стипендію ім. І.І. Мечникова в номінації «провідний науковець» призначено головному науковому співробітнику ЦНДІ, проф. М.Г. Щербаню.

Стипендію Л.Т. Малої в номінації «обдарований молодий науковець» призначено асистенту кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки, кандидату медичних наук О.В. Гончарю.

Нагороду в щорічному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» у номінації «Кращий винахід в галузі медицини» отримала асистент кафедри гістології, цитології та ембріології, кандидат медичних наук Н.І. Мар'єнко.

Матеріально-технічне забезпечення наукової діяльності. У 2018 р. університетом придбано високотехнологічний проточний цитометр BD FACSCanto II фірми Becton Dickinson (США), що дозволяє проводити великий спектр досліджень на сучасному науковому рівні.

Потрібно орієнтуватися на проведення фундаментальних досліджень з проблем персоналізованої медицини, трансляційної медицини, омیکсних технологій. Тому й лінійка обладнання, запланованого для придбання, повинна орієнтуватися на якісні морфологічні, біохімічні, молекулярно-генетичні дослідження.

Рішенням вченої ради університету у січні 2019 р. зазначено необхідність створення нової науково-дослідної інституції (НДІ експериментальної та клінічної медицини).

Організаційні заходи. Серед організаційних заходів звітного періоду треба відзначити збільшення кількості учасників Програми підтримки здобувачів наукових ступенів та вчених звань (21 аспірант та 1 докторант).

Університетом пролонговано договір з компанією «Плагіат» щодо долучення до системи Strike Plagiarism, укладено договір з компанією «Unicheck» щодо перевірки на відсутність плагіату.

Прийнято нову редакцію Положення про перевірку документів (наукових, навчальних) на відсутність текстових запозичень.

У рамках програми, ініційованої МОН України, Харківський національний медичний університет підключено до сервісів баз Scopus та Web of Science.

Основні показники наукової діяльності університету.

У табл. II.5 наведено показники наукової діяльності університету за 2015–2019 рр.

Таблиця II.5 – Наукова діяльність.
Показники наукової діяльності ХНМУ в 2015–2019 рр.

№ пор.	Назва показника	2015	2016	2017	2018	2019 (6 міс)
1	Кількість НДР, у тому числі	58	60	53	58	57
	– фінансованих МОЗ України	13	13	9	14	12
	– за державними програмами	–	–	–	–	–
	– ініціативно-пошукових	45	47	44	44	45
2	Прикладні НДР, тис. грн	2388,3	2665,7	2654,1	3952,4	2922,1 (8 міс)
3	Фундаментальні НДР, тис. грн	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	Проведено на базі та за участю ХНМУ з'їздів, конференцій	44	64	58	52	25
5	Зроблено доповідей на наукових форумах:					
	– України	761	856	671	955	246
	– країн СНД	71	161	47	53	–
	– країн дальнього зарубіжжя	164	311	191	254	15
6	Публікації:					
	– монографії	38	52	44	49	21
	– методичні рекомендації щодо впровадження результатів НДР	2	3	8	–	–
	– інформаційні листи	22	30	51	48	17
	– статті у наукових виданнях, у тому числі у країнах дальнього зарубіжжя	2064	1952	1820	1684	530
	– тези доповідей	140	216	311	260	145
		3254	3618	3512	2612	1361
7.	Подано пропозицій до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я»	14	58	80	85	27

У 2018 р. видано 48 інформаційних листів кафедрами: інфекційних хвороб – 9; внутрішньої медицини №2 і клінічної імунології та алер-

гології ім. акад. Л.Т. Малої – 7; ортопедичної стоматології – 5; дитячих інфекційних хвороб – 3; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 3; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 3; внутрішньої медицини № 1 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2; неврології № 2 – 2; медичної та біоорганічної хімії – 2; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова – 2; ННМК «Університетська клініка» – 2; внутрішніх та професійних хвороб – 1; гігієни та екології № 2 – 1; дерматології, венерології і медичної косметології – 1; педіатрії № 1 та неонатології – 1; травматології та ортопедії – 1; психіатрії, наркології та медичної психології – 1.

За 6 міс 2019 р. видано 17 інформаційних листів кафедрами: психіатрії, наркології та медичної психології – 4; дерматології, венерології і СНІДу – 3; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 3; фармакології та медичної рецептури – 2; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 2; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 2; медичної та біоорганічної хімії – 1. До **Укрмедпатентінформу** направлено 38 інформаційних листів кафедрами психіатрії, наркології та медичної психології – 9; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 4; інфекційних хвороб – 4; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 4; фармакології та медичної рецептури – 3; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3; дерматології, венерології і СНІДу – 3; педіатрії № 1 та неонатології – 3; медичної та біоорганічної хімії – 2; внутрішньої медицини № 1 – 2; травматології та ортопедії – 1.

У 2018 р. для включення до Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я, підготовлено 85 пропозицій від кафедр внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 16; хірургії № 2 – 8; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 7; інфекційних хвороб – 6; педіатрії № 2 – 5; внутрішньої медицини № 1 – 5; дерматології, венерології і СНІДу – 5; медичної та біоорганічної хімії – 4; ННМК «Університетська клініка» – 4; біологічної хімії – 3; ортопедичної стоматології – 3; патологічної анатомії – 2; хірургії № 1 – 2; педіатрії № 1 та неонатології – 2; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 2; внутрішніх та професійних хвороб – 2; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова – 2; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 1; дерматології, венерології і медичної косметології – 1; психіатрії, наркології та медичної психології – 1; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 1; медичної генетики – 1; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 1; фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я – 1.

За 6 міс 2019 р. для включення до «Переліку наукової (науково-технічної) продукції, призначеної для впровадження досягнень медичної науки у сферу охорони здоров'я» підготовлено 27 заявок від кафедр: психіатрії, наркології та медичної психології – 5; дитячих інфекційних хвороб – 4; внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад.

Л.Т. Малої – 3; внутрішньої медицини № 1 – 2; дерматології, венерології і СНІДу – 2; медичної та біоорганічної хімії – 2; фтизіатрії та пульмонології – 2; педіатрії № 2 – 2; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; травматології та ортопедії – 1; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 1; хірургії № 2 – 1.

Патентно-ліцензійна робота університету характеризується показниками, які наведено у *табл. II.6.*

Таблиця II.6 – Наукова діяльність.
Показники патентно-ліцензійної роботи у 2015–2019 рр.

Показник	2015	2016	2017	2018	2019 (6 міс)
Отримано патентів	78, у т.ч. патентів на винаходи – 13	65, у т.ч. патентів на винаходи – 18	100, у т.ч. патентів на винаходи – 16	101, у т.ч. патентів на винаходи – 26	57, у т.ч. патентів на винаходи – 18
Направлено заявок	69, у т.ч. заявок на винаходи – 20	103, у т.ч. заявок на винаходи – 39	106, у т.ч. заявок на винаходи – 26	110, у т.ч. заявок на винаходи – 19	55, у т.ч. заявок на винаходи – 9

Присмню відзначити, що, починаючи з 2017 р., кількість отриманих патентів перевищує 100 й зростає кількість отриманих патентів на винаходи.

У 2018 р. отримано 101 патент (26 патентів на винаходи та 75 патентів на корисні моделі) такими кафедрами: інфекційних хвороб – 11, з них 2 на винахід; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 7; внутрішніх та професійних хвороб – 5, з них 1 на винахід; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 5; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 4; дерматології, венерології і СНІДу – 4 патенти на винахід; медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії – 4, з них 1 на винахід; дитячих інфекційних хвороб – 3; медичної та біоорганічної хімії – 3; патологічної фізіології імені Д.О. Альперна – 3; психіатрії, наркології та медичної психології – 3, з них 1 на винахід; стоматології – 3; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 3 патенти на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 2, з них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 2 – 2, з них 1 на винахід; біологічної хімії – 2, з них 1 на винахід; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2, з них 1 на винахід; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 2; мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова – 2, з них 1 на винахід; ННМК «Університетська клініка» – 2; неврології № 2 – 2; ортопедичної стоматології – 2 патенти на винахід; патологічної анатомії – 2; педіатрії № 1 та неонатології – 2, з них 1 на винахід; педіатрії № 2 – 2; терапевтичної стоматології – 2, з них 1 на винахід; фтизіатрії та пульмонології – 2; хірургії № 1 – 2; хірургії № 3 – 2.

По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами анатомії людини; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології; фармакології та медичної рецептури; пропедевтики внутрішньої медицини № 1 основ біоетики та біобезпеки; ЦНДЛ; на корисну модель – кафедрами медичної гене-

тики; нейрохірургії; онкології; пропедевтики педіатрії № 1; фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я; хірургічної стоматології та ЩЛХ.

У 2018 році до Укрпатенту було направлено 110 заявок (19 заявок на винаходи та 91 заявка на корисні моделі) кафедрами: інфекційних хвороб – 16 заявок, з них 4 на винахід; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. академіка Л.Т. Малої – 11 заявок, з них 3 на винахід; внутрішніх та професійних хвороб – 8 заявок, з них 1 на винахід; психіатрії, наркології та медичної психології – 6 заявок, з них 2 на винахід; акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 5 заявок; анатомії людини – 4 заявки, з них 1 на винахід; гістології, цитології та ембріології – 4 заявки; патологічної фізіології імені Д.О. Альперна – 4 заявки, з них 1 на винахід; біологічної хімії – 3 заявки; внутрішньої медицини № 1 – 3 заявки; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 3 заявки; дитячих інфекційних хвороб – 3 заявки; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 3 заявки; медичної та біоорганічної хімії – 3 заявки, з них 1 на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 2 заявки; дитячої хірургії та дитячої анестезіології – 2 заявки, з них 1 на винахід; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб – 2 заявки, з них 1 на винахід; медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії – 2 заявки; ННМК «Університетська клініка» – 2 заявки; неврології № 2 – 2 заявки; педіатрії № 1 та неонатології – 2 заявки; стоматології – 2 заявки; травматології та ортопедії – 2 заявки; фтизіатрії та пульмонології – 2 заявки; хірургії № 1 – 2 заявки; хірургічної стоматології та ЩЛХ – 2 заявки, із них 1 на винахід.

По одній заявці направлено: на винахід – кафедрами: дерматології, венерології та СНІДу; оториноларингології; пропедевтики педіатрії № 2; на корисні моделі кафедрами: педіатрії № 2; пропедевтики педіатрії № 1; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я; хірургії № 2; хірургії № 3; ЦНДЛ.

За 6 місяців 2019 року отримано 57 патентів (19 патентів на винаходи та 38 патентів на корисні моделі) наступними кафедрами: психіатрії, наркології та медичної психології – 7 патентів, з них 3 на винахід; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 5 патентів, з них 3 на винахід; гістології, цитології та ембріології – 5 патентів, із них 1 на винахід внутрішніх та професійних хвороб – 4 патенти, з них 1 на винахід; інфекційних хвороб – 4 патенти; анатомії людини – 3 патенти; внутрішньої медицини № 1 – 3 патенти; біологічної хімії – 2 патенти; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2 патенти, дерматології, венерології і СНІДу – 2 патенти на винахід; педіатрії № 2 – 2 патенти, з них 1 на винахід; травматології та ортопедії – 2 патенти. По одному патенту отримано: на винахід – кафедрами дитячої хірургії та дитячої анестезіології; епідеміології; загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб; медичної та біоорганічної хімії, патологічної

фізіології ім. Д.О. Альперна, пропедевтики педіатрії № 2; на корисні моделі – акушерства та гінекології № 1, акушерства, гінекології та дитячої гінекології; дитячих інфекційних хвороб; клінічної фармакології та внутрішньої медицини; педіатрії № 1; пропедевтики внутрішньої медицини № 1; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса; фтизіатрії та пульмонології; хірургії № 2; ЦНДЛ.

За 6 міс 2019 р. до Укрпатенту направлено 55 заявок (9 – на винаходи та 46 – на корисні моделі) кафедрами: акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 6, з них 1 на винахід; психіатрії, наркології та медичної психології – 6, з них 1 на винахід; інфекційних хвороб – 4; хірургії № 2 – 4; анатомії людини – 3; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 3, з них 1 на винахід; дитячих інфекційних хвороб – 3; клінічної фармакології та внутрішньої медицини – 3; медичної та біоорганічної хімії – 3, з них 2 на винахід; акушерства та гінекології № 1 – 2; внутрішньої медицини № 1 – 2; гігієни та екології № 2 – 2, з них 1 на винахід; дерматології, венерології і СНІДу – 2 заявки на винахід; педіатрії № 2 – 2; хірургії № 1 – 2. По одній заявці направлено: на винахід – кафедрою біологічної хімії; на корисні моделі – кафедрами акушерства та гінекології № 2; дитячої хірургії та дитячої анестезіології; епідеміології; медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії; онкології; ортопедичної стоматології; фтизіатрії та пульмонології.

За 6 міс 2019 р. найбільшу кількість патентів отримали кафедри психіатрії, наркології та медичної психології – 7; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої – 5; гістології, цитології та ембріології – 5; внутрішніх та професійних хвороб – 4; інфекційних хвороб – 4. За цей же період найбільшу кількість заявок до Укрпатенту направлено кафедрами акушерства, гінекології та дитячої гінекології – 6; психіатрії, наркології та медичної психології – 6; інфекційних хвороб – 4; хірургії № 2 – 4.

У 2018 р. авторські свідоцтва отримали кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 4; психіатрії, наркології та медичної психології – 2; гігієни та екології № 1 – 2.

За 6 міс 2019 року отримано 11 авторських свідоцтв кафедрами: епідеміології – 5; ЦНДЛ – 3; педіатрії № 2 – 1; гістології, цитології та ембріології – 1; гігієни та екології № 2 – 1.

Заяву про реєстрацію авторського права направлено 17 кафедрами: епідеміології – 5; ЦНДЛ – 3; внутрішньої медицини № 3 та ендокринології – 2; ортопедичної стоматології – 2; педіатрії № 2 – 1; гістології, цитології та ембріології – 1; гігієни та екології № 2 – 1; стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології – 1; педіатрії № 1 та неонатології – 1.

Асистент кафедри гістології, цитології та ембріології Мар'єнко Н.І. отримала нагороду в щорічному конкурсі «Молодий новатор Харківщини» у номінації «Кращий винахід в галузі медицини».

У 2018 р. збільшилися показники участі наших співробітників у наукових форумах України (955 доповідей проти 671 у 2017 р.), країн СНД (53 доповіді проти 47 у 2017 р.) та країн дальнього зарубіжжя (254 проти 191 у 2017 р.).

За кількістю доповідей, зроблених на зарубіжних наукових форумах, кращими в минулому році були кафедри: внутрішніх та професійних хвороб; фтизіатрії та пульмонології; пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства; офтальмології; неврології № 2; судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса.

У табл. II.7 та II.8 наведено кращі за показником участі у наукових форумах та публікаційною активністю кафедри, а також кафедри із мінімальними відповідними показниками.

Таблиця II.7 – Наукова діяльність. Кількість доповідей на наукових форумах на 1 науковця у 2018 р.

Кафедри-лідери за кількістю доповідей на наукових форумах	
Психіатрії, наркології та медичної психології	8,01
Суспільних наук	6,26
Медичної генетики	6,19
Офтальмології	5,90
Фтизіатрії та пульмонології	4,88
ПВМ № 2 та медсестринства	3,90
Кафедри з кількістю доповідей на наукових форумах, менше, ніж 1,0 на одного науковця	
Патологічної фізіології	0,72
Оториноларингології	0,34
Ортопедичної стоматології	0,16
Гістології, цитології та ембріології	0,13

Таблиця II.8 – Наукова діяльність. Кількість статей у наукових виданнях на 1 науковця у 2018 р.

Кафедри-лідери за кількістю статей	
Дерматології, венерології, СНІДу	7,27
Медичної генетики	4,73
Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	3,90
Епідеміології	3,65
Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	2,93
Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	2,73
Кафедри з кількістю статей, Менше, ніж 1,0 на одного науковця	
Гістології, цитології та ембріології	0,36
Загальної хірургії №1	0,35
Анатомії людини	0,33
Радіології	0,23

Університет пишається та висловлює подяку **авторам наукових монографій** В.В. Бойку і співавт. (7), О.М. Біловолу і співавт. (2), Л.С. Рибалко і співавт. (2), П.Г. Кравчуну і співавт. (2), Г.О. Сировій і співавт. (2),

І.В. Сорокіній і співавт. (2), Г.С. Сенаторовій і співавт. (2), О.І. Крюкову і співавт. (2), А.М. Дащуку і співавт.. (1), О.М. Ковальовій і співавт. (1), Г.М. Кожиній і співавт. (1), Є.М. Рябоконю і співавт. (1), В.Б. Давиденку і співавт. (1), Н.І. Горголь і співавт. (1), А.П. Алексеєнко і співавт. (1), М.І. Пилипенку і співавт. (1), О.Я. Бабаку і співавт. (1), І.Ю. Робаку і співавт. (1), О.В. Криворучку і співавт. (1), М.В. Красносельському і співавт. (1), О.Ю. Вовку і співавт. (1), О.Р. Єскіну і співавт. (2), О.В. Кривошапці і співавт. (2), А.С. Шалімовій і співавт. (1), Л.В. Батюк і співавт. (1), Р.В. Алексеєнку і співавт. (1), Н.О. Шушляпіній і співавт. (1), Ю.М. Калашник і співавт. (1), Є.Б. Радзішевській і співавт. (1), В.В. Хижняку і співавт. (1), Н.М. Мартиненко і співавт. (1), К.Ю. Шарлай і співавт. (1), О.В. Савельєвій і співавт. (1), А.В. Александровій і співавт. (1).

У 2018 р. нашими співробітниками було опубліковано 260 статей у виданнях дальнього зарубіжжя та 210 статей у виданнях баз Scopus та WoS.

Динаміка позицій університету у рейтингу українських ЗВО за публікаціями у базі Scopus представлена у *табл. II.9*.

Таблиця II.9 – Наукова діяльність. Харківський національний медичний університет у наукометричній базі Scopus

Дата	16.07 2015	25.01 2016	28.03 2016	29.06 2016	04. 2017	04. 2018	04. 2019
Загальне місце	27	26	26	27	26	25	24
Серед медичних ВНЗ	5	5	5	5	5	5	5
публікацій	222	224	225	226	230	446	584
цитувань	738	836	883	930	1090	1747	2190
Індекс Гірша	16	18	18	18	19	24	27

Зростає індекс Гірша, кількість цитувань публікацій і сама кількість публікацій також зростає.

Безальтернативно стає актуальність публікацій у виданнях баз Scopus та Web of Science, які враховуватимуться при висвітленні результатів дисертаційних досліджень, при претендуванні на вчене звання, при участі у конкурсі на заміщення вакантних посад наукових та науково-педагогічних працівників, на отримання грантових коштів.

Іншим напрямом, який реалізується наразі, є робота із включення існуючих періодичних видань нашого університету до баз Scopus та/або WoS.

У звітному році наш університет отримав унікальний видавничий префікс DOI (digital object identifier), значущий інструмент для сучасного наукового журналу.

Оновлено сайти наших наукових видань.

Наразі готується заявка щодо включення журналу «Inter collegas» до переліку видань бази Scopus.

База Google Scholar, яка неоднозначно сприймається науковою спільнотою, тим не менш, є одним з інструментів оцінки наукової діяльності закладу (*табл. II.10*).

**Таблиця II.10 – Наукова діяльність.
Рейтинг наукових колективів у базі GoogleScholar**

2017	2018	2019	Університет	h-індекс
		10	Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика МОЗ України	81
14	22	26	Дніпропетровська медична академія МОЗ України	64
24	32	36	Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького МОЗ України	57
32	53	37	Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова МОЗ України	56
88	115	61	Харківський національний медичний університет МОЗ України	44
43	62	71	Запорізький державний медичний університет МОЗ України	40
	69	72	Національний фармацевтичний університет МОЗ України	40
	84	91	Українська медична стоматологічна академія МОЗ України	33
78	106	117	Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України	25
83	107	118	Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України	25

Після негативної динаміки в 2018 р. університет майже вдвічі покращив свої позиції в 2019 р., за що велика подяка кожному науковцю, який має профіль у Google Scholar.

Наукові форуми, проведені на базі та за участю університету. Наукові форуми, проведені на базі та за участю ХНМУ у 2018–2019 н. р., зазначено в *табл. II.11*.

Таблиця II.11 – Наукова діяльність. Наукові форуми, проведені на базі та за участю ХНМУ в 2018–2019 навчальному році

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
1*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання педіатрії – Сідельниковські читання»	19–21 вересня 2018 р.	ХНМУ Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця
2*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Медицина граничних станів: теорія та практика донозологічної діагностики, лікування та профілактики професійних захворювань»	25–26 вересня 2018 р.	ХНМУ, кафедра гігієни та екології № 1 НДІ гігієни праці та профзахворювань ХНМУ

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
3	Міжрегіональний симпозіум «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	26 вересня 2018 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології
4	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Коморбідність: міждисциплінарні аспекти та сучасний пацієнт», присвячена 80-річчю кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	27 вересня 2018 р.	ХНМУ, кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства
5	Науково-практична конференція «Проблемні питання епідеміології інфекційних хвороб», присвячена 105-річчю з дня народження видатного українського епідеміолога І.М. Моргунова	17 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
6	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Громадське здоров'я в Україні: проблеми та способи їх вирішення» (до 95-річчя з дня заснування кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я)	24 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я
7	Студентська наукова конференція «Актуальні питання діагностики та лікування внутрішніх хвороб та імунodefіцитних станів»	26 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
8	Науково-практична конференція за участю міжнародних спеціалістів «Актуальна стоматологія. Наука, практика, педагогіка»	26 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедри стоматологічного профілю
9	Науково-практична конференція за участю міжнародних спеціалістів «Сучасні аспекти в лікування та реабілітації пацієнтів з патологією щелепно-лицевої ділянки»	26 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедри стоматологічного профілю
10	Студентська конференція «Фізіологія страху»	31 жовтня 2018 р.	ХНМУ, кафедра фізіології
11	Студентська наукова конференція «Актуальні питання діагностики та лікування внутрішніх хвороб»	7 листопада 2018 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
12*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання лабораторної медицини»	20–21 листопада 2018 р.	ХНМУ, кафедра клінічної лабораторної діагностики
13	Щорічна наукова конференція інтернів-терапевтів, присвячена 100-річчю з дня народження акад. Л.Т. Малої	21 листопада 2018 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
14*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Ендокринна патологія у віковому аспекті»	22–23 листопада 2018 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» Харківська медична академія післядипломної освіти ХНМУ
15	8-а наукова студентська конференція «Сучасні методи діагностики в клініці внутрішньої медицини та їх етичні аспекти»	28 листопада 2018 р.	ХНМУ, кафедра пропедевтики внутрішньої медицини №1, основ біоетики та біобезпеки
16	Всеукраїнський студентський медичний турнір Battlmed	5–6 грудня 2018 р.	ХНМУ
17	Науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Актуальні проблеми інфекційних хвороб», яка присвячена 175-річчю з дня народження Роберта Коха	12 грудня 2018 р.	ХНМУ, кафедри: епідеміології; фтизіатрії та пульмонології, інфекційних хвороб
18	Студентська науково-реферативна конференція «Пріоритетні напрямки у біології і медицині сьогодення»	12 грудня 2018 р.	ХНМУ, кафедра медичної біології
19	X ювілейний конкурс професійної студентської майстерності «Сяйво посмішки. Творчі майстерні»	12–13 грудня 2018 р.	ХНМУ, кафедра стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії і імплантології
20	Студентська наукова конференція на тему «The First World Warend: the beginning of contemporary history», присвячена 100-річчю завершення Першої світової війни	14 грудня 2018 р.	ХНМУ, кафедра суспільних наук
21	Науково-практична конференція «Гематологічні аспекти практичної роботи лікарів терапевтичних спеціальностей»	17 грудня 2018 р.	ХНМУ, кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб ННМК «Університетська клініка» ХНМУ
22	Науково-практична конференція молодих учених, яка присвячена 100-річчю з дня народження академіка Любові Малої	11 січня 2019 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
23	Наукова сесія ХНМУ та Фестиваль молодіжної науки Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття»	29–31 січня 2019 р.	ХНМУ
24	Обласна конференція в рамках Дня спеціаліста дитячого гінеколога «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	30 січня 2019 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
25	Реферативна конференція, присвячена засновнику біоетики В.Р. Поттеру «Феномен біоетики та біобезпеки як індикатор стану медичної науки»	19 лютого 2019 р.	ХНМУ, кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки
26*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Вісімнадцяті Данилевські читання)	28 лютого–1 березня 2019 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» ХНМУ
27	Студентська наукова конференція «Ми чуємо тебе, Кобзарю», присвячена 205-й річниці від дня народження Т.Г. Шевченка	9 березня 2019 р.	ХНМУ, кафедра української мови, основ психології та педагогіки
28	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Університетська клініка. Мультиморбідність і коморбідність у поліпрофільній лікарні»	14 березня 2019 р.	ІНВО «Університетська клініка ХНМУ»
29*	Науково-практична конференція лікарів-педіатрів з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»	19–20 березня 2019 р.	ХНМУ, кафедра педіатрії № 2
30	Міжкафедральна науково-практична конференція студентів та молодих вчених «Стан та перспективи боротьби з туберкульозом в Україні»	20 березня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: фтизіатрії та пульмонології; епідеміології
31	Семінар-конференція «Профілактика та контроль катетерасоційованих інфекцій сечовивідних шляхів»	9 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: інфекційних хвороб; епідеміології
32**	Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми експериментальної і клінічної біохімії»	11–12 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра біологічної хімії
33*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Ювілейні терапевтичні читання. Клінічна та профілактична медицина: досвід та нові напрямки розвитку», присвячена 100-річчю з дня народження Л.Т. Малої	11–12 квітня 2019 р.	ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України». ХНМУ
34*	VII Всеукраїнська науково-практична конференція алергологів Слобожанщини «Актуальні питання виявлення і лікування алергічних захворювань»	12 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: пропедевтики педіатрії № 2; внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
35**	XIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів»	17 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра мовної підготовки іноземних громадян

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
36*	Міжнародна науково-практична конференція «Гендер. Екологія. Здоров'я»	18–19 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра філософії
37	Студентська науково-практична конференція «Захистимось разом: вакцини діють!», присвячена 270-річчю з дня народження Едварда Дженнера та Всесвітньому дню імунізації	19 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: епідеміології; фтизіатрії та пульмонології
38	Міжнародна науково-практична конференція «Психосоматичні аспекти в дерматології»	22 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра дерматології, венерології та медичної косметології
39	Англомовна студентська науково-практична конференція «End Malariafor Good», присвячена Всесвітньому Дню боротьби з малярією та 175-річчю з дня народження Патріка Менсона	23 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
40	Наукова конференція студентів «Актуальні питання сучасної медицини», присвячена 100-річчю від дня народження академіка Л.Т. Малої	25 квітня 2019 р.	ХНМУ, кафедра внутрішньої медицини № 1
41	Всеукраїнська науково-практична конференція Ars studendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології»	14 травня 2019 р.	ХНМУ, кафедра латинської мови та медичної термінології
42	Студентська наукова конференція, присвячена 75-й річниці визволення України від гітлерівських військ	24 травня 2019 р.	ХНМУ, кафедри: суспільних наук, медицини катастроф та військової медицини Центр медичного красзнавства ХНМУ ім. проф. В.Д. Отамановського
43*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Українська школа ендокринології»	30–31 травня 2019 р.	ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В.Я. Данилевського НАМН України» Харківська медична академія післядипломної освіти ХНМУ
44*	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Урологія, андрологія, нефрологія: досягнення, проблеми, шляхи вирішення»	30–31 травня 2019 р.	ХНМУ, кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза

№ пор.	Назва заходу	Термін проведення	Установа (кафедра) – організатор
45*	Науковий симпозиум з міжнародною участю «Мутації і варіації при первинних та вторинних мітохондріальних дисфункціях і рідкісній спадковій патології»	6–7 червня 2019 р.	ХНМУ, Український інститут клінічної генетики ХНМУ Харківський міжобласний спеціалізований медико-генетичний центр – центр рідкісних (орфанних) захворювань
46	Науково-практична конференція «Сучасні проблеми парентеральних інфекцій», присвячена Всесвітньому Дню донора та 155-річчю з дня народження засновника вірусології Д.І. Івановського	07 червня 2019 р.	ХНМУ, кафедра епідеміології
47	Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні питання гіпнології та гіпнотерапії»	14–16 червня 2019 р.	ХНМУ, кафедра психіатрії, наркології та медичної психології Харківська медична академія післядипломної освіти
48	Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми дерматології, венерології та ВІЛ/СНІД-інфекції»	18 червня 2019 р.	ХНМУ, кафедра дерматології, венерології та СНІДу
49	Обласна науково-практична конференція «Актуальні питання акушерства, гінекології та дитячої гінекології»	26 червня 2019 р.	ХНМУ, кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології
50	Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної мікробіології та імунології», присвячена 90-річчю академіка А.Я. Циганенка	24–26 червня 2019 р.	ХНМУ, кафедра мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова

Примітка: * – заходи, внесені до Реєстру з'їздів, симпозиумів, науково-практичних конференцій, які проводяться у 2018–2019 рр.;

** – заходи, внесені до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених на 2018–2019 рр. Харківського національного медичного університету

Підготовка наукових кадрів. Спеціалізовані вчені ради. Дані про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів у ХНМУ в докторантурі, аспірантурі, магістратурі та клінічній ординатурі наведено в *табл. II.12.*

Таблиця II.12 – Наукова діяльність. Кількість осіб, які навчалися в докторантурі, аспірантурі, магістратурі та клінічній ординатурі ХНМУ (2015–2019 рр.)

Рік	2015	2016	2017	2018	2019 (станом на 01.07.2019 р.)
Докторантура	4	4	4	2	1
Аспірантура					
усього	110	126	123	112	110
очна	65	74	81	82	86
заочна	45	52	42	28	24
Магістратура	25	16	10	1	0
Клінічна ординатура	49	50	43	45	28

Наразі університет ліцензовано на підготовку докторів філософії за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування» та «Педіатрія» (табл. II.13).

Таблиця II.13 – Наукова діяльність. Ліцензовані PhD-програми

Галузь	Спеціальність	Кількість місць
22 Охорона здоров'я	221 Стоматологія	20
	222 Медицина	50
	224 Технології медичної діагностики та лікування	5
	228 Педіатрія	5

У 2018 р. здійснено вже третій набір аспірантів для підготовки докторів філософії, й наразі за цими програмами навчається: 81 очний та 12 заочних аспірантів (табл. II.14).

**Таблиця II.14 – Наукова діяльність.
Дані про прийом до очної аспірантури при ХНМУ в 2014–2019 рр.**

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	2019 (план прийому)
Кількість прийнятих до аспірантури	26	26	27	30	30	30

Дані про навчання в аспірантурі за кафедрами наведено в табл. II.15.

Серед кафедр, на яких якісно готують дисертантів:

- внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої;
- хірургії № 1;
- психіатрії, наркології та медичної психології;
- урології, нефрології та андрології;
- гігієни та екології № 1;
- пропедевтики педіатрії № 2;
- педіатрії № 1 та неонатології;
- офтальмології;
- медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії;
- дитячих інфекційних хвороб.

**Таблиця II.15 – Наукова діяльність. Кількість аспірантів,
які навчаються на кафедрах університету (станом на 01.07.2019 р.)
(кафедри розташовано у порядку зменшення кількості аспірантів)**

№ пор.	Найменування кафедри	Кількість аспірантів (з іноземними)		
		Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	Усього (з урахуванням поданих до спецрад)
1	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	6/5	5/4	11
2	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	8/8	-	8
3	Офтальмології	2/1	4	6
4	Педіатрії № 1 та неонатології	4/4	1/1	5
5	Психіатрії, наркології та медичної психології	3/3	1/1	4
6	Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	3/3	1/1	4
7	Акушерства та гінекології № 2	2/2	2/1	4
8	Внутрішньої медицини № 1	4/4	–	4
9	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	4/3	–	4
10	Хірургії № 1	3/3	–	3
11	Пропедевтики педіатрії № 1	2/2	1	3
12	Педіатрії № 2	3/3	–	3
13	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	3/3	–	3
14	Терапевтичної стоматології	3/3	-	3
15	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	2/2	1/1	3
16	Клінічної лабораторної діагностики	3/3	–	3
17	Хірургії № 2	2/2	–	2
18	Громадського здоров'я та УОЗ і культурології	2/2	–	2
19	Інфекційних хвороб	2/2	–	2
20	Дитячих інфекційних хвороб	2/2	–	2
21	Фтизіатрії та пульмонології	2/2	–	2
22	Анатомії людини	2/2	–	2
23	Нейрохірургії	2/1	–	2
24	Загальної практики - сімейної медицини та внутрішніх хвороб	2/2	–	2
25	Гістології, цитології та ембріології	–	2	2
26	Стоматології	2	-	2
27	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	–	1	1
28	Акушерства та гінекології № 1	1/1	-	1
29	Неврології № 2	-	1/1	1
30	Гігієни та екології № 2	1/1	–	1
31	Патологічної анатомії	1/1	–	1
32	Ортопедичної стоматології	1/1	–	1
33	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	1/1	–	1
34	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	1/1	–	1

№ пор.	Найменування кафедри	Кількість аспірантів (з іноземними)		
		Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	Усього (з урахуванням поданих до спецрад)
35	Радіології та радіаційної медицини	–	1	1
36	Неврології № 1	1/1	–	1
37	Оториноларингології	1/1	–	1
38	Медичної генетики	–	1	1
39	Травматології та ортопедії	–	1/1	1
40	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	1/1	–	1
41	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	1/1	–	1
42	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	1/1	–	1
43	Епідеміології	1/1	–	1
44	Онкології	–	1/1	1
45	Дерматології, венерології і медичної косметології	1/1	–	1
46	Загальної хірургії № 1	–	–	–
47	Внутрішніх та професійних хвороб	–	–	–
48	СДВ, ДЦПХ та імплантології	–	–	–
49	Загальної хірургії № 2	–	–	–
50	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	–	–	–
51	Дерматології, венерології та СНІДу	–	–	–
52	Фармакології та мед. рецептури	–	–	–
53	Фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я	–	–	–
54	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та ОББ	–	–	–
55	Пропедевтики педіатрії № 2	–	–	–
56	Гігієни та екології № 1	–	–	–
57	Хірургії № 3	–	–	–
58	Клінічної анатомії та оперативної хірургії	–	–	–
59	Медичної біології	–	–	–
60	Біологічної хімії	–	–	–
61	Фізіології	–	–	–
62	ВСЬОГО	86/81	24/12	110/93

Питання якості підготовки майбутніх докторів філософії було й залишається в центрі уваги. Тому, як і в попередній рік, у січні 2019 р. науковим відділом і відділом аспірантури було проведено анкетування аспірантів для визначення ставлення аспірантів 1-го року навчання до дисциплін освітньої складової підготовки докторів філософії за такими критеріями, як

- корисність дисципліни,
- доступність викладання,
- необхідність внесення змін до змісту дисципліни.

Кращими за корисністю аспіранти визначили дисципліни, зазначені у табл. II.16.

**Таблиця II.16 – Наукова діяльність.
Кращі дисципліни за корисністю у 2018 р. (проти 2017 р.)**

Назва дисципліни	Середній показник місця, визначеного аспірантами
Фахова іноземна мова (у т.ч. академічне письмо англійською мовою – 3 кредити)	2,26 (2,77) ↑
Філософія науки	2,58 (3,25) ↑
Належна клінічна практика (Good Clinical Practice) і основи доказової медицини	2,89 (2,57) ↓
Менеджмент і презентація наукових та освітніх проєктів	3,21 (2,73) ↓
Інтелектуальна власність, авторське право, академічна доброчесність	3,3 (4,14) ↑
Біостатистика (Good Statistical Practice)	3,5 (3,05) ↓

Примітка: ↑ - покращення показника; ↓ - погіршення показника.

Бажано відмітити відповідальну та якісну роботу у цьому напрямку завідувачів кафедр – доц. І.В. Корнейко, проф. К.І. Карпенко, проф. Н.І. Макеєвій, проф. В.А. Огнева, директора ННІ ЯО проф. І.В. Завгороднього, керівника служби інтелектуальної власності А.В. Голданській, їх відповідальне ставлення до забезпечення освітньої складової підготовки майбутніх докторів філософії.

Нагальними завданнями з підготовки аспірантів є такі:

- підготовка до акредитації освітньо-наукових програм з підготовки PhD;
- робота у віртуальному освітньому середовищі Moodle;
- подальша інтернаціоналізація підготовки (розміщення англومовних матеріалів з дисциплін на сайті);
- співробітництво з іноземними закладами освіти, які здійснюють підготовку PhD-аспірантів, у рамках організації ORPHEUS.

На часі також проведення роботи з ліцензування програми підготовки докторів філософії за спеціальностями «Громадське здоров'я», «Медсестринство».

Постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 затверджено Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії.

Відповідно до цього Порядку рада утворюється зі спеціальності, з якої заклад вищої освіти має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Заклад вищої освіти, в якому здобувач виконав освітньо-наукову програму, подає МОН клопотання про утворення ради. Контроль за діяльністю ради здійснює МОН.

Рада утворюється у складі голови та членів ради – двох рецензентів і двох опонентів. У складі ради не менше трьох вчених повинні мати ступінь доктора наук (голова ради, один з рецензентів, один з опонентів). Вчений може бути включений до складу ради не раніше ніж через п'ять років після здобуття ступеня доктора філософії (кандидата наук).

Голова ради – штатний працівник закладу, де створюється спецрада, опоненти – не є штатними працівниками.

Один вчений може бути головою (членом) не більше восьми рад протягом календарного року.

Вчений, який пропонується до складу ради, повинен мати не менше трьох наукових публікацій, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з яких не менше однієї публікації у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та/або Web of Science Core Collection.

Після завершення здобувачем відповідної освітньо-наукової програми науковий керівник (керівники) здобувача готує (готують) висновок (висновки наукового керівника) з оцінкою його роботи у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану.

Попередня експертиза дисертації проводиться у закладі вищої освіти (науковій установі), де здійснювалася підготовка здобувача.

Для проведення такої експертизи здобувач звертається з письмовою заявою на ім'я голови вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) щодо проведення попередньої експертизи дисертації та надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Порядком визначено вимоги до рівня наукової кваліфікації здобувача. Насамперед, здобувач має пройти освітню складову, підтвердженням чого є академічна довідка про виконання відповідної освітньо-наукової програми. Здобувач повинен підготувати дисертацію, опублікувати основні наукові результати у наукових публікаціях, набути теоретичні знання, уміння, навички та відповідні компетентності.

Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН.

Основні наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях. До таких наукових публікацій зараховуються:

- не менше однієї статті у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача;

- статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (замість однієї статті може бути зараховано монографію або розділ монографії, опублікованої у співавторстві).

Наукова публікація у виданні, віднесеному до першого — третього квартилів (Q 1–Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох публікацій, які зараховуються відповідно до абзацу першого цього пункту.

Виявлення радою порушення академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та/або наукових публікаціях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, є підставою для відмови у присудженні ступеня доктора філософії без права її повторного захисту.

Положення зазначеного Порядку наведені для того, щоб ми усвідомлювали, що відповідати високому рівневі науковця мають не лише здобувачі наукового ступеня доктора філософії, а й наукові керівники, й члени разових спеціалізованих рад.

Усього в ХНМУ виконується за планом 31 докторська та 203 кандидатські дисертації.

Дані про підготовку в університеті докторів та кандидатів наук наведено в *табл. II.17*.

Таблиця II.17 – Наукова діяльність. Дані про підготовку докторів та кандидатів наук у ХНМУ у 2015–2019 рр.

Дисертації	2015	2016	2017	2018	2019 (станом на 01.07.2019 р.)
заплановано					
Докторські	7	7	6	4	1
Кандидатські	40	68	46	41	7
захищено					
Докторські	5	5	9	9	7
Кандидатські	41	40	40	37	20

Звертає на себе увагу тренд зниження кількості виконуваних дисертаційних робіт в університеті, що має економічне підґрунтя на державному рівні, яке може певною мірою компенсуватися університетом. Що, власне, й робиться через Програму підтримки здобувачів наукових ступенів і вчених звань.

У *табл. II.18* наведено дані щодо кількості виконуваних в університеті дисертацій за спеціальностями.

Таблиця II.18 – Наукова діяльність. Кількість дисертаційних робіт, які виконуються в ХНМУ станом на 01.07.2019 р.

Спеціальності	Докторські	Кандидатські
хірургічні	11 (12 у 2018 р.)	55 (69 у 2018 р.)
терапевтичні	9 (13)	44 (56)
фундаментальні	8 (10)	33 (30)
стоматологія	2 (3)	20 (21)
педіатрія	0 (1)	21 (23)
профілактична медицина	1 (3)	19 (18)
акушерство та гінекологія	0 (2)	11 (9)
УСЬОГО	31	203

Дані про виконання дисертаційних робіт на кафедрах університету наведено у *табл. II.19* (кафедри розташовано у порядку зменшення кількості виконуваних дисертацій).

**Таблиця II.19 – Наукова діяльність.
Дані про виконання дисертаційних робіт на кафедрах університету**

№ пор.	Найменування кафедри	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук з них PhD	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад)
					Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
1	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	4	2	–	6/5	5/4	–	1	17
2	Хірургії № 1	–	8	–	3/3	-	–	6	11
3	Психіатрії, наркології та медичної психології	2	4	–	3/3	1/1	–	2	10
4	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	1	–	–	8/8	–	–	-	9
5	Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	1	4	–	3/3	1/1	–	-	9
6	Офтальмології	2	-	–	2/1	4	–	-	8
7	Анатомії людини	–	6/3	–	2/2	–	–	2	8
8	Патологічної анатомії	3	3	–	1/1	–	1	1	7
9	Внутрішньої медицини № 1	1	2	–	4/4	–	1	1	7
10	Педіатрії № 1 та неонатології	–	2	–	4/4	1/1	–	1	7
11	Ортопедичної стоматології	–	6/5	–	1/1	–	–	1	7
12	Нейрохірургії	1	3	–	2/1	–	1	2	6
13	Терапевтичної стоматології	–	2	1	3/3	–	–	2	6
14	Акушерства та гінекології № 2	–	2/2	–	2/2	2/1	–	–	6
15	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	2	1	–	2/2	–	1	–	5
16	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	2	2	–	1/1	–	–	1	5
17	Педіатрії № 2	–	2/2	–	3/3	–	–	–	5
18	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	–	-	–	4/3	–	–	–	4
19	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	–	3	–	1/1	–	–	2	4
20	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	–	1	–	2/2	1/1	–	–	4
21	Інфекційних хвороб	–	2/1	–	2/2	–	–	–	4
22	Радіології та радіаційної медицини	–	3/1	–	–	1	–	2	4

№ пор.	Найменування кафедри	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук/ з них PhD	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад)
					Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
23	Гістології, цитології та ембріології	–	2/2	–	–	2	–	–	4
24	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	–	1	–	3/3	–	–	1	4
25	Дитячих інфекційних хвороб	–	2/2	–	2/2	–	–	–	4
26	Фтизіатрії та пульмонології	–	2	–	2/2	–	–	–	4
27	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	1	1	–	–	1	–	–	3
28	Неврології № 1	1	1	–	1/1	–	–	1	3
29	Загальної хірургії № 1	–	3	–	–	–	–	3	3
30	Оториноларингології	1	1	–	1/1	–	–	–	3
31	Внутрішніх та професійних хвороб	2	1	–	–	–	–	–	3
32	СДВ, ДЩЛХ та імплантології	1	2/2	–	–	–	–	–	3
33	Медичної генетики	–	2	–	–	1	–	2	3
34	Загальної хірургії № 2	1	2	–	–	–	–	2	3
35	Клінічної лабораторної діагностики	–	–	–	3/3	–	–	–	3
36	Пропедевтики педіатрії № 1	–	–	–	2/2	1	–	–	3
37	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	1	2/1	–	–	–	–	1	3
38	Травматології та ортопедії	–	2	–	–	1/1	–	1	3
39	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	–	2	–	1/1	–	–	2	3
40	Дерматології, венерології та СНІДу	–	2/2	–	–	–	–	–	2
41	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я і культурології	–	–	–	2/2	–	–	–	2
42	Хірургії № 2	–	–	–	2/2	–	–	–	2
43	Фармакології та мед. рецептури	1	1	–	–	–	1	1	2
44	Стоматології	–	–	–	2	–	–	–	2
45	Гігієни та екології № 2	–	1	–	1/1	–	–	–	2
46	Фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я	1	1	–	–	–	1	1	2

№ пор.	Найменування кафедри	Кількість здобувачів наукових ступенів доктора медичних наук	Кількість здобувачів наукових ступенів кандидата медичних наук/ з них PhD	Кількість докторантів	Кількість аспірантів (з іноземними)		Кількість боржників		Всього виконується дисертаційних робіт (з урахуванням поданих до спецрад)
					Очна форма навчання / з них PhD	Заочна форма навчання / з них PhD	За докторськими дисертаціями	За кандидатськими дисертаціями	
47	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1 та ОББ	–	1	–	–	–	–	–	1
48	Пропедевтики педіатрії № 2	–	1	–	–	–	–	–	1
49	Гігієни та екології № 1	1	–	–	–	–	–	–	1
50	Акушерства та гінекології № 1	–	–	–	1/1	–	–	–	1
51	Неврології № 2	–	–	–	–	1/1	–	–	1
52	Хірургії № 3	–	1/1	–	–	–	–	–	1
53	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	–	–	–	1/1	–	–	–	1
54	Клінічної анатомії та оперативної хірургії	–	1	–	–	–	–	1	1
55	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	–	–	–	1/1	–	–	–	1
56	Епідеміології	–	–	–	1/1	–	–	–	1
57	Онкології	–	–	–	–	1/1	–	–	1
58	Дерматології, венерології і медичної косметології	–	–	–	1/1	–	–	–	1
59	Медичної біології	–	–	–	–	–	–	–	–
60	Біологічної хімії	–	–	–	–	–	–	–	–
61	Фізіології	–	–	–	–	–	–	–	–
ВСЬОГО		30	93/24	1	86/81	24/12	6	40	234

У 2018–2019 н. р. захистили докторські дисертації – Л.А. Вигівська (кафедра акушерства та гінекології № 1), О.В. Кихтенко (кафедра патологічної анатомії), О.Ю. Степаненко (кафедра гістології, цитології та ембріології), А.Д. Бойченко (кафедра педіатрії № 1 та неонатології), В.О. Лазирський (кафедра хірургії № 1), О.Д. Боягіна (кафедра анатомії людини), І.М. Антонян (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), М.І. Ковтун та А.Ф. Шипко (кафедра громадського здоров'я та УОЗ і культурології), О.І. Кадикова (кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої), А.В. Сохань (кафедра інфекційних хвороб), Г.В. Срьоменко (кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства), Н.О. Некрасова (кафедра неврології № 1).

Подали докторські дисертаційні роботи до спеціалізованих вчених рад – О.В. Кнігавко (кафедра урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза), М.С. Мирошніченко (кафедра патологічної анатомії), М.А. Карлійчук (кафедра офтальмології), Б.О. Шелест (кафедра внутрішніх та професійних хвороб), Н.Ю. Ємельянова (кафедра стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології).

Запланували докторські дисертації – М.Ю. Котелюх (кафедра внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої), Т.М. Пасієшвілі (кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб), О.В. Заволока (кафедра офтальмології).

У *табл. II.20* представлено дані про захищені кандидатські дисертації у 2018–2019 н. р.

**Таблиця II.20 – Наукова діяльність.
Дані про захищені кандидатські дисертації у 2018–2019 н. р.**

П.І.Б дисертанта	Кафедра, де виконувалася робота
Феськов Владислав Олександрович	акушерства, гінекології та дитячої гінекології
Онисьченко Анатолій Ігорович	біологічної хімії
Боровик Катерина Миколаївна Сипало Анна Олегівна	внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої
Григорян Олена Валеріївна Богачова Ольга Сергіївна Сасіна Ольга Сергіївна	гігієни та екології №1
Помогайбо Катерина Георгіївна	громадського здоров'я та управління охороною здоров'я і культурології
Курлан Наталія Юріївна Ольховський Євген Сергійович	дитячих інфекційних хвороб
Прийменко Дмитро Сергійович	загальної хірургії № 1
Аль-Травнех Олена Володимирівна Чернякова Ганна Михайлівна	клінічної фармакології та внутрішньої медицини мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова
Ярина Ігор Миколайович	ортопедичної стоматології
Карчинський Олександр Олександрович	оториноларингології
Мартинюк Дар'я Ігорівна Лагоржевська Ірина Миколаївна	офтальмології
Товажнянська Віра Дмитрівна	патологічної анатомії
Коновалова Наталя Михайлівна Рибка Олена Сергіївна Пугачова Катерина Андріївна	педіатрії № 1 та неонатології
Морозова Оксана Олегівна	педіатрії № 2
Кожем'яка Ганна Вадимівна	пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки
Серветник Анжела Володимирівна Ащеулов Олександр Михайлович Дробова Надія Миколаївна	пропедевтики педіатрії № 2
Кришталь Валентин Євгенович	психіатрії, наркології та медичної психології
Казієв Саїд Ганійович Левченко Дмитро Анатолійович	урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза
В'юн Сергій Валерійович Ісаєв Михайло Володимирович	хірургії № 1
Криничко Леонід Романович	хірургічної стоматології та ШЛХ
Всього:	32

У звітному році в університеті функціонували п'ять спеціалізованих вчених рад за шістнадцятьма спеціальностями (*табл. II.21*).

**Таблиця II.21 – Наукова діяльність.
Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій при ХНМУ**

№ пор.	Шифри спеціалізованих вчених рад	Шифри і назви спеціальностей, які є у радах	Голови спецрад
1	Д 64.600.01	14.01.01 – акушерство та гінекологія; 14.01.03 – хірургія; 14.01.06 – урологія	д-р мед. наук, проф. М.О. Щербина
2	Д 64.600.02	14.01.22 – стоматологія; 14.01.30 – анестезіологія і інтенсивна терапія; 14.01.39 – клінічна лабораторна діагностика	д-р мед. наук, проф. Р.С. Назарян
3	Д 64.600.03	14.01.20 – судова медицина; 14.02.01 – анатомія людини; 14.03.02 – патологічна анатомія; 14.03.04 – патологічна фізіологія	д-р мед. наук, проф. І.В. Сорокіна
4	Д 64.600.04 ім. акад. Л.Т. Малої	14.01.02 – внутрішні хвороби; 14.01.10 – педіатрія; 14.01.11 – кардіологія; 14.01.37 – нефрологія	академік НАМН України, д-р мед. наук, проф. О.М. Біловол
5	Д 64.600.06	14.02.01 – гігієна та професійна патологія; 14.02.03 – соціальна медицина	д-р мед. наук, проф. В.А. Огнєв

У табл. II.22 узагальнено показники роботи спеціалізованих вчених рад у 2016–2019 рр.

**Таблиця II.22 – Наукова діяльність. Інформація про захисти в спеціалізованих вчених радах ХНМУ за період 2016–2019 рр.
(загальна кількість / у тому числі співробітники університету)**

№ пор.	Шифр ради	2016		2017		2018		2019 (6 міс)	
		докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.	докт.	канд.
1	Д 64.600.01 (голова – проф. М.О. Щербина)	2/1	7/2	4/1	14/10	5/2	16/0	1/1	3/1
2	Д 64.600.02 (голова – проф. Р.С. Назарян)	2/1	11/5	2/1	11/8	2/1	6/3	0/0	2/0
3	Д 64.600.03 (голова – проф. І.В. Сорокіна)	–	9/0	3/2	9/2	4/3	9/1	1/0	8/0
4	Д 64.600.04 (голова – проф. О.М. Біловол)	4/2	20/11	3/1	15/5	4/1	25/10	2/2	7/3
5	Д 64.600.06 (голова – проф. В.А. Огнєв)	4/0	14/3	–	2/0	3/0	6/1	4/0	8/4
УСЬОГО		12/4	61/21	12/5	51/25	18/7	62/15	8/3	28/8

Звертаю увагу на актуальність питання **академічної доброчесності**.

В університеті має бути створена атмосфера несприйняття й протидії будь-яким проявам академічної недоброчесності як з боку науково-

педагогічних та наукових співробітників, так і студентів. Й це можливо не лише й не стільки через адміністративні стягнення, а насамперед через усвідомлення ролі кожного в освітньому процесі, через усвідомлення значущості кожного в загальному іміджі університету й національної медичної освіти в цілому.

Результати роботи Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених (НТСАМУ). У звітному році молодіжна наука ХНМУ розвивалася у чотирьох взаємопов'язаних напрямках: науковому, освітньо-науковому, соціальному та організаційному.

04.09.2018 р. відбувся 2-й тур конкурсу наукових робіт студентів і молодих вчених Харківського національного медичного університету на отримання грантів для участі у III міжнародному конгресі USERN в Італії (м. Реджо-ді-Калабрія), переможці конкурсу – 3 студенти та 3 молоді науковці – отримали грант від ХНМУ для участі у USERN 2018.

26.10.2018 р. відбулась традиційна щорічна наукова інтелектуальна гра «Scientific brain-ring», у якій взяли участь 15 команд.

05–07.11.2018 р. відбувся II Медичний турнір BattleMed-II, який складався з 3 етапів: перший включав 10 квест-кімнат за різними галузями медичних знань, другий – вирішення клінічних завдань та третій – надання невідкладної допомоги. Цього року на локаціях працювали чотири актори (члени Ради СНТ) у ролі пацієнтів. У BattleMed-II взяли участь 11 команд, у тому числі 2 команди із Запоріжжя.

02.03.2019 р. відбувся II етап конкурсу наукових робіт студентів Харківського національного медичного університету з отримання грантів від ТОВ «Сінево Україна». Студенти мали можливість представити свої доповіді у трьох категоріях: акушерство та гінекологія, терапія (ендокринологія), інфекційні хвороби (гепатологія). Переможці, які посіли перші місця, отримали дипломи та грошову винагороду 5 000 грн від партнера конкурсу ТОВ «Сінево Україна».

29–31 січня 2019 р. в рамках Наукової сесії Харківського національного медичного університету відбувся Фестиваль молодіжної науки. Серед заходів Фестивалю:

- Брейн-ринг молодих учених «Медицина без меж» (29 січня 2019 р.);
- Студентський дебатний клуб ««Вегетаріанство – модний тренд чи свідомий вибір?»» (29 січня 2019 р.);
- Міжвузівське молодіжне наукове стендап-шоу «Science slam» (30 січня 2019 р.)
- Школа молодого науковця «Science for everybody» (30 січня 2019 р.)
- Міжвузівська конференція молодих вчених та студентів «Медицина третього тисячоліття» (30 січня 2019 р.), під час якої прозвучало 135 усних доповідей та було представлено 67 стендових доповідей.

Усі учасники конференції отримали портфелі з набором учасника, а також бейджі з QR-кодом сторінки Студентського наукового товариства у соціальній мережі Facebook, де вони мали змогу отримати всю інформацію про конференцію, фото та слідкувати за майбутніми подіями.

30–31.05.2019 р. на базі Харківського національного медичного університету відбулася науково-практична конференція Kharkiv International Annual Scientific Meeting – KHIASM'19.

Згідно з наказом ректора ХНМУ «Про проведення першого (вузівського) туру Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018–2019 н. р.» в університеті було проведено перший етап Всеукраїнської студентської олімпіади з 25 дисциплін.

У першому етапі олімпіади взяли участь 312 студентів, призові місця посіли 57 студентів, яких було направлено для участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади до базових ВНЗ.

У 2018–2019 н. р. Харківський національний медичний університет було визначено базовим закладом вищої освіти з проведення другого етапу **Всеукраїнської студентської олімпіади** з таких дисциплін:

1. «Медична генетика» – в олімпіаді взяли участь 23 студенти з 11 закладів вищої медичної освіти України.

2. «Клінічна імунологія та алергологія» – в олімпіаді взяли участь 45 студентів з 16 закладів вищої медичної освіти України.

3. «Психіатрія та наркологія» (для студентів медичних університетів) та «Медична психологія» (для медичних та класичних університетів) – в олімпіаді взяли участь 66 студентів з 18 закладів вищої освіти України.

Завідувачі кафедр і кафедральні колективи заслуговують на слова подяки за проведені на високому рівні студентські змагання.

Позиції нашого університету за результатами участі у Всеукраїнській студентській олімпіаді можна оцінити за наявними підсумками 2017–2018 н. р. (*табл. II.23*).

Традиційною стала участь наших студентів у **Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт**, переможцями якого стали 3 студенти ХНМУ.

У 27–28 березня 2019 р. на базі Харківського національного медичного університету відбувся II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт за спеціальністю «Медицина», у якому взяли участь представники 12 закладів вищої освіти України, які представили 30 робіт.

Студенти нашого університету в 2018–2019 н. р. взяли активну участь у роботі Всеукраїнських (721 доповідь) та міжнародних (33 доповіді) наукових конференціях, де здобули призові місця та отримали подяки від організаторів. Необхідно підкреслити, що за останні роки збільшується кількість студентів університету, які беруть участь у роботі всеукраїнських наукових форумів, покращується якість та збільшується науково-практична значущість студентських наукових робіт.

Таблиця II.23 – Наукова діяльність. Результати участі студентів ЗВО у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади 2017–2018 н. р.

МЕДИЧНІ	Студентів – учасників II етапу	Кількість олімпіад	I	II	III	Усього призерів
Національний медичний університет ім.О.О.Богомольця	108	32	6	11	9	26
Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського	82	27	7	8	7	22
ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія" (м. Полтава)	90	27	3	5	9	17
Вінницький національний медичний університет ім.М.І.Пирогова	82	31	4	2	6	12
Одеський національний медичний університет	70	26	3	2	7	12
Івано-Франківський державний медичний університет	85	26	2	4	4	10
Буковинський державний медичний університет	72	28	2	3	4	9
Харківський національний медичний університет	74	24	1	5	2	8
Запорізький державний медичний університет	74	30	2	1	4	7
ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України"	65	21		2	3	5
Національний фармацевтичний університет	31	15	2	2		4
Львівський національний медичний університет ім.Данила Галицького	48	19		1	1	2

У звітному році Радою СНТ ініційовано декілька цікавих освітньо-наукових проєктів:

- 21.11.2018 р. було проведено захід «НЕСумна стоматологія», присвячений профілактиці та засобам догляду за ротовою порожниною.
- 17.12.20.18 р. на базі Університетського стоматологічного центру ХНМУ відбувся захід для студентів медичних факультетів «Як важко бути стоматологом».
- Продовжує свою роботу Студентський Дебатний клуб, у рамках якого пройшли дебати «Стигматизація за вагою».
- Раз у квартал Радою СНТ проводиться Студентська наукова школа «Science for everybody».
- На сторінках Ради СНТ у Інстаграмі та Фейсбуці постійно діє конкурс «4 малюнки – один діагноз» підсумки якого підводяться у раз у півріччя.
- На сторінках Ради СНТ у Інстаграмі та Фейбуці постійно працюють рубрики Medical news (науковий медичний дайджест) та Infographic Рідкісні захворювання.

У звітному році на базі ХНМУ було проведено 19 монотематичних конференцій студентів та молодих вчених:

- «Проблемні питання епідеміології інфекційних хвороб» (7.10.2018 р.).
- «Мікробіологічний Хеловін» (01.10–01.11.2018 р.).
- «Фізіологія страху» (31.10.2018 р.).
- «Пріоритетні напрямки у біології і медицині сьогодення» (12.12.2018 р.).
- «The First World War end: the beginning of contemporary history» (14.12.2018 р.).
- V щорічна науково-практична конференція лікарів-інтернів терапевтів (18.02.2019 р.).
- «Феномен біотики та біобезпеки як індикатор стану медичної науки» (19.02.2019 р.).

- Науково-практична конференція лікарів-інтернів «Тактильні питання кардіології» (20.03.2019 р.).
- «Стан та перспективи боротьби з туберкульозом в Україні» (20.03.2019 р.).
- «Сучасна діагностична та лікувальна тактика в клініці внутрішніх хвороб» (15.04.2019 р.).
- «Біомедицина – 2019» (17.04.2019 р.).
- «Актуальні питання сучасної медицини» (25.04.2019 р.).
- «Актуальні питання нейронаук» (26.04.2019 р.).
- «Ars studendi terminologiae medicinalis: лінгвокультурологічний та лінгводидактичний аспекти вивчення латинської мови та медичної термінології» (14.05.2019 р.).
- «Актуальні питання фізичної терапії та ерготерапії» (15.05.2019 р.).
- «Actual problems of tropical infectology» (16.05.2019 р.).
- «Клінічні аспекти загальної гістології. Сучасні уявлення про гістогенез та регенерацію тканин» (20.05.2019 р.).
- Студентська наукова конференція, присвячена 75-й річниці визволення України від гітлерівських військ (24.05.2019 р.).
- «Newest technologies in regenerative medicine» (31.05.2019 р.).

Було проведено 6 інтелектуальних змагань:

- Конкурс для студентів з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії «Крок до майстерності – 2018» (16.11.2018 р.).
- Десятий ювілейний конкурс професійної студентської майстерності «Сяйво посмішки. Творчі майстерні» (12–13.11.2018 р.).
- Лабіринти науки «Від contagium vivum до інфекційного контролю» (21.12.2018 р.).
- «Брейн-ринг з фармакології» (05.01.2019 р.).
- Лабіринти науки «Усе починається з рук: раннє попередження внутрішньо госпітальної інфекції» (05.03, 14.03. 2019 р.).
- Медичний науковий квест з ендокринології (19–26.04. 2019 р.).

18.05.2019 р. Рада СНТ та Рада молодих вчених ХНМУ взяли активну участь у Medical Science Show на Дні відкритих дверей ХНМУ.

На виконання положень Закону «Про вищу освіту» студентське наукове товариство й об'єднання молодих учених реорганізовано в Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених (НТСАМУ).

20 червня 2019 р. відбулися вибори голови ради НТСАМУ. Головою Ради було обрано Плехову Олесю Олександрівну.

Міжнародне наукове співробітництво. У 2018–2019 н. р. співробітники університету брали участь у виконанні 21 міжнародного проекту, 86 співробітників стажувалися за кордоном. Науковцями університету в поточному році зроблено 254 доповіді на міжнародних з'їздах, конференціях та симпозіумах (76 науковців взяли участь у 81 міжнародному науковому форумі). 207 співробітників університету є членами 233 іноземних наукових та медичних організацій.

Найактивнішу участь у міжнародному співробітництві брали кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза; клінічної фармакології та внутрішньої медицини; внутрішніх та професійних хвороб; психіатрії, наркології та медичної психології; ПВМ № 1, основ біоетики та біобезпеки, епідеміології.

Традиційно на завершення розділу наводимо рейтинг кафедр за результатами бальної оцінки наукової діяльності у 2018 р. (табл. II.24).

Таблиця II.24 – Наукова діяльність.
Показник наукової діяльності кафедр за бальною шкалою
(питома вага наукової активності 1-го науковця) у грудні 2018 р.

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2017 р.
1	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	27324,97	1
2	Психіатрії, наркології та медичної психології	12217,07	2
3	Внутрішньої медицини № 1	11395,25	3
4	Внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	13639,82	5
5	Інфекційних хвороб	13413,25	6
6	Навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка» ХНМУ	9090,56	21
7	Педіатрії № 1 та неонатології	8656,60	15
8	Пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки	8249,18	7
9	Хірургії № 2	7759,01	14
10	Фтизіатрії та пульмонології	7623,11	4
11	Медичної генетики	7859,71	16
12	Урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза	8350,94	12
13	Внутрішніх та професійних хвороб	6886,58	38
14	Загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб	6757,51	54
15	Педіатрії №2	4288,67	9
16	Акушерства, гінекології та дитячої гінекології	8420,00	8
17	Дерматології, венерології та СНІДу	15140,65	34
18	Патологічної анатомії	4737,94	13
19	Патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна	5811,08	18
20	Медичної та біоорганічної хімії	5491,60	27
21	Дерматології, венерології та медичної косметології	11125,54	11
22	Біологічної хімії	5770,54	22
23	Внутрішньої медицини № 3 та ендокринології	5429,78	19
24	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я і культурології	7706,15	37
25	Неврології № 2	6661,18	24
26	Епідеміології	20876,52	10
27	Хірургії № 1	4214,60	35
28	Нейрохірургії	6176,02	26
29	Акушерства та гінекології № 1	4555,12	23
30	Пропедевтики педіатрії №2	4070,00	58
31	Клінічної лабораторної діагностики	4017,90	52
32	Пропедевтики внутрішньої медицини № 2 та медсестринства	3928,39	46

Місце	Кафедра	Показник	Місце в рейтингу 2017 р.
33	Офтальмології	3801,43	20
34	Загальної хірургії № 2	4762,81	25
35	Дитячої хірургії та дитячої анестезіології	4698,06	57
36	Суспільних наук	7629,94	30
37	Неврології № 1	6251,17	17
38	Дитячих інфекційних хвороб	5118,09	44
39	Медичної біології	3950,49	45
40	Акушерства та гінекології № 2	3958,37	36
41	Терапевтичної стоматології	3009,59	28
42	Стоматології дитячого віку, ДЩЛХ та імплантології	2651,34	47
43	Пропедевтики педіатрії № 1	3740,38	39
44	Філософії	5960,00	49
45	Гігієни та екології № 2	4598,57	31
46	Оториноларингології	4571,56	51
47	Мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова	2942,20	32
48	Травматології та ортопедії	3889,88	29
49	Медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії	5623,70	42
50	Ортопедичної стоматології	3924,79	50
51	Екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології	2911,24	43
52	Судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса	2755,37	53
53	Гігієни та екології № 1	3062,35	41
54	Гістології, цитології та ембріології	1510,21	56
55	Стоматології	2628,73	33
56	Хірургії № 3	1964,38	65
57	Фізіології	4528,12	55
58	Фізичної реабілітації та спортивної медицини	1356,43	70
59	Української мови, основ педагогіки та психології	2244,79	59
60	Онкології	1785,51	40
61	Загальної хірургії № 1	600,00	48
62	Хірургічної стоматології та ЩЛХ	907,19	67
63	Фармакології та медичної рецептури	2412,41	60
64	Клінічної анатомії та оперативної хірургії	1667,51	69
65	НДІ гігієни праці та ПЗ ХНМУ	4113,10	63
66	Анатомії людини	1196,47	64
67	Іноземних мов	2147,04	68
68	Латинської мови та мед. термінології	2632,52	66
69	Медичної та біологічної фізики та мед. інформатики	1424,00	61
70	Радіології та радіаційної медицини	543,35	62
71	Медицини катастроф та військової медицини	245,13	72
72	Мовної підготовки іноземних громадян	458,08	71

У табл. II.25 представлено кафедри з найбільшою абсолютною кількістю балів.

**Таблиця II.25 – Наукова діяльність.
Топ-кафедри за загальною кількістю балів**

Місце	Кафедра	Показник
1	Внутрішньої медицини № 2, клін. імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої	371 685
2	Педіатрії № 1 та неонатології	282 465
3	Інфекційних хвороб	278 325
4	Внутрішньої медицини № 1	268 700
5	Психіатрії, наркології та мед. психології	250 450
6	Клінічної фармакології та внутрішньої медицини	224 686
7	Громадського здоров'я та управління охороною здоров'я і культурології	216 774
8	Хірургії № 2	172 638
9	Акушерства та гінекології № 1	144 625
10	Біологічної хімії	134 165

Краща двадцятка науковців університету за результатами 2018 р. виглядає так:

Біловол Олександр Миколайович	Князькова Ірина Іванівна
Бойко Валерій Володимирович	Кожина Ганна Михайлівна
Бутов Дмитро Олександрович	Козько Володимир Миколайович
Гаргін Віталій Віталійович	Кравчун Павло Григорович
Дащук Андрій Михайлович	Криворучко Ігор Андрійович
Євтушенко Денис Олександрович	Маракушин Дмитро Ігорович
Завгородній Ігор Володимирович	Лісовий Володимир Миколайович
Зеленська Катерина Олексіївна	Савенков Володимир Ілліч
Капустник Валерій Андрійович	Соломенник Ганна Олегівна
Чумаченко Тетяна Олександрівна	

РОЗДІЛ III МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Міжнародна діяльність університету завжди була одним із пріоритетних напрямів розвитку та пошуку нових шляхів розвитку освітньої діяльності, університетської науки, соціокультурної взаємодії з міжнародними освітніми установами та організаціями. У звітному навчальному році університет продовжив членство у Міжнародній асоціації університетів. Співпраця із закордонними закладами здійснювалася у рамках укладених договорів і меморандумів. Нового розвитку набули такі показники, як академічний обмін студентами та викладачами, ведення проектної діяльності, публікація наукових матеріалів у закордонних виданнях.

Уся міжнародна діяльність організаційні заходи, які були впроваджені у звітному періоді, базувались виключно на державній нормативній базі та документах, розроблених в університеті з її врахуванням. А саме:

- Закон України «Про вищу освіту»;
- Закон України «Про міжнародні договори України»;
- Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»;
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579;
- Положення про навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах за кордоном, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 р. № 411 (зі змінами та доповненнями);
- Наказ МОЗ України «Про вдосконалення координації діяльності у сфері зовнішніх відносин МОЗ України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я України, та підприємств, установ і організацій, що належать до сфери управління МОЗ України» від 01.12.2014 р. № 910;
- Примірне положення про академічну мобільність студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 29.05.2013 р. № 635;
- Наказ МОЗ України «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших заходів (санкцій)» від 02.06.2017 р. № 605;
- Статут Харківського національного медичного університету;
- Накази ректора;
- Рішення вченої ради;
- Положення про відділ міжнародних зв'язків Харківського національного медичного університету № 241 від 02.06.2015 р., затверджене наказом ХНМУ від 02.06.2015 р. № 198;

– Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Харківському національному медичному університеті, затверджене наказом ХНМУ від 31.03.2016 р. № 98;

– Положення про прийом іноземних делегацій та окремих іноземних громадян у Харківському національному медичному університеті від 05.03.2010 р. № 141.

– Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019–2025 рр., затверджена рішенням вченої ради ХНМУ від 21.02.2019 р.

Одним із найбільш значущих подій було розроблення та прийняття документу «Стратегія інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету (далі Стратегія інтернаціоналізації) на 2019-2025 рр.». Стратегія інтернаціоналізації була створена з метою розвитку міжнародного потенціалу та зростання міжнародного компоненту у діяльності університету, задля забезпечення комплексного розвитку, підвищення конкурентоспроможності на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці, зміцнення позицій у науково-дослідній та академічній діяльності ХНМУ. Стратегію інтернаціоналізації було розглянуто та затверджено рішенням вченої ради ХНМУ від 21.02.2019 р.

Міжнародна діяльність університету у звітному році була спрямована у першу чергу на розвиток таких напрямів:

- укладання офіційних угод про співпрацю у сфері освітньої та наукової діяльності з іноземними закладами-партнерами (*див. п. 3–4*). За договорами здійснюються різні форми міжнародної співпраці з партнерськими закладами, такі, як обмін викладачами та студентами, розробка та реалізація дослідницьких проектів, проведення іноземними фахівцями майстер-класів та лекцій у ХНМУ та нашими викладачами за кордоном тощо;

- направлення за кордон на навчання, стажування або викладання науково-педагогічних працівників, студентів, аспірантів, інтернів та клінічних ординаторів відповідно до програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну;

- працевлаштування іноземних колег. З метою підвищення якості навчання та якості підготовки бакалаврів, магістрів, кандидатів, докторів наук значна увага приділяється залученню іноземних фахівців до роботи на кафедрах ХНМУ;

- участь у міжнародних проектах. Кафедральні колективи, співробітники структурних підрозділів та адміністративних відділів продовжують брати участь у міжнародних проектах, а також створюють нові проектні заявки на отримання грантів від відомих європейських та світових освітніх, наукових та дослідницьких організацій;

- закордонні відрядження.

Університетом було продовжено співпрацю з 54 закордонними закладами-партнерами (*табл. III.1*).

**Таблиця III.1 – Міжнародна діяльність. Закордонні заклади,
з якими університет продовжив співпрацю у 2018–2019 н. р.**

№ пор.	Країна	Інституція	Характеристика взаємозв'язків	Дата підписання
1	Сполучені Штати Америки, м. Дойльстаун	Personalized oncotherapeutics Inc.	Договір про співпрацю	03.04.2018
2	Турецька Республіка, м. Стамбул	Університет Беруні	Договір про співпрацю	03.04.2018
3	Турецька Республіка, м. Адана	Чукурова університет	Мевляна протокол	29.01.2018
4	Словенія, м. Марібор	Альма-матер Юрпеа	Міжінституційна угода Еразмус +	24.01.2018
5	Турецька Республіка, м. Стамбул	Університет Єдітепе	Договір про співпрацю	12.01.2018
6	Словенія, м. Марібор	Альма-матер Юрпеа	Лист про наміри	05.01.2018
7	Турецька Республіка, м. Бандирма	Університет Бандирма Онеді-Ейлюль	Меморандум про взаєморозуміння	3.01.2018
8	Республіка Азербайджан, м. Баку	Азербайджанський медичний університет	Меморандум про взаєморозуміння	22.12.2017
9	Республіка Польща, м. Лодзь	Університет суспільних наук	Договір про співпрацю	6.12.2017
10	Республіка Польща, м. Ченстохове	Академія ім. Яна Длугоша в Ченстохові	Договір про співпрацю	08.11.2017
11	Ісламська Республіка Іран, м. Керманшах	Керманшахський університет медичних наук	Меморандум про взаєморозуміння	04.11.2017
12	Австралія, м. Сідней	Університет Маккуорі	Меморандум про спільне наукове керівництво аспірантів (котютелль)	27.09.2017
13	Республіка Узбекистан, м. Бухара	Бухарський державний медичний інститут	Договір про співпрацю у галузі медичної освіти та науки	15.08.2017
14	Грузія, м. Тбілісі	Тбіліський державний медичний університет	Договір про співпрацю	26.07.2017
15	Республіка Болгарія, м. Пловдив	Медичний університет – Пловдив	Договір про співпрацю	18.07.2017
16	Федеративна Республіка Німеччина, м. Дюссельдорф	Компанія Гелінгхем	Договір про наукову та освітню співпрацю	30.03.2017
17	Республіка Білорусь, м. Мінськ	Білоруський державний медичний університет	Договір про співпрацю	20.02.2017

№ пор.	Країна	Інституція	Характеристика взаємозв'язків	Дата підписання
18	Федеративна Республіка Німеччина, м. Магдебург	Магдебурзький університет ім. Отто фон Геріке, медичний факультет	Договір про співпрацю	15.02.2017
19	Республіка Сербія	Центр урогенітальної реконструктивної хірургії «Фонд Сави Перовича»	Договір про співпрацю	5.12.2016
20	Литовська Республіка	Вільнюський університет	Договір про співпрацю	5.12.2016
21	Федеративна Республіка Німеччина, м. Мюнхен	Інститут болю	Договір про співпрацю	22.11.2016
22	Республіка Болгарія, м. Варна	Медичний університет – Варна,	Договір про співпрацю	18.11.2016
23	Литовська Республіка, м. Каунас	Литовський університет медичних наук	Договір про співпрацю	10.11.2016
24	Республіка Молдова, м. Кишинів	Державний університет медицини та фармації ім. Ніколае Тестеміцану	Договір про науково-практичну співпрацю	28.10.2016
25	Республіка Польща, м. Сосновець	Університет Гуманітас в Сосновці	Договір про співпрацю	28.10.2016
26	Федеративна Республіка Німеччина, м. Ганновер	Інститут мультифазних процесів Університету ім. Вільгельма Лейбніца	Договір про співпрацю (4-сторонній: ХНУРЕ, УМСА)	20.09. 2016
27	Швейцарська Конфедерація м. Мюнстерлінген	Психіатрична клініка Мюнстерлінген	Рамковий меморандум	20.09.2016
28	Азербайджанська Республіка, м. Баку	ГО «Молоді лікарі Азербайджану»	Договір про співпрацю	25.08.2016
29	Республіка Казахстан, м. Астана	Казахський інститут професійного розвитку	Договір про співпрацю	9.06.2016
30	Ісламська Республіка Іран, м. Йезд	Університет медичних наук ім. Шахіда Садуґі	Договір про співпрацю	19.05.2016
31	Ісламська Республіка Іран, м. Тегеран	Тегеранський університет медичних наук	Меморандум про взаєморозуміння	15.05.2016
32	Ісламська Республіка Іран, м. Тегеран	Міжнародне науково-освітнє та дослідницьке товариство	Меморандум про взаєморозуміння	15.05.2016

№ пор.	Країна	Інституція	Характеристика взаємозв'язків	Дата підписання
33	Республіка Польща, м. Вроцлав	Вроцлавський медичний університет	Договір про співпрацю	26.04.2016
34	Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії	Благодійна організація «ХелсПром»	Договір про співпрацю	6.04.2016
35	Республіка Польща, м. Катовіце	Вища школа управління охороною праці в Катовицях	Договір про співпрацю	16.03.2016
36	Словацька Республіка, м. Братислава	Словацький медичний університет	Меморандум про наміри співпраці	Березень 2016 р.
37	Чеська Республіка, м. Прага	Інститут фізіології Академії наук Чеської Республіки	Договір про співпрацю	25.02.2016
38	Ісламська Республіка Іран, м. Тебріз	Тебрізький університет медичних наук	Меморандум про взаєморозуміння	3.02.2016
39	Федеративна Республіка Німеччина, м. Падерборн	Центр «ЕкоТехГендер»	Лист про наміри	31.01. 2016
40	Італійська Республіка, м. Рим	Спортивна клініка «Вілла Стюарт»	Договір про співпрацю	19.01. 2016
41	Словацька Республіка, м. Братислава	Словацький медичний університет	Договір про співпрацю	15.01.2016
42	Республіка Узбекистан, м. Андижан	Андижанський державний медичний інститут	Договір про співпрацю	Грудень 2015 р.
43	Федеративна Республіка Німеччина, м. Берлін	Лікарняний комплекс Хавелхьое	Договір про співробітництво	24.11.2015
44	Республіка Білорусь, м. Гомель	Установа освіти «Гомельський державний медичний університет»	Договір про науково-технічне співробітництво в галузі медицини	18.11.2015
45	Республіка Казахстан, м. Актобе	Західно-Казахстанський державний медичний університет ім. Марата Оспанова	Договір про співробітництво	13.11.2015
46	Турецька Республіка, м. Анталія	Акденіз Університет	Протокол про співпрацю у рамках Програми академічного обміну «Мевляна»	15.10.2015
47	Держава Ізраїль, м. Хайфа	Стоматологічна клініка доктора Яна Ратнера	Договір про співпрацю у галузі медичної науки	20.08.2015

№ пор.	Країна	Інституція	Характеристика взаємозв'язків	Дата підписання
48	Федеративна Республіка Німеччина, м. Санкт-Августін	Дитяча лікарня Санкт-Августіна «Асклепій»	Договір про співпрацю	25.05.2015
49	Швейцарська Конфедерація м. Цюрих	Центр компетенції спини	Договір про співпрацю	25.05.2015
50	Словацька Республіка, м. Братислава	Словацький медичний університет	Двостороння угода	2.12.2014.
51	Словацька Республіка, м. Братислава	Медичний факультет Університету ім. Яна Коменського	Двостороння угода	2.12.2014
52	Турецька Республіка, м. Адана	Чукурова Університет	Договір про співпрацю у галузі освіти	20.10.2014
53	Республіка Польща, м. Познань	Познанський університет медичних наук	Договір про співпрацю	20.07.2010
54	Австрійська Республіка, м. Зальцбург	Відкритий медичний інститут	Меморандум про взаєморозуміння	2012 р.

У 2018–2019 н. р. в університеті був активний пошук закладів з метою розширення міжнародних контактів різної спрямованості. Було укладено наступні угоди про співпрацю (табл. III.2):

Таблиця III.2 – Міжнародна діяльність. Закордонні заклади, з якими у 2018–2019 н. р. було укладено угоди про співпрацю

№ пор.	Країна	Заклад	Договір	Дата підписання
1	США, м. Мічіган	Клініка психологічної та психіатричної допомоги Джаферані	Договір про співпрацю	10.06.2019
2	Ісламська Республіка Іран, м. Боджнурд	Північно-Хорасанський університет медичних наук	Договір про співпрацю	11.06.2019
3	Турецька Республіка, м. Анкара	Університет Башкент	Договір про співпрацю	28.06.2019
4	Литовська Республіка	Республіканська Вільнюська університетська клініка	Договір про співпрацю	16.05.2019
5	Республіка Польща, м. Радом	Європейський соціо-технічний університет	Договір про співпрацю	16.05.2019
6	Канада	Місія Міжнародного Комітету Червоного Хреста	Договір про надання освітніх послуг	11.04.2019
7	Королівство Швеція	Агентство Охорони здоров'я Швеції	Меморандум про співпрацю (перепідписаний)	10.04.2019

№ пор.	Країна	Заклад	Договір	Дата підписання
8	Швейцарська конфедерація	Швейцарське бюро співробітництва	Угода щодо реалізації україно-швейцарського проекту технічної допомоги «Розвиток медичної освіти»	01.12.2018
9	Федеративна Республіка Німеччина, Франкфурт-на-Майні	Клініка Заксенхаузен	Договір про співпрацю	28.11.2018
10	Канада	Місія Міжнародного Комітету Червоного Хреста	Договір про надання освітніх послуг	11.04.2019
11	Федеративна Республіка Німеччина, Констанц	Міжнародна психосоціальна організація	Договір про співпрацю	17.08.2018
12	Республіка Польща, м. Слупськ	Поморська академія в Слупську	Угода про співпрацю	19.06.2018

Усього у 2018–2019 н. р. діяло 66 угод з освітніми та науково-практичними закладами 25 країн Світу.

Розвиток напрямку академічної мобільності викладачів та студентів університету. У звітному періоді відбулося 43 стажування викладачів університету в закордонних освітніх і науково-практичних закладах. Загалом у 2018–19 н. р відбулося 156 закордонних відряджень. Влітку 2019 р. 87 студентів нашого університету, за результатами конкурсного відбору, пройдуть виробничу практику в 11 ЗВО-партнерах з 7 країн світу; поза конкурсом 7 студентів медичного факультету та 1 студент стоматологічного факультету пройдуть виробничу практику закордоном у 3 країнах світу. Загалом, 95 студентів пройдуть літню практику поза межами ХНМУ.

У квітні 2019 р. хірургічним відділенням Клініки Заксенхаузен, Федеративна Республіка Німеччина прийнято двох студентів та шість лікарів-інтернів на короткострокове стажування з хірургії відповідно до договору про співпрацю; у липні 2018 р. 3 аспіранти та 2 лікарів-інтерна проходили стажування у лікарняному комплексі Хавельхьое згідно з Договором про співпрацю; у травні 2019 р. студента ХНМУ було прийнято Інститутом болю у Мюнхені для проходження короткострокового стажування з фізичної реабілітації. 2 студентки 3-го курсу медичних факультетів ХНМУ пройшли навчання протягом осіннього семестру 2018–2019 н. р. на медичному факультеті Вільнюського університету відповідно до Договору про співпрацю. За результатами конкурсного відбору 2 студентки медичного факультету пройдуть навчання протягом осіннього семестру 2019–2020 н. р. на медичному факультеті Вільнюського університету відповідно до Договору про співпрацю. Студенткою ХНМУ було отримано грант на науково-практичне стажування у Канаді від компанії Mitax Canada, що передбачає 12-тижневе наукове стажування в Університетах Канади під менторством викладача університету.

Протягом звітнього періоду Харківський національний медичний університет відвідало 60 іноземних гостей з 22 країн світу у складі 23 іноземних делегацій (табл. III.3).

З 01.12.2018 р. ХНМУ є одним із трьох університетів України, що були відібрані для участі у проекті «Реформа медичної освіти в Україні» Швейцарського інституту тропічної медицини та громадського здоров'я (Swiss TPH) за фінансування Швейцарської агенції І розвитку і а співробітництва (Swiss Agency for Development and Cooperation – SDC) та підтримки Міністерства охорони здоров'я України. Проект сфокусовано на покращанні первинної медико-санітарної допомоги, відповідно й на освіті сімейних лікарів, сімейних медсестер, педіатрів, управлінців закладів первинної допомоги. У роботі з попередніх переговорів, обговорення спільних досліджень в рамках проекту, зустрічі та роботи з представниками проекту брали активну участь співробітники ННІ ЯО ХНМУ і безпосередньо його керівник проф. І.В. Завгородній. У реалізації проекту будуть задіяні міжнародний відділ, ННІ ЯО ХНМУ, кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб ХНМУ та, за необхідністю, інші підрозділи університету.

Проект розрахований на 4 роки і реалізуватиметься з 2018 по 2022 рр. За час реалізації проекту навчальні заклади, які беруть у ньому участь, зокрема ХНМУ, будуть працювати над змінами навчальної програми, удосконалення викладання клінічних навичок та сучасних підходів до викладання. Очікується, що підтримка проектом додипломної та післядипломної підготовки лікарів та медсестер удосконалисть професійні навички та вміння майбутніх професіоналів.

У 2018–2019 н. р. в рамках Україно-швейцарського проекту «Розвиток медичної освіти в Україні» в ХНМУ проводились різноманітні заходи, зокрема у березні поточного року відбувся візит координаторів Проекту з метою збору даних про навчальний простір університету. Було проведено опитування за такими темами: 1) «Вимірювання освітнього середовища в закладах вищої медичної освіти»; 2) «Сприйняття сімейної медицини студентами та викладачами закладів вищої медичної освіти»; 3) «Вимірювання лікарняного післядипломного освітнього середовища». В опитуванні взяли участь викладачі, інтерни, студенти, студенти Медичного коледжу. Протягом своєї діяльності Проект планує провести такі дослідження тричі та використати отримані дані як індикатор успішності проекту.

Таблиця III.3 – Міжнародна діяльність. Прийом іноземних делегацій у ХНМУ

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
1	Республіка Болгарія, м. Варна	Медичний університет – Варна: Смолецова Сяна Василева – експерт з міжнародного співробітництва; Марреро Вікторія Свиленова; Тракова Тіна Красімірова	3	Проходження програми академічного обміну в рамках Договору про співпрацю між ХНМУ та Медичним університетом – Варна	21.07.2018– 05.08.2018
2	Республіка Польща	Компанія Польський інститут доказової медицини: док. Пётр Гаєвський – голова інституту; Александра Кубець – керівник проекту; Адріан Яремчук-Качмарчик – лікар, редактор	3	Обговорення питань пріоритетних форм співпраці в рамках міжнародного проекту зі створення сучасного навчального посібника з внутрішніх хвороб, заснованого на принципах доказової медицини, що реалізується Польським інститутом доказової медицини	08.08.2018
3	Швейцарська Конфедерація, м. Женева	Міжнародний Комітет Червоного Хреста: док. Naïm İsmail – медичний делегат	1	Організація освітніх курсів для лікарів та медсестер, що працюють у місцях позбавлення волі, управління первинною медичною допомогою пацієнтів з загальними та хронічними захворюваннями у в'язницях	16.08.2018
4	Сполучені Штати Америки	North Shore Dental Health Головін Олександр – бізнес-директор.	1	Лекції у форматі конференції про сучасну	19.09.2018– 22.09.2018
5	Республіка Польща, м. Ченстохова	Інститут історії Університету гуманітарних і природничих наук ім. Яна Длугоша Тадеуш Срогош – директор відділу методології і історії історіографії	1	Робота в Центрі медичного краєзнавства ім. проф. В.Д. Отамановського та на кафедрі суспільних наук ХНМУ, продовження роботи над спільним науково-дослідницьким проектом	26.09.2018

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
6	Федеративна Республіка Німеччина, м. Мюнхен	Інститут болю: директор Вольфганг Бауермайстер	1	Робота на посаді професора кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я ХНМУ згідно зі штатним розкладом	01.09.2018–30.03.2018
7	Федеративна Республіка Німеччина, м. Франкфурт-на-Майні	Клініка Заксенхаузен: Доктор Пламен Стайков – головний лікар клініки, фахівець у галузі баріатричної хірургії; Лідія Шпігель – куратор пацієнтів клініки Заксенхаузен	2	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці	05.10.2018
8	Арабська Республіка Єгипет	Посольство Арабської Республіки Єгипет в Україні: 1. Доктор Хоссам Ельдін Алі, Посол Арабської Республіки Єгипет в Україні; 2. Пан Мохамед Марзук, Консульський аташе; 3. Аліна Горбатюк, Виконавчий асистент Посла	3	Зустріч з керівництвом університету та єгипетськими студентами, що навчаються у ХНМУ	06.11.2018
9	Туркменістан	Посольство Туркменістану в Україні: 1. Гараєв Г.А. – співробітник Посольства Туркменістану в Україні; 2. Беглієв М.М. – співробітник Посольства Туркменістану в Україні	2	Зустріч з керівництвом університету та студентами з Туркменістану, що навчаються у ХНМУ	09.11.2018
10	Республіка Молдова, м. Кишинів	Державний університет медицини та фармакології ім. Ніколая Тестеміцану: доц. Постолакі Олександр Іларіонович	1	Участь у міжнародних науково-практичних конференціях «Актуальна стоматологія. Наука, практика, педагогіка» та «Сучасні аспекти в лікуванні та реабілітації пацієнтів з патологією щелепно-лицьової ділянки»	23.11.2018

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
11	м. Верден, Королівство Нідерландів	Рене Хубрегтсе – голова Організації з підтримки батьків дітей з обмеженими можливостями України «Parents2»	1	Проведення майстер-класу для студентів, інтернів-педіатрів та лікарів-педіатрів ХНМУ з психологічної допомоги батькам дітей з обмеженими можливостями	28.02.2019– 01.03.2019
12	Канада	Міжнародний Комітет Червоного Хреста: док. Наім Ісмаїл – медичний делегат	1	Організація освітніх тренінгових курсів для лікарів та фельдшерів, що працюють у в'язницях	28.02.2019
13	м. Нойендеттельзау, Федеративна Республіка Німеччина	Представники організації «Діаконі»: Торстен Вальтер – начальник Інституту міжнародної співпраці організації «Діаконі» у Нойендеттельзау; Фрідріх Бланз – начальник міжнародного відділу організації «Діаконі»; Олександр Нублінг – начальник адміністрації організації «Діаконі»; Меланія Ристер – начальник відділу рекрутингу братства «Діаконі»; Маркус Шредер – начальник Організації допомоги людям похилого віку; Іоан Міллер – директор Фонду допомоги людям похилого віку; Іоан Флоту – начальник міжнародного відділу організації «Діаконі» у Баден-Вюртемберзі; Діна Комкова – асистент	8	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці	06.03.2019
14	м. Франкфурт-на-Майні, Федеративна Республіка Німеччина	Представники клініки Заксенхаузен: Доктор Пламен Стайков – головний лікар клініки Заксенхаузен, фахівець у галузі баріатричної хірургії, абдомінальної хірургії та онкохірургії органів шлунково-кишкового тракту; Лідія Шлігель – куратор пацієнтів в клініці Заксенхаузен, перекладач	2	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці, проведення майстер-класу для студентів та співробітників ХНМУ з баріатричної хірургії	12.03.2019– 15.03.2019
15	м. Бхопал, Республіка Індія	Представник медичного коледжу LN: Сохалі Ахмед – доц. медичного коледжу	1	Обговорення можливості співпраці та працевлаштування фахівця на кафедрі фізіології	18.03.2019

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
16	Республіка Молдова, м. Кишинів	Викладачі кафедри педіатрії Державного університету медицини та фармакології ім. Миколи Тестеміцану та лікаря Миської дитячої клінічної лікарні ім. В. Ігнатенко: Цурану Тамара, Кобзар Ірина, Донос Ала, Пану Валентина, Бікір-Тхорак Лілія, Кожокар Світлана, Бочарова Людмила та Ротару Ліліана	8	Участь в науково-практичній конференції з міжнародною участю «Проблемні питання діагностики та лікування дітей з соматичною патологією»	19.03.2019– 20.03.2019
17	Литовська Республіка (м. Вільнюс), Грузія (м. Тбілісі), Республіка Молдова (м. Кишинів), Королівство Швеція	Д-р. Кісієлієне Сва – начальник відділу інфекційного контролю, Республіканська лікарня Вільнюського університету; Д-р. Церетелі Давид –представник Національного центру контролю хвороб та громадського здоров'я; Проф. Арабідзе Гела – представник Тбіліського державного медичного університету; Д-р. Ріміс Костянтин– заступник голови Департаменту здоров'я, Муніципальна рада Кишинєва; Д-р. Круду Олег – директор Муніципальної клінічної лікарні «Sfânta Treime»; Проф. Літсі Бріджита – представник Університетської клініки Упсала; Селстрьом Емілі – представник Агенції громадського здоров'я Швеції	7	Участь у роботі Семінару-конференції «Профілактика та контроль катетер асоційованих інфекцій сечовивідних шляхів (КАІСШ)», візит до ННМК «Університетська клініка» ХНМУ	08.04.2019– 11.04.2019
18	Індія (м. Делі); Сербія, Великобританія (м. Лондон); Білорусія, (м. Мінськ).	Маргарита Васрес – спостерігач Харківського офісу OSCE, Спеціальна моніторингова місія в Україні Організації з безпеки та співробітництва в Європі; проф. Говорун Тамара Василівна – Інститут поведінкових наук Глобального Jindal університету асис. професора Браніслава Петров, Університет Нові Сад;	6	Участь у роботі 6-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Гендер. Екологія. Здоров'я»	18.04.2019– 19.04.2019

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
		Проф. Пітер Дж. Кріблі – міжнародний тренер і консультант з розвитку, засновник міжнародної освітньої платформи «LuckyPurple»; Доктор Христиня Вязовська, Асоціація феміністської терапії; Доктор Андрій Стрельников, Асоціація феміністської терапії			
19	м. Сатіно, США	Фахівець Медичного Коледжу Центрального Університету Мічигана: доктор Мохаммад Джафферані – доцент кафедри психіатрії та поведінкових наук	1	Участь у роботі міжнародної науково-практичної конференції «Психосоматичні аспекти в дерматології» та проведення майстер-класу на тему «Психодерматологія: світовий досвід та практичні аспекти»	22.04.2019
20	м. Кемпер, французька Республіка	Флоранс леТеоф – представник Медико-соціального центру раннього втручання, м. Кемпер (Франція), Інтеркомунального лікарняного центру Корнуай, експерт проекту Twinning; Жан-Елі Малкін – постійний радник проекту Twinning; Марк Шово – експерт проекту Twinning; Женев'єва Семпер-Бріан – експерт проекту Twinning; Вікторія Довгань – перекладач.	5	Проведення майстер-класу для студентів, інтернів-педіатрів та лікарів-педіатрів ХНМУ на тему «Повідомлення батьків про відхилення та проблеми у розвитку дитини»	14.05.2019
21	м. Мюнстерлінген, Швейцарська Конфедерація	Тереза Юнг – заступник директора клініки Тюргау; Олена Кірюхіна – спеціаліст з догляду у клініці Тюргау	2	Проведення тренінгів та майстер-класів з догляду за психічно хворими пацієнтами	17.05.2019– 20.05.2019
22	Сполучене Королівство Великої Британії та Ірландії	Чарльз з популяризації міжнародної освіти у Великій Британії «Comtask Consultancy Group»; Тетяна Сушицька – керівник проекту «Comtask Consultancy Group»; Том Франц – заступник начальника відділу	7	Обговорення шляхів співпраці.	06.06.2019

№ пор.	Країна	Організація, що відряджає	К-ть осіб	Мета перебування в ХНМУ	Термін перебування
		спільного забезпечення Лондонського університету; Ентоні Оуен – міжнародний менеджер з підбору персоналу Університету Рексхэма Гліндера; Ендрю Квінн – міжнародний провідний фахівець департаменту інженерії Каледонського університету Глазго; Вінсент Харрі – керівник Академічного партнерства Лондонського університету Метрополітен; Найджел Кіплік - генеральний директор «Really English».			
23	м. Франкфурт-на-Майні, Федеративна Республіка Німеччина	Представники клініки Заксенхаузен: Доктор Пламен Стайков – головний лікар клініки Заксенхаузен, фахівець у галузі баріатричної хірургії, абдомінальної хірургії та онкохірургії органів шлунково-кишкового тракту; Лідія Шпігель – куратор пацієнтів в клініці Заксенхаузен, перекладач	2	Обмін досвідом та обговорення шляхів співпраці, участь у святі урочистого випуску лікарів ХНМУ	26.06.2019- 28.06.2019

Представники ХНМУ брали участь у заходах, пов'язаних із Україно-швейцарським проектом, зокрема у зустрічі-знайомстві освітніх закладів та обговоренні планів на перший рік проекту, за участю лідера проекту Мартіна Рааба та підписанні угод із пілотними закладами.

У жовтні поточного року планується участь університету в заходах, які відбуватимуться у місті Чернівці в рамках Україно-швейцарського проекту, а саме «Осіньна школа з медичної освіти», що спрямована на поліпшення якості медичної допомоги через спільне розуміння світових підходів до організації медичної освіти, реформи медичної освіти в Україні та через спілкування, обмін досвідом, досягненнями.

Стажування у закордонних наукових та навчальних закладах. За звітний період відбулося 43 стажування за кордоном. Всього за звітний період відбулося 156 закордонних відряджень.

Участь у міжнародних навчальних програмах. Професор кафедри філософії розробила та подала на конкурс програми Еразмус+ (напрямок Жан Моне, модулі) модуль «Гендер. Екологія. Здоров'я». Познанським університетом медичних наук було подано спільну з ХНМУ заявку для участі у конкурсі програми обміну студентами та професорсько-викладацьким складом за напрямками КА1. Навчальна мобільність, а також спільну з ХНМУ заявку для участі у конкурсі програми обміну студентами та професорсько-викладацьким складом за напрямками КА1. Навчальна мобільність було подано Університетом Чукурова, м. Адана, Турецька Республіка.

Протягом навчального року університет приймав закордонних фахівців з метою викладання на кафедрах та у підрозділах ХНМУ. З 3 вересня 2018 р. на посаду професора кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та спортивної медицини був прийнятий за контрактом перший іноземний фахівець – д-р Вольфганг Фрідріх Пауль Баурмайстер, м. Мюнхен, Федеративна Республіка Німеччина.

29 жовтня 2018 р. на посаду асистента кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза був прийнятий фахівець з Нігерії Баларабе Умар Мухаммед.

У цілому міжнародна діяльність ХНМУ визначається різнобічною спрямованістю та характеризує високий потенціал університету як одного з провідних медичних ЗВО країни. У минулому навчальному році посилилось активне заохочення до міжнародної діяльності студентства, викладачів та співробітників університету. Розширювалась робота з підтримки зв'язків з колишніми студентами університету завдяки запровадженій «Анкеті випускника». Розширилась географія закордонних партнерств закладу. Ще більше студентів, порівняно з попередніми роками, отримали можливість проходити навчання та стажування за кордоном, а викладачі та вчені – планувати та проводити спільні дослідження і брати участь у реалізації міжнародних проектів.

РОЗДІЛ IV
НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА,
РОБОТА З СОЦІОЛОГІЧНОГО ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО
СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Навчально-виховний процес в університеті відбувається відповідно до розробленої Концепції виховної роботи в ХНМУ, що ґрунтується на ряді концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про освіту», Державної національної програми «Освіта» («Україна ХХІ ст.»), Указу Президента України «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 рр.».

Національно-патріотичне виховання. Реалізація основних завдань і принципів Національної доктрини виховання здійснювалася в ряді пріоритетних напрямків роботи колективів кафедр університету, Наукової бібліотеки, музею історії, ГО «Студентське самоврядування», профспілкової організації та Молодіжного центру університету відбувалася відповідно до Розпорядження КМУ від 18.10.2017 № 743-р «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017–2020 рр.». Протягом звітного періоду було організовано та проведено низку інформаційно-просвітницьких заходів, які є відповіддю на виклики сучасного світу, сприяють виробленню активної життєвої позиції молодोї людини, становленню її як особистості.

У межах вивчення історичного минулого українського народу кафедрою суспільних наук (завідувач кафедри проф. І.Ю. Робак) проведено:

- висвітлення тем, присвячених нерозривній єдності всіх українських земель у навчальному курсі «Історія України та української культури»;

- з метою популяризації державних символів України, виховання поваги до них у суспільстві 23 та 24 серпня відбулися інформаційно-просвітницькі заходи та святковий флешмоб до Дня прапора та Дня Незалежності України;

- на базі Центру медичного краєзнавства організовано збори волонтерів університету, присвячені на честь вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні» (21.11. 2018), низку заходів з відзначення чергової річниці трагедії Голодомору в Україні 1932–1933 рр.(листопад, 2018).

З нагоди відзначення Дня пам'яті та примирення, Дня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні та 75-ї річниці вигнання нацистів з України в університеті проведено:

- у ході проведення лекційних та семінарських занять з предмету «Історія України та української культури» – висвітлення тем присвячених подіям Другої світової війни з переглядом документальних фільмів;

- літературно-музичний захід із презентацією творчих номерів пам'яті (07.05.2019);

- традиційну акцію привітання ветерана – співробітника університету О. І. Харченка в його домівці та вручили адресну матеріальну допомогу.

З метою популяризації історії України, рідного міста, університету та відродження національної культури діє Центр Медичного краєзнавства університету. Протягом звітного періоду було проведено низку заходів національно-патріотичного спрямування, зокрема:

- студентську наукову конференцію на честь знаменної дати своєї історії – 100-річчя Соборності України;

- у рамках відзначення 100-річчя Української національної революції 1917–1921 рр. проведено цикл заходів з вшанування пам'яті одного з її видатних діячів В.Д. Отамановського.

- 36-у краєзнавчу конференцію, що висвітлила багаторічну співпрацю Центру з історичним факультетом ХНУ ім. В.Н. Каразіна й Центром краєзнавства ім. П.Т. Тронька (25.03.2019), на честь вшанування пам'яті проф. Б. Зайцева, конференції до Всесвітнього дня здоров'я та до Всесвітнього дня музеїв;

- організовані виставки, присвячені ювілеям видатних медиків: до 100-річчя від дня народження Л.Т. Малої, до дня народження Л.Л. Гіршмана, М.С. Бокаріуса.

Вихованню поваги та любові до рідної мови сприяє робота кафедри української мови, основ психології та педагогіки (зав. кафедри – доц. Л.В. Фоміна):

- до Дня української писемності проведені тематичні лекції та студентську конференцію «Від Нестора Літописця до сучасності» (09.11. 2018), до Дня рідної мови проведено конкурс відеопрезентацій «Українська мова в освітньому просторі»;

- проведення університетських етапи конкурсів: мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка. Загальна кількість учасників конкурсу – 138 особи. Переможцями конкурсу стали студенти 1-го курсу: Альона Ушкварок – 3-я група, Маргарита Медведєва – 2-а група, Олександра Кузнєцова – 2-а група.

Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика. Загальна кількість учасників конкурсу – 112 осіб. Переможцями конкурсу стали студенти 1-го курсу: Катерина Турбанова – 2-а група, Олена Заде-сенєць – 3-я група, Тетяна Мовчан – 1-а група.

До вшанування визначних діячів в історії української культури було проведено:

- до 205-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка науково-практичну конференцію, тематичні заняття для іноземних та вітчизняних студентів, поетичний вечір «Музи Шевченка», виставку творів Т.Г. Шевченка, конкурс на кращого читця поезій «Улюблений вірш Шевченка» серед іноземних студентів – конкурс творчих робіт «Мій Шевченко», а також експерсію та покладання квітів до пам'ятника Великому Кобзареві;

- до 140-ї річниці від дня народження О. Олеся літературно-музичну композицію «Сміються, плачуть солов'ї...»;

- виховні заходи до Всесвітнього дня поезії, до Дня матері, до Дня вишиванки.

Кафедра медицини катастроф та військової медицини (зав. кафедри – С.Г. Дем'яник) наполегливо працювала у напрямку формування у студентів прагнення до оволодіння військовими знаннями, підвищувала престиж військової служби, розвивала мотивацію, спрямовану на підготовку до захисту Української держави й службу у Збройних силах України. Протягом навчального року проводилася робота щодо роз'яснення Указів Президента України, Законів, прийнятих Верховною Радою України, постанов Уряду і Наказів Міністра охорони здоров'я України та Міністра оборони України. Тематичні бесіди та круглі столи залишаються одними з найбільш поширених форматів, що збагачує національно-політичний світогляд студентів. Так, були проведені: круглий стіл на тему: «Засоби масової інформації про співробітництво України з НАТО. Проблеми і шляхи вирішення», бесіди за темами: «Збройні Сили України – гарант цілісності», «Історія Українського війська» (згідно з графіком) тощо. Відбувся показ військової техніки та озброєння на базі Харківського гвардійського факультету військової підготовки ім. Верховної Ради України НТУ (ХПІ).

Таким чином, національно-патріотичне виховання в університеті підтверджує спрямованість усіх аспектів виховної діяльності на формування у студентів любові до єдиної країни – України, прагнення її розбудувати, формувати імідж Батьківщини як європейської держави. Форми і методи виховання спиралися на народні традиції, кращі надбання національної та світової педагогіки і психології.

Філософсько-світоглядне виховання. Програма «Освіта України ХХІ ст.» визначила основний напрям, зміст і методи виховання молодого покоління в сучасних умовах. Це, насамперед, формування наукового світогляду, виховання переконаності, громадянської самовідданості, вміння протистояти чужому негативному впливові, формування цінностей та ціннісних професійних орієнтацій у студентській молоді. Кафедральні колективи приділяють багато уваги проведенню заходів, що сприяють розвитку навчальних та професійних стосунків відповідно до «Кодексу лікарської етики ХНМУ». Тому традиційна перша лекція у 2018–2019 н. р. для студентів-першокурсників була присвячена саме темі формування ціннісних орієнтацій в обраній професії: «Студент-медик і кодекс лікарської етики».

Виховання морально-духовного розвитку особистості студента є пріоритетним напрямком роботи на кафедрі філософії (зав. кафедри – К.І. Карпенко). Протягом звітного періоду обговорювались теми щодо вдосконалення професійних якостей лікаря при вивченні курсів «Філософія», «Етика», «Етикет», «Релігієзнавство» та у позанавчальний час були проведені бесіди етико-філософської та морально-виховної спрямованості, згідно із затвердженим планом. Студенти університету були залучені до участі:

- у традиційних філософських Сковородинівських читаннях;
- у круглому столі кафедри філософії Харківського національного технічного університету (ХПІ) на тему: «Філософська проблема існування людини та сенс її буття»;

- у міжвузівській науково-практичній конференції «Філософія війни та миру»;
- у міжнародній науково-теоретичній конференції «Україна і світ: гуманітарно-технічна еліта і соціальний прогрес»;
- у круглому столі на тему: «Національно-патріотичні ідеї в філософії України, присвячені Дню гідності та свободи».

Формуванню власної соціальної активності студентів, спрямованої на утвердження у суспільстві толерантного ставлення до оточуючих, паритетності відносин, подолання гендерної асиметрії й нерівноваги, розвиток гендерної культури особистості була присвячена програма діяльності Центру гендерної освіти ХНМУ. Волонтери університету стали активними учасниками Всесвітньої акції «16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства» (25.11.2018), форуму театрів «Гендер в дії» у рамках реалізації проекту «Через рівність й порозуміння – до захисту і безпеки» та інших акцій.

Дійовим виховним засобом є організація екскурсій, що мають на меті ознайомлення студентів, у тому числі й іноземних, з православними святами та виховання толерантності, поваги до культури, історії та традицій українського народу. Протягом звітної періоду було організовано та проведено:

- тематичні екскурсії до Народного музею ХНМУ, Історичного музею Харкова, археологічного музею ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Галереї АВЕК «Релігії світу», до Харківської обласної наукової медичної бібліотеки, музею кафедри судової медицини ім. М.С. Бокаріуса, Харківського художнього музею, Свято-Покровського монастиря та інших визначних історичних пам'яток м. Харкова;

- перегляди спектаклів у Харківському національному академічному театрі опери та балету ім. Н.В. Лисенка, театрі музичної комедії, російської драми ім. О.С. Пушкіна.

Народний музей історії ХНМУ (директор Ж.М. Перцева). Музей історії ХНМУ діє за річним планом відповідно до його розділів, серед яких організаційна, науково-дослідна, фондова й пошукова, екскурсійна, методична і просвітницька робота. За цей період працівниками музею було проведено 93 екскурсії, під час яких музей прийняв 1 238 відвідувачів.

Протягом звітної періоду Музей історії взяв активну участь в організації та проведенні:

- документальної виставки «Великі земляки: представники медичних шкіл Харкова», що відбулася у виставковій залі культурно-ділового центру Корпорація «Рубаненко і партнери»;

- надав матеріали для виставки «Видатні жінки в медицині», проведення якої було ініційовано VII факультетом з підготовки іноземних студентів ННІ з підготовки іноземних громадян університету;

- у телемосту між Харківським національним медичним університетом та Азербайджанським медичним інститутом;

- у воркшопі, присвяченому видатним особистостям у харківській медицині для гідів «Харків медичний»;
- у VII конгресі «Профілактика. Антиейджинг. Україна»;
- у заходах, присвячених 150-річчю від дня народження М.С. Бокаріуса.

Продовжувалася наукова та дослідницька робота. За звітний період працівниками музею було підготовлено і передано до друку статті, присвячені діяльності видатних учених-медиків: «Життя і доля творця вітчизняного інсуліну В.М. Когана-Ясного (до 130-річчя з дня народження)», «Семья врачей Брауде», «Наукові та документальні джерела з персонального фонду М.С. Бокаріуса в музеї історії ХНМУ», «Герой Украины академик Любовь Малая в экспозициях музея истории ХНМУ», «Последний декан медицинского факультета» тощо. У газеті «Медичний університет» продовжено рубрику «Живая память истории (к 50-летию музея истории ХНМУ)». Підготовлено до друку книгу «История Харьковской высшей медицинской школы в экспозициях музея истории ХНМУ».

Проводиться постійна науково-фондова й пошукова робота щодо історії навчального закладу і особистостей, що працювали в ньому. Співробітники музею надавали методичну допомогу у питаннях підготовки й трактування матеріалів щодо історії медицини Харківщини й ХНМУ різних періодів його розвитку, що стало дуже корисним у підготовці та проведенні конференцій, семінарів та інших тематичних заходів. Музейний фонд поповнився новими експонатами, що використовуються в екскурсійній роботі, дозволяючи зробити її більш цікавою та емоційно забарвленою.

Наукова бібліотека ХНМУ (директор – І.В. Киричок). Оновлений інформаційно-бібліотечний комплекс університетської бібліотеки – справжній центр студентського життя, де з 1 вересня по 1 травня відбулися 227 заходів різного рівня, у яких взяли участь понад 2,5 тис осіб.

Важливою складовою обслуговування користувачів є виставкова діяльність, що розкриває та популяризує фонди бібліотеки. Віртуальні й традиційні виставки були створені до ювілеїв видатних вихованців ХНМУ, до ювілейних дат видатних громадських діячів, державних свят, загалом 54.

У своїй просвітницько-виховній роботі співробітники Наукової бібліотеки велику увагу приділяють взаємодії з кафедральними колективами та ГО «Студентське самоврядування ХНМУ». Цьому напрямку роботи бібліотеки були присвячені:

- комплексний захід «День відкритих дверей» до Всеукраїнського дня бібліотек, призначений активно популяризувати Наукову бібліотеку та бібліотечні послуги серед читацької аудиторії (27.09.2018);
- щорічний круглий стіл «Бібліотека і студентство: діалоги» (29.10.2018);
- спільно з кафедрою української мови, основ психології та педагогіки літературно-поетичний відео-флешмоб «Нашадам Гіппократа присвячується...»;

– літературні вечорниці з циклу «Вишукана словесність ХНМУ». Протягом звітного періоду відбулися 4 поетичні заходи, загальна кількість учасників — 91 особа.

Наукова бібліотека надає свій простір та можливості студентам для самовираження, проявів організаційних якостей, реалізації творчих та волонтерських проєктів, підтримує студентське самоврядування. Це сприяє формуванню у майбутніх лікарів громадської активності, гуманістичних якостей, розвитку багатогранної особистості кожного.

Інформаційні ресурси ХНМУ. Інформаційне забезпечення та висвітлювання майже усіх заходів, що відбуваються в університеті, досягалася традиційно за допомогою веб-сайту університету та газети «Медичний університет» (головний редактор – В.М. Захаревич). Додаткове розміщення службою інформаційного забезпечення повідомлень в Instagram, на сторінці Facebook та в Youtube сприяло поширенню аудиторії споживачів відповідного контенту.

Діяльність органів студентського самоврядування. Сьогодні найбільш діючим фактором впливу на навчально-виховний процес в університеті є студентське самоврядування, серед основних напрямків роботи якого є волонтерський рух. Напрямки волонтерської діяльності змінюються та доповнюються відповідно до сучасності. На цей час основними є наступні:

Паліативна та хоспісна допомога. Відділення молодіжної університетської волонтерської служби паліативної та хоспісної допомоги «Ера милосердя» згуртувало понад 2 500 студентів, які пройшли курс теоретичної й практичної підготовки та доглядають за тяжкохворими, надають психологічну допомогу та емоційну підтримку пацієнтам у Харківському обласному центрі паліативної медицини «Хоспіс» та у відділенні хоспісної допомоги на базі Харківської міської клінічної багатопрофільної лікарні № 17. Протягом звітного періоду раз на місяць здійснювалися походи та передавалися пацієнтам продуктові набори, організовувалися акції-привітання.

Реалізація програми «Медичний волонтер». Продовжується навчання за 48-годинною програмою «Початкова професійна підтримка життя» на базі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти. Медичні волонтери провели навчальні курси та майстер-класи з надання першої медичної допомоги для студентів 1-го курсу, серед волонтерів-учасників VI Харківського Міжнародного марафону – 2019, інструктажі для абітурієнтів під час участі університету у щорічній виставці «Освіта Слобожанщини», під час проведення козацьких ігор на базі спортивно-оздоровчого табору «Медик» (с. Есхар Харківської області).

Волонтери – активні учасники соціально-політичного життя суспільства. Згідно з національним календарем представники ХНМУ взяли участь:

– в урочистій церемонії покладання квітів до пам'ятника Т.Г. Шевченку з нагоди Дня Соборності України та Дня пам'яті Героїв Крут (22.01.2019);

– у церемонії покладання квітів до пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам, що загинули в Афганістані, та з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав (15.02.2019);

– в акції пам'яті про жертви Майдану, до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні (20.02.2019);

– до церемонії покладання квітів до Пам'ятного знаку жертвам нацистських переслідувань, до Міжнародного дня визволення в'язнів нацистських концтаборів (11.04.2019);

– в урочисто-траурній церемонії покладання квітів до Меморіалу Слави у Лісопарку (08.05.2019) та у церемонії покладання квітів біля меморіалу «Висота маршала І.С. Конєва» (9.05.2019).

У межах програми протидії актуальним захворюванням проведені широкомасштабні акції:

– до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом у ХНМУ проведено інформаційно-просвітницькі заходи та відбувся благодійний збір коштів для закупівлі необхідних препаратів та обладнання, що були передані до Обласного клінічного протитуберкульозного диспансеру № 7 (24 березня);

– до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом відбулася інформаційна акція, організована студентами VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів і представниками Європейської студентської організації EMSA (1 грудня);

– проведення Днів донора в університеті. 486 осіб здали кров, яку було передано до фонду КЗОЗ Харківської міської клінічної дитячої лікарні № 16;

– щорічна XIV Всеукраїнська благодійна акція «Серце до серця». Були проведені різноманітні інформаційні заходи для поширення інформації та збір коштів з метою придбання кардіологічного медичного обладнання у дитячі лікарні України. Студентською спільнотою вишу зібрано та перераховано – 27 617 грн, найактивнішу участь у проведенні цієї акції взяли студенти-іноземці.

Активісти Студентської ради організували та провели наступні благодійні акції та реалізували проекти:

– акцію зі збору коштів для Харківської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. У 2019 р. було зібрано 2000,00 грн. для відновлення та збереження історичних пам'яток Харківщини;

– акції зі вшанування пам'яті видатних постатей. На цей час взято під опіку понад 70 місць поховання видатних учених-медиків, які працювали в харківській вищій медичній школі;

– для збереження і збагачення національної ідентичності, відповідно до народного календаря – проект «Шануємо українські традиції»;

– вишиванкову ходу від Національного академічного театру опери і балету ім. М.В. Лисенка до площі Свободи; студенти факультетів із підготовки іноземних громадян долучилися до Троїстої Вишиванкової феєрії й провели етно-квест «Vyshyvanka Day»;

– краєзнавчо-туристичних проект «Здорові вихідні», у рамках якого відбулися 5 краєзнавчо-туристичних походів.

Шефський напрямок роботи волонтерів. Організовано постійний зв'язок із вихованцями загальноосвітньої школи-інтернату для розумово відсталих дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування у м. Куп'янську Харківської області. Для вихованців підготовлені курси, квест-ігри, інформаційно-просвітницькі заходи з питань здорового способу життя, було передано набір гуманітарної допомоги за замовленням для проведення занять відповідно до профілю їх навчання. Разом із дітьми учасники Молодіжного центру університету та Лялькового театру «Диво-світ» підготували святкові та творчі концерти і конкурси, вихованці відвідували ХНМУ з метою відвідування Музейного комплексу університету.

Волонтерами продовжено реалізацію благодійного проекту «Світ у дитячих долоньках», мета якого – надання допомоги в організації дозвілля дітей, які потребують особливої уваги, в першу чергу, пацієнтів онковідділень 1-ї та 16-ї дитячих лікарень, педіатричного відділення ХМКБЛ № 17, КЗОЗ ОДКЛ № 1 дитячого будинку № 3. Допомагають студентам-волонтерам у реалізації методик арт-терапії, бібліотерапії для психологічної допомоги дітей, їх батьків співробітники Наукової бібліотеки ХНМУ.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студентське самоврядування ХНМУ прийняло юридичну форму діяльності, що відкриває перед студентством нашої Alma-mater нові можливості в усіх сферах студентського життя – є підстава для нових викликів та можливостей співпраці адміністрації університету й студентської молоді.

Виховна робота з іноземними студентами. Питання щодо вдосконалення виховної роботи серед студентів V, VI та VII факультетів з підготовки іноземних студентів знаходяться у колі постійної уваги з боку ректорату, кафедральних колективів та відповідних структурних підрозділів. Згідно з концепцією навчально-виховної роботи процес виховання іноземних студентів побудовано? Насамперед? з метою формування дружньо налаштованих, толерантних до України та інших націй та рас громадян різних країн.

Значна робота проводилася кафедрою мовної підготовки іноземних громадян (зав. каф. – доц. С.О. Краснікова). З метою адаптації іноземних студентів в полікультурному просторі були проведені заходи, що знайомлять з українським менталітетом, культурою та історією Слобожанщини:

- навчальні екскурсії музею історії та Наукової бібліотеки ХНМУ;
- тематичні заняття на тему: «Мій перший рік навчання в медичному університеті», «Я та моя родина», «Україна очима іноземних студентів», «Харків – місто, в якому я навчаюсь», спецкурс «Медицина у світовій художній літературі».

Студенти факультетів активно відгукуються для участі у різноманітних заходах, що були ініційовані деканатом VII факультету з підготовки іноземних громадян. Вони стали активними учасниками фотоконкурсу «Фотосушка» за темою «Моя прекрасна Батьківщина», відкритого конкурсу ляльок-мотанок, приуроченого до Міжнародного дня студентів, відкритого проекту «The Great Women of World Medicine», присвяченого

Міжнародному дню жінок, заходів до святкування Міжнародного дня рідної мови, урочистого заходу, присвяченого 62-й річниці незалежності Республіки Гана, «Freshers 2019», фотовиставки «500 відтінків Марокко» тощо.

З метою виховання поваги до української мови, української культури, історії держави, міста та університету, в якому вони навчаються на кафедрі мовної підготовки іноземних громадян постійно діє виставка народно-прикладного мистецтва України.

З метою вирішення питань щодо безпеки перебування студентської молоді, зокрема студентів-іноземців був затверджений план заходів із забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності ХНМУ, згідно з яким була запланована й неухильно виконувалася низка заходів для підтримки громадського порядку та належних умов навчально-виховного процесу в університеті головного корпусу та гуртожитках. У звітному періоді велика увага приділялася попередженню правопорушень, роз'ясненню основних положень Закону України «Про правовий статус іноземців», в якому зазначені основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, а також інших актів і постанов. Постійно проводились бесіди з роз'яснення правил внутрішнього розпорядку та правил безпечної поведінки у вечірній час, у тому числі індивідуальні співбесіди зі студентами-іноземцями, які порушували правила проживання у гуртожитках і правила перебування в країні та поведінки у громадських місцях. Виховна робота у гуртожитках була також спрямована на підтримання безпечного та комфортного перебування іноземних студентів, для цього планово було забезпечено чергування, з посиленням режимом у святкові дні. Щомісячно здійснювалися рейди разом із комендантами гуртожитків та членами ради студентського самоврядування.

Студенти-іноземці були постійно залучені до художньої творчості: заняття літературною діяльністю, фольклором, живописом, до участі у гуртках художньої самодіяльності та у творчих заходах університету «Міс університет» та «Містер університет». Посилювало інтернаціональні узи дружби проведення Міжнародних творчих фестивалів «Звуки та барви світу» традиційний благодійний культурно-просвітницький захід «Ярма-рок культур».

Фізкультурно-оздоровча діяльність в університеті. Під керівництвом викладачів кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я (зав. каф. – проф. А.Г. Істомін) проводиться наполеглива робота щодо вирішення основних завдань спортивно-оздоровчої діяльності в університеті.

Відбувалася подальша спеціалізація та індивідуалізація навчально-тренувального процесу студентів-спортсменів для їх підготовки щодо участі у спортивних змаганнях місцевого, загальнонаціонального та міжнародного рівнів з певного виду спорту.

У спорті вищих досягнень показники наступні:

На міжнародному рівні призерами стали 11 осіб:

Викладачі: Володимир Поручіков – у Чемпіонаті Європи з гирьового спорту серед дорослих посів 1-е місце, в естафеті – 2-е місце; у XXXIII міжнародному традиційному легкоатлетичному марафоні «Визволення» Олена Корчевська посіла 1-е місце та Олексій Рукін – викладач кафедри медичної та біологічної фізики та медичної інформатики – посів 2-е місце.

Студенти: Валерія Колодяжная – студентка 1-го курсу II мед. ф-ту посіла 1-е місце у Чемпіонаті Європи зі змішаних єдиноборств, Ірина Третьякова – студентка 1-го курсу стомат. ф-ту посіла 1-е місце у командному заліку та 2-е місце в особистому заліку Кубку Європи зі стрільби з лука, Ярослав Нестерук – студент 6-го курсу II мед. ф-ту став Чемпіоном Світу з Козацького Двобою, Юлія Некрасова – студентка 5-го курсу II мед. ф-ту посіла 3-є місце у Кубку Світу з Slides, Вікторія Арістова – студентка 5-го курсу II мед. ф-ту у Чемпіонат Європи з ушу посіла 1-е та 3-є місця, Владислав Николенко – студент 4-го курсу II мед. ф-ту і Дмитро Галушка – студент 2-го курсу I мед. ф-ту посіли 2-е місце та Дмитро Лукавенко – студент 4-го курсу ННІПО ХНМУ і Катерина Бабічева – студентка 4-го курсу II мед. ф-ту посіли 3-є місце у Міжнародних змаганнях зі спортивного орієнтування.

На державному рівні 3 особи посіли призові місця:

Викладачі: Володимир Поручіков у Чемпіонат України з гирьового спорту посів 2-е місце.

Студенти: тричі посів перше місце у Чемпіонатах та Кубку України з Козацького Двобою та Кемпо-Карате Ярослав Нестерук – студент 6-го курсу II мед. ф-ту, Жорж Жамжагарян – студент 3-го курсу IV мед. ф-ту у Фіналі Кубку України з плавання в ластах посів 2-е місце та у Кубку України з фрідайвінгу – 1-е місце.

На обласному рівні:

Викладачі: команда ХНМУ у обласній галузевій спартакіаді серед працівників закладів охорони здоров'я з шашок та шахів посіла 1-е місце, з настільного тенісу – 2-е місце.

Студенти:

– у спартакіаді обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкої атлетики посіла 1-е місце;

– Маргарита Гаургова – студентка 1-го курсу IV мед. ф-ту посіла 1-е місце у Відкритому чемпіонаті Харківської області з легкої атлетики, у Відкритому обласному легкоатлетичному турнірі на призи срібного призера Олімпійських ігор Леоніда Бартенєва та 3-є місце у спартакіаді обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкої атлетики;

– У спартакіаді обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкої атлетики посіли 1-е місце

Софія Голуб студентка – 2-го курсу І мед. ф-ту та Богдан Овчинка – студент – 2-го курсу ІV мед. ф-ту, 2-е місце посів Андрій Петрушинський – студент І-го курсу І мед. ф-ту;

– Жорж Жамгарян – студент 3-го курсу ІV мед. ф-ту у Відкритому чемпіонаті м. Харкова та Харківської області з плавання в ластах посів чотири перших, три других та третє місце. У Відкритому кубку м. Харкова та Харківської області з плавання в ластах посів два перших та друге місце;

– Кзибер Бакр – студент І-го курсу V ф-ту з підготовки іноземних студентів в Обласних щорічних спортивних змаганнях «Спорт протягом життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області з плавання посів одне перше та два третіх місця;

– Ярослав Нестерук – студент 6-го курсу ІІ мед. ф-ту двічі посів перше місце у Кубку Харківської області з Козацького Двобою та Кемпо-Карате;

– Пасмор Максим – студент 4-го курсу ННПО у Відкритому чемпіонаті Харківської області з легкої атлетики посів перше та друге місце, в Обласних щорічних спортивних змаганнях «Спорт протягом життя» серед студентів ЗВО Харківської області з легкої атлетики посів два перших та друге місце.

Співробітниками кафедри організовані та проведені:

– спартакіада серед студентів ХНМУ з 10 видів спорту: шашки, шахи, армспорт, настільний теніс, бадмінтон, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, баскетбол, волейбол, футзал, у яких взяли участь 488 студентів;

– спартакіада «Здоров'я» серед співробітників університету з 8 видів спорту: шашки, шахи, настільний теніс, бадмінтон, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, лижні гонки, легкоатлетичний крос, у якій взяли участь 415 співробітників;

– спартакіада серед гуртожитків з 5 видів спорту: футзал, настільний теніс, жим штанги лежачи, гирьовий спорт, волейбол, у якій взяли участь 115 студентів.

Співробітники кафедри та студенти ХНМУ взяли участь у таких змаганнях:

– у спартакіаді ВНЗ Харківської області з 18 видів спорту;

– у Обласній галузевій спартакіаді серед працівників закладів охорони здоров'я з легкої атлетики та у спартакіаді серед студентів медичних навчальних закладів І–ІV рівнів акредитації Харківського регіону з 7 видів спорту, команди вишу посіли перші місця.

Студенти та співробітники університету – активні учасники різноманітних спортивних заходів: відкритого кубку НЮУ ім. Ярослава Мудрого з настільного тенісу (3-є місце), Харківського Міжнародного марафону, легкоатлетичного кросу пам'яті жертв комуністичного тоталітаризму, змагань, присвячених Дню фізичної культури і спорту, Дню Перемоги, Олімпійському тижню, що відбувається кожного року у місті Харкові.

Всього в змаганнях взяли участь 800 студентів та співробітників ХНМУ. У *табл. IV.1* наведені досягнення наших спортсменів у 2018–2019 н. р. порівняно з попереднім навчальним роком.

Таблиці IV.1 – Виховна робота.
Порівняльна таблиця спортивної досконалості за 2017–2019 рр.

Показник	Навчальні роки	
	2017–2018	2018–2019
Кількість спортивних секцій університету (секції/види спорту)	19/16	19/16
Міжнародні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	13	15
Державні та обласні спортивні змагання, у яких взяли участь студенти та викладачі університету	69	60
Призери міжнародних спортивних змагань (чемпіони Світу / Європи)	6 /–	–/5
Призери державних спортивних змагань (чемпіони України / 2-е та 3-є місця)	11/10	4/2
Призери обласних та місцевих спортивних змагань (1-е місце/ 2-е та 3-є місця)	56/39	22/12
Кількість спортивних змагань, проведених в університеті	25	25

Естетичне виховання та творча активність студентів. Розширення горизонту свідомості молодих фахівців і розвитку їх креативних здібностей сприяє активне заняття наших студентів різними видами художньої творчості у Молодіжному центрі ХНМУ, який нараховує 28 творчих гуртків та клубів за інтересами із загальною кількістю учасників 530 осіб.

Основними завданнями Молодіжного центру університету є проведення різноманітних заходів із широким залученням студентів до розвитку художньої самодіяльності, пропаганди національних та культурних традицій. Мистецькому самовираженню та естетичному вихованню сприяло проведення таких заходів, як «Дебют першокурсника», «Містер університет», «Міс університет», «Ідеальна пара», міжнародний фестиваль творчої молоді «Звуки і фарби світу» під час святкування Нового року: «З Новим роком, плането!» тощо. Досягнення художніх колективів Молодіжного центру університету були відмічені у міжнародних та всеукраїнських мистецьких заходах:

- у щорічному Всеукраїнській фестивалі-конкурсі працівників лікувальних установ та студентів-медиків України «Ліра Гіппократа – 2018» у категорії «Естрадний вокал» Ольга Федоренко стала лауреатом Першої премії, Руслан Блудов та Єгор Полупан стали лауреатами 1-го ступеня, вокальний колектив «Зоряна» лауреатом 1-го ступеня, вокальний колектив «Троянда» лауреатом 2-го ступеня;

- у щорічному конкурсі колективів художньої самодіяльності «Студентська Весна – 2019» стали лауреатами: хоровий ансамбль «Експресія», колектив сучасного танцю «A-Fam», Марія Юзюк, Ольга Федоренко, вокальний колектив «Меліса». Призерами стали: Ілона Крючкова – естрадний вокал (2-е місце), ансамбль бального танцю «Арт-Денс» – бальна хореографія (2-е місце), ансамбль народного танцю «Радість» – на-

родна хореографія (2-е місце), танцювальний колектив «Феєрія» – народна хореографія (3-є місце), Єгор Полупан – естрадний вокал (3-є місце), Руслан Блудов – естрадний вокал (3-є місце), вокально-естрадний колектив «Зоряна» – естрадний вокал (3-є місце).

Досягнення вокальних колективів:

– у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі мистецтв «Чорноморський бриз – 2018» лауреатами 2-го ступеня у категорії «Естрадний вокал» стали вокальні колективи «Троянда» та «Зоряна»;

– у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «ARTRAVE – 2019» у номінації «Естрадний вокал» лауреатом 2-го ступеня став вокальний колектив «Троянда», лауреатом 1-го й 3-го ступеня – ансамбль «Зоряна» та лауреатом 2-го ступеня – ансамбль «Мелісса»;

– у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «ART-WAVES 2019» колектив «Зоряна» та Юлія Іщук (соло-вокал) посіли 1-е місце у номінації «Академічний вокал».

Досягнення хореографічних колективів:

– у Міжнародному фестивалі – конкурсі «Dayofdance 2018» ансамбль «Радість» посіли 1-е місце у номінації «Народна хореографія», «Art-dance» – у номінації «Бальна хореографія» та «Феєрія» – у номінації «Танці народів світу»;

– у Всеукраїнському хореографічному фестивалі – конкурсі «Хореографія України 2019» Гран-Прі фестивалю у номінації «Танці Народів Світу» отримав колектив «Феєрія» та ансамбль «A-FAM» посів 3-є місце у номінації «Сучасна хореографія»;

– у Міжнародному фестивалі-конкурсі мистецтв «Dancesongfest 2018» – 1-е місце у номінації «Народна Хореографія» посіли колективи «Радість» та «Феєрія»;

– у Всеукраїнський фестиваль-конкурс танцювальних шоу «МОТОР-ФЕСТ X- Dance» отримав Гран-Прі фестивалю у номінації «Народна Хореографія» колектив «Радість» та 2-е місце у номінації «Народна хореографія» – колектив «Феєрія».

Поширюється КВК-рух в університеті, що спрямоване на вирішення таких завдань, як організація молодіжного дозвілля, розвиток творчого, культурного і комунікативного потенціалу студентства. Двічі відбувся розіграш Кубка Сміху Харківського національного медичного університету та гумористичні змагання КВК на «Кубок ректора».

Учасники збірної команди КВК ХНМУ «Обережно, Харків'яни» (капітан команди Ашот Атоян) взяли участь у змаганнях Слобожанської Ліги Сміху (м. Харків), у Всеукраїнській Одеській Лізі Сміху 5-го сезону та у XXV Всеукраїнському фестивалі гумору АКУ «Країна Веселого Народу», де посіли 2 місце у загальному заліку та Кубку Розминки (м. Одеса). Продовжував активно працювати інтелектуальний клуб «Що? Де? Коли?». Командами «Таки Мед» (капітан – Анастасія Матвєєва) та «НеНой» (капітан – Кирил Дегтяр) клубу стали призерами гри Студентського Клубу м. Харкова, що була організована Лігою Українських клубів інтелектуальних ігор.

Таким чином, можна зробити висновок, що згідно з Концепцією виховної роботи, розробленою в університеті, успішно діють всі без винятку напрямки: національно-патріотичний, соціокультурний (світоглядний), формування здорового способу життя, художньо-естетичний, фізкультурно-оздоровчий. Така спрямованість буде умови для набуття наукового і практичного досвіду та надає можливості студентам стати справжніми фахівцями у своїй справі. Сьогодні особливого значення набуває національно-патріотичне виховання. Мова йде про те, що патріотизм є моральним фундаментом суспільної і державної будівлі, опорою його життєспроможності, однією із першочергових умов ефективності функціонування системи соціальних і державних інститутів. Упевнено можна сказати, що завдяки гуманному спрямуванню виховної роботи у студентів формується розуміння про суспільно-корисні цінності, прагнення бути чесними і справедливими людьми, палкими патріотами, свідомими громадянами України.

Стан виховної роботи в Медичному коледжі ХНМУ. Організація виховної та позааудиторної роботи зі студентами Медичного коледжу ХНМУ проводиться згідно із затвердженим Комплексним річним планом виховної роботи, складеним із врахуванням вікових і професійних особливостей студентів, планами завідувачів відділень, керівників академічних груп.

Загальна мета виховання конкретизується через систему виховних завдань, що об'єднані в напрями: національно-патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, фізичне виховання.

Формування інтелектуального та світоглядного розвитку студентів здійснюється за допомогою таких засобів:

- виховні заходи під час навчального процесу;
- виховні заходи в позааудиторний час;
- виховання студентів власною поведінкою викладачів і співробітників.

Беручи до уваги важливість та необхідність фізичного розвитку студентської молоді, фізичне виховання в коледжі забезпечує повноцінний фізичний розвиток студентів, фізичне, духовне та психічне загартування, відповідальне ставлення до власного здоров'я, профілактику захворювань, ведення здорового способу життя, створює умови для активного відпочинку студентів, протидіє негативним звичкам. З метою реалізації даного напрямку традиційно у вересні проводиться День здоров'я для студентів-першокурсників; протягом року згідно з планом виховної роботи викладачами фізичного виховання проводились змагання з футболу, волейболу, баскетболу, тенісу, шахів та шашок. Викладачами, керівниками груп систематично проводились бесіди з профілактики наркоманії, пияцтва та паління.

Концепція виховної роботи спрямована на формування особистості, яка усвідомлює свою належність до українського народу, зберігає і продовжує українські культурно-історичні традиції, шанобливо ставитися до

рідних святинь, української мови, своєї історії. Згідно з цією метою у коледжі проводились заходи до Дня української писемності та мови, до Дня Соборності України. Цьому сприяла також організація та проведення в коледжі Всеукраїнського конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика, Всеукраїнського мовно-літературного конкурсу ім. Т.Г. Шевченка, участь студентів-переможців в обласних етапах конкурсів. У коледжі проводились заходи зі вшанування річниці трагедії Голодомору 1932–1933 рр., до Дня пам'яті героїв Крут, Дня пам'яті Голокосту, Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни.

Основним завданням у виховній роботі стало створення необхідних умов для формування любові до професії та трудового виховання. Із цією метою у коледжі проводилися тематичні виховні години, студентські конференції, конкурс «Краща за фахом». Одним із важливих напрямів виховної роботи в коледжі є правове виховання студентської молоді, яке включає в себе:

- прищеплення поваги до прав і свобод людини та громадянина;
- засвоєння основ державного, трудового, цивільного, сімейного та кримінального права;
- формування глибокого усвідомлення взаємозв'язку між ідеями свободи, правами людини та її громадянською відповідальністю;
- виховання поваги до прав і свобод інших людей;
- формування активної протидії випадкам порушення законів.

Щомісяця керівниками груп проводились бесіди зі студентами, схильними до правопорушень. Проводилися зустрічі з представниками «Фонду рятування дітей та підлітків України від наркотиків».

Екологічному вихованню у коледжі також приділялась належна увага.

У коледжі організовано і проведено протягом навчального року традиційні свята:

- Першого дзвоника;
- до Дня вчителя;
- до Дня студентів;
- до Міжнародного жіночого дня;
- свято «Козацькі розваги»;
- конкурс «Міс коледж – 2019».

Студенти коледжу протягом року відвідували Харківський академічний театр музичної комедії, Харківський театр для дітей та юнацтва.

РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У 2018–2019 н. р. лабораторія психологічних та соціологічних досліджень здійснила два соціологічні проекти: «Студент та його здоров'я», «Оцінювання роботи викладача на практичному занятті».

Вибіркову сукупність дослідження – «Студент та його здоров'я» – склали вітчизняні студенти, які навчаються на 1–5-х курсах I, II, III, IV медичних факультетів, а також на стоматологічному факультеті; загальна кількість опитаних – 985 осіб.

Самооцінка респондентами/-ками свого здоров'я очікувано виявилася доволі різною, але із суттєвим переважанням позитивних оцінок над негативними. Так, наприклад, варіанти відповіді «Дуже хороше» і «Радше, хороше» загалом обрали майже половина опитаних (48,5 %), тоді як протилежний «полюс» сумарно зайняло лише 7,7 % респондентів.

Студентству було запропоновано оцінити різні чинники, що теоретично могли б визначати стан здоров'я. Саме запитання звучало так: «Як Ви думаєте, якою мірою Ваше здоров'я залежить від...?» (далі був запропонований перелік з 8 чинників). На *рисунку* представлені думки тих респондентів/-ок, які по кожному чиннику обрали один із двох варіантів відповіді: «Залежить повною мірою» або «Радше, залежить».

Як бачимо, найбільш впливовими респонденти/-ки вважають такі чинники, як «фізичні, психологічні навантаження» (81,5 %), «Спадковість» (69,5 %) і «Екологічна ситуація в місці проживання» (68,8 %). Як мало-впливовий сприймається лише один чинник – «ситуація в країні» (рівень «підтримки» складає лише 26,4 %).

Чинники, що визначають здоров'я студентства, %

Звісно, особливу увагу привертає варіант «Перебування та навчання у ХНМУ». Цей чинник також можна віднести до доволі впливового, адже таким його вважають 63,2 % респондентів/-ок. Далі було поставлено уточнююче запитання: «Як різні аспекти життя університету й особливості Вашого перебування в ньому впливають на Ваше здоров'я?» та було запропоновано перелік цих аспектів з 18 альтернатив (*табл. IV.2*).

**Таблиця IV.2. – Соціологічна робота. Думка респондентів/-ок
щодо впливу різних аспектів життя університету на їхнє здоров'я, %**

Аспекти	Дуже впливають	Імовірноше впливають, ніж не впливають	У чомусь впливають, у чомусь – ні	Імовірноше не впливають	Зовсім не впливають
Зручність лекційних аудиторій	30, 6	28,3	23,0	9,9	7, 0
Зручність аудиторій на кафедрах	28,4	30,2	23,8	9,6	6,5
Температурний режим в аудиторіях університету	41,0	32,4	16,9	5,8	2,6
Рівень освітленості аудиторій та інших приміщень університету	37,3	31,3	19,2	7,4	3,9
Доступність санвузлів	37,7	25,7	19,8	9,2	6,4
Санітарно-гігієнічний стан санвузлів	40,2	29,1	17,6	6,3	4,9
Санітарно-гігієнічний стан корпусів у цілому	38,0	30,7	19,0	7,0	4,1
Санітарно-гігієнічний стан їдальнь	48,8	25,4	13,2	6,2	5,0
Якість і різноманітність їжі в їдальнях	36,6	27,1	17,6	7,8	8,5
Рівень навчальної навантаженості, розклад	60,2	24,6	10,6	1,8	1,6
Ризики, пов'язані з перебуванням у міжнародному студентському середовищі	23,4	24,1	27,0	12,6	10,8
Соціально-психологічний клімат у групі	27,0	28,9	24,9	9,7	7,9
Стосунки з викладачами	27,0	30,3	23,7	9,6	7,8
Стосунки з деканатом	22,2	23,1	22,2	13,6	15,8
Режим обов'язкового відвідування занять	48,1	19,5	16,0	8,1	6,8
Необхідність відпрацювання кожного пропущеного заняття	53,6	18,7	14,1	7,0	5,4
Можливість брати участь у спортивних заходах	16,1	22,6	24,6	14,2	18,5
Можливість оздоровлення за сприяння профспілки	18,6	22,0	23,61	12,4	18,9

Привертають увагу сумарні відсоткові показники за варіантами відповідей «Дуже впливають» або «Імовірніше впливають», які набрали більше 70 %, а саме:

- рівень навчальної завантаженості, розклад – 84,8 %;
- санітарно-гігієнічний стан їдальнь – 74,2 %;
- температурний режим в аудиторіях університету – 73,4 %;
- необхідність відпрацювання кожного пропущеного заняття – 72,3 %.

Що міг би зробити університет для підтримання та поліпшення здоров'я тих, хто тут навчається? Майже дві третини опитаних (64,6 %) висловили свою думку з цього приводу. Пропонувалося таке:

- покращити графік навчання, розклад пар – 23,6 %;
- зробити відвідування лекцій вільним – 19,3 %;
- осучаснити лекційні кімнати (зокрема, встановити зручні меблі) – 13,2 %;
- послабити пресинг на студентів (зокрема, відмінити необхідність відвідувати усі пари та відпрацьовувати усі пропущені пари) – 9,4 %;
- відкрити тренажерний зал, басейн і спортивні майданчики та зробити для студентства вільний вхід – 7,4 %;
- зробити їжу у їдальнях та буфетах більш якісною та здоровою (зокрема, урізноманітнити асортимент за рахунок фруктів) – 7,2 %;
- створити на території ХНМУ спеціальні зони для відпочинку – 5,2 %;
- відкрити у корпусах усі туалети, осучаснити їх (зокрема, покласти мило) – 5 %;
- відмінити обов'язкове відвідування концертів та інших творчих заходів – 4,5 %;
- поставити кулери з безкоштовною водою – 4,2 %;
- систематично організовувати безкоштовні мобільні медогляди – 4 %;
- організувати професійну психологічну допомогу студентству – 3,2 %.

Що стосується другого дослідження («Оцінювання роботи викладача на практичному занятті»), то вперше за часи проведення соціологічних досліджень в ХНМУ як пілотний дослідницький проект була розроблена та інтегрована до системи АСУ спеціальна опитувальна форма, відповідаючи на яку студентство мало можливість дати безпосередню оцінку роботі викладацького складу вишу. Сама концепція дослідження передбачала, що після завершення навчальної дисципліни студенту пропонується за п'ятибальною шкалою оцінити роботу викладача та процесу навчання, використавши для цього 11 тверджень.

1. Заняття проходили цікаво.
2. Викладач зміг мотивувати мене до вивчення свого предмету.
3. Викладач добре знає свій предмет.
4. Викладач добре роз'яснював незрозумілі питання курсу.
5. Викладач зміг побудувати зі мною партнерські відносини, що сприяло навчанню.

6. Викладач добре володіє мовою навчання.
 7. Заняття завжди починалися і закінчувалися згідно з розкладом.
 8. Викладач, загалом, оцінював мою роботу справедливо.
 9. Мені подобається викладач як людина.
 10. Література, яку я придбав на кафедрі, за своїм інформаційним наповненням мене повністю влаштовує.
 11. Щоб завершити курс, я брав участь у корупційних практиках.
- Оскільки дослідження було пілотним, і його головне завдання передбачало, передусім, опрацювання дослідницького інструментарію та методики збору та аналізу даних була обрана (випадковим чином) відносно мала респондентська група (один потік) – студенти 1-го курсу І мед. ф-ту.
- У підсумку, в дослідженні взяли участь 111 респондентів/-ок. Респонденти/-ки давали оцінку роботі викладачів чотирьох кафедр університету: анатомії людини (оцінено 13 викладачів); медичної біології (оцінено 6 викладачів); медичної та біологічної фізики і медичної інформатики (оцінено 5 викладачів); медичної та біоорганічної хімії (оцінено 7 викладачів).
- Результати дослідження було передано адміністрації університету. Дослідження продемонструвало, що інтегрована до системи АСУ опитувальна форма цілком може стати інструментом оцінювання студентами роботи викладацького складу, а отже й подальшого рейтингу викладачів і кафедр.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД

У 2018–2019 рр. робота Лабораторії психологічних і соціологічних досліджень ННІ ЯО ХНМУ з покращання педагогічного і психологічного супроводу навчально-виховного процесу здійснювалась відповідно до плану роботи інституту у таких напрямках:

1. Індивідуальне психологічне консультування студентів, лікарів, інтернів та співробітників університету.
2. Групова психологічна робота зі студентами.
3. Проведення психолого-педагогічної підготовки викладачів в рамках внутрішньовузівської системи підвищення кваліфікації викладачів ХНМУ – «Школа молодого викладача» та «Школа досвідченого лектора».

У минулому навчальному році за індивідуальною психологічною допомогою звернулося 42 особи (34 студенти, 8 співробітників університету). Всього проведено 139 консультацій. Було проведено психологічну діагностику, за результатами якої надані психологічні консультації, реалізовані заходи з психокорекції та надані рекомендації щодо можливої необхідності консультування та супроводу іншими спеціалістами: психотерапевтом, сімейним лікарем (терапевтом) та ін. Середня кількість психологічних сесій складала 7–8 робочих зустрічей; мінімальна кількість консультацій – 1, максимальна – 12. Тривалість одного прийому складала у середньому 1–1,5 год. Домінуючими тематиками звернень у 2018–2019 н. р. були складність у адаптації до навчальної діяльності (практично всі з 1-х і 2-х курсів), через стрес у період екзаменаційної сесії; а також

міжособистісні стосунки у студентському колективі, з друзями, питання професійної ідентичності. В цілому тематика, за якою розподілялись звернення та їх кількість, не дуже відрізнялась від попередніх років. Переважна більшість запитів як студентів, лікарів-інтернів, так і співробітників мала багатогранний характер та містила кілька запитів, робота з якими реалізовувалася поступово. Консультації проводилися згідно з професійним етичним кодексом психолога.

У 2018–2019 н. р. була продовжена робота за програмою психологічної підготовки студентів-волонтерів. 15 студентів (1–4-х курсів) навчались у навчально-тренінговій групі «Психологія спілкування» та 11 з них, працювали волонтерами (проводили ігрові розвивальні заняття з дітьми-пацієнтами) у КНП ХОР «Обласний багатопрофільний дитячий санаторій». З вересня по квітень, включно, волонтери здійснили 39 відвідувань і провели 117 год занять.

Крім того, на базі ННІ ЯО ХНМУ у 2018–2019 н. р., у рамках НДР, та за Програмою дослідницького проекту «Вивчення, опосередковано пов'язаних аспектів мотиваційної (потреба у досягненні успіху) і вольової (загальна самоефективність) сфер особистості. З використанням матеріалів тестування студентів ХНМУ у 2016–2017 і 2017–2018 н. рр.», продовжувалось вивчення індивідуальних особливостей студентів, які впливають на якість їх учбової діяльності.

У 2018–2019 н. р. продовжив свою роботу цикл внутрішньовузівської системи підвищення кваліфікації викладачів «Школа молодого викладача». 25 співробітників різних кафедр прослухали курс лекцій при Навчально-науковому інституті якості освіти ХНМУ, взяли участь у проведенні майстер-класів та тренінгів. Загальним напрямом занять було формування та удосконалення навичок міжособистісного спілкування, ораторського мистецтва, технології активних та ігрових методів навчання, комунікації з вітчизняними та іноземними студентами і профілактика емоційного вигорання, підвищення психолого-педагогічної компетентності. Після завершення занять викладачі отримали відповідні сертифікати.

План занять наведено у *табл. IV.3*.

Після закінчення курсу слухачам була запропонована анонімна анкета зворотного зв'язку щодо вражень під час відвідування «Школи молодого викладача».

Усі викладачі надали позитивну оцінку курсу та зазначали, що найбільш інформативними та корисними темами були «Основи етноетикету. Професійний діалог зі студентом-іноземцем» (викладач Ю.С. Сіда), «Технологія ігрових, розвивальних та інноваційних форм навчання» (викладач О.А. Марущенко), «Ораторська майстерність», «Професійна деформація на емоційне вигорання: особливості подолання» (викладач А.М. Горецька).

Також викладачами було запропоновано розширити програму курсу, надати більше інформації щодо культурологічних особливостей іноземних студентів, залучати до курсу студентів для встановлення їх поглядів на процес навчання та очікувань від викладача.

**Таблиця IV.3 – Психолого-педагогічний супровід.
План семінарів «Школи молодого викладача» на 2018–2019 н. р.**

№ пор.	Дата	Тема	Викладає
1	26.09.18	Установчий семінар. Реєстрація. Знайомство з курсом	І.В. Завгородній А.М. Горецька
2	10.10.18	Аналіз професійної діяльності викладача. Основи педагогічної майстерності	А.М. Горецька
3	24.10.18	Психологія особистості студента. Теорія та практика виховання у вищій школі	А.М. Горецька
4	07.11.18	Круглий стіл: «Особливості викладання в групах іноземних студентів»	О.А. Марущенко О.А. Мирончук
5	21.11.18	Основи етноетикету. Професійний діалог зі студентом-іноземцем	Ю.С. Сіда
6	05.12.18	Зміна парадигми навчання. Тенденції еволюціонування систем викладання й навчання	А.М. Горецька
7	19.12.18	Специфіка професійної діяльності викладача вищої школи України: види (напрями) професійної діяльності викладача вищої школи	А.М. Горецька
8	09.01.19	Тренінг 1: «Ораторська майстерність»: голос та жести. Слухачі під контролем»	А.М. Горецька
9	23.01.19	Тренінг 2: «Публічний виступ: плануємо, долаємо страх, діємо!». Основи іміджу викладача	А.М. Горецька
10	06.02.19	Ефективна комунікація в професійній діяльності викладача	А.М. Горецька
11	20.02.19	Технологія ігрових, розвивальних та інноваційних форм навчання	О.А. Марущенко
12	06.03.19	Основи конфліктології. Типи конфліктів та заходи їх подолання. Тренінг 4. «Навчання без конфліктів»	О.А. Мирончук
13	20.03.19	Система сервісу в області охорони здоров'я	А.
14	03.04.19	Майстер-клас: «Мистецтво навчати»	В.В. М'ясоєдов
15	17.04.19	Харизма викладача як один із способів управління учбовим процесом	А.М. Горецька
16	08.05.19	Професійна деформація та емоційне вигорання: особливості подолання	А.М. Горецька
17	22.05.19	Урочисте вручення сертифікатів	В.Д. Марковський І.В. Завгородній

Загалом, всі учасники курсу були задоволені та залишили побажання серед яких є такі – «Дякую, плідної праці», «Все дуже чудово! Надалі треба такі курси проводити не тільки молодим викладачам», «Бажаю школі та її викладачам творчого натхнення, сил та подальшого розвитку», «Дякую, відвідувала із задоволенням», «Дуже цікавий та корисний курс. Можливо біло б корисно змінювати педагогів частіше протягом курсу для різнобічного розвитку. Дуже цікаві теми. Дякую!».

У 2018–2019 рр. вперше було проведено курс психолого-педагогічної майстерності «Школа досвідченого лектора», куди були запрошені викладачі з досвідом викладання. Основною метою курсу був обмін ви-

кладацьким досвідом між досвідченими лекторами, обговорення успішних прийомів донесення інформації до студентів, розбір цікавих кейсів.

План занять «Школи досвідченого лектора» наведено у *табл. IV.4.*

Таблиця IV.4 – Психологічна робота.

План семінарів «Школи досвідченого лектора» на 2018–2019 н. р.

№ пор.	Тема	Викладає
1	Основи педагогічної майстерності	І.В. Сорокіна
2	Ефективна комунікація в діяльності викладача	О.В. Ніколаєва
3	Ораторська компетентність лектора (вербальне та невербальне мовлення)	А.М. Горецька
4	Майстер-клас «Мистецтво навчати»	Т.І. Єрмоленко
5	Теорія ігрових, розвивальних та інформаційних форм навчання	О.А. Марущенко

На заняттях досвідчені лектори – І.В. Сорокіна, О.В. Ніколаєва, А.М. Горецька, Т.І. Єрмоленко, О.А. Марущенко щиро ділилися власним досвідом та майстерністю.

Слухачі курсу в анкетах зворотного зв'язку надали високу та позитивну оцінку курсу, вказали на актуальність даного курсу та перелік тем, які варто додати до програми занять.

Проректор з науково-педагогічної роботи проф. Володимир Дмитрович Марковський при врученні сертифікатів наголосив на необхідності постійно вдосконалювати свій професійний рівень, навчати студентів та навчатися безперервно самим.

Також психологом лабораторії А.М. Горецькою на дні відкритих дверей 18.05.2019 р. було проведено майстер-клас для абітурієнтів «Як подолати стрес під час складання ЗНО».

Таким чином, у 2018–2019 н. р. розширено діяльність лабораторії, вперше проведено «Школу досвідченого лектора», триває робота з надання психологічної допомоги студентам та співробітникам, кількість наданих консультацій збільшилася порівняно з минулим роком (139, в минулому році – 53), залучені психологи до міжвідомчих заходів (проведення майстер-класу у КЗ «Запорізька обласна лікарня» та до дня відкритих дверей ХНМУ), підготовлено 15 студентів-волонтерів, які провели 117 год занять у КНП ХОР «Обласний багатопрофільний дитячий санаторій».

Подальші напрями роботи лабораторії будуть спрямовані на удосконалення та розвиток психологічної служби університету, актуальну зміну тем курсу «Школа молодого викладача», спираючись на зворотній зв'язок слухачів, також заплановано наступний етап дослідження, а саме вивчення психолого-педагогічних компетенцій у викладачів ХНМУ та їх оцінка студентами. Це, без сумніву, дуже цікава наукова та практична складова роботи ННІ ЯО ХНМУ, яка потребує продовження та розвитку у майбутньому.

РОЗДІЛ V
ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Враховуючи сучасні аспекти розвитку охорони здоров'я в Україні, лікувально-профілактична діяльність разом з навчальною, науковою та виховною роботою у 2018–2019 н. р. була спрямована перш за все на якісну підготовку медичних кадрів, покращення надання спеціалізованої та висококваліфікованої медичної допомоги населенню, розробку і впровадження сучасних новітніх технологій діагностики і лікування та результатів наукових досліджень.

У своїй роботі фахівці клінічних кафедр університету керуються цілою низкою нормативних документів: Законом України «Про вищу освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 № 679 «Про здійснення протягом бюджетного періоду видатків на утримання деяких бюджетних установ одночасно із різних бюджетів», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05.06.1997 р. № 174 (зі змінами) «Положення про клінічний заклад охорони здоров'я», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.1993 р. № 121 (зі змінами) «Про клінічні кафедри та курси», наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів», законом України «Про внесення змін до Основ законодавства України про охорону здоров'я щодо удосконалення надання медичної допомоги», законом України «Про екстрену медичну допомогу», Національним планом заходів з імплементації та реалізації засад європейської політики «Здоров'я – 2020: основи Європейської політики в підтримку дій держави і суспільства в інтересах здоров'я і благополуччя щодо неінфекційних захворювань на період до 2020 р.».

Лікувально-консультативна робота, яка проводиться співробітниками клінічних кафедр університету в системі практичної охорони здоров'я, направлена на впровадження сучасних медичних технологій, стандартів діагностики і лікування, що відповідають засадам доказової медицини; розробку нових та удосконалення вже існуючих стандартів діагностики і лікування, протоколів надання медичної допомоги; проведення заходів із підвищення кваліфікації лікарів практичної охорони здоров'я за всіма спрямуваннями; участь у проведенні тематичного удосконалення, лекцій з актуальних проблем медицини організація і проведення науково-практичних конференцій; випуск методичних рекомендацій; проведення експертної оцінки в веденні хворих тощо; співпрацю з лікарськими товариствами та асоціаціями; ведення санітарно-просвітницької роботи.

Лікувально-консультативна робота та клінічна підготовка студентів, лікарів-інтернів здійснюється в університеті на 48 клінічних кафедрах, які розміщуються на 113 клінічних базах у 70 лікувально-профілактичних і спеціалізованих медичних закладах Харківської області і м. Харкова та 3 науково-практичних медичних центрах університету. Укладено 113 договорів про співпрацю з базовими лікувально-профілактичними закладами, в яких відображені закріплені за клінічними кафедрами приміщення та їх площа (табл. V.1).

**Таблиця V.1 – Лікувально-профілактична діяльність.
Розташування клінічних кафедр ХНМУ**

Лікувально-профілактичні заклади	Кількість закладів	Кількість договорів	Кількість клінічних кафедр	Ліжковий фонд відділень, який використовується в навчальному процесі	Загальна площа, яку займають клінічні кафедри (м ²)
Лікувальні заклади обласного підпорядкування	25	47	29	3 877	8 037,15
Лікувальні заклади міського підпорядкування	25	35	25	2 307	3 093,59
Інститути НАМН України	5	8	8	1 062	508,16
Відомчі лікувальні заклади	2	9	8	355	210,0
Приватні медичні центри	13	14	8	52	610,5
Всього:	70	1113	48	7 653	15 459,4
Науково-практичні медичні центри університету (університетські клініки)	3	–	15	270	4471,7

З 2011 по 2019 рр. кількість клінічних баз зросла на 34,5 %, 14 кафедр університету мають по три та більше клінічних баз (*рис. V.1*).

На базах клінічних кафедр та університетських клінік лікувальну роботу виконують 704 співробітники клінічних кафедр та 99 лікарів університетських клінік (*табл. V.2*).

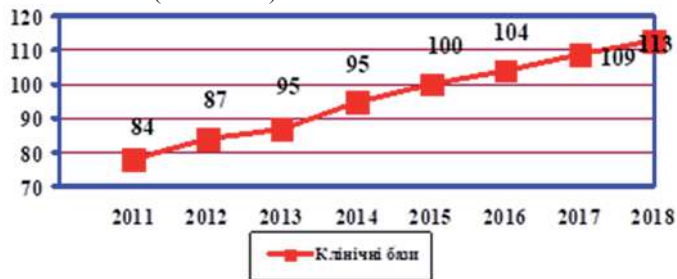

Рис. V.1. Динаміка зростання кількості клінічних баз з 2011 по 2018 рр.

Потужний потенціал професорсько-викладацького складу клінічних кафедр складають 103 професори, 244 доценти та 249 асистентів. Відповідно до затвердженого плану організації підвищення кваліфікації та перепідготовки спеціалістів університету на 2018–2019 н. р. курси з підвищення кваліфікації пройшли 287 співробітників університету, з них: пройшли фахову спеціалізацію – 31; підтвердили сертифікат лікаря спеці-

аліста – 41; підвищили кваліфікацію на циклах тематичного вдосконалення – 49; пройшли передатестаційні цикли – 166. У Центральній атестаційній комісії МОЗ України атестовано 169 співробітників, з них: підтвердили вищу кваліфікаційну категорію – 70; підтвердили першу кваліфікаційну категорію – 11; другу кваліфікаційну категорію – 2; присвоєно кваліфікаційну категорію: вищу – 29 співробітникам; першу – 35, другу – 22. На цей час всі викладачі клінічних кафедр мають сертифікати лікаря-спеціаліста або посвідчення з присвоєнням кваліфікаційної категорії з відповідних профільних спеціальностей. На 01.06.2019 р. кваліфікаційну категорію мають: вищу – 379 співробітників клінічних кафедр, що складає 62,0 %, першу – 84, що складає 13,8 %, другу – 75, що складає 12,3 %, сертифікат лікаря-спеціаліста мають 73 співробітники, що складає 11,9 % від загальної кількості працівників.

**Таблиця V.2 – Лікувально-профілактична діяльність.
Кількість співробітників університету,
причетних до лікувальної справи та його характеристика**

Кількість співробітників клінічних кафедр та університетських клінік, причетних до лікувальної роботи	803
Професорсько-викладацький склад клінічних кафедр:	
професори	103
доценти	244
асистенти	249
аспіранти, клінічні ординатори, магістри	108
Лікарі університетських клінік	99
Кількість осіб з числа професорсько-викладацького складу, які мають певні кваліфікаційні категорії:	
всього	611
у т. ч. вищу	379
першу	84
другу	75
без категорії	73

Проводячи аналіз звітів із лікувально-профілактичної діяльності клінічних кафедр і університетських клінік, можна відзначити, що у 2018–2019 н. р. співробітниками університету проліковано 169 128 хворих, виконано 4 124 чергування по стаціонару, 1 801 чергування по санітарній авіації, здійснено 118 викликів по санітарній авіації, під час яких надана допомога 142 хворим та прооперовано 25 хворих.

Загальна кількість операцій, проведених в клініках за минулий рік, складає 88 900, з них співробітниками кафедр проведено 39 379 (44,3 %), у тому числі завідувачами кафедр, професорами та доцентами – 20 989 (23,6 %).

Важливим розділом спільної лікувально-профілактичної роботи клініцистів університету та лікарів практичної охорони здоров'я є консультативна та науково-методична робота у лікувально-профілактичних закладах охорони здоров'я. З метою наближення надання високоспеціалізованої допомоги мешканцям Харківської області професорсько-викладацький склад

клінічних кафедр залучався для участі в роботі виїзних консультативних бригад, безпосередньо за участю завідувачів та професорів клінічних кафедр. Проконсультовано за рік 388 023 хворих, з них 8 896 у районах області та інших лікувально-профілактичних закладах міста (табл. V.3).

**Таблиця V.3 – Лікувально-профілактична діяльність.
Основні показники лікувальної роботи ХНМУ у 2017/2018–2018/2019 н. р.**

Показники	Навчальні роки	
	2017–2018	2018–2019
Проліковано хворих	149 681	169128
Виконано:		
– оперативних втручань	27 895	29028
– асистенцій	9 584	11059
Проконсультовано хворих – всього	385 084	388023
– в стаціонарах	167 359	170029
– в поліклініках	209 056	209098
– в районах області та інших лікувально-профілактичних закладах міста	8 669	8896
Виконано чергувань по стаціонару	4 923	4124
Виконано чергувань по санітарній авіації	944	1801

Співробітники клінічних кафедр університету в системі практичної охорони здоров'я регіону сприяють підвищенню кваліфікації лікарів практичної охорони здоров'я за всіма спрямуваннями, підвищенню якості надання спеціалізованої медичної допомоги населенню міста і області та надають суттєву організаційно-методичну допомогу. Затребуваність клініцистів університету вищої кваліфікації для практичної охорони здоров'я підтверджується тим, що 24 фахівці університету включені до складу групи експертів Департаменту охорони здоров'я Харківської ОДА.

Клініцистами університету була проведена достатня інформаційно-просвітницька робота, спрямована на підвищення обізнаності та компетентності громадян щодо діяльності системи охорони громадського здоров'я на центральному та місцевому рівнях. Зокрема, проводилась роз'яснювальна робота з питань профілактики захворювань, пропаганди здорового способу життя, планування сім'ї тощо.

Виходячи з основних завдань, які постали перед клініцистами університету, лікувальна робота клінічних кафедр університету у 2018–2019 н. р., перш за все, була спрямована на розробку, сумісно з лікарями клінічних баз, нових і удосконалення існуючих методів та засобів профілактики, діагностики і лікування найпоширеніших, а також соціально значущих захворювань. Так, кафедрою внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології в практику охорони здоров'я на базі КНП «Міська клінічна лікарня № 27» ХМР розроблено та впроваджено 16 нових методів діагностики і лікування хвороб серцево-судинної системи, кафедрою хірургії № 2 в практику охорони здоров'я на базі КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня», КЗОЗ «Мереф'янська центральна районна лікарня» розроблено та впроваджено 8 нових методів діагностики і хірургічного лікування,

кафедрою клінічної фармакології та внутрішньої медицини на базі ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» розроблено та впроваджено 7 нових методів діагностики і лікування хвороб серцево-судинної системи, кафедрою інфекційних хвороб на базі КНП ХОР «Обласна клінічна інфекційна лікарня» розроблено та впроваджено 6 нових методів діагностики, лікування та реабілітації хворих, кафедрою педіатрії № 2 на клінічних базах КНП «Міська клінічна дитяча лікарня № 16» ХМР, КНП «Міська дитяча поліклініка № 16» ХМР розроблено та впроваджено 5 нових способів діагностики хвороб у дітей, кафедрою внутрішньої медицини № 1 на базі ДУ «Національний інститут терапії ім. Л.Т. Малої НАМН України» розроблено та впроваджено 5 нових методів лікування хворих, кафедрою дерматології, венерології і СНІДу на базі КНП «Міський клінічний шкірно-венерологічний диспансер № 5» ХМР впроваджено 5 нових методів лікування хворих, співробітниками ННМК «Університетська клініка» ХНМУ впроваджено 4 нових методи лікування хворих із патологією нирок, кафедрою ортопедичної стоматології на клінічних базах КЗОЗ «Харківський обласний центр паліативної медицини "ХОСПІС"», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України (В/ч А3306), ТОВ «Данатея» стоматологічна клініка «Silk», ФОП Богатиренко М.В., Приватна стоматологічна клініка «ФОП- Ющенко Павло Леонідович» впроваджено 3 нових методи діагностики та ортопедичного лікування пацієнтів, кафедрою хірургії № 1 на клінічних базах КНП «Міська клінічна лікарня швидкої та невідкладної медичної допомоги ім. проф. О.І. Мещанінова» ХМР, ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України» впроваджено 3 нових методи покращання діагностики та підвищення ефективності лікування хворих, кафедрою педіатрії № 1 та неонатології на клінічних базах КНП ХОР «Обласна клінічна лікарня», КНП ХОР «Обласна дитяча клінічна лікарня», КНП ХОР «Обласний клінічний перинатальний центр», КНП ХОР «Обласний спеціалізований будинок дитини "Гіппократ"» та КНП «Міська дитяча поліклініка № 2» ХМР розроблено та впроваджено 2 нових методи ранньої діагностики хвороб у дітей, кафедрою загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб на клінічних базах КНП ХОР «Обласний клінічний шкірно-венерологічний диспансер № 1», КНП ХОР «Обласний клінічний перинатальний центр», КЗОЗ «Харківський обласний центр паліативної медицини "ХОСПІС"», КЗОЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги населенню, с. Пісочин, Харківського району», КЗОЗ «Центр первинної медико-санітарної допомоги населенню, с. Липці, Харківського району», КНП «Міська поліклініка № 24» ХМР впроваджено 2 нових методи діагностики та лікування, кафедрою внутрішніх та професійних хвороб на клінічних базах «Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 2» Філії «Центр охорони здоров'я» ПАТ «Українська залізниця», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України (В/ч А3306) впроваджено 2 нових способи діа-

гностики професійних хвороб, кафедрою стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології на клінічних базах КЗОЗ «Обласна дитяча клінічна лікарня № 1», КНП «Міська дитяча поліклініка № 23» ХМР, ФО-П Фоменко, ФО-П Бабай О.М. впроваджено 1 новий метод ранньої діагностики, кафедрою дерматології, венерології і медичної косметології на клінічній базі КНП «Міський клінічний шкірно-венерологічний диспансер № 5» ХМР впроваджено 1 новий спосіб підвищення ефективності лікування хворих на псоріаз, кафедрою психіатрії, наркології та медичної психології на клінічних базах КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня № 3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України (В/ч А3306) впроваджено 1 новий спосіб оптимізації комплексного лікування пацієнтів, кафедрою дитячої хірургії та дитячої анестезіології на базі КЗОЗ «Обласна дитяча клінічна лікарня № 1» впроваджено 1 новий спосіб покращання лікування, кафедрою медичної генетики на базі КНП ХОР «Міжобласний спеціалізований медико-генетичний центр – центр рідкісних (орфаних) захворювань» впроваджено 1 новий спосіб діагностики хворих дітей, кафедрою акушерства, гінекології та дитячої гінекології на базах КЗОЗ «Обласна дитяча клінічна лікарня № 1», КНП «Міський пологовий будинок № 1» ХМР, Центр планування сім'ї та репродукції людини ТОВ «Сана-Мед» впроваджено 1 новий спосіб лікування безпліддя у жінок, кафедрою фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я на базі КНП ХОР «Обласний лікарсько-фізкультурний диспансер» впроваджено 1 новий спосіб реабілітації хворих.

Взагалі, перелік результатів наукової продукції в практику охорони здоров'я включає 85 пропозицій до Переліку галузевих нововведень, підготовлено 48 інформаційних листів.

**Таблиця V.4 – Лікувально-профілактична діяльність.
Динаміка високоефективних форм впровадження
у 2016/2017–2018/2019 н. р.**

Форми впровадження	Навчальні роки		
	2016–2017	2017–2018	2018–2019
Інформаційні листи	37	51	48
Нововведення (Перелік галузевих нововведень)	58	80	85

Співробітниками університету отримано 101 патент, у тому числі 26 – на винаходи (з них 21 співробітниками клінічних кафедр), направлено 110 заявок, в тому числі 19 на винаходи (з них 17 співробітниками клінічних кафедр).

Патенти на винаходи отримали кафедри: дерматології, венерології та СНІДу (4), СДВ, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології (3), інфекційних хвороб (2), ортопедичної стоматології (2), акушерства та гінекології № 1 (1), акушерства та гінекології № 2 (1), внутрішніх та професійних хвороб (1), внутрішньої медицини № 3 та ендокринології (1), дитячої хірур-

гії та дитячої анестезіології (1), медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії (1), педіатрії № 1 та неонатології (1), пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки (1), психіатрії, наркології та медичної психології (1), терапевтичної стоматології (1).

Заявки на винаходи подали кафедри: інфекційних хвороб (4), внутрішньої медицини № 2 і клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої (3), психіатрії, наркології та медичної психології (2), анатомії людини (1), внутрішніх та професійних хвороб (1), дерматології, венерології і СНІДу (1), дитячої хірургії та дитячої анестезіології (1), загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб (1), оториноларингології (1), пропедевтики педіатрії № 2 (1), хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії (1).

Заслугує уваги робота, яка проведена співробітниками клінічних кафедр у виконанні «Національного плану заходів щодо неінфекційних захворювань для досягнення глобальних цілей сталого розвитку», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 липня 2018 № 530-р.

З метою зменшення рівнів смертності та захворюваності, пов'язаних з неінфекційними захворюваннями науковці університету взяли активну участь у формуванні інформаційної політики та забезпечення громадської підтримки у напрямі профілактики неінфекційних захворювань, забезпечення організації та проведення інформаційних кампаній для населення щодо основних факторів ризику неінфекційних захворювань, формуванні освітніх матеріалів з питань пропагування здорового способу життя та профілактики неінфекційних захворювань у навчальних програмах, упровадженні сучасних навчальних та освітніх матеріалів у навчальний процес для студентів і слухачів післядипломної освіти з включенням до навчальних програм тем щодо формування здорового способу життя, попередження розвитку неінфекційних захворювань, забезпеченні опрацювання, затвердженні та впровадженні в навчальному процесі в університеті та післядипломній підготовці медичних працівників сучасних доказових матеріалів щодо основних засад здорового способу життя, наслідків для здоров'я населення нездорового способу життя тощо. На особливу відзнаку заслуговують співробітники кафедр педіатрії № 1 та неонатології, акушерства та гінекології № 1, медичної генетики, урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза за копітку, виважену та науково обгрунтовану роботу з виконання Плану заходів.

Науково-практичні медичні центри, як навчальні бази Університету проводять роботу, спрямовану на надання спеціалізованої, високоспеціалізованої медичної допомоги та створення оптимальних умов для підготовки студентів, інтернів, магістрів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів, підвищення кваліфікації лікарів.

На базі Університетського стоматологічного центру ХНМУ розташовано 5 клінічних кафедр стоматологічного профілю. Одним з основних завдань є лікувально-профілактична робота з надання висококваліфікованої

стоматологічної допомоги населенню, співробітникам університету та студентам. З метою забезпечення лікувального та учбового процесів учбові кабінети оснащені високоякісним медичним обладнанням. На балансі УСЦ ХНМУ є 55 стоматологічних установок та сучасне рентгенологічне обладнання. Проведено обладнання двох лекційних аудиторій та трьох фантомних класів.

Клініка Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ зі стаціонарним відділенням на 80 ліжок обслуговує працююче в галузі промисловості населення 5 областей України. Головною метою діяльності клініки є надання високоспеціалізованої допомоги: діагностика, лікування, вирішення експертних питань, які пов'язані з встановленням зв'язку захворювання з умовами праці у осіб, які працюють у шкідливих умовах, а також є базою для підвищення кваліфікації лікарів відповідного профілю і підготовки студентів університету. У 2018 р. у клініці проліковано за рік 1 227 хворих, проконсультовано 8 873 осіб.

ННМК «Університетська клініка» ХНМУ пройшов сертифікацію на відповідність міжнародним стандартам ISO 2009 та акредитацію МОЗ України на відповідність вищій атестаційній категорії. На цей час на базі клініки наукову, учбову та лікувальну роботу проводять співробітники 9 клінічних кафедр університету та 2 кафедри Національного фармацевтичного університету. До структури клініки входять стаціонарне та амбулаторне відділення. У 2018–2019 н. р. в ННМК «Університетська клініка» ХНМУ проведено повне оснащення медичним обладнанням для високотехнологічної лапароскопічної хірургії, урології, гінекології, ортопедичних оперативних втручань будь-якого рівня складності. На цей час клініка забезпечена надсучасним медичним обладнанням для надання медичної допомоги пацієнтам після оперативних втручань високого рівня складності. Протягом 2019 р. розпочне роботу нове операційно-анестезіологічне відділення, яке включає операційний блок з двома сучасними операційними залами та консультаційний центр, де для висококваліфікованих спеціалістів із числа професорсько-викладацького складу кафедр. Будуть створені умови для проведення консультації пацієнтів з подальшим лікуванням на базі Університетської клініки, з використанням всіх можливостей клінічної бази, включно операційних залів.

Продовжено плідну співпрацю з міжнародного співробітництва клініцистів університету, фахівців клінічних баз та університетських клінік з метою сприяння професійним та науковим контактам, обміну сучасними медичними технологіями, спільній підготовці фахівців. У жовтні 2018 р. за участю кафедри хірургії № 2 ХНМУ та підтримки керівництва Харківської обласної клінічної лікарні, на її базі, відбулася зустріч та проведений майстер-клас з хірургічного лікування ожиріння фахівцем у галузі бариатричної хірургії, загальної та абдомінальної хірургії, онкохірургії шлунково-кишкового тракту доктором Пламеном Стайковим – головним лікарем клініки Заксенхаузен (м. Франкфурт-на-Майні, ФРН). Фахівці університету та лікарі ознайомилися з досвідом із проведення операцій щодо лікування ожиріння, оскільки цей напрямок хірургії в Україні поки

що знаходиться на початковому етапі. Ці контакти мають перспективу розвитку в м. Харкові, зокрема з університетською клінікою ХНМУ, планується підписання договору про співробітництво з німецькою клінікою.

Сучасний розвиток медицини праці потребує активної міжнародної комунікації, яка віддзеркалюється в багаторічному співробітництві між Харківським національним медичним університетом та Університетом Отто фон Гьоріке (м. Магдебург, ФРН). Фахівці кафедр внутрішніх та професійних хвороб, гігієни та екології № 2 університету та кафедри медицини праці медичного факультету Магдебурзького університету ім. Отто фон Гьоріке успішно розробляють систематизацію умов праці, вивчення стану професійного навантаження вчителів, викладачів вишів, робітників швидкої медичної допомоги, банківських працівників, визначення механізмів поєднаної дії екологічних чинників. Спільна праця з фахівцями із Німеччини дала плідні результати в лікуванні та профілактиці професійних хвороб.

У 2018–2019 н. р. особлива увага приділялась поєднанню освіти, практичної медицини та науки з підготовки висококваліфікованих лікарів загальної практики – сімейної медицини з використанням досвіду та кращої світової практики в галузі сімейної медицини. Цьому сприяв захід медичного університету, який відбувся в рамках міжнародного партнерського проекту «Ізраїльська медицина в Харкові – SMART–технології в сучасній медицині. Школа правильного лікування», за підтримки кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки університету та ТОВ «Сан Медикал». Було проведено майстер-клас, власником приватної клініки в рамках медичного об'єднання (лікарняної каси «Маккабі», Хайфа, Ізраїль) доктором Тайчер, із сімейної медицини для лікарів «Сімейний лікар – дільничний терапевт або сучасний медичний менеджер?», під час якого вона поділилася знаннями щодо ролі сімейного лікаря в організації та наданні первинної медичної допомоги на прикладі досвіду держави Ізраїль.

Визначаючи позитивні моменти у розвитку лікувальної роботи на кафедрах, клініках та клінічних підрозділах університету, особливо у напрямку покращання надання спеціалізованої та високоспеціалізованої допомоги населенню у 2018–2019 н. р., необхідно наголосити на тому, що для підвищення якості медичного обслуговування важливим є подальше впровадження високотехнологічних методів діагностики і лікування, що приносять клінічний і економічний ефекти. Тому кафедральним колективам сумісно з керівництвом лікувально-профілактичних закладів необхідно провести вдосконалення організаційної структури системи управління якістю медичної допомоги на клінічних базах кафедр. Це можливе внаслідок більш ефективного використання творчого потенціалу клініцистів університету щодо прогнозування впровадження та використання сучасного медичного обладнання і нових технологій в базових лікувально-профілактичних установах, визначення пріоритетів у наданні високоспеціалізованої допомоги населенню регіону у контексті існуючих клінічних баз, проведення оцінки економічної значущості застосовуваних протоколів і програм лікування хворих.

РОЗДІЛ VI ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

У звітньому навчальному році адміністративно-господарськими службами університету постійно проводиться робота щодо забезпечення життєдіяльності університету та його підрозділів, яка включає у себе проведення капітальних, поточних, планово-попереджувальних робіт, а також забезпечення університету матеріально-технічними ресурсами та усіма видами комунальних послуг, поліпшення побутових умов для навчання і проживання студентів та роботи співробітників університету. Всі заходи, що плануються до виконання обговорюються та затверджуються на засіданнях ректорату та вченої ради університету.

Свою діяльність у цьому напрямку університет здійснює на підставі перспективного плану розвитку матеріальної бази, який був затверджений у 2016 р. Основною метою стратегічного планування університету є підвищення його конкурентоспроможності на освітньому, медичному і науковому просторі країни та зарубіжжя, зростання престижу та просування його лідерства у зазначених галузях. Ця мета може бути реалізована за рахунок забезпечення навчального та лікувального процесів в університеті найсучаснішими інноваційними технологіями та обладнанням, а також впровадження заходів щодо енергозбереження. Господарська діяльність університету базується на Господарському кодексі України.

Університет має на балансі 9 навчальних корпусів, загальноплощай яких становить 61 106,4 м², а саме:

- головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – 15 618,9 м²;
- корпус «А» (пр. Науки, 4) – 5 028 м²;
- корпус «Б» (пр. Науки, 4) – 4 400 м²;
- учбово-лабораторний корпус (пр. Науки, 4) – 10 031,5 м²;
- анатомічний корпус (вул. Сумська, 39) – 3 165 м²;
- корпус кафедри медицини катастроф та військової медицини (вул. Трінклера, 12) – 2 972,0 м²;
- корпус каф. епідеміології (вул. Трінклера, 12) – 3 195 м²;
- НДІ гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – 10 205,5 м²;
- Університетський стоматологічний центр (пр. Перемоги, 51) – 6 490,3 м².
- Медичний коледж ХНМУ (вул. Ігоря Муратова, 11) – 2416,1 м².

У тому числі відокремлений структурний підрозділ Навчально-науковий медичний центр «Університетська клініка» (вул. Текстильна, 4) – 13910,5 м².

Крім того, у власності університету 6 студентських гуртожитків загальною площею 33022,7 м² (житловою площею 14 861,1 м²), кількістю ліжок-місць у гуртожитках – 2 076, та міжвузівський сімейний гуртожиток площею 1 176,5 м², житловою площею 550 м². Гуртожитки університету повністю забезпечені твердим та м'яким інвентарем, який постійно оновлюється.

Також на балансі університету знаходяться житлові приміщення по вул. Плеханівській, 57 – площею 683,5 м², та по вул. 23 Серпня, 2 – площею 187,5 м².

Також на балансі університету знаходиться Спортивно-оздоровчий табір «Медик» площею 891,0 м².

Дві будівлі університету є пам'ятками архітектури місцевого значення, а саме:

– будівля Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань (вул. Трінклера, 6) – охоронний № 42 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334;

– головний навчальний корпус (пр. Науки, 4) – охоронний № 37 «Списку пам'яток архітектури», затверджений рішенням Харківського облвиконкому від 30.04.1980 р. № 334.

Учебний та науковий процес забезпечується усім необхідним. Книжковий фонд бібліотеки постійно поповнюється. Проведено відкриті торги на закупівлю навчальної та наукової літератури на суму 2,0 млн грн.

У 2018–2019 н. р. з метою створення сучасного навчального простору в університеті було заплановано, проведено та розпочато реконструкцію за категорією «капітальний ремонт» кафедр, навчальних та клінічних приміщень на загальну суму 61 млн 320 тис. грн, а саме (табл. VI.1):

Таблиця VI.1 – Господарське забезпечення. Перелік приміщень університету, де проводився капітальний ремонт у 2018–2019 н. р.

№ пор.	Перелік приміщень
1	Учебний корпус – віварій ХНМУ
2	Аудиторія № 2, коридори та аудиторія № 65 Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ
3	Приміщення 1-го поверху будівлі ННМК «УК» ХНМУ
4	Покрівля головного учебного корпусу ХНМУ
5	Приміщення кафедри медичної біології в цокольному поверсі корпусу «А»
6	Покрівля будівлі учебного корпусу «Б»
7	Приміщення лівого крила кафедр 1-го поверху будівлі ННМК «УК» ХНМУ
8	Внутрішні електричні мережі у будівлі ННМК «УК» ХНМУ
9	Приміщення будівлі корпусу анатомії людини
10	Коридор будівлі НДІ ГП та ПЗ ХНМУ
11	Симуляційний учебний кабінет та частина коридору 1-го поверху у будівлі медичного коледжу ХНМУ
12	Приміщення будівлі університетського стоматологічного центру ХНМУ
13	Приміщень 2-го поверху гуртожитку № 2 ХНМУ
14	Дворовий фасад та зовнішня каналізація гуртожитку № 3 ХНМУ
15	Житлові кімнати приміщення загального використання гуртожитку № 4 ХНМУ
16	Місця загального використання гуртожитку № 5
17	Приміщення гуртожитку № 6

У 2018 р. були виконані наступні роботи з поточного ремонту на загальну суму більш 2 млн грн, найбільш значні ремонти проводились у наступних приміщеннях навчальних корпусів та гуртожитків (табл. VI.2):

**Таблиця VI.2 – Господарске забезпечення. Перелік приміщень
Університету, де проводиться поточний ремонт у 2018–2019 н. р.**

Об'єкти, де проводився ремонт
Приміщення загального використання цокольного поверху головного учбового корпусу
Карнизи фасаду головного учбового корпусу
Приміщення ідальні головного учбового корпусу
Приміщення КПП прохідних корпусів на пр. Науки, 4
Приміщення загального використання цокольного поверху учбового корпусу за адресою пр.Науки, 4
Учбові кімнати та лаборантські кафедри медичної біології
Приміщення учбового корпусу «Б»
Приміщення учбового класу № 76, 4 поверх УЛК
Приміщення будівлі НДІ ГП та ПЗ ХНМУ
Система вентиляції будівлі учбового корпусу анатомії людини
Припливно-витяжна вентиляція будівлі учбового корпусу анатомії людини
Місця загального використання учбового корпусу на вул. Трінклера, 12
Зовнішні мережі водопроводу учбового корпусу на вул. Трінклера, 12
Приміщення кафедр ультразвукової діагностики 1-го поверху кафедри клінічної ультразвукової лабораторної діагностики у будівлі ННМК «УК» ХНМУ на вул. Текстильна, 4
Приміщення кафедр у будівлі ННМК «УК» ХНМУ на вул.Текстильна,4
Приміщення 2-го та 3-го поверхів кафедри хірургії та кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза у будівлі ННМК «УК» ХНМУ на вул. Текстильна, 4
Система витяжної вентиляції приміщень кафедр у будівлі ННМК «УК» ХНМУ на вул. Текстильна, 4
Приміщення у будівлі ННМК «УК» ХНМУ на вул. Текстильна, 4
Приміщення будівлі медичного коледжу ХНМУ на вул. І. Муратова, 11
Приміщення кафедри дитячої стоматології будівлі
Університетського стоматологічного центру ХНМУ на пр. Перемоги, 51
Приміщення прибудови гуртожитку № 2 ХНМУ на пр. Перемоги, 51
Приміщення спортивно-оздоровчого табору «Медик»
Холи 3–4-х поверхів гуртожитку № 2 ХНМУ на пр. Перемоги, 51
Приміщення гуртожитку № 2 ХНМУ на пр. Перемоги, 51
Головний фасад та приміщення гуртожитку № 3 ХНМУ на пров.От. Яроша, 9
Ліфти гуртожитку № 4 на вул. Ціліноградська, 54

Протягом останнього часу посилена робота щодо оснащення учбових аудиторій сучасною інтерактивною апаратурою, що дозволяє значно поліпшити учбовий процес і проводити навчання та інші освітні та наукові заходи навіть у режимі відеоконференцій. До початку нового навчального року усі аудиторії університету оснащені новітніми інтерактивними мультимедійними засобами навчання. Постійно оновлюється комп'ютерна техніка, медичне обладнання та меблі як для навчального процесу, так і для гуртожитків.

Для оснащення кафедр закуплено значна кількість медичного обладнання на загальну суму більш 20 млн грн, у тому числі (табл. VI.3):

**Таблиця VI.3 – Господарське забезпечення.
Перелік медичного обладнання, яке було придбано
для навчального процесу та клінічних підрозділів університету
у 2018–2019 н. р.**

Найменування обладнання	Кількість
Медичне ендоскопічне обладнання для проведення лапароскопічних та урологічних втручань	2 компл.
Обладнання для анестезії та реанімації (в т. ч. апарат штучної вентиляції легень – 2 шт. Консоль - 1 шт.)	3 од.
Літотриптер	2 од.
Меблі медичні (в т. ч. Столи операційні – 2 од., реанімаційне функціональне ліжко – 6 од.)	8 од.
Світильник операційний	1 од.
Діагностичні ультразвукові системи	3 од.
Комплект обладнання для мінінефроскопії	1 компл
Багатофункціональна платформа для проведення процедур в естетичній медицині з насадками	1 од.
Медичне ендоскопічне обладнання для проведення лапароскопічних та гінекологічних втручань	1 комплект
Апарат штучної вентиляції легень	2 од.
Устаткування для операційних блоків (Відеоендоскопічна система – 1 од., відеогастроскоп – 1 од., колоноскоп – 1 од.)	3 од.

Також, враховуючи останні тенденції та напрями, за якими розвивається сучасна медична освіта та за планами розвитку навчальної бази університету, продовжується придбання сучасних фантомів, симуляційного обладнання і тренажерів для ННІ ЯО та кафедр університету. У минулому навчальному році на це було витрачено майже 45 млн грн (табл. VI.4).

**Таблиця VI.4 – Господарське забезпечення.
Перелік медичного обладнання, яке було придбано
для навчального процесу та клінічних підрозділів університету
у 2018–2019 н. р.**

Найменування обладнання	Кількість
Анатомічна модель синтетичного трупа людини	1 од.
Манекен для гінекологічних обстежень	1 од.
Неонатологічні симулятори, в тому числі : – неонатологічний стимулятор новонародженої дитини; – манекен плоду дитини для симуляції процесу народження – 1 шт.	2 од.
Віртуальна система анатомічної візуалізації	1 компл.
Навчальні симулятори, в тому числі: – симулятор травматичних поранень та ушкоджень- 1 шт.; – тренажер для проведення занять з тактичної медицини- 1 шт.; – віртуальний 3D пацієнт для інтерактивного навчання і контролю студентів – 1 шт.	3 од.
38970000-5 Дослідницькі, випробувальні та науково-технічні симулятори (Симулятор для відпрацювання навичок лапароскопічної хірургії)	1 компл.

Університет постійно проводить роботу із забезпечення режимів максимальної економії енергоресурсів. Для обліку паливно-енергетичних ресурсів об'єкти університету укомплектовано приладами обліку, а саме:

– теплової енергії – 14 од.;

- гарячої води – 5 од.;
- холодної води – 14 од.;=
- газу – 11 од.;
- електричної енергії – 35 од. (облікові).

Також встановлено електрولیчильники в гуртожитках у житлових кімнатах (розрахункові):

- гуртожиток № 3 – 97 од.;
- гуртожиток № 4 – 153 од.;
- гуртожиток № 5 – 195 од.;
- гуртожиток № 6 – 64 од.

На даний час відеться установка лічильників електричної енергії у гуртожитку № 2 покімнатно.

При виконанні ремонтних робіт на системах опалення та приборах обігріву об'єктів університету обов'язково встановлюються регулятори температури.

До початку нового навчального року буде закінчено ремонт у приміщеннях приймального відділення ННМК «Університетська клініка» ХНМУ (вул. Текстильна, 4), один поверх корпусу анатомії з приміщеннями для розміщення інтерактивного анатомічного столу, ремонт у гуртожиток № 3 (пров. Отакара Яроша, 9) та інші ремонтні роботи у приміщеннях навчальних корпусів, клінік і гуртожитків університету.

У планах адміністративно-господарської служби університету – подальший розвиток та оновлення майна університету, його матеріально-технічного забезпечення та приведення до його до сучасного якісного стану.

Характеристика матеріально-технічної бази Медичного коледжу ХНМУ. Упродовж 2018–2019 н. р. проводився необхідний поточний ремонт аудиторій і підсобних приміщень коледжу.

За навчальний рік було виконане наступне: поточний ремонт системи опалювання; заходи з благоустрою території коледжу; ремонт меблів у навчальних кабінетах; поточний ремонт навчальних кабінетів; капітальний ремонт кабінету основ медсестринства, бібліотеки коледжу, санвузла першого поверху, кабінету директора з АГЧ, ремонт спортивної зали та роздягалень. Підготовлено інженерні споруди коледжу до опалювального сезону.

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Університет проводить цілеспрямовану роботу з планування фінансово-господарської діяльності відповідно до затверджених МОЗ України кошторисів та керуючись законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Бюджетним кодексом України, Статутом Харківського національного медичного університету та іншими нормативно-правовими актами.

Кошториси надходжень і видатків університету розробляються та виконуються відповідно до постанови КМУ № 228 від 28.02.2002 р. «Про порядок складання, розгляду, затвердження та основних вимог до викори-

стання кошторисів бюджетних установ». Результати фінансово-господарської діяльності університету обговорюються на засіданнях ректорату, Вченої ради та на конференціях трудового колективу. Дохід на частину загального фонду – це виділені державою асигнування на підготовку кадрів, лікувальну та наукову діяльність. Спеціальний фонд наповнюється за рахунок надходжень структурних підрозділів університету, отриманих від надання освітніх, наукових та інших послуг.

Незважаючи на непросту соціально-політичну та економічну ситуацію в країні, наявність нормативної бази щодо заходів з економного і раціонального використання державних коштів, недофінансування основних видатків за рахунок загального фонду бюджету програми і плани, що приймалися на цей рік, було виконано.

Із загального фонду Державного бюджету України на утримання університету за програмою 2301070 «Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації» надійшло в 2018–2019 н. р 88 654,9 тис. грн (88,7 млн грн), що порівняно з попереднім 2017–2018 н. р. більше на 10,9 %. Основна частина коштів – 98,3 % загального фонду використана на заробітну плату з нарахуваннями та виплату стипендій.

Порівняльний аналіз обсягу державного бюджетного фінансування наведено на *рис. VI.1*.

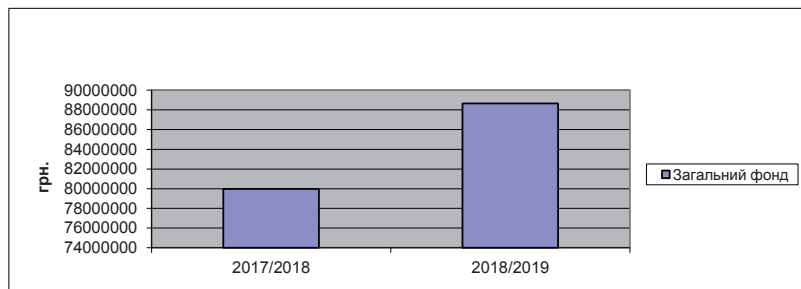

Рис. VI.1 – Фінансове забезпечення. Аналіз обсягу фінансування загального фонду за 2017–2018 та 2018–2019 н. р.

Напрями використання загального фонду університету в 2018–2019 н. р.:

- заробітна плата з нарахуваннями – 66 270,3 тис. грн (66,3 млн грн);
- компенсація за харчування студентам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 804,3 тис. грн;
- компенсація випускникам із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування – 323,8 тис. грн;
- оплата комунальних та інших послуг – 396,9 тис. грн;
- стипендія та інші поточні трансферти – 20 859,6 тис. грн (20,9 млн грн).

Зростання надходжень по спеціальному фонду склало 11,07 %. Динаміку надходжень університету за спеціальним фондом за 2017–2018 та 2018–2019 н. р. надано на *рис. VI.2*.

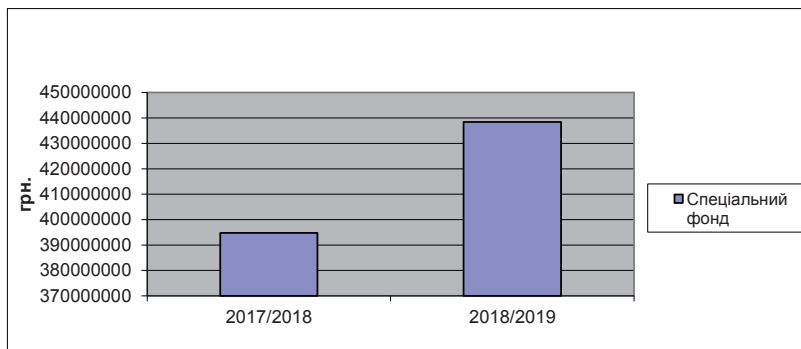

Рис. VI.2 – Фінансове забезпечення. Аналіз надходжень спеціального фонду за 2017–2018 та 2018–2019 н. р.

Основним джерелом надходження коштів спецфонду було платне навчання – 95,5 %, найбільша частина надходжень від цієї суми – кошти іноземних студентів, на другому місці – надходження від господарської діяльності – 4,4 % і на третьому – надходження від оренди майна – 0,1 %.

Структуру використання коштів спеціального фонду у 2018–2019 н. р. наведено на *рис. VI.3*.

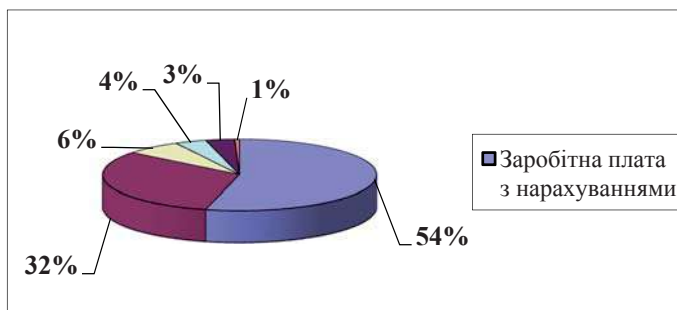

Рис. VI.3 – Фінансове забезпечення. Аналіз витрат спеціального фонду за КПКВ 2301070 за 2018–2019 н. р.

У загальній структурі витрат університету третину займають капітальні видатки, з них 51 % витрачено на придбання обладнання довгострокового використання; 38 % – на проведення капітальних ремонтів учбових корпусів; 11 % – на проведення капітальних ремонтів гуртожитків.

У минулому навчальному році розміщення тимчасово вільних коштів на депозитному рахунку банків державних установ принесло університету більше 4 млн грн.

У 2018–2019 р. загальний обсяг бюджетного фінансування за програмою 2301020 «Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури» склав 3 810,0 тис. грн (3,8 млн грн), обсяг надходжень від госпдоговірних науково-дослідних робіт та від оренди становить 2 488,3 тис. грн (близько 2,5 млн грн).

У 2018 р. вперше за програмою 2301080 «Підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних кадрів і підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів у сфері охорони здоров'я, підготовка та підвищення кваліфікації осіб із надання медичної допомоги» за загальним фондом було використано 354,2 тис. грн. Основну частину склали витрати на придбання предметів та матеріалів – 55,5 %; 42,5 % – витрати на заробітну плату з нарахуваннями; 2 % – витрати на оплату комунальних послуг.

Збільшилися надходження, які передбачені за програмою 2301170 «Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я, науково-дослідних установ та в вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України». По загальному фонду зростання склало 16,3 % (загальний обсяг фінансування 36 791,2 тис. грн.) (36,8 млн грн), сума власних надходжень склала 1 183,4 тис. грн (майже 1,2 млн грн).

За період з вересня 2018 р. по червень 2019 р. включно загальний обсяг бюджетного фінансування, який передбачено для Університетського стоматологічного центру, зріс на 7,6 %, по відношенню до аналогічного періоду попереднього навчального року, об'єм від надання платних послуг – на 2,1 %.

Кількість штатних посад за штатним розписом в університеті на кінець 2018–2019 н. р. нараховує 3176,75 ставок, інформацію за всіма програмами за загальним та спеціальним фондами наведено в *табл. VI.5*.

Таблиця VI.5 – Фінансове забезпечення.

Склад посад працівників університету за штатном розписом, напрямками діяльності та формами фінансування

Програми	Кількість штатних одиниць		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
Освіта ХНМУ	677,75	1832,50	2510,25
УСЦ ХНМУ	30,25	24,25	54,50
Наука	45,75	51,50	97,25
Клініка НДІ та ПЗ	149,25	0,00	149,25
ННМК УК ХНМУ	343,50	22,00	365,50
Усього	1246,50	1930,25	3176,75

Внаслідок збільшення іноземних студентів у 2018–2019 н. р. порівняно з 2017–2018 н. р. на 44,75 ставок зросла кількість штатних посад науково-педагогічного персоналу.

Згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 р.», з січня 2019 р. відбулося підвищення посадових окладів всіх

працівників університету та стипендій аспірантів і докторантів на 9,0 %. Встановлено мінімальну заробітну плату в сумі 4 173 грн, підвищення склало 12,1 %. Також згідно з Постановою КМУ від 23 січня 2019 р. № 36 «Про підвищення посадових окладів науково-педагогічних працівників» додатково зросли посадові оклади науково-педагогічних працівників на 11 %.

Усім працівникам в повному обсязі виплачувалися надбавки за вислугу років, особливі умови роботи, доплати за науковий ступінь та вчене звання, за лікувально-діагностичну роботу та інші надбавки і доплати відповідно до діючого законодавства.

У 2018–2019 н. р. продовжувалась виплата надбавки за складність, напруженість у роботі викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою, та виплата надбавки за виконання особливо важливої роботи викладачам, які здійснюють викладання англійською мовою та мають міжнародний сертифікат не нижче рівня B2 і стаж викладання англійською мовою понад 5 років.

При наданні щорічної відпустки виплачується матеріальна допомога на оздоровлення, не тільки гарантована державою науково-педагогічним, педагогічним працівникам та працівникам бібліотеки, але й іншим категоріям працюючих. За період з 01.09.2018 р. по 30.06.2019 р. сума виплаченої матеріальної допомоги становила більше 7,1 млн грн.

У 2018–2019 н. р, як і в попередні роки, неодноразово було здійснено преміювання всіх співробітників колективу: у розмірі 1,0 посадового окладу до Дня працівника освіти, наприкінці календарного 2018 р. в розмірі 2,0 посадових окладів; а також у розмірі 1,0 посадового окладу в березні та у розмірі 2,0 посадових окладів у червні 2019 р. (1,0 посадовий оклад до Дня медичного працівника та 1,0 посадовий оклад у зв'язку із закінченням 2018–2019 н. р.). Загальна сума премій, з урахуванням всіх підрозділів, склала 63,1 млн грн. У тому числі була виплачена премія співробітникам університету з нагоди 40-річчя стоматологічного факультету в розмірі 128,6 тис. грн.

Крім того, у грудні 2018 р. усім педагогічним працівникам виплачена щорічна грошова винагорода на загальну суму 121,1 тис. грн.

Традиційно за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр ХНМУ за 2018 р. здійснено преміювання працівників кращих кафедр на суму 681,4 тис. грн.

Для забезпечення сталого розвитку та фінансової стабільності закладу, підвищення рівня добробуту працівників та студентів, вирішення питань економного витрачання енергетичних ресурсів, подальшої розбудови в університеті і надалі буде продовжуватися робота з надання освітніх послуг для вітчизняних та зарубіжних громадян і виконання науково-дослідних робіт. Значні зусилля планується спрямувати на розвиток наступних напрямів:

- продовження роботи з розширення спектра освітніх та інших платних послуг;
- моніторингу актуальних грантових програм із міжнародного співробітництва;

- залучення коштів для наукових досліджень через систему венчурних, благодійних (ендаумент) фондів, із державних і приватних джерел;
- забезпечення функціонування каналів розповсюдження інформації щодо можливостей участі університету в грантових та інших програмах;
- вивчення передового досвіду та його адаптація до діяльності нашого університету;
- здійснення постійного економічного аналізу фінансово-господарської діяльності з метою виявлення внутрішніх резервів щодо економічного витрачання коштів, недопущення неефективних витрат.

Надзвичайно важливим інструментом у розвитку університету є формування дискреційної багатоканальної бази фінансування і активний фандрайзинг. Диверсифікація джерел фінансування університету, удосконалення системи фінансового забезпечення, підвищення ефективності використання коштів у сучасних соціально-економічних реаліях є одними з найважливіших завдань університету, необхідною складовою якісного навчального процесу.

2018–2019 н. р. університет завершив зі значним фінансовим запасом міцності, маючи на рахунку спеціального фонду достатньо коштів, що дозволить у 2019–2020 н. р. своєчасно виплачувати заробітну плату, проводити розрахунки за комунальні послуги, оплачувати послуги з утримання будівель, здійснювати поточні та капітальні ремонти навчальних корпусів і гуртожитків, придбати матеріальні активи, необхідні для стабільної життєдіяльності університету.

РОЗДІЛ VII ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНІТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Динаміка позиції університету у рейтингу українських ЗВО за публікаціями у базі Scopus представлена у *табл. VII.1 та VII.3.*

Таблиця VII.1 – Харківський національний медичний університет у наукометричній базі Scopus

Дата	16.07. 2015	25.01. 2016	28.03. 2016	29.06. 2016	04. 2017	04. 2018	04. 2019
Загальне місце	27	26	26	27	26	25	24
Серед медичних ВНЗ	5	5	5	5	5	5	5
публікацій	222	224	225	226	230	446	584
цитувань	738	836	883	930	1090	1747	2190
Індекс Гірша	16	18	18	18	19	24	27

Зростає індекс Гірша, кількість цитувань публікацій і сама кількість публікацій. Університет посідає загальну 24-у позицію, що на ранг вище, ніж у 2018 р., та 5-е місце – серед ЗВО МОЗ.

Безальтернативною стає актуальність публікацій у виданнях баз Scopus та WebofScience, які враховуватимуться при висвітленні результатів дисертаційних досліджень, при претендуванні на вчені звання, при участі у конкурсі на заміщення вакантних посад наукових та науково-педагогічних працівників, на отримання грантових коштів.

База **GoogleScholar**, яка неоднозначно сприймається науковою спільнотою, тим не менш є одним з інструментів оцінки наукової діяльності закладу (*табл. VII.2*).

Таблиця VII.2 – Рейтинг наукових колективів у базі GoogleScholar

2017	2018	2019	Університет	h-індекс
		10	<u>Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика МОЗ України</u>	81
14	22	26	<u>Дніпропетровська медична академія МОЗ України</u>	64
24	32	36	<u>Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького МОЗ України</u>	57
32	53	37	<u>Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова МОЗ України</u>	56
88	115	61	<u>Харківський національний медичний університет МОЗ України</u>	44
43	62	71	<u>Запорізький державний медичний університет МОЗ України</u>	40
	69	72	<u>Національний фармацевтичний університет МОЗ України</u>	40
	84	91	<u>Українська медична стоматологічна академія МОЗ України</u>	33
78	106	117	<u>Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України</u>	25
83	107	118	<u>Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України</u>	25

Після негативної динаміки в 2018 р. університет майже вдвічі покращив свої позиції в 2019 р., за що необхідно подякувати всім науковцям, які мають профіль у **GoogleScholar**.

За результатами рейтингу Webometrics Ranking (*табл. VII.4*) у цьому році університет посідає 10-е місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ України. Порівняно з попереднім роком позиція загального рангового місця університету значно покращилася – зі 161-го рангового місця заклад перейшов на 97-е.

У рейтингу «Топ–200 Україна» у 2019 р. університет посідає 33-є загальне місце, що на два ранги нижче, ніж у 2018 р., але зберігає за собою 4-є місце серед ЗВО, підпорядкованих МОЗ України (*табл. VII.5*).

Показники рейтингу «Середній бал ЗНО на контракт» за 2018 р. вказують на значне покращання наших позицій. За даними цього рейтингу, порівняно з 2017 р. університет перемістився з 29-го загального місця серед усіх ЗВО України на 7-е, а серед медичних ЗВО з 9-го на 4-є місце (*табл. VII.6*).

За даними консолідованого рейтингу 2019 р., університет займає 11-у позицію серед усіх ЗВО України та 3-ю позицію – серед медичних закладів (*табл. VII.7*).

Таблиця VII.3 – Рейтинг ЗВО України за даними наукометричної бази даних SciVerse Scopus

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Кіл-ть публікацій у Scopus	Кіл-ть цитувань у Scopus	Індекс Грша (h-індекс) 2019	Індекс Грша (h-індекс) 2018	Різниця, Індекс Грша (2019–2018)
2017	2018	2019							
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	17239	98814	89	84	5
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	2	–	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	9408	54178	70	65	5
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича	Львівський національний університет ім. Івана Франка	3 (+1)	–	Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича	3416	15584	61	54	7
7	7	7	1	Донецький національний медичний університет	1353	8100	46	43	3
12	11 (+1)	11	2	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	977	5961	41	36	5
21	23 (-2)	15 (+8)	3	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	288	6744	35	26	9
15	19 (-4)	18 (+1)	4	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	715	3977	33	30	3

Продовження табл. VII.3

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Кіл-ть публікацій у Scopus	Кіл-ть цитувань у Scopus	Індекс Гірша (h-індекс) 2019	Індекс Гірша (h-індекс) 2018	Різниця, Індекс Гірша (2019–2018)
2017	2018	2019							
26	25 (+1)	24 (+1)	5	Харківський національний медичний університет	584	2190	27	24	3
52	31 (+21)	33 (-2)	6	Національний фармацевтичний університет	999	2447	19	17	2
47	38 (+9)	38	7	Буковинський державний медичний університет	713	1131	18	15	3
55	43 (+12)	45 (-2)	8	Івано-Франківський національний медичний університет	223	1075	16	14	2
83	55 (+28)	48 (+7)	9	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	578	1234	15	12	3
34	39 (-5)	52 (-13)	10	Одеський національний медичний університет	387	927	15	15	0
57	45 (+12)	63 (-18)	11	Луганський державний медичний університет	99	665	14	14	0
46	50 (-4)	73 (-23)	12	Запорізький державний медичний університет	214	750	12	13	-1
78	72 (+6)	82 (-10)	13	Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	643	845	11	10	1
85	90 (-5)	83 (7)	14	Українська медична стоматологічна академія	479	573	11	8	3

Таблиця VII.4 – Рейтинг ЗВО України в Webometrics Ranking

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Ранжування			
2017	2018	2019			присутності	впливу	відкритості	високої якості
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	1	–	National Taras Shevchenko University of Kyiv / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	906	1408	1821	1387
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	2	–	National Technical University of Ukraine Kyiv Polytechnic Institute / Національний технічний університет України Київський політехнічний інститут	495	1166	1625	2613
Сумський державний університет ім. В.Н. Каразіна	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	3	–	Sumy State University / Сумський державний університет	1063	1967	1678	2827
21	30	15	1	Lviv Medical University / Львівський національний медичний університет	4328	8222	2205	3802
34	36	30	2	Bukovinian State Medical University / Буковинський державний медичний університет	3101	2957	4467	6017
37	21	33	3	Ternopil State Medical University / Тернопільський державний медичний університет	1202	4450	4225	6017
79	52	49	4	Bogomoletz National Medical University / Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	3949	9544	11470	4187
56	38	57	5	National University of Pharmacy Ukraine / Національний фармацевтичний університет	2118	8171	3672	6017

Продовження табл. VII.4

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Ранжування			
2017	2018	2019			присутності	впливу	відкритості	високої якості
100	63	78	6	Dnipropetrovsk State Medical Academy / Дніпропетровська медична академія	6470	11029	3288	6017
148	70	87	7	Ukrainian Medical Stomatological Academy / Українська медична стоматологічна академія	3340	11768	4186	6017
94	140	94	8	Vinnitsa National Pirogov Memorial Medical University / Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	4609	12574	3431	6017
103	77	96	9	Ivano Frankivsk National Medical University / Івано-Франківський національний медичний університет	5100	10951	6304	6017
106	161	97	10	Kharkiv National Medical University / Харківський національний медичний університет	10737	12346	3555	6017
159	129	140	11	Zaporozhye State Medical University / Запорізький державний медичний університет	3389	11348	10455	6017
191	176	185	12	Lugansk State Medical University / Луганський державний медичний університет	20385	15466	9270	6017
163	203	204	13	Odessa National Medical University / Одеський національний медичний університет	14976	18501	8839	6017
41	48	304	14	Donetsk State Medical University / Донецький національний медичний університет	14950	24125	11470	6017

Таблиця VII.5 – Рейтинг ВНЗ України ЮНЕСКО «Топ 200»

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу I_{np}	Оцінка якості навчання I_n	Оцінка міжнародного визнання I_{mb}	Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, I_z
2017	2018	2019						
Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	1	–	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	40,95	22,32	14,76	78,03
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	2	–	Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського»	40,76	21,00	14,88	76,64
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	3	–	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	21,06	13,55	12,39	47,00
7	7	11	1	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	24,19	7,30	3,88	35,37
26	26	22	2	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	17,20	5,47	4,44	27,11
21	20	26	3	Національний фармацевтичний університет	15,70	4,78	5,15	25,63

Продовження табл. VII.5

Місце у всукраїнському рейтингу, за роками			Місце серед ЗВО МОЗ 2019 р.	ЗВО	Оцінка якості науково-педагогічного потенціалу I_{np}	Оцінка якості навчання I_n	Оцінка міжнародного визнання I_{mv}	Оцінка інтегрального показника діяльності ЗВО, I_3
2017	2018	2019						
35	31	33	4	Харківський національний медичний університет	14,79	4,94	4,00	23,74
87	62	34	5	Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	13,82	6,09	3,81	23,73
52	49	36	6	Буковинський державний медичний університет	13,17	5,66	4,83	23,66
48	43	37	7	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	14,36	4,61	4,56	23,53
50	53	42	8	Українська медична стоматологічна академія	13,02	5,49	4,11	22,62
45	46	47	9	Одеський національний медичний університет	12,09	4,92	5,04	22,05
61	58	49	10	Запорізький державний медичний університет	12,29	4,79	4,52	21,60
53	57	56	11	Дніпропетровська медична академія	13,41	4,84	2,56	20,81
62	67	62	12	Івано-Франківський національний медичний університет	11,89	5,53	2,41	19,83
85	96	67	13	Донецький національний медичний університет	12,47	4,17	2,47	19,11
154	153	141	14	Луганський державний медичний університет	7,83	4,50	1,46	13,79

Таблиця VII.6 – Рейтинг вишів за показником «Середній бал ЗНО на контракт»

Місце у всеукраїнському рейтингу, за роками		Місце серед ЗВО МОЗ 2018 р.	Форма власності	Назва закладу освіти	Середній бал ЗНО на контракт	Середній бал атестації на контракт	Зараховано на контракт
2017	2018						
Вищий навчальний заклад «Український католицький університет»	1	–	Приватна	Український католицький університет	182,68	10,42	351
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	2	–	Державна	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	171,23	9,96	549
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	3	1	Державна	Українська медична стоматологічна академія	170,32	9,82	307
8	5	2	Державна	Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	161,93	9,57	1050
21	6	3	Державна	Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	160,25	9,45	623
29	7	4	Державна	Харківський національний медичний університет	160,07	9,30	405
16	11	5	Державна	Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України	158,79	9,31	387
22	13	6	Державна	Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	158,06	9,45	541
17	15	7	Державна	Одеський національний медичний університет	156,95	9,47	290
20	20	8	Державна	Івано-Франківський національний медичний університет	155,33	9,52	625
31	25	9	Державна	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	152,28	9,25	533
19	26	10	Державна	Буковинський державний медичний університет	151,66	9,62	223
102	29	11	Державна	Донецький національний медичний університет	151,02	9,06	119
34	33	12	Державна	Національний фармацевтичний університет	150,20	9,19	629
45	39	13	Державна	Запорізький державний медичний університет	148,26	9,04	678
127	109	14	Державна	Луганський державний медичний університет	139,40	8,55	79

Таблиця VII.7 – Консолідований рейтинг ЗВО України, 2019 р.

Назва навчального закладу	Місце серед ЗВО МОЗ	Місце у загальному рейтингу	ТОП 200 України	Бал ЗНО на контракт	Scopus	Підсумковий бал
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	–	1	1	4	1	6
Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського	–	2	2	10	6	18
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна	–	3	3	21	2	26
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	1	5-6	11	5	18	34
Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького	2	9	37	6	11	54
Харківський національний медичний університет	3	11	33	7	24	64
Дніпропетровська медична академія	4	15-16	56	11	15	82
Національний фармацевтичний університет	5	19	26	33	33	92
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	6	20	22	25	48	95
Буковинський державний медичний університет	7	22	36	26	38	100
Донецький національний медичний університет	8	23	67	29	7	103
Одеський національний медичний університет	9	25	47	15	52	114
Івано-Франківський національний медичний університет	10	28	62	20	45	127
Українська медична стоматологічна академія	11	29	42	3	83	128
Тернопільський національний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	12	30	34	13	82	129
Запорізький державний медичний університет	13	38	49	39	73	161
Луганський державний медичний університет	14	91	141	109	63	313

РІШЕННЯ
загальних зборів колективу співробітників
Харківського національного медичного університету,
присвячених початку нового 2019–2020 н. р.

Заслухавши та обговоривши підсумки роботи колективу Харківського національного медичного університету у 2018–2019 н. р. та завдання на наступний навчальний рік, загальні збори констатують:

– колектив університету, відповідно до вимог МОЗ та МОН України, успішно виконав усі завдання з реалізації програмних заходів щодо покращення системи надання освітніх послуг та їх приведення до рівня європейських освітніх стандартів;

– структурними підрозділами університету було реалізовано весь комплекс запланованих у серпні 2018 р. заходів із розширення форм та обсягів освітньої діяльності на додипломному та післядипломному рівнях, інтенсифікації науково-дослідної роботи, міжнародних зв'язків, підвищення якості надання медичної допомоги населенню, напрямів та змістовності виховної роботи;

– в університеті у повному обсязі виконано роботу з розвитку інфраструктури, покращання матеріально-технічної бази навчально-методичної, наукової, лікувальної діяльності та поліпшення соціально-побутової сфери.

Збори оцінили як задовільний загальний рівень організації та науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу і відзначили, що університетом було не тільки продовжено подальший розвиток та реформування системи підготовки лікарів на додипломному та післядипломному етапах, відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та діючих нормативних вимог МОЗ України, а й значною мірою розширені загальні напрями освітньої діяльності. Методична складова навчального процесу успішно розвивалася та вдосконалювалася, оперативно вносились усі необхідні зміни, відповідно до нормативних вимог, регламентуючих навчальну діяльність.

Подальшого розвитку набули навчально-методичні підрозділи університету, які відповідають за навчально-виховний процес іноземних громадян.

У минулому році продовжено розвиток системи управління якістю навчального процесу. За результатами незалежного зовнішнього аудиту отримано підтвердження сертифікату відповідності системи управління якістю до вимог ДСТУ ISO 9001:20015. Університетом було пройдено всі заплановані процедури ліцензування освітньої діяльності за освітніми програмами підготовки фахівців та отримано відповідні дозвільні документи на нові спеціальності.

Подальшого розвитку набула рейтингова система оцінювання діяльності структурних підрозділів та науково-педагогічної діяльності кафедр. Після громадського обговорення було затверджено нову редакцію «Положення оцінювання науково-педагогічної діяльності кафедр та структурних підрозділів», впроваджено в роботу нові критерії, за якими була проведена оцінка діяльності кафедр в 2018–2019 н. р.

Додаткового розширення набули модулі програмного комплексу «Автоматизована система управління навчальним закладом», що дозволило більш оперативно реагувати на зміни у системі результатів, сприяти вдосконаленню освітніх послуг та приймати необхідні управлінські рішення на різних адміністративних рівнях.

Науково-педагогічними працівниками продовжувалась робота з опанування сучасних технологій навчання, методики оцінювання результатів засвоєння студентами теоретичних знань, практичних умінь та навичок. Додаткового розвитку набули заходи з розширення напрямів навчальної роботи, спрямованих на набуття студентами практичних навичок та вмінь, запроваджені інтерактивні системи навчання. Збільшилися можливості тематичних класів навчально-наукового інституту якості освіти внаслідок придбання нових високотехнологічних симуляційних фантомів. Удосконалювались форми навчальної роботи в інституті залежно від категорії осіб, які набували знання. Продовжувалась робота з удосконалення системи підготовки до складання єдиного Державного кваліфікаційного іспиту, ЛП «Крок 2» та «Крок 3».

В умовах повної об'єктивності організовано і проведено підсумкову атестацію випускників 2019 р. на всіх рівнях навчання, була дана вичерпна оцінка рівня знань, професійної компетентності та здатності оперативно й точно вирішувати поставлені завдання випускниками університету.

В університеті продовжувалась робота з інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності. Введення в дію сучасного інформаційно-навчального бібліотечного комплексу дозволило створити в університеті майданчик з упровадження нових напрямів діяльності у цих сферах роботи закладу. У Науковій бібліотеці тривала організаційна робота з придбання національних (базових) підручників і посібників, відповідно до вимог МОЗ України та навчального плану.

У 2018–2019 н. р. продовжилася виважена кадрова політика, орієнтована на збереження якісного складу професорсько-викладацького колективу, його подальше професійне зростання, створення дієвого кадрового резерву, підвищення освітньо-кваліфікаційного рівня науково-педагогічного складу кафедр, його поступове омолодження.

Продовжується розвиток науково-інноваційної діяльності університету, яка є одним з основних напрямів його роботи. Успішно впроваджено цілу низку новачок для підвищення ефективності наукової діяльності, підвищилися вимоги до реалізації наукових проєктів, якості їх виконання та оцінки результатів. Активно та успішно розвивалася молодіжна наука.

Додаткового розвитку у минулому навчальному році набула міжнародна робота, яку на зборах у серпні 2018 р. було названо однією з важливих складових шляхів розвитку всіх напрямів діяльності університету. Розширювалася співпраця із закордонними закладами-партнерами, розгалужувалися напрями академічного обміну студентів і викладачів, ведення проєктної діяльності, здійснювалася публікація наукових матеріалів у закордонних виданнях. У 2019 р. було затверджено Стратегію інтернаціоналізації Харківського національного медичного університету на 2019–2025 рр., яка має

на меті розвиток міжнародного потенціалу та зростання міжнародної компоненти в діяльності ХНМУ з метою забезпечення комплексного розвитку, підвищення конкурентоспроможності на українському та міжнародному ринках освітніх послуг, зміцнення позицій у науково-дослідній та академічній діяльності університету.

Активно розвивалася лікувальна робота та співпраця з клінічними базами, іншими лікувальними закладами міста та області. Співробітники клінічних кафедр та клінік університету активно проводили лікувально-консультативну роботу, здійснювали практичну та клінічну підготовку студентів, лікарів-інтернів, брали участь у заходах, пов'язаних з реформуванням медичної галузі. Подальшого розвитку набув навчально-науковий медичний комплекс «Університетська клініка ХНМУ», яка пройшла сертифікацію на відповідність до міжнародних стандартів ISO та акредитацію МОЗ України на відповідність вищій атестаційній категорії.

Особлива увага приділялась організації навчально-виховної роботи зі студентами, яка реалізовувалася на принципах індивідуального підходу до кожного студента, проведенню змістовного дозвілля, розвитку волонтерського руху, активної профілактичної роботи щодо попередження негативних явищ серед студентської молоді.

Набув подальшого розвитку процес самоорганізації органів студентського самоврядування залучення їх до управління навчально-виховним процесом, підвищення його якості. Наприкінці навчального року завдяки підтримці адміністрації університету створена громадська організація «Студентське самоврядування ХНМУ». Її діяльність стала повністю автономною, а досвід університету в цьому напрямку – першим серед ЗВО нашої країни.

Розвивалася матеріально-технічна база кафедр, усіх підрозділів університету, проводилися роботи з покращання технічного стану навчальних корпусів, поточний та капітальний ремонт кафедр, Наукової бібліотеки та інших приміщень університету. Розширювався аудиторний фонд університету, здійснювалося оснащення його сучасним демонстраційним обладнанням.

Загальні збори **ВИРІШИЛИ:**

1. Визнати роботу колективу університету у 2018–2019 н. р. такою, яка повною мірою відповідала Статутним завданням, Концепції розвитку Харківського національного медичного університету на 2015–2025 рр., комплексному плану роботи на навчальний рік із забезпечення основних напрямків діяльності, і вважати його в цілому виконаним.

2. Визначити стратегічні напрямки роботи університету на 2019–2020 н. р.

– подальша модернізація матеріально-технічного та програмного забезпечення навчального процесу, розвиток електронного навчання, впровадження сучасних навчальних та інформаційних технологій;

– запровадження в навчальному процесі гнучких освітніх програм та навчальних планів; перехід на освітні моделі, орієнтовані на студента; удосконалення критеріїв оцінювання знань, їх прозорості та об'єктивності;

– модифікація внутрішньоуніверситетської системи забезпечення якості освіти; запровадження інтегрованої системи електронного управління освітньою, науковою діяльністю, фінансовими та кадровими ресурсами; створення гнучкої системи стратегічного й оперативного управління; посилення громадського контролю за виконанням управлінських рішень;

– розвиток післядипломної освіти; створення університетського центру дистанційного навчання;

– розробка комплексної програми вдосконалення кваліфікації науково-педагогічних працівників, зокрема з надання можливості навчання за кордоном; запровадження внутрішньоуніверситетських грантів різної спрямованості;

– підвищення конкурентоздатності університетської науки у світовому академічному просторі; забезпечення подальшого розвитку наукових шкіл університету; розвиток міжнародного партнерства за рахунок інтенсифікації співробітництва на двосторонніх та багатосторонніх договірних засадах; інтернаціоналізація медичної освіти;

– розвиток університетських клінік, створення клініко-діагностичного центру;

– подальший розвиток системи студентського самоуправління, залучення студентського активу до організації навчального процесу та оцінки його якості, активізація участі представників органів студентського самоврядування в роботі всіх управлінських структур університету;

– розширення напрямів виховної роботи, у т.ч. інфраструктури фізичного виховання і спорту;

– розвиток матеріально-технічної бази університету, в тому числі аудиторного фонду, навчальних і наукових лабораторій, клінік університету.

3. Затвердити комплексний план роботи Харківського національного медичного університету на 2019–2020 н. р.

4. Контроль за виконанням рішення загальних зборів трудового колективу і комплексного плану роботи Харківського національного медичного університету на 2019–2020 н. р. покласти на проректорів з науково-педагогічної роботи за напрямками діяльності.

КОМПЛЕКСНИЙ ПЛАН
роботи Харківського національного медичного університету на 2019–2020 н. р.

№	Назва заходів	Термін	Відповідальні та виконавці
I	Удосконалення системи управління якістю вищої медичної освіти, наукового, кадрового та матеріально-технічного потенціалу університету		Ректор університету
I.1	З метою підготовки висококваліфікованих кадрів для медичної галузі розробити заходи щодо оновлення змісту освіти на основі досягнень сучасної медичної науки та доказової медицини, формування нових освітніх програм та навчальних планів із урахуванням нових стандартів та міжнародного досвіду. Забезпечити неухильне впровадження програмних положень Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти та науки України, які стосуються реформування і розвитку вищої освіти і медичної зокрема	Постійно	Ректор університету
I.2	Розвивати роботу університету на засадах автономії та відповідальності у прийнятті рішень стосовно організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, розвитку академічних свобод, добору та розстановки кадрів, економічної та іншої діяльності відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»	Протягом навчального року	Ректор університету
I.3	Удосконалювати внутрішньоуніверситетську систему забезпечення якості освіти відповідно до Європейських стандартів і рекомендацій, постійно проводити моніторинг та оцінку їх надання з прийняттям необхідних управлінських рішень. Постійно проводити вивчення передового досвіду з цього питання та можливістю його творчого впровадження в роботу підрозділів університету	Протягом навчального року	Ректор університету

1.4	Організувати розробку та впровадження інтегрованої системи електронного управління освітньою, науковою діяльністю, фінансовими та кадровими ресурсами. Розпочати роботу щодо спрощення внутрішньоуніверситетського документообігу шляхом запровадження сучасних інформаційних технологій, зменшити кількість різних форм звітності та номенклатури справ. Провести необхідні заходи з модернізації офіційного сайту університету, газети та інших інформаційних ресурсів	Протягом навчального року	Ректор університету
1.5	Створити гнучку систему стратегічного й оперативного управління. Посилити заходи з контролю за виконанням управлінських рішень. Розширити права та повноваження інститутів, факультетів, інших структурних підрозділів університету	Протягом навчального року	Ректор університету
1.6	Регулярно інформувати трудовий колектив та студентів про зміни, що відбуваються у нормативному полі країни, документах державного, галузевого, територіального рівнів, які стосуються діяльності університету	Постійно	Ректор університету
1.7	Проводити широке інформування університетської спільноти щодо рішень вченої ради, ректорату з питань навчально-методичної та наукової роботи, кадрової політики, розвитку матеріально-технічної бази, соціального захисту співробітників і студентів. Посилити заходи з громадського контролю за прийняттям та виконанням управлінських рішень	Постійно	Ректор університету
1.8	Проводити підготовку фахівців, які, окрім основних професійних знань, мають також підготовку з менеджменту, економіки, права, психології, прогнозування очікуваних результатів, здатних ефективно впроваджувати заходи із забезпечення ефективної роботи системи охорони здоров'я, вирішення її проблем на загальнодержавному та регіональному рівнях	Постійно	Ректор університету
1.9	Системно розвивати напрям післядипломної освіти, запровадити використання її гнучких моделей для організації та проведення безперервної та ступеневої медичної освіти з орієнтацією на стандарти Всесвітньої федерації медичної освіти	Постійно	Ректор університету

I.10	Постійно вивчати стан освітнього, наукового та лікувального процесів, ситуацію на ринку праці України з метою оперативного реагування на зміни, що виникають. Своєчасно корегувати «Стратегію розвитку Харківського національного медичного університету», приймати і вносити зміни та доповнення до неї	Протягом навчального року	Ректор університету
I.11	Активно вивчати ринок праці країни і регіону для оперативного внесення змін до обсягів та переліку спеціальностей відповідно до потреб практичної охорони здоров'я. Продовжувати активну співпрацю з регіональними центрами зайнятості, лікувально-профілактичними закладами міста й області різної підпорядкованості, роботодавцями з метою корегування обсягів підготовки медичних кадрів відповідно до потреб галузі	Постійно	Ректор університету
I.12	Забезпечити розвиток наукових досліджень у сфері медицини з концентрацією наукового потенціалу на вирішальних напрямках інноваційного розвитку охорони здоров'я, які актуальні для світової і вітчизняної наукової медичної спільноти. Організувати розробку програми заходів із підвищення конкурентоздатності університетської науки у світовому академічному просторі	Постійно	Ректор університету
I.13	Активно розвивати впровадження у навчальний та науковий процес сучасних інформаційних технологій. Організувати проведення заходів із забезпечення всіх здобувачів освітніх послуг новітнім навчальним обладнанням, фаховою літературою (у тому числі на електронних носіях). Провести організаційні заходи з розвитку 3D-технологій для забезпечення вимог навчального та наукового процесів в університеті	Постійно	Ректор університету
I.14	Розробити систему внутрішньоуніверситетських ґрантів на освітні, наукові і культурні проекти, іменні стипендії, премії, інші форми заохочення викладачів, виконавців PhD-програм, студентів за вагомі досягнення у навчальній, науковій та культурно-освітній діяльності	Протягом навчального року	Ректор університету

I.15	Організувати роботу з пошуку нових та розвитку існуючих форм маркетингової діяльності з міжнародної співпраці та рекламно-інформаційного забезпечення набору іноземних громадян на навчання до університету. Посилити вимоги щодо контролю за якістю початкового рівня знань іноземних громадян при прийнятті їх на навчання до університету	Постійно	Ректор університету
I.16	Забезпечити якісну організацію освітнього процесу для іноземних студентів, впроваджувати заходи із забезпечення їх безпечного та законного перебування на території України під час їх навчання в університеті	Постійно	Ректор університету
I.17	Розвивати співпрацю з громадськими організаціями студентської молоді для розв'язання питань, які стосуються покращання навчально-виховного процесу, якості надання освітніх послуг, проблем соціально-побутової та культурної сфер життя університету. Активізувати участь представників органів студентського самоврядування у роботі вченої ради, ректорату, деканатів, приймальної комісії, вчених рад факультетів та інститутів. Забезпечувати умови для розвитку та поширення форм роботи студентського самоврядування	Постійно	Ректор університету
I.18	Всебічно розвивати різноманітні форми виховного процесу, спрямовані на стимулювання у студентської молоді громадської активності, свідомості і патріотизму. Активізувати профілактичні дії, спрямовані на формування у молоді принципів здорового способу життя. Продовжити реалізацію заходів із розвитку культурно-масової і спортивної роботи серед студентства, посилити виховну роботу серед студентів-іноземців. Постійно займатись вирішенням побутових і соціальних питань студентської молоді	Постійно	Ректор університету

I.19	Посилити контроль за ефективністю використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів з метою забезпечення подальшого розвитку освітнього, наукового, лікувального та інших напрямків діяльності університету. Продовжити модернізацію матеріально-технічного та програмного забезпечення навчального і наукового процесів	Постійно	Ректор університету
I.20	Проводити вичерпні заходи з попередження в структурних підрозділах університету ознак корупційних дій, контролювати виконання положень «Антикорупційної програми Харківського національного медичного університету»	Постійно	Ректор університету
II	Організація та науково-методичне забезпечення навчального процесу на додипломному та післядипломному етапах здобуття вищої медичної освіти		
II.1	Провести розробку та запровадити у навчальний процес сучасні освітні програми та навчальні плани з урахуванням найновіших здобутків медичної науки. Запровадити в навчальному процесі електронне (дистанційне) навчання	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, керівники підрозділів
II.2	Постійно оновлювати систему управління якістю надання освітніх послуг, розвивати форми внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності відповідно до вимог Закону України «Про освіту» та «Про вищу освіту» для досягнення максимальної ефективності надання медичних освітніх послуг	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, керівники підрозділів
II.3	Упроваджувати найбільш ефективні форми навчального процесу, які будуть всебічно сприяти формуванню у студентів, лікарів-інтернів та лікарів мотивацію до безперервного професійного розвитку. Розпочати перехід до освітньої моделі, орієнтованої на особу, що отримує освітні послуги, яка дозволить самостійно обирати навчальні дисципліни, окрім обов'язкових предметів для відповідного напрямку або спеціальності. Своєчасно коригувати та оновлювати навчальні програми з дисциплін додипломної підготовки з урахуванням сучасних вимог до організації навчального процесу	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів

II.4	Продовжити втілення новітніх інноваційних підходів для поліпшення якості підготовки лікарів на додипломному та післядипломному етапах. Привести зміст навчально-методичного забезпечення (у т. ч. комп'ютерних навчальних та атестаційних програм) освітнього процесу на додипломному та післядипломному рівнях відповідно до сучасних освітніх стандартів, а також протоколів лікування (для клінічних дисциплін)	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, керівники підрозділів
II.5	Організувати проведення дієвого контролю за якістю освіти на всіх етапах освітнього процесу. Удосконалити критерії оцінювання знань в університеті з метою збільшення їх прозорості та об'єктивності. Розпочати втілення заходів з повного переходу на використання виключно електронного журналу, електронної відомості. Зобов'язати керівників структурних підрозділів максимально повно використовувати інформаційні ресурси університету для підвищення якості надання медичної освіти	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, керівники підрозділів
II.6	Широко залучати студентський актив до організації належних умов проведення освітнього процесу та оцінки його якості. Забезпечувати умови для прозорості діяльності всіх навчальних структур університету з метою упередження можливих корупційних дій, особливо при проведенні оцінювання результатів академічної діяльності осіб, що навчаються	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники структурних підрозділів
II.7	Продовжити роботу зі створення умов для засвоєння студентами, лікарями-інтернами, слухачами необхідних практичних навичок, широкого спектра професійних компетенцій, зосередивши увагу на питаннях надання допомоги при виникненні невідкладних станів. Застосовувати компетентнісний підхід при оцінюванні рівня набуття студентами, лікарями-інтернами та слухачами практичних навичок. Розпочати створення на базі навчально-наукового інституту якості освіти центру тривимірних технологій	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, голови профільних методичних комісій

II.8	Розробити модель загальних вимог до випускника університету, у якій би органічно поєднувались професійні, соціальні, підприємницькі, мовні та комп'ютерні компетентності. Розробити загально-університетську програму, спрямовану на утримання стабільного контингенту студентів, в тому числі іноземних	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.9	Продовжити роботу з пошуку та впровадження ефективних форм роботи для підготовки студентів та осіб, які отримують освітні послуги до складання ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок» різного рівня та інших контролюючих заходів, у тому числі USMLE/IFOM. Посилити мотиваційно-роз'яснювальну роботу, особливо серед іноземних студентів, щодо важливості якісної підготовки до їх складання. Отримати дозвіл доступу на 2020 р. до тестів USMLE/IFOM з метою підготовки студентів до міжнародного іспиту з основ медицини	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, проф. В. Д. Марковський, директори ННІ університету, відповідальні за підготовку до складання ЛПІ, декани факультетів
II.10	Продовжити роботу з розширення напрямів діяльності Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ з метою забезпечення ефективної системи моніторингу надання освітніх послуг упродовж усього терміну навчання. Забезпечити дієву роботу системи внутрішнього аудиту управління якістю навчального процесу та подальший розвиток системи внутрішнього рейтингового оцінювання всіх видів діяльності науково-педагогічного персоналу кафедр з метою оцінювання їх роботи та визначення індивідуального рейтингу кожного викладача	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, проректори з науково-педагогічної роботи
II.11	З метою поліпшення практичного підготовки студентів, лікарів-інтернів, отримання ними необхідного клінічного досвіду продовжити роботу щодо розширення навчально-тренувально-симуляційної бази Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ шляхом придбання сучасних тренажерів, муляжів, фантомів, комп'ютерних програм та Інтернет-технологій, імітаторів діагностики, лікування та профілактики різних нозологічних одиниць за всіма напрямками медичної підготовки	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АІР Б. А. Залевський, директор ННІ ЯО

II.12	Продовжити розвиток «Автоматизованої системи управління навчальним закладом» (АСУ), розширення умов її використання. Особливу увагу приділити зміцненню системи інформаційних зв'язків між деканатами, навчальними структурними підрозділами та кафедрами	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директори ННІ університету, декани факультетів
II.13	Розширити практику всебічного контролю за виконанням управлінських рішень, які стосуються умов, засобів та результатів навчальної роботи в університеті. Зберегти практику посилення персональної відповідальності викладачів за несвоєчасне інформування про накопичення поточної та екзаменаційної заборгованості у студентів, а також керівників факультетів за неприйняття адміністративних рішень стосовно студентів, які мають накопичену академічну заборгованість	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ університету, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники навчально-методичних структурних підрозділів
II.14	Продовжити розвиток усіх складових системи управління якістю університету відповідно до ДСТУ ISO 9001:20015 (ISO 9001:20015, IDT)	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО, директори ННІ університету
II.15	Зробити акцент на впровадженні в ННІ якості освіти інтерактивних методик контролю рівня засвоєння знань студентами, у т. ч. при їх підготовці до складання ЕДКІ. Посилити індивідуальну роботу зі студентами «групи ризику»	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІ ЯО
II.16	Продовжити розширення напрямів діяльності Навчально-наукового інституту з підготовки іноземних громадян ХНМУ з метою забезпечення ефективної підготовки студентів-іноземців упродовж всього терміну їх навчання в ХНМУ. Забезпечити дієву роботу всіх структурних підрозділів та відділів університету, які задіяні в організації навчально-виховного процесу серед студентів-іноземців	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ПІГ, завідувачі кафедр

II.17	З метою забезпечення належних умов отримання освітніх послуг іноземними студентами вжити низку заходів з вирішення їх побутових та соціальних проблем, питань безпеки та законності перебування їх на території України	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, директор ННІ ПІГ
II.18	Посилити заходи з проведення роз'яснювальної роботи серед іноземних студентів щодо необхідності проведення процедури визнання документів про попередню освіту	Протягом навчального року	Директор ННІ ПІГ
II.19	Відповідно до наказу МОН України № 859 від 14.06.2017 «Щодо оцінювання іноземних студентів з мови навчання» вжити заходів щодо підвищення рівня мовної підготовки іноземних студентів з метою підготовки їх до складання мовного іспиту у тестовому режимі у 2020 р. та формування в них умінь і навичок самостійної навчальної діяльності	На початку навчального року	Проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІ ПІГ, завідувачі відповідних кафедр
II.20	Вжити дієвих заходів щодо підготовки до проведення процедури ліцензування підготовки іноземних студентів за спеціальностями «Фізична терапія, ерготерапія» («Фізична реабілітація») та «Медсестринство» за ступенями освіти «Бакалавр» та «Магістр»	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІ ПІГ, декани факультетів, завідувачі кафедр
II.21	Забезпечити відповідно до потреб медичної галузі регіону проведення необхідних обсягів післядипломного підвищення кваліфікації лікарів за акредитованими спеціальностями «Медицина», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія», з використанням сучасної бази навчально-науково-виробничих об'єднань, науково-дослідних інститутів та профільних кафедр університету	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІПО, завідувачі відповідних кафедр
II.22	Продовжувати надання освітніх послуг зі спеціальностей «Публічне управління та адміністрування», «Освітні, педагогічні науки». Провести організаційні заходи щодо відкриття на базі ННІПО курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників, медичних сестер закладів охорони здоров'я	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІПО, завідувачі відповідних кафедр

II23	Продовжувати роботу зі сприяння працевлаштування та контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННІПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ДЮЗ Харківської обласної державної адміністрації та роботу з надання одноразової грошової допомоги	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІПО, завідувачі відповідних кафедр
II24	Забезпечити контроль за викладанням військово-медичної та військово-спеціальної підготовки на післядипломному етапі навчання фахівців з питань надання домедичної допомоги і першої невідкладної медичної допомоги при надзвичайних станах та у особливий період для волонтерів, окремих категорій немирних працівників, військовослужбовців	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІПО, завідувачі відповідних кафедр
II25	Продовжувати роботу з розширення напрямів післядипломної освіти, у тому числі в межах міжнародної діяльності шляхом підвищення кваліфікації і стажування. Організувати проведення заходів зі створення централізованого університетського центру дистанційного навчання	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директори ННІ ЯО та ННІПО, керівники відповідних підрозділів та завідувачі кафедр
II26	З метою створення сучасної навчально-методичної літератури (посібників та підручників, у т. ч. англійською мовою) впроваджувати заходи зі стимулювання створення авторських колективів, у тому числі міжкафедральних. Розробити та запровадити систему підтримки та заохочення авторських колективів, у тому числі індивідуально рейтингову	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директори ННІ, декани
II27	Започаткувати систему проведення моніторингу забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками, придбання сучасних вітчизняних і світових видань наукового та навчального характеру згідно з ліцензійними вимогами, поповнення бібліотечного фонду сучасною художньою літературою	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки

II.28	Навчально-методичному кабінету та головам методичних комісій продовжити консультативну роботу з питань видання навчально-методичної літератури на кафедрах і в структурних підрозділах університету. Разом із Науковою бібліотекою здійснювати контроль за станом наповнення новою навчально-методичною літературою Репозитарію. Закінчити впровадження модуля АСУ «Шлях книги» у діяльність структурних підрозділів університету	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки, декани факультетів, голови профільних методичних комісій, завідувачі кафедр
II.29	Провести упорядкування структури Наукової бібліотеки з урахуванням оновленого інформаційно-бібліотечного комплексу в НЛК та реорганізації в бібліотечних приміщеннях в корпусі «Б», Впровадити заходи зі збільшення автоматизованих робочих місць для користувачів, створення відповідних умов для їх обслуговування	Протягом навчального року	Директор Наукової бібліотеки
II.30	Науковій бібліотеці продовжити роботу зі створення сучасного та оптимального інформаційного середовища університету, зосередивши увагу на питаннях: – постійного моніторингу забезпечення навчальних дисциплін сучасними підручниками й посібниками; – організації навчання й консультацій науковців університету щодо роботи з міжнародними наукометричними базами Web of Science та Scopus; – удосконалення мовної підготовки бібліотечних працівників відповідно до міжнародних стандартів надання освітніх послуг у зв'язку з розширенням міжнародної діяльності університету та збільшенням контингенту англомовних студентів; – оновлення інтерфейсу сайту Наукової бібліотеки й створення його мобільної версії; – підготовки та проведення Міжнародної науково-практичної конференції медичних бібліотек	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, директор Наукової бібліотеки

III	Наукова діяльність		Проректор з наукової роботи
	Пріоритетними напрямками наукової роботи у 2019–2020 н. р. вважати такі: – реалізацію положень Закону «Про освіту», «Про вищу освіту», Закону «Про наукову та науково-технічну діяльність»; – модернізацію матеріально-технічної бази наукових досліджень; – проведення інноваційних наукових досліджень; – представлення результатів досліджень у виданнях баз Scopus та Web of Science; – якісну підготовку науково-педагогічних та наукових кадрів; – академічну доброчесність; – розвиток й підвищення ефективності наукової роботи студентів та молодих науковців	Постійно	Проректор з наукової роботи
III.2	При організації та проведенні наукових досліджень зосередити зусилля на таких завданнях: – розвиток фундаментальних і прикладних досліджень, орієнтованих на потреби практики охорони здоров'я, які відповідають світовому науковому рівню; – підтримка ініціативи наукових і науково-педагогічних працівників щодо обрання тематики НДР за пріоритетними напрямками наукових досліджень, визначених Кабінетом Міністрів України; – подальше збільшення питомої ваги власних витрат і залучення коштів замовників на проведення НДР; – розширення заходів щодо стимулювання за досягнення високих результатів при проведенні наукових досліджень, сприяння постійному зростанню якості результатів НДР; – подальший розвиток наукових шкіл університету;	Постійно	Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

	— постійна підтримка талановитої молоді серед студентів, аспірантів та молодих науковців; — модернізація матеріально-технічної бази наукових досліджень; — модернізація та розвиток наукової інформаційної бази; — сприяння розвитку інноваційної діяльності в університеті; — популяризація наукових досягнень та результатів досліджень співробітників університету; — розширення міжнародних наукових зв'язків і подальша участь у міжнародних наукових проєктах; — сприяння співробітництву з науковими установами, іншими ЗВО і органами державної та місцевої влади з питань виконання наукових досліджень й оптимізації організації наукової діяльності; — проведення політики відкритості, прозорості та колегіальності прийняття рішень щодо науково-дослідної роботи; — дотримання принципів академічної доброчесності; — участь у конкурсах на здобуття ґрантів на підтримку та проведення науково-дослідних робіт, наукових проєктів, наукових та освітніх стажувань і стипендій; — залучення іноземних провідних науковців до експертизи проєктів науково-дослідних робіт; — сприяння посиленню патентно-ліцензійної роботи і забезпечення підтримки чинних охоронних документів (насамперед, патентів на винахід); — проведення комплексу заходів із включення наукових видань університету до провідних міжнародних наукометричних баз		
III.3	— наявність не менше двох публікацій у закордонних наукових виданнях бази Web of Science або Scopus;	Постійно	Проректор з наукової роботи, керівники НДР, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів

	– отримання патенту на винахід; – підготовку пропозиції з лікувально-діагностичної та профілактичної роботи, включеного до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України			
III.4	Продовжити впровадження засад концепції «навчання через дослідження», спрямувавши зусилля на: – організацію методичного, наукового, матеріально-технічного супроводу; – максимальне залучення студентів до наукової діяльності на кафедрах; – забезпечення обов'язкової участі студентів у складі творчих груп з виконання навчально-дослідницької роботи з дорученням їм конкретної частки роботи, публікації матеріалів досліджень; – забезпечення висвітлення результатів НДР на Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт; – активізацію роботи кафедральних колективів зі студентами з груп поглибленого вивчення дисциплін у напрямку їх індивідуальної підготовки до участі у студентських міжнародних та державних предметних олімпіадах, міжвузівських конференцій	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених	
III.5	Запровадити внутрішньоуніверситетські гранти на наукові проекти, іменні стипендії за видатні доробки з наукової діяльності для студентів, молодих вчених, виконавців PhD-програм. Розширити програму підтримки молодих учених	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених	
III.6	Забезпечити ефективну підготовку докторів філософії за спеціальностями «Медицина», «Стоматологія», «Технології медичної діагностики та лікування», «Педіатрія» відповідно до Державних стандартів	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених	

III.7	Ліцензувати програми підготовки докторів філософії за спеціальностями «Громадське здоров'я», «Медсестринство», «Медицина на психологія»	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр
III.8	Підвищити якість дисертаційних робіт через запровадження практики незалежного анонімного рецензування фахівцями з інших ЗВО, наукових установ України та з-за кордону на етапі планування й підготовки роботи до захисту	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр
III.9	Створити сприятливі умови для опублікування співробітниками університету результатів досліджень у провідних наукових виданнях баз Scopus та Web of Science, удосконалити систему виходу друком і розповсюдження монографій, підручників і навчальних посібників працівників університету	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, редакційно-видавничий відділ
III.10	Провести комплекс заходів щодо викорінювання плагиату, фальсифікації, фабрикації та інших форм академічної нечесності в університеті	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.11	Інтенсифікувати роботу з розширення міжнародних зв'язків університету, зокрема: – участі у виконанні проектів програми «Горизонт – 2020»; – практики стажування молодих науковців за кордоном; – запрошення до ХНМУ науковців зі світовим ім'ям для читання лекцій і виконання наукових досліджень; – розширення тематики університетських олімпіад з міжнародною участю	Постійно	Проректор з наукової роботи, завідувачі кафедр, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених
III.12	Проводити роботу зі збільшення кількості Інтернет-конференцій, онлайн-конференцій, вебінарів, заходів із популяризації медичної науки тощо	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР, Рада Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

III.13	Координувати роботу лікувального та наукового відділів з підготовки пропозицій для включення до Переліку науково-технічної продукції МОЗ України, інформаційних листів із лікувально-діагностичної роботи, підвищити оціночну вагу цих показників при визначенні рангового місця діяльності кафедр та окремих викладачів. Координувати роботу клінічних кафедр щодо активізації науково-дослідницької і винахідницької роботи для збільшення кількості впроваджень у медичну практику нових та удосконалення раніше розроблених методів діагностики, лікування та профілактики	Протягом навчального року	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, відповідальні за наукову діяльність кафедр та підрозділів, керівники НДР
IV	Міжнародна діяльність		
IV.1	Продовжити роботу з розширення напрямів післядипломної освіти в межах міжнародної діяльності шляхом підвищення кваліфікації, стажування; з організації та розвитку дистанційних форм навчання з метою забезпечення безперервного професійного розвитку лікарів. Розробити комплексну програму вдосконалення кваліфікації науково-педагогічних працівників, можливості для їхнього навчання і стажування в закордонних навчальних закладах. Удосконалити використання Інтернет-ресурсів, розширити можливість доступу лікарів до високоякісної післядипломної освіти	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, директор ННІПО, завідувачі кафедр, начальник відділу міжнародних зв'язків
IV.2	Продовжити роботу з популяризації міжнародної діяльності з метою підвищення активності всіх кафедральних колективів у розвиненні цього напрямку діяльності університету. Продовжити розширення контактів та співпраці з міжнародними організаціями, закордонними навчальними закладами з метою розширення та збільшення програм академічної мобільності, а також отримання грантів для студентів, викладачів та співробітників структурних підрозділів університету. Створити систему ефективної взаємодії з вітчизняними випускниками, які працюють в іноземних установах та випускниками-іноземцями	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

ІV3	З метою підвищення роботи підрозділів та кафедр університету щодо участі в міжнародних освітніх проектах та освітянських виставках, поширення практики формування програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну, активізації роботи підрозділів із пошуку нових партнерів серед закордонних вищих навчальних, наукових та медичних закладів, задля налагодження та поглиблення співпраці за чинними міжнародними договорами та пошуку міжнародних проектів, що надають можливість підготовки спільних конкурсних заявок разом з університетами та навчальними закладами медичного та немедичного профілю, а також для підвищення інтересу студентів щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності, студентських наукових конференцій, форумах тощо провести заходи з інформування про міжнародні можливості в сфері освіти та науки (Інформаційний тиждень відділу міжнародних зв'язків) для професорсько-викладацького складу, співробітників структурних підрозділів та студентів ХНМУ. Поліпшити фінансову підтримку участі представників університету у міжнародних заходах	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
ІV4	З метою розширення контактів та різних форм співпраці з міжнародними організаціями, зарубіжними навчальними та науково-практичними закладами, у тому числі для отримання ґрантів на участь студентів і викладачів у міжнародних проектах і програмах, інтенсифікувати методи пошуку та розповсюдження відомої інформації серед кафедральних колективів, надавати їм допомогу для підготовки проектних заявок та реалізації міжнародних проектів. Продовжити інтенсифікацію роботи з підготовки проектних заявок та участі в пошуку можливостей отримання ґрантів для участі студентів і науково-педагогічних працівників у міжнародних освітніх програмах. Активізувати пошук фінансування, партнерських організацій для проходження навчання, вивчення	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

	іноземних мов, участі в міжнародних конференціях. Посилити роль кафедральних колективів у формуванні конкурсних заявок проєктів Європейського союзу (Еразмус+, Жан Моне, Горизонт – 2020), DAAD, USAID тощо. Запроваджувати практику двомовного пакету навчальних планів бакалаврських та магістерських програм		
IV/5	Продовжити роботу із пошуку закордонних ЗВО-партнерів для розробки і впровадження у навчальний процес напрямів підготовки для отримання подвійних дипломів про вищу освіту, а також програм підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. З метою підвищення рівня викладання дисциплін англійською мовою запрошувати зарубіжних фахівців для читання лекцій та проведення майстер-класів на постійній основі. Збільшити кількість іноземних викладачів, сприяти залученню до навчального процесу провідних лекторів та професорів за програмами visiting professor з університетів-партнерів	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів
IV/6	З метою формування позитивного іміджу університету: – активізувати суспільно-іміджеву складову педагогічної, наукової та лікувально-профілактичної роботи вчених та фахівців університету; – інтенсифікувати рекламно-іміджеву діяльність завдяки участі у міжнародних освітніх форумах і виставках за кордоном, відвідування іноземних закладів для розповсюдження інформації про університет; – більш інтенсивно використовувати медійні ресурси університету: офіційний сайт, сторінки кафедр тощо з метою популяризації у світі різних напрямів діяльності університету; – реорганізувати систему комунікацій шляхом модернізації газети ХНМУ, офіційного сайту університету, інших електронних ресурсів з урахуванням потреб формування позитивного іміджу університету на міжнародному рівні	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, декани факультетів

IV.7	Продовжити практику проведення заходів із забезпечення якісного відбору громадян іноземних країн, які бажають навчатися в університеті, особливо з організації перевірки рівня їх початкових знань, у тому числі щодо підготовки до складання іспитів (проходження співбесіди) з української та англійської мов. Попліщення якості підготовки іноземних студентів, розробка університетської Програми підтримки іноземного студента. Розробити систему участі студентів-іноземців в реалізації програм академічної мобільності	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, декани факультетів з підготовки іноземних студентів, начальник відділу з набору іноземних громадян та паспортно-візової роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків
V	Навчально-виховна робота, робота з соціологічного та психолого-педагогічного супроводу навчального процесу		Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи
V.1	Продовжити роботу з національно-патріотичного, філософсько-світотлядного та громадсько-правового виховання студентів. Всебічно розвивати студентське самоврядування з метою забезпечення виконання студентами своїх обов'язків та захисту їх прав, у тому числі серед іноземних студентів. Посилити роботу в гуртожитках щодо вирішення соціально-побутових питань та забезпечення безпеки життєдіяльності студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Студентська рада ХНМУ
V.2	Продовжити активний розвиток та підтримку векторних напрямів діяльності волонтерського руху університету: за програмою «Медичний волонтер», паліативно-хоспісна допомога, боротьба з актуальними захворюваннями, шефський напрям, некропеледження. Запущати студентів Медичного коледжу ХНМУ до участі у волонтерському русі, благодійних акціях, співпраці з Товариством Чорного Хреста та інших акціях волонтерського руху	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІПО, директор МК ХНМУ
V.3	Створювати умови для соціального становлення студентів та інших здобувачів освіти з метою сприяння їх гармонічного розвитку та самореалізації у організаційній, мистецькій, спортивній та інших сферах діяльності	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів

V.4	Організовувати заходи та постійно розвивати роботу для забезпечення громадської безпеки у навчальному процесі та життєдіяльності університету, зокрема для студентів-іноземців. Поширити спектр форматів проведення інформаційно-просвітницьких заходів, які сприятимуть культурній адаптації студентів-іноземців	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів
V.5	Продовжити активну роботу з підтримки здорового способу життя серед студентів, викладачів та співробітників університету. Активізувати роботу щодо залучення студентів та співробітників до масових фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів. Посилити інформаційну складову заходів із формування здорового способу життя та попередження шкідливих звичок, проведення профілактичної і просвітницької роботи з питань попередження захворюваності на СНІД, туберкульоз, запобігання наркотичній, алкогольній та тютюнозалежності, у тому числі серед іноземних студентів	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр та керівники підрозділів
V.6	Постійно розвивати фахову спрямованість колективу кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я, її тренерського складу в підготовці студентів університету до участі у спортивних змаганнях різного рівня. Зосередити увагу на вирішенні питань розвитку спорту вищих досягнень	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, завідувач кафедри, декани факультетів
V.7	Продовжувати активну роботу щодо участі молоді університету в міжнародних фестивалях студентської творчості. Творчим та мистецьким підрозділам університету проводити роботу серед найбільш креативної молоді для цільової підготовки її до участі у конкурсах та змаганнях міського та обласного рівнів, у тому числі серед іноземних студентів	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ

V.8	Продовжувати університетські традиції щодо проведення різноманітних святкових заходів, розробити календар проведення загальноуніверситетських заходів, присвячених знаменним подіям, з урахуванням традицій університету, здобутків провідних вчених, історичних постатей у науці та педагогіці, пам'ятних подій	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ
V.9	Активізувати роботу Асоціації випускників університету. Зміцнювати зв'язки структурних підрозділів університету із лікувальними закладами, підприємствами, компаніями, фірмами, центрами, де працюють випускники університету. Розробити та створити на сайті університету «Сторінку випускника»	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, декани факультетів, Молодіжний центр ХНМУ, директор музею історії ХНМУ
V.10	З метою дослідження різних напрямів життєдіяльності університету продовжити впровадження нових форм соціологічної роботи для пошуку та аналізу інформації про можливість виникнення точок соціальної напруги в педагогічному та студентському колективах для своєчасного прийняття відповідних управлінських рішень	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ ЯО, декани факультетів
V.11	Розширювати напрями роботи з підвищення педагогічної кваліфікації науково-педагогічних працівників університету та заходи щодо вдосконалення та розвитку психолого-педагогічної майстерності педагогічного персоналу кафедр шляхом організації різноманітних тренінгів, впровадження інтерактивних форм навчання тощо	Протягом навчального року	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, начальник відділу кадрів
V.12	Продовжити практику роботи постійно діючої групи психологічної підтримки для надання різних видів допомоги студентам та співробітникам університету. Запровадити у практику психологічної допомоги створення психологічних лекторіїв та груп особистісного зростання. Продовжити впровадження заходів із метою нормалізації психологічного здоров'я, підвищення психологічної культури студентів, профілактики емоційного вигорання	Постійно	Проректори з науково-педагогічної роботи, директори ННІ ЯО, декани факультетів, завідувачі кафедр

V.13	Розширити проведення соціологічних та психологічних дослідження серед студентів та викладачів з метою виявлення проблемних зон щодо питань якості освіти. Широко використовувати для цього різні інтерактивні та соціальні платформи, засоби АСУ та ін.	Протягом навчального року	Проректор з науково-педагогічної роботи, директори ННІ, декани факультетів
VI	Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності		
VI.1	Проводити ефективну кадрову політику, яка б задовольняла потреби університету у кваліфікованих науково-педагогічних кадрах. Розробити комплексну програму вдосконалення кваліфікації науково-педагогічних працівників, у якій буде передбачено широкі можливості для професійного та педагогічного зростання з можливістю навчання і стажування у закордонних закладах	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, начальник відділу кадрів
VI.2	Продовжити впровадження ефективних інструментів контролю за формуванням дієвого кадрового резерву на кафедрах університету, особливо тих, які очолюють особи пенсійного та передпенсійного віку. Проводити заходи з оптимізації підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів
VI.3	Впроваджувати заходи з удосконалення системи проведення конкурсів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників. Забезпечити виконання законодавчих та нормативних вимог щодо організації конкурсів на посади професорсько-викладацького складу, здійснювати контроль за дотриманням конкурсних вимог до деканів факультетів, керівників підрозділів та завідувачів кафедр щодо контролю за підготовкою власних кадрів, резерву керівного складу, а також з питань підвищення кваліфікації співробітників за педагогічною та лікувальною складовою. Продовжити координувати кадрову складову роботи кафедральних колективів, наукового відділу, міжнародну освітню та мовну роботу відділу міжнародних зв'язків щодо виконання сучасних кваліфікаційних вимог потенційними здобувачами вчених звань	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр

VI.5	Перевіряти та контролювати дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку і вимог законодавства про працю	Постійно	Начальник відділу кадрів
VI.6	Забезпечити перевірку міжнародних сертифікатів не нижче рівня B2, поданих до відділу кадрів викладачами, які здійснюють викладання англійською мовою. Продовжити практику матеріального заохочення викладачів, які проводять навчальні заняття іноземними мовами	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (навчальної) роботи, директор ННІ ЯО ХНМУ, начальник відділу кадрів, начальник планово-фінансового відділу
VI.7	Продовжити розвиток та реалізацію Програми підтримки здобувачів наукового ступеня та вченого звання, науково-педагогічних працівників, які активно виконують науково-дослідну, міжнародну та методичну роботу в Харківському національному медичному університеті	Протягом року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі кафедр
VI.8	Активно залучати до науково-педагогічної роботи талановитих випускників університету та інших закладів вищої освіти. Брати участь у заходах із запрошення до участі у проведенні навчального процесу і проведення наукових досліджень провідних учених України та зарубіжжя	Протягом року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, начальник відділу кадрів, декани факультетів, завідувачі кафедр, керівники підрозділів
VII	Лікувально-профілактична робота кафедр та інститутів університету		Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи
VI.1	Забезпечити подальший розвиток клінічних баз університету. Сприяти роботі клінічних кафедр та клінічних підрозділів університету на подальше підвищення якості медичної освіти та вузівської медицини, поєднану реалізацію положень, визначених основними напрямками державної політики в галузі охорони здоров'я України	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр
VI.2	Активізувати роботу кафедральних колективів щодо забезпечення покращання якості та наукової обґрунтованості надання всіх видів медичної допомоги. З метою забезпечення високої задоволеності споживачів медичних послуг якістю медичної допомоги продовжити роботу щодо визначення основних пріоритетів спільної	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, керівники університетських клінік, завідувачі кафедр

	лікувальної діяльності клінічних кафедр та фахівців клінічних баз. Розвивати Університетську клініку як базу навчального, наукового та лікувально-діагностичного напрямів роботи університету		
VII.3	Продовжити підпільну співпрацю з міжнародного співробітництва клінічних університету, фахівців клінічних баз та університетських клінік з метою сприяння професійним та науковим контактам, обміну сучасними медичними технологіями, спільній підготовці фахівців. Розширювати роботу із запрошення провідних закордонних спеціалістів для проведення лекцій, майстер-класів для лікарів університетських клінік, співробітників клінічних кафедр	Постійно	Проректор з наукової роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, керівники університетських клінік, завідувачі клінічних кафедр
VII.4	Суворо контролювати виконання плану з проходження спеціалізації та підвищення фахової професійної діяльності співробітників клінічних кафедр та університетських клінік. Впровадити заходи з організації для співробітників клінічних кафедр коротко- та довгострокових циклів стажування у закордонних клініках, установах НАМН України з метою підвищення їх лікарської кваліфікації та опанування найбільш передовими лікарськими технологіями	Постійно	Проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, начальник відділу міжнародних зв'язків, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік
VII.5	Розробити план організаційних заходів та розпочати роботи зі створення сучасного клініко-діагностичного Центру університету. Проводити удосконалення діяльності та розвиток діючих науково-навчально-практичних медичних центрів університету (університетських клінік) та зміцнення їх матеріально-технічної бази. Продовжити роботу з оснащення університетських клінік сучасним медичним діагностичним та лікувальним обладнанням	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з науково-педагогічної (лікувальної) роботи, проректор з АГР, завідувачі клінічних кафедр, керівники університетських клінік
VIII	Фінансово-господарське забезпечення діяльності університету		Проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.1	Контролювати дотримання нормативних вимог у господарсько-фінансовій роботі, проводити своєчасне та достовірне складання фінансової звітності, здійснювати постійний контроль за станом розрахункової діяльності	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер

VIII.2	Забезпечувати цілісне та економічне використання асигнувань, встановлених кошторисами на відповідний бюджетний період, особливо в частині бюджетних асигнувань	Постійно	Начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.3	Проводити внутрішній аудит окремих аспектів фінансової та господарської діяльності підрозділів університету та у разі виявлення порушень вживати відповідних заходів, згідно з чинними законодавчими актами	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.4	Здійснювати пріоритетне матеріально-технічне та фінансове забезпечення впровадження нових освітніх технологій та послуг в організації навчального процесу на всіх напрямках та рівнях надання освітніх послуг. Зосередити увагу на поступовому збільшенні спеціального медичного обладнання на кафедрах університету	Постійно	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, директор ННІ ЯО
VIII.5	Постійно вивчати питання щодо можливості спрямування коштів загального та спеціального фондів на поліпшення соціального захисту студентів та працівників, підготовку університету до роботи в осінньо-зимовий період. Розглянути можливість поліпшення фінансової підтримки участі представників університету у наукових заходах, у тому числі закордонних	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.6	Створювати належні умови для забезпечення фінансової діяльності органів студентського самоврядування. Забезпечувати підтримку незахищених категорій студентської молоді (сиріт, інвалідів, учасників АТО та їх дітей)	Протягом навчального року	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, начальник планово-фінансового відділу, головний бухгалтер
VIII.7	Розвивати матеріально-технічну базу навчального процесу та наукових досліджень, забезпечення навчальних та наукових лабораторій, оснащення їх сучасною навчальною, демонстраційною та інтерактивною технікою. Продовжити роботу з оснащення міждисциплінарних симуляційних тренінгових класів на базі ННІ ЯО для розширення можливості оволодіння необхідними практичними навичками та методиками студентами та лікарями-інтернами	Відповідно до планів розвитку	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з наукової роботи, проректори з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР, директор ННІ ЯО

VIII.8	Продовження роботи зі створення та розширення аудиторного фонду, у т. ч. з ремонту та переобладнання існуючих аудиторій, реконструкції їх матеріально-технічної частини на сучасному рівні та створення нового аудиторного фонду внаслідок реконструкції приміщень, що належать університету	Відповідно до планів розвитку	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.9	Забезпечити проведення необхідного капітального та поточного ремонтів кафедр, санітарно-технічних та електричних мереж навчальних корпусів і гуртожитків, а також проведення благоустрою підлеглих територій університету відповідно до санітарних норм. Активно залучати до питань упорядкування студентських гуртожитків та навчальних корпусів університету органи студентського самоврядування	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректор з науково-педагогічної (виховної) роботи, органи студентського самоврядування університету
VIII.10	Продовжити розвинення соціальної інфраструктури університету, у т. ч. поліпшення умов відпочинку працівників та студентів, а також їх родин (модернізація спортивно-оздоровчого літнього табору), оснащення тренажерних та спортивних залів сучасним спортивним обладнанням	Відповідно до планів розвитку	Перший проректор з науково-педагогічної роботи, проректор з АГР
VIII.11	Забезпечити оптимальне функціонування соціально-побутової сфери університету в осінньо-зимовий період 2018–2019 н. р. Зосередити зусилля на подальшому впровадженні в університеті інноваційних енергоощадних технологій	Відповідно до планів АГЧ	Проректор з АГР, проректори з науково-педагогічної роботи, органи студентського самоврядування університету

Комплексний план затверджено на загальних зборах колективу співробітників Харківського національного медичного університету 30 серпня 2019 р.

**ЗДОБУТКИ УНІВЕРСИТЕТУ
У 2018–2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ**

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКІ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ,
ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ ТА ВІДЗНАКИ ЗА ДОСЯГНЕННЯ В ГАЛУЗІ**

**ВІДЗНАКА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
«ОРДЕН КНЯГИНИ ОЛЬГИ II СТУПЕНЯ»**

Гречаніна Олена Яківна – член-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор, професор кафедри медичної генетики генеральний директор Між-обласного спеціалізованого медико-генетичного центру – центру орфанних захворювань, директор Українського інституту клінічної генетики ХНМУ.

МЕДАЛЬ СВЯТОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА

у номінації «За наукові розробки в медицині»

Кривенко Людмила Станіславівна – канд. мед. наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології.

**ПРОСЛАВА відзнаки за професіоналізм і милосердя
«ОРДЕН СВЯТОГО ПАНТЕЛЕЙМОНА»**

**номінантам-переможцям конкурсу регіонального рівня
Харківської області**

у номінації «Взірець служіння суспільству»

Гречаніна Олена Яківна – член-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор, професор кафедри медичної генетики генеральний директор Між-обласного спеціалізованого медико-генетичного центру – центру орфанних захворювань, директор Українського інституту клінічної генетики ХНМУ.

у номінації «За міжнародне співробітництво
у галузі охорони здоров'я»

Лісовий Володимир Миколайович – член-кор. НАМН України, д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А.Г. Подреза, голова вченої ради ХНМУ.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ»

Кучерявченко Валерій Вікторович – канд. мед. наук, асистент кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії

АКАДЕМІК АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Завгородній Ігор Володимирович – д-р мед. наук, професор, директор Навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ.

Коробчанський Володимир Олексійович – д-р мед. наук, професор, директор Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ.

АКАДЕМІЯ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Медаль «За успіхи в науково-педагогічній діяльності»

Коробчанський Володимир Олексійович – д-р мед. наук, професор, директор Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ.

ДЕРЖАВНА СТИПЕНДІЯ

для видатних діячів науки, освіти, культури і мистецтва, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту та інформаційної сфери

Голка Григорій Григорович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри травматології та ортопедії.

АКАДЕМІЧНА СТИПЕНДІЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

(для молодих вчених)

Потіхенська Христина – аспірант кафедри педіатрії № 2.

СТИПЕНДІЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

(для молодих вчених)

Савельєва Наталія Миколаївна – д-р мед. наук, доцент кафедри стоматології;
Шарлай Катерина Юріївна – канд. мед. наук, асистент кафедри медицини невідкладних станів, анестезіології та інтенсивної терапії.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Коробчанський Володимир Олексійович – д-р мед. наук, професор, директор Науково-дослідного інституту гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

Диплом стипендіата в галузі науки

ім. ІЛЛІ ІЛІЧА МЕЧНИКОВА

(з медицини та біології в номінації «Провідний науковець»)

Щербань Микола Гаврилович – д-р мед. наук, професор, головний науковий співробітник ЦНДЛ ХНМУ.

Диплом стипендіата в галузі науки

ім. ЛЮБОВІ ТРОХІМІВНИ МАЛОЇ

(з медицини в номінації «Обдарований молодий науковець»)

Гончарь Олексій Володимирович – канд. мед. наук, асистент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1, основ біоетики та біобезпеки.

ХХ ОБЛАСНИЙ КОНКУРС

«ВИЩА ШКОЛА ХАРКІВЩИНИ – КРАЩІ ІМЕНА»

у номінації «Викладач професійно орієнтованих дисциплін»

Гончарь Маргарита Олександрівна – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри педіатрії № 1 та неонатології.

**ГРАМОТА
ДЕПАРТАМЕНТУ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

з нагоди Дня винахідника та за активну винахідницьку і наукову діяльність
Кравчун Павло Григорович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої.

Кожина Ганна Михайлівна – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології та медичної психології.

**ГРАМОТА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ТОВАРИСТВА ВІНАХІДНИКІВ І РАЦІОНАЛІЗАТОРІВ**

*з нагоди Дня винахідника та за активну винахідницьку
і наукову діяльність в галузі медицини*

Гончарь Маргарита Олександрівна – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри педіатрії № 1 та неонатології.

Козько Володимир Миколайович – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб.

Давиденко Вячеслав Борисович – д-р мед. наук, професор кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології.

Лопіна Наталія Андріївна – канд. мед. наук, асистент кафедри внутрішньої медицини № 3 та ендокринології.

**Диплом І ступеня на конкурсі «МОЛОДИЙ НОВАТОР ХАРКІВЩИНИ»
Харківська обласна рада товариства винахідників і раціоналізаторів
за винахід «Спосіб ідентифікації особи людини»**

Мар'єнко Наталія Іванівна – канд. мед. наук, асистент кафедри гістології, цитології та ембріології.

**ОРДЕН ГІППОКРАТА
ХАРКІВСЬКОГО МЕДИЧНОГО ТОВАРИСТВА**

*за внесок у розвиток медичного краєзнавства і популяризацію знань
з історії медицини та охорони здоров'я серед молоді*

Робак Ігор Юрійович – д-р іст. наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук.

**СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ,
ЯКИМ БУЛО ПРИСВОЄНО ВЧЕНЕ ЗВАННЯ**

«ПРОФЕСОРА»

Вовк Олег Юрійович
Златкіна Віра Владиславівна
Короп Олег Андрійович
Маракушин Дмитро Ігорович
Прасол Віталій Олександрович

Риндіна Наталія Геннадіївна
Резуценко Юрій Костянтинович
Савво Сергій Олександрович
Чайченко Тетяна Валеріївна
Юрко Катерина Володимирівна

«ДОЦЕНТА»

Авідзба Юлія Наліковна
Атаманова Олена Володимирівна
Белєвцова Яна Сергіївна
Бітчук Микола Денисович
Бондарь Олександр Євгенович
Бочарова Тетяна Вікторівна
Волкова Ольга Сергіївна
Гончарова Наталія Миколаївна
Дерев'янченко Наталя Володимирівна
Добржанська Євгенія Ігорівна
Євтушенко Денис Олександрович
Єфімов Дмитро Станіславович
Ісаєва Інна Миколаївна
Кальницька Віолета Борисівна
Козуб Світлана Миколаївна
Кочубей Оксана Анатоліївна
Кривошапка Олександр Вікторович

Кричка Наталія Василівна
Куфтеріна Наталія Сергіївна
Кучерявченко Марина Олександрівна
Лісова Ганна Володимирівна
Лещина Ірина Володимирівна
Лук'янова Лариса Володимирівна
Литвиненко Микола Ігоревич
Олійник Антон Олександрович
Пасієшвілі Тамара Мерабівна
Просолєнко Костянтин Олександрович
Рикова Юлія Олександрівна
Сохань Антон Васильович
Сулхдєст Інна Олександрівна
Сушков Сергій Валентинович
Юревич Надія Олександрівна
Яновська Катерина Олександрівна

СПІВРОБІТНИКИ УНІВЕРСИТЕТУ, ЯКИМ БУЛО ПРИСУДЖЕНО НАУКОВИЙ СТУПІНЬ

«ДОКТОРА НАУК»

Боягіна Ольга Дмитрівна
Бойченко Альона Дмитрівна
Вигівська Людмила Анатоліївна
В'юн Валерій Васильович

Кихтенко Олена Валеріївна
Лазирський Вячеслав Олексійович
Степаненко Олександр Юрійович

«КАНДИДАТА НАУК»

Ащеулов Олександр Михайлович
Борзова-Коссе Соф'я Ігорівна
Боровик Катерина Миколаївна
Богачова Ольга Сергіївна
Битяк Сергій Юрійович
В'юн Сергій Валерійович
Григорян Олена Валеріївна
Дробова Надія Миколаївна
Заворотний В'ячеслав Іванович
Карчинський Олександр Олександрович
Кривенко Олександр Іванович
Кришталь Валентин Євгенович
Кожем'яка Ганна Вадимівна
Коновалова Наталя Михайлівна
Курлан Наталія Юріївна
Лалименко Ольга Сергіївна
Левченко Дмитро Анатолійович
Макашова Олена Євгенівна

Морозова Оксана Олегівна
Ольховський Євген Сергійович
Онiщенко Анатолій Ігорович
Павлова Тетяна Михайлівна
Полікарпова Ганна Валеріївна
Помогайбо Катерина Георгіївна
Прийменко Дмитро Сергійович
Рибка Олена Сергіївна
Рисована Любов Михайлівна
Савельєва Олена Валеріївна
Сасіна Ольга Сергіївна
Серветник Анжела Володимирівна
Синельник Вікторія Петрівна
Сипало Анна Олегівна
Товажнянська Віра Дмитрівна
Чернякова Ганна Михайлівна
Феськов Владислав Олександрович
Ярина Ігор Миколайович

ЩОРІЧНА МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

«Освіта і кар'єра – День студента 2018»

(15–17 листопада, м. Київ)

Університету було присвоєно почесне звання «Лідер вищої освіти України» та Гран-прі у номінації «Упровадження сучасних засобів навчання, проєктів, програм і технологій для вдосконалення та підвищення ефективності освітнього процесу».

Дипломи та грамоти виставки отримали:

1. **М'ясоєдов Валерій Васильович** – професор, проректор з наукової роботи.

2. **Завгородній Ігор Володимирович** – професор, директор Навчально-наукового інституту якості освіти.

3. **В'юн Валерій Васильович** – доцент, директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. **Олійник Антон Олександрович** – доцент кафедри травматології та ортопедії.

5. **Штикер Станіслав Юрійович** – доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології.

6. **Власенко Олена Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

7. **Домніна Ірина Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

ЩОРІЧНА МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА

«Освіта і кар'єра – 2019»

(12–13 квітня, м. Київ)

Харківський національний медичний університет отримав Гран-прі у номінації «Інноваційна діяльність з впровадження організаційно-педагогічних процесів у закладах вищої освіти» та Почесні звання «Лідер вищої освіти України» і «Лідер післядипломної освіти».

Дипломи та грамоти виставки отримали:

1. **М'ясоєдов Валерій Васильович** – професор, проректор з наукової роботи.

2. **Завгородній Ігор Володимирович** – професор, директор Навчально-наукового інституту якості освіти.

3. **В'юн Валерій Васильович** – доцент, директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. **Олійник Антон Олександрович** – доцент кафедри травматології та ортопедії.

5. **Штикер Станіслав Юрійович** – доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології.

6. **Власенко Олена Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

7. **Домніна Ірина Миколаївна** – провідний фахівець Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

XV МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА «ОСВІТА СЛОБОЖАНЩИНИ ТА НАВЧАННЯ ЗА КОРДОНОМ»

(4–6 квітня, м. Харків)

Харківський національний медичний університет отримав **Диплом** учасника виставки та **Грамоту** Департаменту освіти та науки ХОДА за активну участь у проведенні виставки.

II ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

II місце з навчальної дисципліни «Латинська мова та медична термінологія» отримали студенти **Амандіп Каур** (3-й курс, VII ф-т з підготовки іноземних громадян) та **Щербак Олексій** (1-й курс, II мед. ф-т).

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ зі спеціальності «Медицина»

III місце – **Поліков Георгій** (6-й курс, I мед. ф-т).

Диплом лауреата

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ АСОЦІАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ

за значні успіхи в науковій діяльності

Поліков Георгій Олегович (6-й курс, I мед. ф-т).

XII РЕГІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС НАУКОВИХ РОБІТ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «Гендерна політика очима української молоді»

I місце – **Фельдман Діана Аркадіївна** (аспірант кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої).

III місце – **Шейко Анастасія Олександрівна** (асистент кафедри української мови, основ психології та педагогіки).

ГРАМОТА ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ СЛУЖБИ КРОВІ

за особистий внесок у розвиток донорського руху серед студентської молоді та активну участь в організації та проведенні «Дня донора» в Харківському національному медичному університеті

Шапаренко Олександр Володимирович – голова первинної профспілкової організації студентів, аспірантів та клінічних ординаторів ХНМУ, аспірант кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології ім. акад. Л.Т. Малої.

«ВІДКРИТИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЧЕМПІОНАТ СЛОБОЖАНЩИНИ – 2019»

I місце у змаганнях бригад екстреної медичної допомоги команда **Медичного коледжу ХНМУ**

НАГОРОДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Кафедри, що перемогли за результатами рейтингового оцінювання науково-педагогічної діяльності у 2018–2019 н. р.

Серед кафедр гуманітарного, медико-біологічного та гігієнічного спрямування:

Диплом I ступеня – кафедра епідеміології;

Диплом II ступеня – кафедра суспільних наук;

Диплом III ступеня – кафедра медичної та біоорганічної хімії.

Серед клінічних кафедр терапевтичного профілю:

Диплом I ступеня – кафедра клінічної фармакології

та внутрішньої медицини;

Диплом II ступеня – кафедра внутрішньої медицини № 1;

Диплом III ступеня – кафедра психіатрії, наркології та медичної психології.

Серед клінічних кафедр хірургічного профілю:

Диплом I ступеня – кафедра медицини невідкладних станів,

анестезіології та інтенсивної терапії;

Диплом II ступеня – кафедра акушерства, гінекології та дитячої гінекології.

Диплом III ступеня – кафедра урології, нефрології та андрології

ім. проф. А. Г. Подреза.

Серед клінічних кафедр стоматологічного профілю:

Диплом I ступеня – кафедра хірургічної стоматології

та щелепно-лицевої хірургії;

Диплом II ступеня – кафедра стоматології дитячого віку,

дитячої щелепно-лицевої хірургії та імплантології;

Диплом III ступеня – кафедра стоматології.

Серед структурних підрозділів університету:

Диплом I ступеня – Навчально-науковий медичний комплекс

«Університетська клініка» ХНМУ;

Диплом II ступеня – Медичний коледж ХНМУ;

Диплом III ступеня – Науково-дослідний інститут гігієни праці

та професійних захворювань ХНМУ.

ЗВАННЯ «ПОЧЕСНИЙ ПРОФЕСОР ХНМУ»

1. **Пламен Стайков** – д-р мед. наук, професор, медичний директор Клініки Саксенхаузен (м. Франкфурт на Майні, Німеччина).

2. **Алієв Самардін Партосвич** – д-р мед. наук, професор, директор Таджицького науково-дослідного інституту профілактичної медицини, головний епідеміолог Міністерства охорони здоров'я і соціального захисту населення Республіки Таджикистан.

ЗВАННЯ «ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРОФЕСОР ХНМУ»

1. **Гарагатий Ігор Анатолійович** – д-р мед. наук, професор, професор кафедри урології, нефрології та андрології ім. проф. А. Г. Подреза;

2. **Капустник Валерій Андрійович** – д-р мед. наук, професор, перший проректор з науково-педагогічної роботи;

3. **Летік Іван Васильович** – канд. мед. наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи;
4. **Ольховський Василь Олексійович** – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса;
5. **Старіков Володимир Іванович** – д-р мед. наук, професор, завідувач кафедри онкології;
6. **Шевченко Станіслав Іванович** – д-р мед. наук, професор, професор кафедри хірургії № 2.

ПОЧЕСНА ГРАМОТА ХНМУ

Акімова Світлана Миколаївна
Баглик Тетяна Вікторівна
Балабайченко Галина Михайлівна
Біловол Алла Миколаївна
Бережна Олена Олегівна
Воропаєва Людмила Василівна
Василенко В'ячеслав Михайлович
Воробйова Людмила Михайлівна
Григоров Сергій Миколайович
Гук Тетяна Іванівна
Гузь Анатолій Гаврилович
Гречко Наталія Борисівна
Гужва Олексій Пилипович
Дністрянська Людмила Іванівна
Добриця Ярослава Вікторівна
Дубська Наталія Іванівна
Калініченко Ольга Василівна
Капустник Валерій Андрійович
Костюкевич Тетяна Василівна
Капітанова Галина Іванівна
Кучеренко Олена Олексіївна
Колесова Тамара Олексіївна

Катурова Галина Федорівна
Макаров Володимир Олександрович
Маслова Наталія Миколаївна
Марєєва Лідія Василівна
Мірошніченко Любов Андріївна
Меркулова Ніна Федорівна
Макєєва Наталія Іванівна
Міланіч Лариса Миколаївна
Назарян Розана Степанівна
Панченко Галина Юріївна
Плітень Оксана Миколаївна
Погоріла Алла Володимирівна
Полякова Ганна Іллівна
Пустиннікова Людмила Яківна
Сергієнко Юлія Геннадіївна
Соколова Ірина Іванівна
Хмиз Тетяна Григорівна
Шиян Валентина Павлівна
Шевченко Ольга Станіславна
Янішен Ігор Володимирович
Ягнюк Андрій Іванович
Ященко Марина Іванівна

ГРАМОТА ХНМУ

Андон'єва Ніна Михайлівна
Атаманова Олена Володимирівна
Анненко Сергій Михайлович
Бужинська Надія Романівна
Брек Валерія Василівна
Благовещенський Євгеній Вячеславович
Басилайшвілі Юрій Валентинович
Бездітко Павло Андрійович
Борисова Світлана Іванівна
Волкова Ольга Сергіївна
В'юн Валерій Васильович
Вирвас Лариса Василівна
Герман Світлана Іванівна
Гур'єва Тетяна Євгенівна
Губарь Сергій Олегович
Григорян Арус Асатурівна
Гречаніна Юлія Борисівна
Губін Микола Володимирович
Дорофєєва Лариса Володимирівна

Ковальова Ольга Миколаївна
Карпушенко Юлія Валентинівна
Коваленко Наталія Іллівна
Лупир Андрій Вікторович
Левенко Любов Павлівна
Лелуф Лілія Василівна
Миронова Маргарита Ігорівна
Неботова Олена Богданівна
Омельченко Ольга Анатоліївна
Петюнін Олексій Геннадійович
Петюніна Валентина Миколаївна
Панченко Микола Володимирович
Резуненко Юрій Костянтинівич
Резніченко Людмила Миколаївна
Рузін Геннадій Пінхусович
Рогова Галина Ілларіонівна
Рябоконт Євген Миколайович
Скидан Каріна Володимирівна
Скляр Сергій Олексійович

Дуденко Володимир Григорович
Дзиза Алла Василівна
Дюдіна Ірина Леонідівна
Дяченко Ірина Олексіївна
Долматова Маргарита Василівна
Дейнеко Вікторія Володимирівна
Журавель Алла Іванівна
Залевський Борис Антонович
Запара Сергій Федорович
Зайцева Ольга Василівна
Завгородня Наталія Ігорівна
Зленко Віктор Володимирович
Іскоростенська Ольга Володимирівна
Красюкова Оксана Олександрівна
Карпак Тамара Федорівна
Кіктенко Галина Вікторівна
Куренкова Катерина Михайлівна
Кондрусик Наталія Юріївна
Кас'ян Вікторія Василівна
Кірсанова Олександра Володимирівна
Краснова Любов Андріївна
Крючко Алла Іванівна
Колесник Варвара Петрівна
Корсун Володимир Ілліч

Стеблянко Людмила Вікторівна
Садовниченко Юрій Олександрович
Сидоренко Микола Олександрович
Соломенник Ганна Олегівна
Спузяк Роман Михайлович
Старкова Ірина Володимирівна
Самолисова Оксана Володимирівна
Стеблянко Людмила Вікторівна
Самозванова Тетяна Володимирівна
Тонкоглас Олександр Аркадійович
Томіліна Тетяна Вікторівна
Троценко Микола Васильович
Фоміна Людмила Володимирівна
Фесенко Тетяна Григорівна
Чайченко Тетяна Валеріївна
Чуєва Ірина Миколаївна
Шапкін Антон Сергійович
Шушляпіна Наталія Олегівна
Штикер Станіслав Юрійович
Шепенко Анатолій Григорович
Шалдуга Тетяна Григорівна
Щебликіна Наталія Альбертівна
Юревич Надія Олександрівна
Якименко Руслан Олегович
Ярмош Юрій Миколайович

ПОДЯКА РЕКТОРА ХНМУ

Авідзба Юлія Наліковна
Альков Володимир Андрійович
Андрійченко Ірина Георгіївна
Андрійченко Наталія Леонідівна
Андрєєв Андрій Валентинович
Андрєєва Олена Вікторівна
Бітчук Микола Денисович
Борзенко Алла Борисівна
Балик Ірина Анатоліївна
Братусь Валентина Миколаївна
Без'язична Ольга Омелянівна
Бобришева Ірина Валентинівна
Бочарова Олександра Сергіївна
Березуцька Тамара Федорівна
Берестнева Лариса Миколаївна
Бязрова Вікторія Валентинівна
Білоконь Сергій Вікторович
Вашук Микола Анатолійович
Ведмідь Сергій Миколайович
Візір Марина Олександрівна
Волобуєва Анна Олександрівна
Войтенко Кристина Сергіївна
Волошина Валентина Євгенівна
Воронцов Михайло Петрович
Гаврилов Анатолій Вікторович
Голозубова Олена Валеріївна
Горбатовська Ельвіра Володимирівна
Гончарова Людмила Миколаївна
Горелова Лілія Вікторівна

Коровіна Лілія Дмитрівна
Костіна Галина Михайлівна
Кривенко Людмила Станіславівна
Ліщевич Микола Степанович
Лаврік Вікторія Анатоліївна
Лисак Валентина Федорівна
Лалименко Ольга Сергіївна
Миронова Інна Іванівна
Москаленко Людмила Анатоліївна
Миткеєва Тетяна Миколаївна
Макаренко Тетяна Миколаївна
Малихіна Ірина Петрівна
Мельніков Олексій Іванович
Мельниченко Олександр Анатолійович
Новікова Ірина Володимирівна
Новосьолова Варвара Василівна
Огурцов Олексій Сергійович
Овчаренко Ірина Анатоліївна
Олейнічук Валерій Вікторович
Оленченко Ірина Миколаївна
Прокопенко Валентина Олексіївна
Першина Тетяна Юріївна
Путятін Олександр Леонідович
Перекрест Марина Ігорівна
Рибалко Галина Петрівна
Ромаєва Олександра Миколаївна
Риндіна Наталія Геннадіївна
Рукін Олексій Сергійович
Степанова Наталія Василівна

Григоров Микола Миколайович
Гетманець Ганна Олегівна
Головачова Вікторія Олександрівна
Гавриленко Вікторія Петрівна
Гуменюк Тетяна Михайлівна
Гріневич Ольга Ігорівна
Гелун Юлія Анатоліївна
Глушкова Людмила Дмитрівна
Дейнека Володимир Васильович
Дунаєва Ольга Вікторівна
Двойніков Андрій Олександрович
Єскін Олександр Ростиславович
Єфімов Дмитро Станіславович
Жданова Наталія Олексіївна
Зінченко Марія Михайлівна
Замліла Альона Ігорівна
Зеаніду Ангелікі Андіпу
Іваненко Сергій Анатолійович
Кобозева Євгенія Валеріївна
Качмала Наталя Євгенівна
Кириллова Олександра Вікторівна
Кальян Вікторія Валеріївна
Корнейко Ірина Василівна
Кузнецов Роман Володимирович
Кашаба Марина Анатоліївна
Кольцова Ганна Петрівна
Колосова Тетяна Василівна
Кадикова Ольга Ігорівна
Карчинський Олександр Олександрович
Корнійчук Владислав Ігорович

Самосудова Людмила Вікторівна
Сторожева Марина Вікторівна
Садовнича Любов Василівна
Серьогіна Ірина Станіславівна
Ситіна Ірина Василівна
Соловйова Євгенія Тарасівна
Сімачова Алла Василівна
Сівцева Лідія Іванівна
Сушецька Аліна Сергіївна
Сулхдост Інна Олександрівна
Сокол Олена Миколаївна
Татаркіна Алла Миколаївна
Тесленко Ніна Іванівна
Ткаченко Антон Сергійович
Тільний Михайло Васильович
Товпінець Надія Михайлівна
Удовенко Юлія Олександрівна
Ушакова Тетяна Василівна
Федотова Олена Леонідівна
Халаїм Алла Миколаївна
Ходоревська Валерія Михайлівна
Цозик Валентина Михайлівна
Чмут Віктор Олексійович
Чугай Володимир Васильович
Чечкін Михайло Миколайович
Шафоростова Валентина Петрівна
Шафоростова Світлана Генрихівна
Щербань Микола Гаврилович
Штадченко Ніна Олексіївна
Юровський Олександр Борисович
Яковлев Микола Миколайович

**ПЕРЕМОЖЦІ МИСТЕЦЬКИХ ТА ТВОРЧИХ КОНКУРСІВ
МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ ТВОРЧОСТІ «ARTRAVE»**

(м. Львів – 2019)

Лауреат I ступеня у номінації «Естрадний спів» – **Федоренко Ольга** (II мед. ф-т, 6-й курс);

Лауреат I ступеня у номінації «Естрадний спів» – **Блудов Руслан** (II мед. ф-т, 4-й курс);

Лауреат II ступеня у номінації «Естрадний спів» – вокальний колектив «Троянда»;

Лауреат II ступеня у номінації «Естрадний спів» – вокальний колектив «Мелісса»;

Лауреат III ступеня у номінації «Естрадний спів» – вокальний колектив «Зоряна»;

Нагороджений дипломом Міжнародного фестивалю творчості «ARTRAVE» за внесок у розвиток сучасної молоді та мистецтва України (керівник творчих колективів **Вус Ірина Георгіївна**).

**XIII ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС МИСТЕЦТВ
серед працівників лікувальних установ та студентів-медиків України
«Ліра Гіппократа – 2018»**

(м. Київ – 2018)

Лауреати I премії – вокальні естрадні колективи «Зоряна» та «Троянда»; соло-вокалісти у категорії «Естрадний вокал»: **Руслан Блудов** (II мед. ф-т, 4-й курс); **Ольга Федоренко** (II мед. ф-т, 6-й курс); **Єгор Полупан** (I мед. ф-т, 6-й курс).

**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС
ТАНЦЮВАЛЬНИХ ШОУ «MOTOR FEST X-DANCE»**

(м. Харків)

Гран-прі «Best of the best» – ансамбль народного танцю «Радість»;

Дипломом II ступеня у номінації «Народний та народний стилізований танець» – ансамбль танцю «Фесрія» (худ. керівник – **Маргарита Миронова**).

**XXV Всеукраїнський фестиваль гумору
«КРАЇНА ВЕСЕЛОГО НАРОДУ»**

II місце та Кубок «КВК-розминки» – команда КВК «Обережно, Харків'яни».

**ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ХОРЕОГРАФІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС
«Хореографія України – 2019»**

(м. Львів, 8–10 березня 2019 р.)

Гран-прі фестивалю – ансамбль танцю «Фесрія»;

Диплом III ступеня – ансамбль сучасного танцю «A-FAM».

VII МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС МИСТЕЦТВА «Dance Song Fest – 2018»

(м. Харків - 2018)

I місце в номінації «Народний танець» (IV вікова категорія) – ансамбль народного танцю «**Радість**»; ансамбль танцю «**Феєрія**».

Міський конкурс студентської художньої самодіяльності «СТУДЕНТСЬКА ВЕСНА – 2019»

II місце у номінації «Бальна хореографія» – ансамбль бального танцю «**Арт Денс**»;

II місце у номінації «Народна хореографія» – ансамбль народного танцю «**Радість**»;

II місце у номінації «Естрадний вокал» – **Ілона Крючкова** (I мед. ф-т, 6-й курс);

III місце у номінації «Народна хореографія» – танцювальний колектив «**Феєрія**»;

III місце у номінації «Естрадний вокал – тріо» – вокально-естрадний колектив «**Зоряна**»;

III місце у номінації «Естрадний вокал» – **Руслан Блудов** (II мед. ф-т, 4-й курс);

III місце у номінації «Естрадний вокал» – **Єгор Полупан** (I мед. ф-т, 6-й курс);

Дипломи лауреата конкурсу – хоровий ансамбль «**Експресія**», колектив сучасного танцю «**A-Yam**», вокальний колектив «**Меліса**», **Марія Юзюк** (II мед. ф-т, 5-й курс), **Ольга Федоренко** (II мед. ф-т, 6-й курс).

Творчий конкурс «ЧОРНОМОРСЬКИЙ БРИЗ»

(м. Одеса, 12–13.10.2018 р.)

Гран-прі конкурсу у номінації «Вокальне мистецтво» – **Ілона Крючкова** (I мед. ф-т, 6-й курс);

Лауреати II ступеня в номінаціях «Вокальне мистецтво» та «Естрадний вокал» – вокальні колективи «**Троянда**» та «**Зоряна**».

ФЕСТИВАЛЬ МАЙСТРІВ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА «Профспілки Харківщини мають таланти»

Гран-прі фестивалю – танцювальний народний ансамбль «**Радість**»;

Дипломом I ступеня – ансамбль танцю «**Феєрія**»;

Диплом III ступеня – вокальний ансамбль «**Зоряна**» та **Марія Юзюк** (II мед. ф-т, 5-й курс).

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС МИСТЕЦТВА «ART-WAVES 2019»

(м. Одеса – 2019)

I місце у номінації «Академічний вокал» – колектив «**Зоряна**» та соло-вокал **Юлія Ішук** (III мед. ф-т, 3-й курс).

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС «DAY OF DANCE 2018»

(м. Львів – 2018)

I місце у номінації «Народна хореографія» – ансамбль танцю «**Радість**»;

I місце у номінації «Бальна хореографія» – ансамбль танцю «**Art-dance**»;

I місце у номінації «Танці народів світу» – ансамбль танцю «**Феєрія**».

**СПІВРОБІТНИКИ ТА СТУДЕНТИ, ЩО ПОСІЛИ ПРИЗОВІ МІСЦЯ
НА СПОРТИВНИХ ЗМАГАННЯХ МІЖНАРОДНОГО,
ДЕРЖАВНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ**

ПРИЗЕРИ ЧЕМПІОНАТІВ, КУБКІВ СВІТУ, ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ

Чемпіонат Світу з козацького двобою

I місце – **Валерія Колодяжна** (II мед. ф-т, 1-й курс);

I місце – **Ярослав Нестерук** (II мед. ф-т, 6-й курс).

Кубок Світу зі Slides

III місце – **Юлія Некрасова** (II мед. ф-т, 5-й курс).

Чемпіонат Європи зі змішаних єдиноборств

I місце – **Валерія Колодяжна** (II мед. ф-т, 1-й курс).

Чемпіонат Європи з ушу

I та III місце – **Вікторія Арістова** (II мед. ф-т, 5 курс).

Чемпіонат Європи з гирьового спорту серед дорослих

I місце – **Володимир Володимирович Поручіков** (ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я).

Кубок Європи зі стрільби з лука

I місце у командному заліку та II місце в особистому заліку – **Ірина Третьякова** (стомат. ф-т, 1-й курс).

Міжнародні змагання зі спортивного орієнтування

II місце – **Владислав Николенко** (II мед. ф-т, 4-й курс);

II місце – **Дмитро Галушка** (I мед. ф-т, 2-й курс);

III місце – **Дмитро Лукавенко** (ННІПО, 4-й курс);

III місце – **Катерина Бабічева** (II мед. ф-т, 4-й курс).

Міжнародні відкриті змагання зі спортивних танців

серед іноземних студентів вищих навчальних закладів «AIDO Cup»

(Китай, м. Ченжоу)

I місце у категоріях «Колектив», «Молодь та дорослі» та звання «Почесний суддя України» – **Марк Сердюк** (стомат. ф-т, 5-й курс).

XXXIII Міжнародний традиційний

легкоатлетичний марафон «Визволення»

(19.08.2018 р.)

I місце – **Олена Геннадіївна Корчевська** (ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я);

II місце – **Олексій Рукін** (викладач кафедри медичної та біологічної фізики та медичної інформатики).

Чемпіонат України з гирьового спорту

II місце – Володимир Володимирович Поручіков (ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я).

Кубок України з плавання в ластах

I місце – Жорж Жамгарян (IV мед. ф-т, 3-й курс).

Кубок України з плавання в ластах (фінал)

II місце – Жорж Жамгарян (IV мед. ф-т, 3-й курс).

Кубок України з фрідайвінгу

I місце – Жорж Жамгарян (IV мед. ф-т, 3-й курс).

Чемпіонат та Кубок України

з козацького двобою та кемпо-карате

I місце – Ярослав Нестерук (II мед. ф-т, 6-й курс).

ОБЛАСНІ ТА МІСЬКІ СПОРТИВНІ ЗМАГАННЯ

Спортивні змагання обласного рівня	Призери	Місця
Відкритий обласний легкоатлетичний турнір на призы срібного призера Олімпійських ігор Леоніда Бартенева	Маргарита Гаургова	I
Обласні щорічні спортивні змагання «Спорт протягом життя» серед студентів ЗВО Харківської області з плавання	Кзибер Бакр	I, III
Чемпіонат Харківської області з плавання в ластах	Жорж Жамгарян	I
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкоатлетичного бігу	Софія Голуб	I
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкоатлетичного бігу	Богдан Овчинка	I
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкоатлетичного бігу	Андрій Петрушинський	II
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузевих ЗВО Харківського регіону з легкоатлетичного бігу	Маргарита Гаургова	III
Обласні щорічні спортивні змагання «Спорт протягом життя» серед студентів закладів вищої освіти Харківської області з плавання	Кзибер Бакр	I, III, III
Кубок Харківської області з козацького двобою та кемпо-карате	Ярослав Нестерук	I, I
Відкритий чемпіонат Харківської області з легкої атлетики	Максим Пасмор	I, II
Відкритий чемпіонат Харківської області з легкої атлетики	Маргарита Гаургова	I
Обласні щорічні спортивні змагання «Спорт протягом життя» серед студентів ЗВО Харківської області з легкої атлетики	Максим Пасмор	I, I, II

Командні спортивні змагання обласного рівня	Місце
Обласна галузева спартакіада серед працівників закладів охорони здоров'я з шашок та шахів	I
Обласна галузева спартакіада серед працівників закладів охорони здоров'я з настільного тенісу	II
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед студентів галузових ЗВО Харківського регіону з легкої атлетики	I
Спартакіада обласного комітету Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України серед працівників галузових ВНЗ Харківського регіону з шашок	I

Спортивні змагання міського рівня	ПІБ призера	Місце
III чемпіонат медичних ЗВО з шахів	Руслан Слищенко	III
Відкритий кубок Харкова та Харківської області з плавання в ластах	Жорж Жамгарян	I
Змагання зі спортивних танців на Кубок Полтави	Марк Сердюк	I
Легкоатлетичний пробіг «Чорнобильський набат»	Олена Геннадіївна Корчевська	II
Відкритий чемпіонат м. Харкова та Харківської області з плавання в ластах	Жорж Жамгарян	I, I, I, I, I, II, II, II, III
Відкритий кубок м. Харкова та Харківської області з плавання в ластах	Жорж Жамгарян	I, I, II

Командні спортивні змагання міського рівня	Місце
Міжвузівський турнір з міні-футболу серед іноземних студентів та слухачів підготовчих факультетів та відділень м. Харкова	I
II тур Відкритої командної ліги Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого з настільного тенісу	III

ВИДАТНІ ДАТИ

Календар ювілейних дат на 2019–2020 н. р.

2019 рік

Альперн Данило Овсійович	(15.12.1894–24.08.1968) – 125 років з дня народження видатного вченого-патофізіолога, члена-кореспондента АН УРСР, заслуженого діяча науки УРСР (1947), завідувача кафедри патологічної фізіології ХМІ (1929–1968)
Деркач Василь Степанович	(21.12.1894–25.05.1975) – 125 років з дня народження видатного мікробіолога та імунолога, члена-кореспондента АМН СРСР (1945), заслуженого діяча науки УРСР (1943), завідувача кафедри мікробіології ХМІ (1946–1971)
Лямбль Душан Федорович	(17.12.1824–25.02.1895) – 195 років з дня народження відомого анатома, патологоанатома і терапевта, завідувача кафедри анатомії (1861–1867), засновника та завідувача кафедри патологічної анатомії (1867–1871), голови Харківського медичного товариства (1867–1868). Д. Ф. Лямбль першим виділив колові волокна циліарного м'яза ока, першим описав паразита <i>Lambia intestinalis</i> , названого його іменем
Постоєв Яків Якович	(21.10.1864–03.04.1929) – 155 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри фармакології з рецептурою, токсикологією та вченням про мінеральні води медичного факультету Харківського університету та ХМІ (1912–1929), декана медичного факультету ХМІ (1924–1926)
Трінклер Микола Петрович	(19.11.1859–10.08.1925) – 160 років з дня народження заслуженого професора УРСР (1924), блискучого хірурга-новатора, завідувача кафедри хірургічної патології з десмургією і вченням про вивихи та переломи медичного факультету Харківського університету (1905–1913), кафедри факультетської хірургії ХМІ (1913–1925), вченого, який вперше у світовій і вітчизняній літературі описав вісцеральний сифіліс
Шаповал Володимир Іванович	(20.10.1924–24.09.2001) – 95 років з дня народження професора, доктора медичних наук, заслуженого діяча науки України, засновника (1967) і директора (1967–2001) Харківського нефроурологічного центру, завідувача кафедри урології ХДМІ, ХДМУ (1968–1995)
Шатілов Петро Іванович	(04.10.1869–13.05.1921) – 150 років з дня народження видатного терапевта, активного учасника організації охорони здоров'я, вищої школи і науки, завідувача кафедри факультетської терапії ХМІ (1918–1921)

2020 рік

Бєлоусов Володимир Олександрович	(13.06.1895–25.05.1971) – 125 років з дня народження видатного педіатра, члена-кореспондента АМН СРСР (1957), заслуженого діяча науки УРСР (1956), заступника директора ХМІ з навчальної та наукової роботи (1946–1952), декана педіатричного факультету (1936, 1944–1946), завідувача кафедри дитячих хвороб (1938–1944) та кафедри педіатрії (1944–1965) ХМІ
---	--

Вашев Єгор Андрійович	(29.04.1930–17.03.19) – 90 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячих інфекційних хвороб ХМІ (ХДМУ) (1985–2000), декана педіатричного факультету (1996–1998), головного консультанта-педіатра 2-ї спеціалізованої дитячої лікарні м. Улан-Батор (Монголія, 1963–1965)
Вороний Юрій Юрійович	(09.08.1895–травень 1961) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, асистента кафедри факультетської хірургії ХМІ (1926–1931), ст. наукового співробітника Всеукраїнського інституту невідкладної хірургії та переливання крові (1931–1936, м. Харків), директора Херсонського виробничого медичного інституту (1931–1936), завідувача кафедри хірургії Харківського стоматологічного інституту (1936–1941), автора першої у світовій практиці трансплантації нирки людині (1933)
Гриньов Даміан Петрович	(30.06.1880–10.10.1934) – 140 років з дня народження доктора медицини, професора, першого президента Харківської медичної академії (1920), засновника та першого завідувача кафедри мікробіології ХМІ (1922–1934)
Давиденков Сергій Миколайович	(25.08.1880–02.07.1961) – 140 років з дня народження видатного невропатолога, академіка АМН СРСР (1945), заслуженого діяча науки РРФСР (1934), завідувача кафедри нервових та душевних хвороб Жіночого медичного інституту Харківського медичного товариства (1912–1919)
Дерман Григорій Левович	(13.05.1890–18.11.1983) – 130 років з дня народження відомого патологоанатома, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри патологічної анатомії ХМІ (1945–1971)
Дрейсіг Вільгельм Федорович	(1770–1819) – 250 років з дня народження доктора медицини, професора, першого завідувача кафедри загальної та спеціальної патології і терапії медичного факультету Харківського університету (1805–1819)
Зайцев Володимир Терентійович	(05.03.1930 – 27.07.1999) – 90 років з дня народження хірурга, заслуженого діяча науки УРСР (1983), лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки (1990), директора Харківського НДІ загальної і невідкладної хірургії (1974–1999), завідувача кафедри госпітальної хірургії ХМІ, ХДМУ (1970–1999)
Зарубін Іван Кіндратович	(квітень 1835–23.03.1904) – 185 років з дня народження доктора медицини, професора, декана медичного факультету Харківського університету (1870–1889), першого завідувача кафедри госпітальної хірургії медичного факультету Харківського університету (1877–1894)
Зеленєв Іван Федорович	(19.05.1860–01.05.1918) – 160 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри шкірних та венеричних хвороб медичного факультету Харківського університету (1894–1918).
Іллінський Тимофій Степанович	(15.07.1820–04.08.1867) – 200 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри анатомії медичного факультету Харківського університету (1853–1858)
Істомін Георгій Павлович	(30.01.1935–04.12.1992) – 85 років з дня народження доктора медичних наук, професора, професора кафедри травматології та ортопедії ХДМУ (1962–1992)
Каленіченко Іван Осипович	(1805–17.01.1876) – 215 років з дня народження доктора медицини, заслуженого професора Харківського університету, першого завідувача кафедри фізіології медичного факультету Харківського університету (1837–1861), декана медичного факультету Харківського університету (1837–1838)

Калькау Авраам Якович	(1765–1812) – 255 років з дня народження доктора медицини, професора, першого завідувача кафедри повивального мистецтва медичного факультету Харківського університету (1807–1812)
Коломенський Всеволод Миколайович Кононенко Ілларіон Пилипович	(31.05.1930–03.03.15) – 90 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри пропедевтики дитячих хвороб ХМІ (ХДМУ) (1973–2000) (28.03.1900–22.02.1972) – 120 років з дня народження наркома охорони здоров'я УРСР (1944–1946), директора ХМІ (1949–1959)
Лещенко Георгій Данилович	(06.05.1895–30.04.1982) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри нервових хвороб ХМІ (1942–1971)
Масловський Сергій Юрійович	(07.06.1940–07.08.2016) – 80 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри гістології, цитології та ембріології ХДМУ (ХНМУ) (1996–2014)
Мечніков Ілля Ілліч	(15.05.1845–15.07.1916) – 175 років з дня народження засновника імунології, видатного біолога, ембріолога, мікробіолога, патолога, лауреата Нобелівської премії (1908), почесного академіка РАН (1916)
Миронов Матвій Максимович	(09.08.1860 – 1930?) – 160 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри акушерства та гінекології ХМІ (1914–1930)
Натанзон Абрам Михайлович	(1895–1958) – 125 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри оториноларингології ХМІ (1943–1958)
Недригайлов Віктор Іванович	(1865–1923) – 155 років з дня народження директора Бактеріологічного інституту Харківського медичного товариства (1908–1923), завідувача кафедри бактеріології Жіночого медичного інституту Харківського медичного товариства (1911–1920)
Орлов Леонід Володимирович	(1855–24.04.1923) – 165 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедр хірургічної патології (від 1894 р.) та факультетської хірургічної клініки (від 1899 р.) медичного факультету Харківського університету, завідувача кафедри факультетської хірургії Жіночого медичного інституту (1910–1923)
Палладін Олександр Володимирович	(29.08.1885–06.12.1972) – 135 років з дня народження видатного біохіміка, заслуженого діяча науки УРСР (1935), академіка АН СРСР (1942) та АМН СРСР (1944), президента АН УРСР (1946–1962), Героя Соціалістичної Праці, засновника та першого директора Українського біохімічного інституту (1925–1969), завідувача кафедри фізіологічної хімії Харківського медичного інституту (1921–1931)
Попов Сергій Олександрович	(1850–1920) – 170 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри фармакології медичного факультету Харківського університету (1895–1912), директора Жіночого медичного інституту Харківського медичного товариства (1912–1919)
Прокопенко Петро Петрович Рубашкін Володимир Якович	(нар. 1860) – 160 років з дня народження доктора медицини, професора, завідувача кафедри очних хвороб ХМІ (1924–1928) (17.04.1875–24.06.1932) – 145 років з дня народження відомого вченого, доктора медицини, заслуженого професора Харківського медичного інституту, завідувача кафедри гістології Харківського медичного інституту (1923–1932), засновника і директора Українського протозойного інституту (1923–1932)

**Сиворонов
Володимир
Олександрович**

(нар. 1900) – 120 років з дня народження доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри гігієни харчування Харківського медичного інституту (1945–1971), декана санітарно-гігієнічного факультету (1947–1961)

**Толочинів
Микола Пилипович**

(1840–1908) – 180 років з дня народження доктора медицини, завідувача кафедри акушерства та жіночих хвороб медичного факультету Харківського університету (1885–1903)

**Файншмідт
Ісаак Ілліч**

(05.06.1875–25.04.1940) – 145 років з дня народження заслуженого професора УРСР (1934), заслуженого діяча науки УРСР (1934), організатора і керівника Українського туберкульозного інституту (1922) та Українського інституту клінічної медицини (1931), завідувача кафедр туберкульозу (1923–1931) та факультетської терапії (1930–1940) Харківського медичного інституту

**Фольбоорт
Георгій
Володимирович**

(04.02.1885–17.04.1960) – 135 років з дня народження видатного фізіолога, академіка АН УРСР (1951), заслуженого діяча науки УРСР (1953), завідувача кафедри нормальної фізіології ХМІ (1926–1946)

**Фрішман
Микола Михайлович**

(17.01.1890–16.04.1944) – 130 років з дня народження відомого педіатра, доктора медичних наук, професора, завідувача кафедри дитячих хвороб ХМІ (1930–1944)

**Хмельницький
Борис Мойсейович**

(17.02.1885–17.07.1959) – 135 років з дня народження доктора медичних наук, професора, директора Українського інституту туберкульозу (1940–1955), завідувача кафедри туберкульозу Харківського медичного інституту (1931–1956)

**Цехновіцер
Марк Мойсейович**

(06.02.1890–13.05.1945) – 130 років з дня народження видатного мікробіолога, імунолога, академіка АМН СРСР (1944), заслуженого діяча науки УРСР (1943), завідувача кафедри мікробіології 1-го Харківського медичного інституту (1935–1942)

**Чорна
Тамара Трохимівна**

(01.05.1920–28.05.2016) – 100 років з дня народження доктора медичних наук, професора, ветерана Другої світової війни, завідувача кафедри інфекційних хвороб ХМІ (1969–1992)

**Шульга
Юрій Дмитрович**

(21.03.1920–04.07.2002) – 100 років з дня народження заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора, ветерана Другої світової війни, завідувача кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб № 2 Харківського медичного інституту (1960–1981)

Ювілеї кафедр ХНМУ у 2020 році

75 років кафедрі дитячих інфекційних хвороб.

90 років кафедрі епідеміології.

20 років кафедрі медичної генетики.

165 років кафедрі медичної та біоорганічної хімії.

30 років кафедрі нейрохірургії.

150 років кафедрі офтальмології.

40 років кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії.

Зміст

Розділ I

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ДОДИПЛОМНОМУ ТА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПАХ ОСВІТИ	3
--	---

Розділ II

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	121
--	-----

Розділ III

МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ	163
--	-----

Розділ IV

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА, РОБОТА З СОЦІОЛОГІЧНОГО ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	178
---	-----

Розділ V

ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ КЛІНІЧНИХ КАФЕДР ТА ПІДРОЗДІЛІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	200
---	-----

Розділ VI

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	209
--	-----

Розділ VII

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ТА МОНИТОРИНГ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	219
--	-----

Рішення

ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ КОЛЕКТИВУ СПІВРОБІТНИКІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ, ПРИСВЯЧЕНИХ ПОЧАТКУ НОВОГО 2019–2020 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ	229
--	-----

Комплексний план

РОБОТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НА 2019–2020 НАВЧАЛЬНИЙ РІК	233
---	-----

Додаток 1	259
-----------------	-----

Додаток 2	269
-----------------	-----

Додаток 3	271
-----------------	-----

Додаток 4	274
-----------------	-----

ПІДСУМКИ РОБОТИ КОЛЕКТИВУ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
У 2018–2019 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ
ТА ЗАВДАННЯ НА НАСТУПНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Відповідальні за випуск В. А. Капустник
В. М. Лісовий
В. Д. Марковський

Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 17,5. Зам. № 19-33795.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022,

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.